

Társadalmilag felelős közbeszerzés a gyakorlatban: 71 bevált gyakorlat

2020. május

#WeBuySocialEU

**A Europe Direct szolgáltatás segítségével választ kaphat
az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire.**

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A tájékoztatás ingyenes, az esetek többségében a telefonszám is ingyen hívható (bár előfordulhat, hogy egyes szolgáltatók, telefonfűlkék és szállodák díjat számítanak fel).

JOGI NYILATKOZAT

Az e kiadványban szereplő információk és álláspontok a szerző(k)é, és azok nem feltétlenül tükrözik az EASME vagy a Bizottság hivatalos véleményét. Sem az EASME, sem a Bizottság nem garantálja az e tanulmányban foglalt adatok pontosságát. Sem a NEASME, sem pedig a Bizottság vagy a nevükben eljáró személyek nem vonhatók felelősségre az itt közreadott információk bármilyen jellegű felhasználásáért.

Az Európai Unióról további információt a <http://www.europa.eu> honlapon talál.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2020

ISBN 978-92-9202-958-6

doi: 10.2826/844552

© Európai Unió, 2020

SZERZŐK

Philipp Tepper (felelős szerző), Ashleigh McLennan, Rafael Hirt, Peter Defranceschi (ICLEI – Helyi Önkormányzatok A Fenntarthatóságért) és Valentina Caimi, Alexander Elu (AEIDL). A Public Procurement Analysis, Dialog Makarna, illetve a Social Economy Europe támogatásával.

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EASME)

A Főosztály – COSME, Horizont 2020 KKV és ETHA

A.1 COSME Csoport

E-mail-cím: EASME-COSME-ENQUIRIES@ec.europa.eu

European Commission

B-1049 Bruxelles/Brussel

Tartalomjegyzék

Tartalom

BEVEZETÉS	4
MIT ÉRTÜNK TÁRSADALMILAG FELELŐS KÖZBESZERZÉS ALATT?.....	4
MIT TARTALMAZ EZ A GYŰJTEMÉNY?.....	5
FŐBB EREDMÉNYEK.....	5
ESETTANULMÁNYOK	9
1. ÁGAZAT Takarítási és létesítménykezelési szolgáltatások	10
2. ÁGAZAT Építőipar.....	49
3. ÁGAZAT – Élelmezési és étkeztetési szolgáltatások.....	74
4. ÁGAZAT – Bútorok	95

BEVEZETÉS

A társadalmilag felelős közbeszerzés célja pozitív társadalmi hatásokat elérni a közbeszerzési szerződések révén. A közbeszerzések számos embert érintenek, akár a közszolgáltatásokat igénybe vevőkről, az előállításban vagy szállításban résztvevőkről vagy a vásárlóként eljáró szervezet munkatársairól legyen szó. A társadalmilag felelős közbeszerzés a közvetlenül érintettek mellett befolyásolhatja a tágabban vett keresleti és kínálati piacot is.

Körültekintő beszerzéssel az ajánlatkérő szervek előmozdíthatják a foglalkoztatási lehetőségeket, a tisztességes munkát, társadalmi befogadást, akadálymentességet, az egyetemes tervezést, az etikus kereskedelmet, valamint a szociális normák szélesebb körű betartására törekedhetnek. Bizonyos termékek, építési beruházások, szolgáltatások esetén e hatás különösen jelentős lehet, mivel az építőipari, egészségügyi és közlekedési ágazatban a közbeszerzést végző hatóságok nagy piaci részesedéssel rendelkeznek.

Az ajánlatkérő szervek az uniós GDP 14%-át kitevő kiadásokkal jelentős befektetőnek számítanak Európában. Kedvező társadalmi hatást kifejtő termékeket és szolgáltatásokat választva vásárlóerejükkel jelentősen hozzájárulhatnak a fenntartható fejlődéshez. Az állami és a magánszektorban egyaránt egyre inkább elismert tény, hogy a beszerzések keretében a fenntarthatóság mindhárom (szociális, környezeti és gazdasági) pillérét figyelembe kell venni.

A 2014. évi közbeszerzési irányelvek¹ egyértelművé teszik, hogy a beszerzési ciklus során szociális szempontok is számításba vehetők, az előzetes piaci konzultációktól kezdve a fenntartások és az enyhébb szabályozás alkalmazásán keresztül a szociális odaítélési szempontokig és a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételekig.

Az ajánlatkérő szervek Európa-szerte kezdenek élni e lehetőségekkel, tanúsítva, hogy beszerzéseikkel valós társadalmi hatást tudnak kifejteni. Ennek ellenére a tagállamok még nem használják ki teljes mértékben a közbeszerzésben rejlő lehetőségeket szociálpolitikai célkitűzéseik stratégiai alátámasztására.

Esettanulmány-gyűjteményünkben a társadalmilag felelős közbeszerzés tudatosításának növelése és jobb megértése érdekében 71 példát mutatunk be arra, hogy miként értek el közbeszerzők társadalmi előnyöket a gyakorlatban. Az esettanulmányok helyes ajánlattételi eljárásokat és hatékony szabályozásokat mutatnak be, illetve ösztönzést nyújtanak a közbeszerzők és a szociális gazdaság szereplői számára egyaránt – abban a reményben, hogy a bemutatott példák Európa-szerte követőkre fognak találni.

Az Unió közbeszerzési irányelveiben foglalt szociális szempontok nemzeti szintű átültetésére vonatkozó részletek, valamint a társadalmilag felelős közbeszerzés további bevált gyakorlatai (különös tekintettel a szociális gazdasági vállalkozások állami piacokhoz történő hozzáférésére) a [Társadalmi hatásra törekvő közbeszerzés](#) c. jelentésben található. Ezen túlmenően az Európai Bizottság jelenleg aktualizálja a *Szociális beszerzés* útmutatót, amely gyakorlati tanácsokat fog nyújtani a társadalmilag felelős közbeszerzés megvalósítása tekintetében (várható megjelenés: 2020).

MIT ÉRTÜNK TÁRSADALMILAG FELELŐS KÖZBESZERZÉS ALATT?

A társadalmilag felelős közbeszerzés fontos céljának tartja az állami szektor által vásárolt áruk, szolgáltatások és építési beruházások társadalomra gyakorolt hatásainak kezelését. Ezzel ösztönzőleg tud hatni a következő területekre:

- a munkalehetőségek és a társadalmi befogadás előmozdítása,

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve a koncessziós szerződésekről (koncessziós irányelv); az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (közszektorirányelv); illetve az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (közüzemi irányelv). Jelen útmutató elsősorban a 2014/24/EU irányelvre támaszkodik, azonban a másik két irányelv keretében is többnyire hasonló lehetőségek nyílnak a társadalmilag felelős közbeszerzésre.

- lehetőségek biztosítása a szociális gazdasági vállalkozások számára,
- a tisztességes munka ösztönzése,
- a szociális és munkavállalói jogok tiszteletben tartásának támogatása,
- hozzáférhetőség és egyetemes tervezés,
- az emberi jogok tiszteletben tartása és az etikus kereskedelem kérdéseinek kezelése,
- magas szintű szociális, egészségügyi, oktatási és kulturális szolgáltatások nyújtása.

MIT TARTALMAZ EZ A GYŰJTEMÉNY?

Helyes gyakorlatokat bemutató esettanulmány-válogatásunk 2019 szeptembere és 2020 márciusa között készült. Munkánk az európai, tagállami és helyi önkormányzati szinten a társadalmilag felelős közbeszerzéshez kapcsolódó korábbi vagy jelenleg is zajló tevékenységekre épül.

Európai és Európán kívüli ajánlatkérő szervektől kértünk bevált gyakorlati példákat, s ennek eredményeként gyűjteményünkben 71 esetet mutatunk be 27 országból; ebből 22 uniós tagállam, 5 pedig nem uniós ország. Mivel a társadalmilag felelős közbeszerzés alkalmazása tagállamonként eltérő, az esetek kezdő szinttől közepes és haladó szintig terjednek. Változatos termék- és szolgáltatási kört érintenek, illetve lefednek minden közbeszerzési szempontot és szakaszt (ideértve az ajánlattételt megelőző és azt követő szakaszokat is), valamint az ajánlatkérők széles körét, a helyi önkormányzatoktól kezdve a központi közbeszerzési hatóságokig és a kórházakig.

Az olvasó tájékozódásának megkönnyítése érdekében a gyűjteményt ágazatok szerint tagoljuk. A több ágazatot, illetve a szakpolitikákat és a folyamatokat érintő bevált gyakorlati példák a gyűjtemény végén találhatóak. A gyűjteményben az alábbi ágazatokra mutatunk be példákat: takarítási szolgáltatások; építőipar; ételmezési és étkeztetési szolgáltatások; bútorok; kertészeti szolgáltatások; egészségügy; információs és kommunikációs technológiák; szociális szolgáltatások; textilárúk; valamint közlekedés, mobilitás és hulladékkezelés.

FŐBB EREDMÉNYEK

A társadalmilag felelős közbeszerzés gyűjteményünkben bemutatott gyakorlata rávilágít a jelenlegi alkalmazások sokszínűségére és arra, hogy az ajánlatkérőknek számos lehetőség áll rendelkezésre, hogy a közbeszerzés stratégiai felhasználásával valódi társadalmi eredményeket érjenek el és ezzel javítsák az emberek életminőségét mind Európában, mind Európán kívül.

Az esettanulmányok összegyűjtése lehetővé tette, hogy felmérjük az Unió közbeszerzési irányelvei által engedélyezett különböző mechanizmusok gyakorlati alkalmazásának mértékét.

A munkajogi záradékok 70. cikk szerinti alkalmazása például széles körben elterjedt, ugyanakkor ezek ambíciója és kidolgozottsága változó. Alapszinten a záradékok elősegíthetik a munkavállalási lehetőségek élénkítését a „munkaerőpiacról kiszorult” emberek számára, vagyis akik foglalkoztatottsága akadályba (ügymint fogyatékos, alacsony iskolázottsági vagy készségszint, tapasztalat hiánya, tartós munkanélküliség vagy az ajánlatkérő szerv által meghatározott egyéb akadály) ütközik. Tágabb szociálpolitikai kezdeményezések keretében találunk összetettebb megközelítéseket is, többek között erre példa a közbeszerzőket és beszállítókat támogató ügyfélszolgálat, a munkanélküliek és a konkrét munkakörök közötti közvetítés, vagy az álláskeresőknél nyújtott ún. puha, közvetett támogatás a munkapiacra történő visszatéréshez. Egyes munkajogi záradékok azt is előírják, hogy a felvett munkavállalók vagy tanulószerveződéses tanulók a közbeszerzési szerződés időtartama alatt milyen feltételekkel léphetnek előre, vagy speciális képzési követelményeket támasztanak. Számos példa létezik arra is – különösen a karbantartási, kertészeti, valamint szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos szerződéseknél –, hogy a fenntartott közbeszerzési szerződéseket olyan védett műhelyeknek vagy szociális vállalkozásoknak ítélik oda, amelyek fogyatékosokkal élő és hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatnak.

Másfelől a kutatások eredménye arra utal, hogy a 2014/24/EU irányelv értelmében igénybe vehető szociális rendelkezések közül nem mindegyiket használják ki teljes mértékben. Ez vonatkozik többek közt az enyhébb

szabályozás által biztosított rugalmasság igénybevételére és a környezetvédelmi, szociális és munkajogi előírások megsértése miatti kizárási okok tevőleges alkalmazására (az 57. cikk (4) bekezdésének megfelelően). Ugyanakkor elképzelhető, hogy a hatóságok ezen kritériumokat alkalmazzák ugyan, ám nem jelölik meg kifejezetten társadalmilag felelős közbeszerzéseként.

A közbeszerzés lehetséges társadalmi kockázatait és potenciális hasznait bizonyos mértékben a vásárolt terméktől vagy szolgáltatástól függenek. Egyes ágazatokban például nagyobb a veszélyeztetett munkások aránya, vagy több lehetőség nyílik a munkahelyteremtésre. Előfordulhat, hogy bizonyos termékek konfliktusövezetből vagy elégtelen munkaügyi normákkal rendelkező térségből származó nyersanyagokat tartalmaznak, a minőségi védjegyek révén mégis társadalmilag fenntarthatónak minősíthetők. Az alábbiakban áttekintést nyújtunk a gyűjteményben bemutatott ágazatokról, és mindegyikről megosztjuk főbb következtetéseinket.

Takarítási szolgáltatások

Kilenc európai országból tíz esettanulmányt mutatunk be takarítási és épületmenedzsment szolgáltatásokról, közte az Európai Bizottság egy saját példáját, továbbá regionális önkormányzat, állami vállalatok és néhány kis- vagy közepes méretű város esetét. A takarítási ágazatban a társadalmilag felelős közbeszerzés megfontolásai között említhetők a jó munkafeltételek (beleértve a munkahelyi egészségvédelmet, a nemek közötti egyensúlyt, a munka és magánélet közötti egyensúlyt előmozdító intézkedéseket), a munkahelyteremtést és a képzést előmozdító odaítélési szempontok és szerződésteljesítési záradékok, illetve a szociális vállalkozásoknak fenntartott szerződésrészek.

Az esettanulmányok rávilágítanak, hogy nincs mindenki által egységesen alkalmazható megközelítés, és a helyi lehetőségek felmérésére első lépésként célszerű párbeszédet folytatni a piaccal. Európa egyes részein ez a párbeszéd kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy a társadalmi kritériumok teljesíthetők legyenek és ne akadályozzák a versenyt. Másutt, ahol erős a verseny és az ajánlatokban feltüntetett árak között csekély különbség van, az odaítélési szempontok határozott jelzést küldhetnek, és fontos tényezőt jelentenek a pályázatok közötti különbségtétel szempontjából.

A közbeszerzők által levont tanulságok között említendő a munkanélküliek nekik megfelelő munkakörbe helyezésének jelentősége; ebben fontos partnert jelentenek a célcsoportokat segítő, harmadik félnek minősülő szervezetek. Szintén fontos a szerződés végrehajtásának nyomon követése, és a szerződésszegés esetén alkalmazott megfelelő szankciókat bele kell foglalni a szerződésbe.

Építőipar

Az építőipari ágazatból hét esettanulmányt mutatunk be öt uniós tagállamból (valamint egy kanadai esettanulmányt). Az építőiparban a társadalmilag felelős közbeszerzést érintő megfontolások jellemzően a munkakörülményekre és a célcsoportok számára történő munkahelyteremtési lehetőségekre összpontosulnak. Az egyik eset továbbá a terméskő fejtésében és feldolgozásában előforduló emberi és munkavállalói jogokkal kapcsolatos súlyos jogsértésekkel, illetve az építőanyagok társadalmilag felelős beszerzését biztosító (független ellenőrök támogatásával megvalósuló) minőségi védjegyek alkalmazásával foglalkozik.

A foglalkoztatást illetően az építőipari ágazat egyedi kihívásokkal küzd, többek közt a projektek változó volumene és a sajátos piaci ciklus miatt. Emellett az építési területek sokszor nehezen megközelíthetőek, és a munkavállalási lehetőségek csak meghatározott képességekkel rendelkező emberek számára nyitottak. Akárcsak a takarítási ágazatban, a társadalmilag felelős közbeszerzés itt is elősegíthető a közbeszerzőknek és a szállítóknak a szociális záradékokkal kapcsolatban nyújtott tanácsadással, illetve piaci konzultáción keresztül a beszállítókkal együttműködésben azonosíthatóak a megfelelő intézkedések.

Élelmezési és étkeztetési szolgáltatások

A gyűjtemény hat élelmezési és étkeztetési példát mutat be hat különböző európai országból. Ezek közül több is foglalkozik a fenntartott pályázatokkal, amelyek célja a szociális vállalkozások és a fogyatékosokkal élők vagy egyéb munkapiaci akadállyal szembesülő csoportok foglalkoztatásának támogatása. Több esettanulmány foglalkozik továbbá a globális ellátási láncsal rendelkező nyersanyagok (kávé, tea, cukor, csokoládé, banán stb.) méltányos beszerzésének kérdésével.

A fenntartott szerződéseket kötő közbeszerzők szerint fontos tanulság, hogy mérlegelni kell a szociális vállalkozások kapacitásait és részvételi képességüket a közbeszerzési pályázatokon. Így a piackutatás lényeges eszköz annak garantálásához, hogy a közbeszerző kompetitív ajánlatokat kapjon, amelyek valóban a kívánt terméket vagy szolgáltatást nyújtják.

Bútorok

Két bútorbeszerzési esettanulmányt közlünk két uniós tagállamból (Olaszország és Románia). A bútorzatnak egyfelől minden felhasználónak meg kell felelnie, hogy biztosítható legyen a munkavégzés és a közterek akadálymentessége. Ez elérhető műszaki előírások alkalmazásával. Másfelől új bútorokra nézve léteznek szabványok a munkaügyi, illetve a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó szabályozásnak való megfelelés tanúsítására, míg a régi bútorokat jótékonyági szervezeteknek lehet adományozni. A szabványok kapcsán hangsúlyozták ezek széleskörű alkalmazásának jelentőségét a közbeszerzésekben annak érdekében, hogy a gyártók körében fokozódjon a normák átvétele.

Kertészeti szolgáltatások

Két uniós tagállamból (Olaszország és Románia) három esettanulmány a kertészeti szolgáltatásokra vonatkozó fenntartott szerződésekre összpontosít. Ebben az ágazatban fenntartott szerződéseket alkalmaznak a szükséges munkaerő jellege miatt, illetve mivel az ágazat képes munkahelyeket teremteni azok számára, akik munkapiaci részvétele akadályba ütközik vagy akiket a társadalmi kirekesztődés veszélye fenyeget. Ezen esettanulmányok egyik tanulsága az, hogy érdemes időt fordítani a közbeszerzést megelőző tevékenységekre, így a piackutatásra, hogy meg lehessen bizonyosodni arról, a szociális vállalkozások rendelkeznek-e a fenntartott szerződés teljesítéséhez szükséges kapacitással. Az esetek arra is rávilágítanak, hogy a fenntartott szerződések révén megerősíthető a szociális gazdasági ágazat, és növelhető a kirekesztődés kockázatának kitett emberek munkalehetőségeinek stabilitása.

Egészségügy

Három esettanulmány foglalkozik társadalmilag felelős közbeszerzésekkel az egészségügyi ágazatban (Finnországban, Norvégiában és Ukrajnában). Két esetben nonprofit szereplők számára igyekeztek hozzáférhetőbbé tenni a közbeszerzési szerződéses lehetőségeket, az általuk nyújtott társadalmi többletérték elismeréseként. Emellett egy esettanulmány a védőkesztyű-vásárlással foglalkozik, amelynek előállítási folyamata köztudottan problematikus, többek közt a munkavállalói jogok, munkafeltételek és egészségügyi hatások miatt. Az egészségügyi ágazatban levonható tanulságok között említendő, hogy lényeges megérteni a piacot és a szolgáltatók kapacitásait. A hatékony egészségügyi szolgáltatások beszerzésekor ugyancsak fontos az elérni kívánt egészségügyi eredményekre összpontosítani, konkrét folyamatok előírása helyett.

Szociális szolgáltatások

Hat tagállamból tizenkét eset, illetve egy dél-koreai példa szerepel a gyűjteményben. Az esettanulmányok megvizsgálják, miként nyújthatók a közbeszerzési folyamat révén a beszállítókkal és felhasználókkal közösen megtervezett, hatékony szolgáltatások, amelyek szociális többletértéket biztosítanak. Az esetek rávilágítanak az integrált, holisztikus szemléletű szolgáltatások jelentőségére, amelyek ugyanakkor hozzáférést biztosítanak többféle szolgáltatóhoz, így szociális vállalkozásokhoz és nonprofit szervezetekhez is. Igaz, hogy az eljárás átlagos időtartama hosszabbodik a közös tervezés és az eredményorientált szerződéskötés miatt, ezek azonban olyan folyamatok, amelyek a felhasználók szükségleteire szabott, hatékonyabb és befogadó szolgáltatásokat eredményezhetnek.

Információs és kommunikációs technológia

Három uniós tagállamból négy esetet mutatunk be. Több esettanulmány foglalkozik IKT-berendezések vásárlásával, egy eset pedig a honlapok mindenki számára való hozzáférhetővé tételéről szól. IKT-

berendezések esetén különleges kihívás a hosszú, bonyolult ellátási lánc, ami az ajánlatkérő szervek és a szállítók számára egyaránt nehézséget jelent a megfelelés és az áruk vizsgálatának biztosítása miatt. Az esetek rámutatnak, hogy számos intézkedés alkalmazható, egyebek közt magatartási kódexek, műszaki előírások, odaítélési szempontok és szerződésteljesítési záradékok, amelyek mind a fokozottabb átláthatóságot szolgálják, és bevett gyakorlatként alkalmaznak kellő gondosságot.

Textilárúk

Öt példa szerepel a gyűjteményben textilárúk beszerzéséről, öt uniós tagállamból. Három az ILO-egyezmények fokozottabb betartásának különféle megközelítéseivel foglalkozik a textília-ellátási lánc mentén, többek között kiválasztási, odaítélési szempontok és szerződésteljesítési záradékok révén. Két esetben a hangsúly a munkahelyteremtés feltételein van, szállítói megállapodás, illetve textilhulladék-gyűjtési szerződés részeként. Az esettanulmányokból kitűnik, hogy míg a szállítók ellenőrizni tudják a megfelelést, és több minőségi védjegy is segítséget nyújthat a munkafeltételek ellenőrzésében, ezek nyomán követése továbbra is kihívást jelent a szerződés teljesítése során. Ugyanakkor a párbeszéd és a partneri kapcsolatok elengedhetetlenek az ellátási lánc megértéséhez és a lehetséges kockázatok és lehetőségek közbeszerzés keretében történő kezeléséhez.

Egyéb ágazatok

Egy lengyelországi esettanulmány Varsó szállítási szolgáltatásainak közbeszerzésével foglalkozik. Ebben az esetben foglalkoztatási feltételeket kötöttek a szolgáltatás nyújtásához, amivel 120 munkanélküli vagy a munkapiacról kiszorult személy számára teremtettek munkahelyet. Felismerték, hogy míg minden közbeszerzési szerződés munkahelyeket teremt, a hatás tovább növelhető kifejezetten erre vonatkozó kikötésekkel.

A gyűjtemény tartalmaz egy hulladékgazdálkodási esettanulmányt is, szintén Lengyelországból. Ez a példa is munkalehetőségek teremtésére összpontosít azok számára, akik akadályokkal szembesülnek a munkavállalásnál, a fenntartott szerződéseken alapuló megközelítés alkalmazásával.

Végezetül egy innovációs partnerkapcsolatot bemutató franciaországi esettanulmányt hozunk Lille városából. Ebben a példában a beszerző megállapodást kötött egy helyi szociális vállalkozással új módszer kutatására és fejlesztésére a hulladékolajak városi begyűjtéséhez, és a bioüzemanyaggá alakított hulladékolaj felhasználásáról önkormányzati járművek meghajtásában.

Szakpolitika

A gyűjtemény zárásaként 11 uniós tagállamból és két nem uniós országból 17 esetet mutatunk be a társadalmilag felelős közbeszerzéseket támogató horizontális vagy szakpolitikai szintű kezdeményezések illusztrálására. Ezek között szerepelnek konkrét csoportok foglalkoztatására vonatkozó szociális záradékok használatát előíró szabályozások (kilenc eset), szociális vállalkozások és nonprofit szervezetek közbeszerzési szerződéseikhez jutását támogató szabályozások (hat eset), valamint két hollandiai eset a szociális megtérülési politikáról.

ESETTANULMÁNYOK

1. ÁGAZAT Takarítási és létesítménykezelési szolgáltatások

1. Társadalmilag felelős keretmegállapodás takarítási szolgáltatásokra

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Katalónia kormánya, Spanyolország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A katalán kormány 2018-ban új keretmegállapodást indított közigazgatási épületeinek társadalmilag felelős és környezetbarát takarítására hat területen (Barcelona városában, Barcelona tartomány többi részén, valamint Girona, Lleida, Tarragona tartományban és a katalán kormány madridi irodáiban). A kilenc részből egyet (5 millió EUR értékben) fenntartottak speciális foglalkoztatási központok és reintegrációs vállalkozások részére, amelyek fogyatékkal élő munkavállalók részére kínálnak kereső tevékenységet és elősegítik munkaerőpiacra történő bejutásukat. A pályázat további szociális szempontokat is tartalmazott:

- szociális odaítélési szempontok (munkahelyi egészségvédelem és biztonság, a nemek közötti egyensúlyt, illetve a munka és a magánélet közötti egyensúlyt előmozdító intézkedések, a munkavállalók képzése, továbbá az egyenruha textilösszetevőire vonatkozó veszélyesanyag-korlátozások),
- szociális szerződésteljesítési záradékok, amelyek a vállalatoknak előírták a takarítási szolgáltatásokra vonatkozó kollektív szerződésben előírt munkafeltételek betartását, és
- egy, a kirívóan alacsony ajánlati árak fennállását vizsgáló kritérium.

A pályázat kötelező jellegű környezetvédelmi követelményeket is tartalmazott. Az ajánlatkérő továbbá auditálással biztosította a szerződés szociális és környezetvédelmi záradékainak teljesítését.

A pályázaton 48 vállalat vett részt, és összesen 39 vállalatot választottak ki lehetséges szállítóként az említett keretmegállapodás egy vagy több része tekintetében. 2019 októberéig 187 szerződést ítélték oda, összesen 51 millió EUR értékben.

Tárgy

Takarítási keretmegállapodás

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az odaítélési szakaszban plusz pontot kaptak azok az ajánlattevők, amelyek minőségi tervvel tudták igazolni elkötelezettségüket a társadalmilag felelős foglalkoztatási gyakorlatok iránt. A minőségi terv összesen 49 pontot ért, és az alábbiakra terjedt ki:

- munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedések (max. 10 pont)
- a nők és férfiak egyenlő bánásmódját és esélyegyenlőségét előmozdító intézkedések (max. 10 pont)
- a munka és a magánélet közötti egyensúlyt előmozdító intézkedések (max. 5 pont)
- incidensmegoldási eljárás (max. 12 pont)
- módszertan a szolgáltatás minőségének értékelésére (max. 12 pont).

Az első három pont szerinti értékeléshez az ajánlattevőknek mellékleteket kellett kitöltenie, feltüntetve az egyes kritériumok teljesítése érdekében tervezett tevékenységeket, e tevékenységek célját, a tervezett lépéseket, a tevékenység végrehajtásának menetrendjét és az előrehaladás mérését lehetővé tevő mutatókat.

A munkahelyi egészségvédelem és biztonság, illetve az egyenlő bánásmód előmozdítása kapcsán legfeljebb két tevékenységet lehetett feltüntetni, mindegyik legfeljebb 5 pontot ért (a maximális 10 pontból). A munka és a magánélet közötti egyensúly kapcsán ugyancsak legfeljebb két tevékenységet lehetett megadni, mindegyik legfeljebb 2,5 pontot ért (a maximálisan elérhető 5 pontból).

Az incidensmegoldási eljárás értékeléséhez az ajánlattevőknek a tervezett eljárást bemutató (legfeljebb 6 oldalas) jelentést kellett készíteniük. Legfeljebb 12 pontot lehetett kapni az alábbi bontásban:

- A szerződő félnek tulajdonítható incidensek (például személyügyi, illetve megfelelő anyagok vagy eszközök rendelkezésre állásával kapcsolatos kérdések) megoldására szolgáló eljárás (6 pont).
- A nem a szerződő félnek tulajdonítható incidensek (például szivárgás vagy rongálás) megoldására szolgáló eljárás (6 pont).

A pontszámok megítélése az alábbi skála szerint történt:

- A szükségleteknek megfelelő intézkedési eljárás átfogó bemutatása (6 pont)
- Az intézkedés bemutatása nem elég részletes vagy nem felel meg hatékonyan a szükségleteknek (3 pont)
- Az ajánlat nem tartalmazza az eljárás leírását, vagy a leírás nyilvánvaló hibát tartalmaz (0 pont).

A pályázatot a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatnak ítélték oda. Amennyiben két ajánlat ugyanazt a pontszámot érte el, azt az ajánlattevőt részesítették előnyben, amely nagyobb százalékban foglalkoztatott fogyatékossgal élő személyeket.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A szolgáltatási ágazatban a középületekben foglalkoztatottak munkafeltételeinek javítása, a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúly javítása.

Ellenőrzés

A keretmegállapodás helyes végrehajtásának biztosítandó, illetve a vállalati kötelezettségvállalások teljesítésének ellenőrzésére monitoringbizottságot hoztak létre, amely az alábbi kormányhivatalokból áll:

- Ellátási és Szolgáltatási Főosztály,
- Közbeszerzési Szerződések Felügyelő és Értékelő Hivatala,
- az Aligazgatási Szervek Központi Bizottságának négy képviselője,
- a takarítási ágazat legnagyobb szakszervezeteinek és vállalkozói szövetségeinek képviselői.

A beszállítók auditja keretében a monitoringbizottság megvizsgálta bérjegyzégeiket, munkaidő-nyilvántartásukat és munkaszerződéseiket. Amennyiben eltéréseket észlelnek (például a munkaidő nyilvántartása, a túlmunka alkalmazása, esetleg a bérek vagy a megfelelő társadalombiztosítási járulékok részleges nemfizetése kapcsán), a monitoringbizottság lehetőséget nyújt a beszállítónak, hogy választ és megoldást adjon a problémás kérdésekre. Ha a beszállító nem nyújt megfelelő indokolást vagy megoldást, szankciókat lehet alkalmazni.

Súlyos szerződésszegés (a kötelező műszaki előírások valamelyikének be nem tartása) esetén az ajánlatkérő a szerződés költségvetésének akár 10%-át is kitevő büntetést szabhat ki, vagy fel is mondhatja a szerződést. Kisebbségi szerződésszegés (az ajánlattevők által az odaítéléshez kapcsolódó tevékenységekre opcionálisan felajánlott intézkedések) esetén a szerződés költségvetésének akár 2%-át is elérő büntetés szabható ki.

A szerződés értéke

A keretmegállapodás becsült értékét majdnem 76 millió EUR-ban rögzítették a szerződés teljes időtartamára, beleértve az esetleges hosszabbítást is. Kezdetben kétéves időszakra szól, és nem haladhatja meg a négy évet.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. cikke a szerződés odaítélésének szempontjairól.
- A 3/2011 királyi törvényerejű rendelettel 2011. november 14-én jóváhagyott spanyol közbeszerzési törvény (TRL CSP).

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Területi és Fenntarthatósági Minisztérium, a Gazdasági Minisztérium Központi Ellátási Bizottsága
- Keretmegállapodásban részt vesz: 39 takarítási szolgáltató.
- Monitoring és értékelés: monitoringbizottság (lásd fent).

Társadalmi hatások

- A keretmegállapodás egy korábbi keretszerződésen alapszik, amely 2014 és 2018 között volt érvényben és első alkalommal 2016 decemberében auditálták. Az első audit néhány esetben meg nem felelést állapított meg, és a katalán kormány a beszállítókkal együttműködve javítani tudott a szolgáltatások szociális teljesítményén.
- A Központi Ellátási Bizottság folytatta ennek nyomon követését, és 2019-ben a monitoringbizottság új megfelelés-ellenőrzési programot dolgozott ki. A keretmegállapodáson alapuló és 2019-ben végrehajtás alatt álló szerződéssel rendelkező vállalatokat mind ellenőrizték.

Egyéb előnyök

- A keretmegállapodás műszaki előírásokat is tartalmazott környezetbarát tisztítószerekre. Ezek további előnye, hogy nem használnak káros vegyszereket, ezáltal az egészségi kockázatok csökkennek mind a takarító személyzetre, mind az épületeket használó személyekre nézve. További tájékoztatás az eset környezetvédelmi előnyeiről [itt](#) található.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A monitoring lényeges, azonban személyzeti és gazdasági erőforrásokat igényel, amelyekre az ajánlatkérőnek előzetesen terveznie kell.
- A szerződésbe megfelelő szankciókat kell belefoglalni a meg nem felelés eseteire.

Kapcsolattartó

Anna Esteve Traveset technikus, Területi és Fenntarthatósági Minisztérium, aesteve@gencat.cat

Pilar Baldellou García műszaki és tanulmányi vezető, Központi Ellátási Bizottság, pbaldellou@gencat.cat

2. Piaci konzultáció a foglalkoztatás bővítése érdekében a takarítási szolgáltatások terén

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Helsingborg Város Önkormányzata, Svédország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Helsingborg több potenciális szolgáltatót piaci konzultációra hívott annak érdekében, hogy megvitassák és tájékoztatást nyújtsanak a város által a takarítási szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzésben érvényesíteni tervezett szociális követelményekről. A piaci konzultáció egyik célja az volt, hogy megvitassák a különböző munkahelyteremtési lehetőségeket a munkanélküliek számára. Helsingborg kíváncsi volt arra, mit gondolnak a piaci szereplők a szociális kritériumokról, és hallani akarta elképzeléseiket, hogy a foglalkoztatási és gyakornoki követelmények miként teljesíthetők a közbeszerzés során. Az önkormányzat úgy vélte, ez a megközelítés építőbb jellegű, mint a pályázatba pusztán a tanulószerveződéses gyakorlati képzésre vagy az elvárt új munkahelyek számára vonatkozó minimumkövetelményeket foglalni.

Tárgy

Helsingborg város takarítási szolgáltatásainak közbeszerzése keretmegállapodáson keresztül.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A közbeszerzést megelőző szakasz

A város nagy hangsúlyt fektetett a piaci párbeszédre még a pályázat kiírása előtt. A piaci párbeszédre húsz potenciális ajánlattevőt hívtak meg. Ezek közül hat vállalat válaszolt, véleményükkel és kérdéseikkel hozzájárulva a gondolkodási folyamathoz. A piaci párbeszéd fogadtatása igen kedvező volt ezen potenciális ajánlattevők részéről; a párbeszéd kapcsolatot teremtett a város és a vállalatok között. A hat vállalatból, amely végül az önkormányzat beszállítójává vált, négyen is részt vettek a piaci párbeszédben.

Az önkormányzat munkaügyi főosztálya a takarítási szolgáltatások terén belső szakképzési programot szervez azért, hogy a résztvevő munkanélküliek megszerezhessék a piaci szereplők által a foglalkoztatáshoz elvárt bizonyítványt. Amikor az önkormányzat piaci konzultációra hívta a lehetséges ajánlattevőket, bemutatta nekik munkanélkülieknek szóló szakképzési programját. A város Munkaerőpiaci Igazgatósága elmondta: tudnak segíteni a vállalatoknak a kereslet és a kínálat összehangolásában, ha a szerződés aláírása esetén a munka nélkül lévők gyakornoki helyet vagy támogatott munkahelyet tudnának szerezni. A beszállítókkal megosztották a képzés résztvevőinek önéletrajzát is, hogy jobban megismerjék a lehetséges munkavállalókat.

A párbeszédén keresztül Helsingborg is ismereteket szerzett a lehetséges ajánlattevőkről ahelyett, hogy más takarítási közbeszerzésekhez kapcsolódó követelményeken kellett volna lemérnie piaci tapasztalatukat.

Szerződésteljesítési szakasz

Az önkormányzat a szerződés teljesítésével kapcsolatosan is párbeszédet írt elő. A beszállítónak és az önkormányzatnak a gyakornoki helyek vagy munkahelyek megnyitásának lehetőségeit kellett megtárgyalnia.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Helsingborg közbeszerzési politikája keretében együttműködésre törekszik a beszállítókkal annak érdekében, hogy a munkanélküliek és a munkapiacról kiszorulóknak nagyobb eséllyel juthassanak munkához. Ennek érdekében a közbeszerzési szabályzatban említett egyik fő szempont a piaci párbeszéd. A szabályzat kimondja, hogy a

piaci párbeszédnek átláthatónak és nyílnak kell lennie. A potenciális beszállítókkal piaci párbeszéd keretében megosztott tartalomért és információért a Munkaerőpiaci Igazgatás felel.

Ellenőrzés

Helsingborg a keretmegállapodás beszállítóival folyamatos párbeszédet és nyomon követő megbeszéléseket folytat a gyakornoki vagy munkavállalási lehetőségek kapcsán. Ilyen párbeszédre rendszeresen sor kerül. A következő lépésben workshopokat fognak tartani a nyertes ajánlattevő vállalatokkal közösen. A város önkormányzata más takarítási szolgáltatásokat nyújtó vállalatokkal is szervezett workshopokat abból a megfontolásból, hogy ezek a cégek fel tudjanak készülni, és tisztában legyenek a soron következő pályázatok foglalkoztatási követelményeivel.

A szerződés értéke

Négy évre szóló keretmegállapodás évi 35 millió svéd korona (SEK), azaz 3,3 millió EUR értékben.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 40. (előzetes piaci konzultációk) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).
- A 2016. évi svéd közbeszerzési törvény (LOU) 17. fejezetének 1. szakasza.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Helsingborg Önkormányzata
- A keretmegállapodás kiválasztott beszállítói:
 - Förenade Service
 - Lassila & Tikanoja
 - Samhall
 - Sydsvenska städ
 - Sodexo
 - MIAB

Társadalmi hatások

Helsingborg piaci párbeszédre épülő megközelítésének köszönhetően sikerült a vállalkozásokra hatnia. A vállalkozások kedvezőbben álltak hozzá a gyakornoki vagy foglalkoztatási előírásokhoz, és növekedett a hajlandóságuk az együttműködésre a Munkaerőpiaci Igazgatósággal a munkaerő felvétele és közvetítése kapcsán. A keretmegállapodás első évében öten jutottak munkához vagy gyakornoki helyhez a követelmények révén.

Az önkormányzat az alábbi társadalmi előnyöket azonosította:

- Több munkanélküli jut munkához és válik önellátóvá.
- A munkanélküliségi támogatások csökkentésével a kapcsolódó szociális járadékokra fordított közkiadások csökkennek, míg a jövedelemadó-bevételek emelkednek.
- Fokozottabb hozzáértés és tájékozottság a takarítási szolgáltatók körében a kulturális sokféleség kérdéseiben.

Egyéb előnyök

- A közbeszerzést megelőző piaci szerepvállalás kellően tájékozott előkészítési szakaszt és jobb minőségű közbeszerzési dokumentumokat biztosít, egyúttal több munkát is teremt.
- Helsingborg szerint a piaci párbeszéd kedvezően hatott a munkahelyteremtésre.

- A vállalkozások előnyben részesítik a párbeszédet a speciális foglalkoztatási vagy gyakornoki követelményekkel szemben.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A piaccal közösen tartott workshop ötlete sajnos nem vált be, mivel igen kevés vállalat vett benne részt. Vagyis az ajánlatkérőnek jobban tájékozódnia kell az egyes piacokról, és hogy milyen típusú párbeszéd érdekli a piaci szereplőket a korai fázisban.
- A szerződésekbe bele kellene venni, hogy a párbeszédre minél hamarabb sort kell keríteni. Amennyiben a szerződés már egy ideje érvényben van, de a beszállító és az önkormányzat között nincs kapcsolat, nehezebb lehet foglalkoztatási eredményt elérni.
- Kulcsfontosságú a siker szempontjából a munkanélkülieknek megfelelő munkakörök megtalálása és a szerződés ideje alatti nyomon követés.
- A párbeszéd mellett a Munkaerőpiaci Igazgatás, amikor csak lehet, konkrétabb foglalkoztatási követelmények alkalmazását javasolja.

Kapcsolattartó

Magnus Nilvér, Munkaerőpiaci Igazgatás, Helsingborg Város Önkormányzata, Magnus.nilver@helsingborg.se

3. Romák foglalkoztatása takarítási szolgáltatás keretében a budapesti fővárosi kéményseprő vállalatnál

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: FŐKÉTÜSZ Fővárosi Kéményseprőipari Kft., Magyarország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A Fővárosi Önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő budapesti Fővárosi Kéményseprőipari Kft. (FŐKÉTÜSZ) pályázatot írt ki központi és egyéb helyiségeinek takarítására. A FŐKÉTÜSZ úgy határozott, hogy tekintettel a romák körében tapasztalható nagyarányú munkanélküliségre, lehetőséget kínál a romákat foglalkoztató vállalkozásoknak a szerződésben való részvételre. Az ajánlatkérő ezen eljárás keretében próbálkozott először az árkritérium mellett más értékelési szempontok alkalmazásával, mivel úgy vélte, hogy az eljárás könnyen irányítható, egyben hatékony eszközt jelent a romák munkapiaci integrációja szempontjából.

2019-ben Budapest lakossága 1 752 286 fő volt, amelyből a roma lakosság 20 151 főt tett ki (önbevallásos alapon). Becslések szerint azonban a Budapesten élő roma lakosság elérheti vagy akár meg is haladhatja a 100 000 főt. A romák munkaerőpiaci helyzetére vonatkozóan Magyarországon kevés adat áll rendelkezésre, ugyanakkor a tapasztalat azt mutatja, hogy a 15–64 év közötti korcsoportban a foglalkoztatottak száma alacsonyabb a romák (39%) mint a nem romák (65%) körében (2015-ös adatok). A számadatokat részben magyarázza az alacsonyabb iskolázottsági szint és a regionális koncentráció a kedvezőtlenebb munkaerőpiaci helyzetben lévő területeken, azonban a romák alacsony foglalkoztatási aránya a hátrányos munkaerőpiaci megkülönböztetéssel is összefügg. A közfoglalkoztatási programok és a közmunkaprogramok a romák számára hagyományos foglalkoztatási forrást jelentenek².

Tárgy

Keretmegállapodás takarítási szolgáltatások nyújtására a budapesti fővárosi kéményseprő vállalat központi és egyéb helyiségeiben, amelynek odaítélési szempontjai között a romák számára nyújtott munkalehetőségek is szerepelnek.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

Az eljárás keretében az odaítélési szempontok között szociális megfontolások is szerepeltek. Ez az egyik első, ha nem a legelső eset volt Magyarországon, hogy a szerződést nem a legalacsonyabb ár, hanem a legjobb ár-érték arány szempontja alapján ítélték oda.

A szociális szempontokat 20% súllyal vették számításba, az alábbi három alkritérium szerint:

- Az ajánlattevőnek bizonyítania kellett, hogy együttműködési megállapodással rendelkezik egy legalább 3 éve bejegyzett közhasznú jogállású roma alapítvánnyal³.

² Európai Bizottság: *Civil társadalmi monitoringjelentés a nemzeti romaintegrációs stratégia megvalósulásáról Magyarországon*, 2018. szeptember.

³ Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.) értelmében közhasznú jogállású alapítványként vehető nyilvántartásba a

- Az ajánlattevőnek vállalnia kellett hátrányos helyzetűként nyilvántartott roma munkavállalók foglalkoztatását a szerződés időtartama alatt.
- Az ajánlattevőnek biztosítania kellett, hogy a roma alkalmazottak létszáma a teljes alkalmazotti létszám legalább 8%-a legyen.

Az árat 80% súlyozással vették figyelembe.

Az ajánlattevők és a közhasznú jogállású roma alapítvány közötti megállapodás aláírására az ajánlat benyújtása előtt kellett sort keríteni.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A szociálpolitikai célkitűzés a romák munkaerőpiaci integrációja volt. A szerződés végrehajtásához szakképesítéssel nem rendelkező munkaerőre volt szükség, ami a munkaerőpiaci integráció kikötése szempontjából megfelelőnek tekinthető.

Ellenőrzés

Az ajánlatkérő ellenőrizte az együttműködési megállapodásban feltüntetett közhasznú szervezeteket a magyarországi bíróságok hivatalos honlapján (www.birosag.hu). Az ajánlattevőknek a közhasznú szervezet állami nyilvántartásba vételének bizonyítékát is be kellett nyújtaniuk. A négy ajánlattevő közül kettő úgy nyilatkozott, hogy együttműködési megállapodása van közhasznú jogállású roma alapítvánnyal, ez azonban csak egyikük esetén volt ellenőrizhető. A pályázatot a Fort Facility Kft. vállalkozás nyerte, amelynek a Roma Polgári Tömörülés nevű közhasznú jogállású roma alapítvánnyal volt együttműködési megállapodása.

A szerződés értéke

A szerződés értéke nem érte el az uniós küszöbértéket: a keretmegállapodás értékének felső határa 42 000 000 HUF volt (135 641,15 EUR-nak felel meg), alsó határa 30 000 000 HUF (96 886,53 EUR) volt. A 2017 decemberében aláírt szerződés két évig volt érvényben.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. cikke a szerződés odaítélésének szempontjairól.
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, 2014. Magyarország volt az első tagállam, amely benyújtotta (2011. decemberben) a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszeréről kiadott bizottsági közlemény alapján kidolgozott Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiáját. 2014-ben a kormány felülvizsgálta és frissítette a stratégiát, amelynek végrehajtása hároméves intézkedési tervek formájában történik, és amelyről a stratégia nyomonkövetési rendszere alapján évente kormányjelentés készül. A stratégia megtekinthető [itt](#).

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: a köztulajdonban lévő FŐKÉTÜSZ Fővárosi Kéményseprőipari Kft.
- Szerződötetett szolgáltató: Fort Facility Kft.
- Politikai döntéshozó: A Fővárosi Önkormányzat határozza meg közbeszerzési stratégiáját és ellenőrzi saját köztulajdonban lévő vállalatait.

közhasznúnak tekintett tevékenységet végző alapítvány, ha a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő forrásokkal rendelkezik, és megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható.

- Ellenőrzési támogatás: Ebben az esetben a Roma Polgári Tömörülés közhasznú alapítvány segített a szerződő fél által foglalkoztatandó romák személyazonosságának ellenőrzésében.

Társadalmi hatások

- Magyarországon ez az eljárás a maga nemében elsőként foglalt szociális megfontolásokat az odaítélési szempontokba, hozzájárulva a romák társadalmi és szakmai integrációjához. Az ajánlatkérő maximálisan elégedett volt a nyújtott takarítási szolgáltatásokkal.
- Az együttműködés a szerződő féllel és a közhasznú roma alapítvánnyal kiváló volt. A nyertes ajánlattevő és a közhasznú roma alapítvány közötti megállapodás 3. szakaszának f) pontja értelmében a nyertes ajánlattevő vállalja, hogy az átlagos alkalmazotti létszám legalább 8–10%-ában roma alkalmazottakat fog foglalkoztatni.
- Az ajánlatkérő és a Roma Polgári Tömörülés együttműködése továbbra is tart. 2019-ben a FŐKÉTÜSZ esélyegyenlőségi tervét a Roma Polgári Tömörülés hozzájárulásai nyomán frissítették.

Egyéb előnyök

- A FŐKÉTÜSZ hasonló szociális szempontokat alkalmazott egy hívasközpont működtetésére 2019-ben kiírt közbeszerzési eljárás odaítélési kritériumainál. A közbeszerzési eljárást követően odaítélt szerződésben a nyertes ajánlattevő vállalta, hogy legalább egy hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű roma alkalmazottat fog foglalkoztatni a szerződés időtartama alatt.
- A budapesti Fővárosi Önkormányzat „zöld, fenntartható, innovatív és felelős közbeszerzési stratégia” kialakításán dolgozik, amelynek elfogadása 2020 első negyedévében várható. A stratégia és a konkrét eljárás között ugyan nincs közvetlen összefüggés, azonban ez az eljárás Budapesten és egész Magyarországon is precedenst teremtett a szociális szempontok érvényesítésére a közbeszerzések során.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Az előkészítés és az utólagos ellenőrzés kulcsfontosságú a társadalmilag felelős közbeszerzés végrehajtásában. Az eljárás előkészítése során lényeges, hogy az ajánlatkérő megvizsgálja, vajon az alkalmazandó szociális szempontok érvényesíthetők-e, illetve nem akadályozzák-e a versenyt. Ugyancsak javasolt, hogy az ajánlatkérők kövessék nyomon a szerződések végrehajtását, és jegyezzék fel a hasznos tanulságokat, amelyek a jövőben relevánsak lehetnek hasonló beszerzési eljárások előkészítésénél.
- A szociális szempontok alkalmazása Magyarországon nem gyakori, így mérsékelheti a versenyt. Az előzetes piaci szerepvállalás jó lehetőséget nyújt a piac és a potenciális ajánlattevők számának figyelemmel követésére, illetve a közbeszerzés becsült értékének meghatározására.

Kapcsolattartó

Dr. Kittka Dalma, a Fővárosi Önkormányzat Közbeszerzési Főosztályának vezetője, KittkaD@budapest.hu

4. A szakmai képzés és a tanulószerveződéses gyakorlati képzés mint döntő odaítélési szempont

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Aarhus Önkormányzata, Dánia

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Szennyvíztisztító építése: fenntartás és karbantartás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Aarhus Önkormányzata egyre nagyobb figyelmet fordít a közbeszerzések társadalmi és gazdasági hatására, amely a tartósan munkanélküliek számára teremtett munkalehetőségeken keresztül érhető el. Erre tekintettel a közbeszerzési főosztály meg kívánta vizsgálni annak lehetőségét, hogy a közbeszerzési célkitűzések között képzési és munkavállalási lehetőségeket is számításba vegyenek. A szennyvízzel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó keretmegállapodást kísérleti projektként választották ki 2019-ben, amikor a város úgy döntött, hogy a tanulószerveződéses gyakorlati képzésre, valamint a képzési és munkalehetőségekre kíván összpontosítani. A szennyvízzel kapcsolatos szolgáltatásokra kötött szerződések értékelésének alapja korábban kizárólag az ár volt.

Időközben Dániában az ajánlatkérők számára kötelezővé tették, hogy bizonyos szerződések teljesítéséhez a tanulószerveződéses gyakorlati képzést is feltételként kezeljék. Esetünkben azonban a közbeszerzési főosztály úgy döntött, hogy inkább az odaítélési szempontokra fektet hangsúlyt.

A jogi eszköz kiválasztása piaci párbeszédet követően történt, amely során a közbeszerzési főosztály megtudta, hogy az ajánlattevők közötti árkülönbségek várhatóan elenyészőek lesznek, mivel a beszállítók anyag- és bérköltségei látszólag hasonlóak. Arról is tudomást szereztek, hogy több potenciális ajánlattevő is munkaerő-felvételi nehézségekkel küzd.

A keretmegállapodás hat évre szól (2019–2025). A pályázati felhívás az alábbi indokolást tartalmazta:

- A piac verseny előtti megnyitása a magas anyagberuházási költségek miatt. Az anyagokba történő beruházások értékcsökkenése több mint négy évet vesz igénybe;
- A környezetvédelmi és foglalkoztatási feltételek teljesítése érdekében, beleértve a szállítási eszközök különleges környezetvédelmi követelményeit.

Tárgy

Keretmegállapodás csatornázási szolgáltatásokra

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Odaítélési szempontok

A gazdaságilag leginkább kedvező ajánlatot a legjobb ár-érték arány alapján a következő kritériumok és súlyozás mellett állapították meg:

- ár (80%)
- érték (20%), amelyet környezeti teljesítmény (10%) és foglalkoztatási intézkedések (10%) alkritériumokra bontottak.

Szerződésteljesítési szakasz

A szerződés az alábbiakra vonatkozó teljesítési záradékokat tartalmaz:

- munkabérek és munkafeltételek, a 94. sz. ILO-egyezményben foglaltak szerint,
- tanulószerveződéses gyakorlati képzés és munkaerő-megtartás,
- társadalmi felelősségvállalás (29. és 105., 100. és 111., 138. és 182., 87., 98. és 135., valamint 155. sz. ILO-egyezmény).

A béreknek és a munkafeltételeknek összhangban kell lennie a 94. sz. ILO-egyezménnyel. A szerződő félnek biztosítani kell, hogy a feladat végrehajtásába bevont dániai alkalmazottainak nyújtott munkabér és általános munkavállalási feltételek legalább olyan kedvezőek, mint amelyek azonos jellegű munkára vonatkoznak az adott területen érvényes egyetemes, kötelező erejű kollektív megállapodás (például reprezentatív munkaerőpiaci szakszervezeti megállapodás) értelmében. Ezen kitétel minden alvállalkozóra érvényes, és a juttatásokra és munkaidőre is vonatkozik.

A tanulószerveződéses gyakorlati képzés és munkaerő-megtartás kapcsán a szerződő félnek írásbeli személyzeti szabállyal kellett rendelkeznie, amelyben a szerződés keretében foglalkoztatottakra vonatkozó képzési és megtartási politikának is szerepelnie kellett.

A társadalmi felelősségvállalás tekintetében a szerződő fél és egyben az alvállalkozók is kötelesek a Dánia által aláírt és a 2014/24/EU irányelv X. mellékletében felsorolt nemzetközi egyezményeket betartani, ideértve a következőket:

- kényszermunka (29. és 105. sz. ILO-egyezmény),
- hátrányos megkülönböztetés tilalma (100. és 111. sz. ILO-egyezmény),
- gyermekmunka (138. és 182. sz. ILO-egyezmény),
- egyesülési szabadság (87., 98. és 135. sz. ILO-egyezmény),
- munkakörnyezet (155. sz. ILO-egyezmény).

A szerződő fél köteles tiszteletben tartani az alapvető emberi jogokat, beleértve az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltakat.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Tanulószerveződéses gyakorlati képzési lehetőségek létrehozása szakképzettséget igénylő munkakörökben, valamint munkavállalási és képzési lehetőségek teremtése munkanélküliek számára.

Ellenőrzés

- A „foglalkoztatási intézkedések” alkritérium ellenőrzéséhez az ajánlattevőnek be kellett számolnia a szerződés teljesítésébe várhatóan bevont, szakmai képzésben résztvevő alkalmazottak vagy tanulószerveződéses tanulók létszámáról.
- Az odaítélési szempontok összesen 10%-át jelentő foglalkoztatási kritériumok kapcsán a különböző képzési és tanulószerveződéses gyakorlati képzési formák eltérő értéket kaptak, majd ezek összeadásával állt elő egy kumulatív pontszám:
 - tanulószerveződéses gyakorlati képzés felnőttek számára: 10
 - tanulószerveződéses gyakorlati képzés: 8
 - bértámogatás munkanélkülieknek: 3
 - szakmai gyakorlat munkanélkülieknek: 3

A szerződés értéke

A keretmegállapodás becsült összértéke 15 millió dán korona (DKK) (kb. 2 millió EUR) volt.

Jogi eszköz

A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. sz. cikke (szerződésteljesítési feltételek)

Szereplők

- Projektvezető és ajánlatkérő szerv: Aarhus Önkormányzatának Közbeszerzési és Pályázati Főosztálya
- Az önkormányzaton belül a szennyvízzel kapcsolatos szolgáltatások végfelhasználóit képviselő társadalmi munkacsoport.
- Levelezés a Munkaügyi Minisztériummal a foglalkoztatási intézkedések kritérium kapcsán.

Társadalmi hatások

- Mivel az ár tekintetében igen szoros volt a verseny, a foglalkoztatási intézkedésekre vonatkozó kritérium döntő tényezővé vált. A pályázatot követően a vesztes ajánlattevőkkel folytatott beszélgetésekből egyértelművé vált, hogy ezen kritérium alkalmazása erőteljes üzenetet közvetített. Így a pályázat legfőbb társadalmi hatásának az tekinthető, hogy jelezte a piac felé az önkormányzat hajlandóságát a társadalmi felelősségvállalás jutalmazására. A pályázat eredménye várhatóan ösztönözi fogja azokat a potenciális beszállítókat, akik korábban nem számoltak a tanulószerveződéses gyakorlati képzés vagy a szakmai képzés lehetőségeinek ilyenfajta megteremtésével.
- Az így megszerzett szakmai tapasztalat közvetlen hasznára fog válni a keretmegállapodáson keresztül, illetve a megközelítés átvételével szerződő félként vagy alvállalkozóként szerződötett tanulószerveződéses tanulóknak. A képzettebb munkaerő a közösség egészének is javát szolgálja.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Az odaítélési szempontok és a minimumkövetelmények ötvözése kedvez azon potenciális ajánlattevőknek, akik képesek a minimálisan elvárt követelményeknél magasabb szinten teljesíteni.
- A szerződés nem ír elő részcélokat annak nyomon követésére, hogy a szerződő fél mennyiben teljesíti a foglalkoztatási kritériumokat a szerződés időtartama alatt. Hasonló pályázatnál érdemes lehet külön rendelkezéseket belefoglalni a szerződésbe, amelyek kötelezik a szerződő felet a foglalkoztatási kritérium folyamatos teljesítésére. Ez jelenthet éves célrészeket, illetve a megfelelés hiányában fizetendő pénzbüntetést.
- A szociális odaítélési szempontok hasznosak lehetnek új vagy ismeretlen piacok esetében, ahol az ajánlatkérő nehezen tudja megfogalmazni a minimumkövetelményeket vagy a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó feltételeket. Túl engedékeny követelmények esetén az ajánlatkérő nem éri el a potenciális hatást, míg túl szigorú követelmények esetén elképzelhető, hogy igen kevés, vagy akár egyetlen ajánlatot sem kap.

Kapcsolattartó

Jakob Laursen közbeszerzési tanácsadó, Főpolgármesteri Hivatal, Aarhus Önkormányzata, Jaklau@aarhus.dk

5. A munkakörülmények javítása a Cseh Televíziónál a takarítási szolgáltatások színvonalának emelése érdekében

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Cseh Televízió (Česká televize), Cseh Köztársaság

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A takarítási szolgáltatások esetében hosszú időn keresztül érvényesülő közbeszerzési politika, amely kizárólag a legalacsonyabb árat vette figyelembe, rosszabb munkakörülményekhez, valamint áttételesen alacsonyabb színvonalú szolgáltatásokhoz vezetett. A takarítási szolgáltatásokat többek között alacsonyan megfizetett munkások és az alkalmazottak gyors cserélődése jellemzi. Az ajánlatkérő Cseh Televízió több eszközt vett igénybe azzal az általános célkitűzéssel, hogy biztosítsák a takarítás jó színvonalát, egyebek mellett az érintett munkások számára biztosított tisztességes körülmények révén. A Cseh Televízió észszerű kapcsolatot tárt fel a takarítócsoport stabilitása és az elvégzett takarítás minősége között.

Tárgy

Pályázat a prágai székhelyű Cseh Televízió közszolgálati intézmény helyiségeinek takarítására.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A közbeszerzést megelőző szakasz

Az előzetes piaci konzultációk tárgya elsősorban az alkalmazottak munkafeltételei (beleértve a javadalmazást és munkaszervezést), valamint a nyújtott szolgáltatások minőségbiztosítása volt. A konzultáció nyomán a Cseh Televízió úgy döntött, hogy a minimálbér-szabályozás esetleges változásaihoz való igazodás érdekében a szerződésbe felülvizsgálati vagy opcionális kitételeket foglal, valamint külön figyelmet fordított olyan elemekre, mint a csoport munkakörülményei, állandósága és továbbképzése. A Cseh Televízió továbbá részletes leírást kért az ajánlattevőktől a szerződés végrehajtására vonatkozó terveikről (gyakorlati takarítási terv), és ösztönözte őket, hogy az alkalmazottak egy-egy kijelölt területért hosszútávon feleljenek.

A szerződést öt részre bontották. Az 1–4. részek esetében legfeljebb két részre lehetett ajánlatot tenni.

Előírások

A konkrét tisztítószerek műszaki előírásainak és a környezetvédelmi jellemzők teljesítésének bizonyítására jelölőcímkézést írtak elő.

Odaítélési szempontok

A pályázati felhívásban a következő odaítélési szempontokat fogalmazták meg:

- Minőségi odaítélési szempontok (45%), amelyek az alábbiakból álltak:

- A csoport szervezeti felépítése (ezeknek a jellemzőknek a minőséget és a stabil munkairányítást kell biztosítania. Például: kijelölt, állandó munkavégzési hely és időkeret az egyes alkalmazottak számára, amely lehetővé teszi, hogy hozzá szokjanak az adott feladatokhoz és idővel fejleszteni tudják rutinfadataik elvégzését; az odaítélési szempontok között szerepelt továbbá a felügyeleti és a minőség-ellenőrzési felelősség egyértelmű leírása, amely ugyancsak hozzájárulhat a csoport tagjainak jobb munkateljesítményéhez) – 9%
 - Munkaszervezés – 9%
 - A takarítás minőségét biztosító módszerek, eszközök, tisztítószeres és szokásos munkamenet (beleértve több előírt, a környezetre alacsony hatást gyakorló rutinfeladatot) – 9%
 - A pályázat, a szerződés és a szolgáltatások minőségének kezelése – 9%, valamint
 - A csoport folyamatos fejlesztése (többek között a csoport állandósága az alkalmazottak cserélődését mérséklő intézkedések révén, folyamatos kapacitásépítés stb.) – 9%
- Ár (55%).

Szerződésteljesítési szakasz

Az alábbi szerződésteljesítési záradékokat alkalmazták:

- A minőség-ellenőrzés biztosításához az ajánlattevőnek lehetővé kellett tennie, hogy a Cseh Televízió egy munkatársa beszámoljon és nyomon kövesse a takarítási szolgáltatások végrehajtását.
- A használandó tisztítószereseknek környezetbarátoknak kellett lennie. Például az ajánlattevő támaszkodhatott öko címkékre.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

- Általában véve jónak mondható szolgáltatás-irányítás, beleértve a humánerőforrás-gazdálkodást, azzal a végső céllal, hogy összességében javuljanak a szerződés teljesítését végző alkalmazottak munkakörülményei. A Cseh Televízió úgy véli, hogy ez a célkitűzés (az érintett személyi állomány általános munkakörülményeinek minősége) összefügg az elvégzett szolgáltatások színvonalával. A megfelelő irányítással, képzéssel és felszereléssel rendelkező személyzet, amely tisztességes munkakörülmények között dolgozhat, nagyobb valószínűséggel alkot stabil állományt, nyújt folyamatosan jó minőségű szolgáltatást, valamint a munkavállalók valószínűleg jobban látják el feladataikat.
- A takarítást környezetbarát módon kell elvégezni.

Ellenőrzés

- Az ajánlattevőknek a szolgáltatás minőségére vonatkozó információkat ismertető gyakorlati takarítási tervet kellett benyújtaniuk. A terv bemutatta a csoport tagjait, az érintett munkavállalók készségeinek kezelését és szaktudásának fejlesztését is.
- A csoport állandóságát a következők alapján értékelték:
 - Az előző évben felmondott szerződések és az alkalmazottak létszámának százalékos aránya;
 - Az előző évi határozott idejű munkaszerződések és alkalmazottak létszámának százalékos aránya;
 - Az előző évben kölcsönzött munkaerő⁴ és az alkalmazottak létszámának százalékos aránya.

⁴ A kölcsönzött munkavállaló olyan ügynökség alkalmazottja, amely a munkavállalót ideiglenesen bocsátja egy másik munkáltató rendelkezésére

<https://www.citizensadvice.org.uk/work/rights-at-work/agency-workers/agency-workers-what-you-need-to-know/>

- Az ajánlatkérő jogosult a tisztítószeres környezeti jellemzőire vonatkozóan dokumentumokat kérni.

A szerződés értéke

A szerződés teljes becsült értéke négy év alatt 2 400 000 EUR (60 125 000 CZK).

- 1. rész: kb. 130 000 EUR (3 430 000 CZK)
- 2. rész: kb. 1 500 000 EUR (37 570 000 CZK)
- 3. rész: kb. 250 000 EUR (6 165 000 CZK)
- 4. rész: kb. 440 000 EUR (10 960 000 CZK)
- 5. rész: kb. 80 000 EUR (2 000 000 CZK)

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése, valamint 40., 46., 67. és 70. cikke

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Cseh Televízió
- Az előzetes piaci konzultáció résztvevői:
 - ZENOVA Services, s.r.o.
 - HONDL Global Services, a.s.
 - European Cleaning Services, s.r.o.
 - 111UKLID.CZ Trade, s.r.o.
- Szerződöttetett szolgáltatók:
 - OCS Trading, s.r.o. (1. és 3. rész)
 - INEX Česká republika, s.r.o. (2. és 4. rész)
 - Az 5. részhez nem érkezett ajánlat.

Társadalmi hatások

- A pályázat részekre bontása javítja a kisebb beszállítók hozzáférését a közbeszerzésekhez.
- Az odaítélhető pontok jelentős részét az alapján kapja az ajánlattevő, hogy miként viszonyul munkavállalóihoz, illetve általában a szolgáltatás irányításához és minőségéhez. A munka és a személyzet jó irányítása kulcsfontosságú a csoport állandósága, az alkalmazottak készségeinek fejlesztése és általában a teljesítmény színvonala szempontjából. Ez egyrészt hozzájárul az egyén munkakészségeinek fejlesztéséhez, másrészt általában a szolgáltatás minőségére is hat.
- A foglalkoztatás minőségének értékelése (beleértve a munkakörülményeket és a csoport állandóságát) nemcsak a munkások jólétét, hanem elégedettségét is fokozza, ami kedvezően hat a munkaerő-vándorlásra is, és összességében a szolgáltatás jobb színvonalához vezet.

Egyéb előnyök

- A szolgáltatás speciális jellege megkívánja a helyiségek és a szolgáltatást igénybe vevők ismeretét. Gyakori változások a csoporton belül nehézségekhez és kísérő költségekhez vezethetnek, például ha új munkaerőt kell bevezetni a területre. A csoport állandósága tehát lényeges tényező a takarítás minősége szempontjából.

- Az a tendencia, hogy pusztán a legalacsonyabb ár alapján ítélnék oda szerződéseket egy ajánlattevőnek, könnyen csökkentheti a szolgáltatás színvonalát, továbbá nagy eséllyel vezet a munkavállalók elégedetlenségéhez és gyors cserélődéséhez.
- A törekvés az alkalmazottak munkakörülményeinek figyelembevételére könnyen átvihető más ajánlatkérő szervekre és egyéb alacsonyan fizetett személyzettel végzett szolgáltatásokra is.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A szolgáltatás színvonalának biztosítása érdekében az ajánlatkérőnek több gondot kell fordítania a pályázat előkészítési szakaszára, a szerződéskezelésre és a szolgáltatás színvonalának kezelésére.
- A következő hasonló pályázatnál az ajánlatkérő valószínűleg ismét előzetes piaci konzultációhoz fog folyamodni.
- A jövőben a Cseh Televízió módot kíván találni arra, hogy fő teljesítménymutatókat vezessen be a takarításra, és a kiemelkedő beszállítói teljesítményt például egy díj formájában ismerje el.

Kapcsolattartó

Martin Rajman, a Központi Közbeszerzési Osztály vezetője, Cseh Televízió, Martin.Rajman@ceskatelevize.cz

6. Társadalmi felelősségvállalás mint odaítélési szempont takarítási szerződés esetében (Dánia)⁵

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Ballerup Önkormányzata, Dánia

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

2019 februárjában Ballerup önkormányzata új közbeszerzési szabályzatot fogadott el, amely kiemelt fontosságot tulajdonít a társadalmi felelősségvállalásnak.

A szabályzat⁶ hat fő célt fogalmaz meg:

1. A szabályozási keretek alkalmazása a polgárok és vállalkozások hasznára
2. Az ár helyett egyéb tényezők előtérbe állítása, az alábbiak szerint:
 - A beszállítók kötelesek nyilatkozni arról, hogy tiszteletben tartják az emberi és munkavállalói jogokat, környezetvédelmi és korrupcióellenes követelményeket;
 - Az önkormányzatnak a közbeszerzési eljárásokban szociális szempontokat (valamint a szolgáltatásokra és építési munkákra vonatkozó szerződésekkel kapcsolatos eljárásokban munkavállalási záradékokat) is érvényesítenie kell, amikor csak lehet, és ha ez nem lehetséges, ezt köteles megindokolni;
 - Amennyiben felmerül a gyanú, hogy egy beszállító nem teljesíti társadalmi felelősségvállalási kötelezettségeit, az önkormányzat utólagos ellenőrzést végez, és akár fel is bonthatja a szerződést.
3. Piaci párbeszéd alkalmazása és együttműködés a vállalkozásokkal
4. Közös pályázati eljárások indítása és végrehajtása
5. Digitális közbeszerzés és e-kereskedelem alkalmazása
6. Magas szintű megfelelés biztosítása.

A takarítási szerződés kísérletként került kiválasztásra mint ezen rendelkezés első alkalmazására megfelelő projekt.

A szerződés 2020. április 1-jétől 2023. december 31-ig van érvényben és legfeljebb kétszer, egyenként 12 hónappal meghosszabbítható.

Tárgy

Mindennapos takarítás és időszakos ablaktisztítás 157 különböző önkormányzati épületben, közte állami iskolákban, napközi otthonokban, könyvtárakban, úszó- és sportlétesítményekben.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

Odaítélési szempontok

⁵ <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:440930-2019:TEXT:DA:HTML>

⁶ https://ballerup.dk/sites/default/files/udbuds- og_indkoebspolitik_2019_0.pdf

A szerződés odaítélési folyamatában a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot a legjobb ár-érték arány alapján a következő kritériumokkal és súlyozással azonosították:

- Ár: 60 %
- Minőségbiztosítás: 20%
- Társadalmi felelősségvállalás: 20%. A társadalmi felelősségvállalás itt munkavállalási lehetőségek teremtését jelentette szociális segélyben részesülő munkanélküliek és tartósan betegszabadságon lévők számára.

Szerződésteljesítési szakasz

Az ajánlattételi dokumentáció tartalmazott továbbá:

- Egy munkajogi záradékot, amely az ajánlattevőt az általános munkaerőpiaci normák betartására kötelezte a munkabér és a munkakörülmények vonatkozásában.
- Egy társadalmi felelősségvállalási záradékot, amely az ENSZ Globális Megállapodás tíz alapelvén alapuló konkrét emberi jogi, munkavállalói jogi, környezetvédelmi és korrupcióellenes követelményeket ismerteti. A szerződő félnek különösen vállalnia kell, hogy garantálja az alapvető emberi jogok, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményei által védett munkavállalói alapjogok tiszteletben tartását.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Az önkormányzat szociális célkitűzése munkavállalási lehetőségek teremtése volt két célcsoport számára:

- „Aktivitásra kész”, szociális segélyben részesülő munkanélküliek, akiknek a munkanélküliség mellett más nehézségekkel is meg kell birkóznium. Nekik kifejezetten személyre szabott képzési pályára, többek között a munkába állásukat támogató intézkedésekre van szükségük.⁷
- Tartósan betegállományban lévők. Ebben a kategóriában sokan ismét munkába tudnak majd állni, amint munkaképesek lesznek. Képzési pályára lesz szükségük, esetleg a munkaerőpiacra történő visszatérésüket támogató intézkedésekkel együtt.

Ellenőrzés

- A társadalmi felelősségvállalási alkritérium ellenőrzéséhez az ajánlattevőket egy javaslat benyújtására kérték, amelynek tartalmaznia kellett:
 - egy módszertani leírást arról, hogy az ajánlattevő miként tervezi a fenti célcsoportokat támogatni annak érdekében, hogy közelebb kerüljenek a munkavállaláshoz. Ezt meg lehetett adni például a „képzési pálya” és az ezt alkotó tevékenységek leírásával;
 - a két célcsoportnak külön-külön kínált tanfolyamok vagy képzési pályák számát.
- Az ajánlattevők leírásait 0-tól (a kritérium lehető legjobb teljesítése) 8-ig (lehető legrosszabb teljesítés) terjedő skálán értékelték, az általuk kínált tanfolyamok vagy pályák száma, és a javasolt módszertan szerint, illetve annak becsült eredményességének valószínűsége alapján.
- Majd a pontszámot átszámították a megfelelő ár ellenértékre. A kalkulációhoz az összes ajánlattevő javaslata alapján kínált átlagos ajánlati árat elosztották az ajánlattevő által elért társadalmi felelősségvállalási pontszámmal. Ily módon a szerződést annak az ajánlattevőnek ítélték oda, aki az értékelés során a legalacsonyabb összesített pontszámot kapta, a következők összegeként:

⁷ A dán aktív munkaerőpiaci szakpolitika különbséget tesz a munkanélküliek között aszerint, hogy „munkára késznek” vagy „aktivitásra késznek” tekinthetők; utóbbiaknak a munkába álláshoz képzésre vagy támogató intézkedésekre lehet szüksége.

- (ajánlati ár x 0,6) +
- ((ajánlattevők által kínált átlagár / 8 x minőségbiztosítási pontszám) x 0,2) +
- ((ajánlattevők által kínált átlagár / 8 x társadalmi felelősségvállalási pontszám) x 0,2).

A szerződés értéke

A becsült érték 187 000 000 DKK héa nélkül (kb. 25 millió EUR)

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. sz. cikke (szerződésteljesítési feltételek).
- A Dán Verseny- és Fogyasztóvédelmi Hivatal útmutatója a szociális záradékokhoz előírja, hogy az állami, regionális és önkormányzati ajánlatkérők fontolják meg oktatási és gyakornoki megállapodásokra vonatkozó szociális záradékok alkalmazását, illetve indokolják meg, ha nem élnek szociális záradékokkal.
- Ballerup önkormányzatának új közbeszerzési szabályzata a társadalmi felelősségvállalás előmozdítása érdekében⁸.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Ballerup Önkormányzatának Közbeszerzési Főosztálya
- Szerződötetett szolgáltató: Coor Service Management A/S
- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: Ballerup Önkormányzati Foglalkoztatási Központja, amely a nyertes ajánlattevő előnyben részesített munkaerő-felvételi partnere lesz.

Társadalmi hatások

- A pályázatot, annak társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó előírásaival egyetemben, igen jól fogadta a piac.
- A nyertes ajánlattevő Coor Service Management A/S hármass fenntarthatósági alapon működik. A vállalat széleskörű tapasztalatokkal bír, és sikeresen működött együtt több dániai munkaügyi központtal, többek között egy úttörő OPI (Open Innovation Competences) projekten.
- A nyertes ajánlattevő olyan megoldást kínált, amelynek módszere támogatja a célcsoport (munkanélküliség mellett más gondokkal is küzdő jelöltek) számára pozitív folyamatok elérését, többek között az alábbiakkal:
 - Négyfajta képzés kialakítása négy kijelölt ballerupi helyszínen. A jelölteknek szóló képzéseket és toborzási tanfolyamokat a szerződő fél részéről állandó szolgálatvezető, illetve „cimborák” tervezik meg és végzik el. A „cimborák” bevonása egy régimódi mestertanítási fogást jelent.
 - Egyszerre négy jelölt kezdi el a képzést. Ha egy jelölt munkához jut, egy másik kezdheti el a képzést. A szerződő fél évente nyolc jelölt részvételét tartja valószínűnek.
 - A jelöltek a munkahelyi csapat részét képezik, és fokozatos képzésben részesülnek, amely megfelelő heti óraszámokban kezdődik. A cél, hogy a tanulószerveződéses tanulók rendszeres munkához jussanak, esetleg rugalmas munkahelyen vagy bértámogatással foglalkoztatva.
 - A képzés egyénileg a jelölt személyére szabott.
 - A szerződő fél szoros együttműködést alakít ki a munkaügyi központtal. Utóbbit a láthatás, képzés, nyelvi képzés és támogató intézkedések kapcsán vonják be.

Egyéb előnyök

- A szociális odaítélési szempontok hatékony eszközt jelenthetnek az adott piacon aktív versenytársaktól elvárható társadalmi felelősségvállalás szintjére vonatkozóan az ajánlattevő és az ajánlatkérő között

⁸ A dániai helyi önkormányzatok mintegy 70%-a rendelkezik hivatalos közbeszerzési szabályzattal.

fennálló információs aszimmetriával szemben. Szociális odaítélési szempontok alkalmazása révén az ajánlatkérő ösztönzi a piaci szereplőket, hogy ezen szempontok alapján versengjenek, ahelyett, hogy megalapozott becslés alapján fogalmazná meg a követelményeket.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A beszállítók és a piac láthatólag éretten reagálnak és készséggel karolják fel a társadalmi felelősségvállalást, különösen most, amikor Dániában bizonyos iparágakban nehéz munkaerőt találni.
- A közbeszerzési szabályzat erős felhatalmazást adott a közbeszerzési főosztálynak a szociális szempontok beépítésére, ami elősegítette a folyamatot.

Kapcsolattartó

Mette Kongsgaard Jensen közbeszerzési vezető, Ballerup Önkormányzata, Indkøb – Center for Økonomi, met@balk.dk

Kim Funk közbeszerzési tanácsadó, Ballerup Önkormányzata, Indkøb – Center for Økonomi, kimf@balk.dk

7. Hajléktalanok integrálása a wrocławai önkormányzatnak nyújtott takarítási szolgáltatás révén

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: A Wrocławai Önkormányzat tulajdonában lévő Wrocławskie Mieszkania Kft., Lengyelország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés célja

A wrocławai önkormányzat takarítási szolgáltatások nyújtására vonatkozó ajánlattételi felhívását szociális gazdasági szervezetek részére tartották fent.

A pályázat hozzájárul a Wrocław által a társadalmi és szakképzési reintegrációval kapcsolatos problémák megoldására kidolgozott szociális gazdasági fejlesztési stratégia végrehajtásához is. A stratégia részét képezi a fokozottan társadalmilag felelős közbeszerzés, a szociális nehézségek jobb kezelése és a szociális gazdasági szervezetek bevonása érdekében. Az egyik különös figyelmet igénylő társadalmi kihívás a hajléktalanság: mintegy ezer hajléktalan él a városban, akik a negyedik legnagyobb hajléktalan népességet alkotják Lengyelországban.

A felhívás egy 2017 és 2018 között fennálló szerződést követett, amely szociális gazdasági szolgáltatók tapasztalatszerzését segítette elő a közbeszerzési pályázatok és a közszolgáltatások nyújtása terén. Ezúttal a szerződés értéke az előző háromszorosa volt.

Tárgy

Takarítási szolgáltatások nyújtása a wrocławai önkormányzat helyiségeiben és kapcsolt helyiségekben.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A szerződést olyan védett műhelyek és gazdasági szereplők részére tartották fenn, amelyek célja többek között a társadalom peremére szorult csoportokhoz tartozó személyek társadalmi és szakmai integrációja, és amelyek a 2014/24/EU irányelv 20. cikkének megfelelően legalább 30% arányban fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatnak. Szintén előírás volt, hogy a szerződő fél vagy az alvállalkozó a szerződés teljesítése során megszakítás nélkül foglalkoztasson fogyatékosokat vagy hátrányos helyzetűeket, akik a pályázati felhívásban megadott tevékenységeket közvetlenül végzik.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

- Szociális gazdasági szervezetek támogatása
- Méltányos munkavállalási feltételek előmozdítása
- Hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerőpiaci integrációja

Ellenőrzés

- A pályázatbenyújtási szakaszban: az ajánlattevő nyilatkozatban erősíti meg, hogy teljesíti azt a kritériumot, miszerint a foglalkoztatottak legalább 30%-a hátrányos helyzetű vagy fogyatékossgal élő munkás.
- A szerződés teljesítése során: az ajánlatkérő jogosult a szerződés keretében ellenőrzéseket végezni. Az ellenőrzések a szerződő fél távollétében és az ellenőrzés időpontjáról szóló értesítése nélkül is elvégezhetők. A szerződő fél minden esetben pénzbüntetést fizet, ha nem teljesíti a megállapodásban felsorolt tevékenységeket közvetlenül végző személyek alkalmazására vonatkozó kötelezettséget. Az ajánlatkérő a szerződést fel is mondhatja, ha a szerződő fél nem teljesíti kötelezettségeit és nem nyújt megfelelő magyarázatot.

A szerződés értéke

Egyéves szerződésre (2019. áprilistól 2020. áprilisig) 368 590 lengyel zloty (PLN) (86 100 EUR-nak felel meg)

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv fenntartott szerződésekről szóló 20. cikke (átültette a lengyel közbeszerzési törvény 22. cikkének 2. bekezdése)
- Wrocław város [helyi szociális gazdasági programja](#)
- Az Önkormányzat elnökének rendelete a közbeszerzések során ajánlott szociális szempontok érvényesítéséről.

A lengyel jog társadalmilag kirekesztett csoporthoz tartozó személyként a következő kategóriákat határozza meg:

- fogyatékossgal élők, a fogyatékossgal élő személyek szakmai rehabilitációjáról, társadalmi beilleszkedéséről és foglalkoztatásáról szóló 1997. augusztus 27-i törvény értelmében (2011. évi Jogi Közlöny, 721. szám);
- munkanélküliek, a foglalkoztatási és munkaerőpiaci intézmények előmozdításáról szóló 2004. április 20-i törvény értelmében (2016. évi Jogi Közlöny, 645., 691. és 868. szám);
- szabadságuktól megfosztott vagy szabadlábra helyezett személyek, az 1997. június 6-i bünygyi végrehajtási törvény (Jogi Közlöny, 557. szám) szerint, akik nehezen illeszkednek be a társadalomba;
- mentális zavarban szenvedő személyek, a mentális egészség védelméről szóló 1994. augusztus 19-i törvény értelmében (2016. évi Jogi Közlöny, 546. és 960. szám);
- hajléktalanok, a szociális segítségnyújtásról szóló 2004. március 12-i törvény értelmében (2016. évi Jogi Közlöny, 930. szám);
- a Lengyel Köztársaság által menekült státuszban vagy kiegészítő védelemben részesített, a Lengyel Köztársaságban tartózkodó külföldiek védelméről szóló 2003. június 13-i törvényben említett

személyek (2012. évi Jogi Közlöny, 680. szám; 2013. évi 1650. szám; 2014. évi 1004. szám; 2015. évi 1607. szám; továbbá 2016. évi 783. szám);

- 30 év alatti és 50 év feletti regisztrált álláskereső és munkanélküliek;
- hátrányos helyzetű kisebbségek, különösen nemzeti és etnikai kisebbségek tagjai, a nemzeti és etnikai kisebbségekről, valamint a regionális nyelvről szóló 2005. január 6-i törvény értelmében (2015. évi Jogi Közlöny, 573. szám; továbbá 2016. évi 749. szám).

Szereplők

- Wrocławskie Mieszkania Kft (a wrocławai önkormányzat tulajdona) – ajánlatkérő
- Wrocławska Szociális Szövetkezet (amely a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyeket foglalkoztat) – szolgáltató, a pályázat nyertese.

Társadalmi hatások

- A Wrocławska Szociális Szövetkezet a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyeket foglalkoztat, különösen hajléktalanokat (a személyi állomány 90%-a). A szövetkezet képzést nyújt a hajléktalanoknak, többek között a gépjárművezetői engedély megszerzéséhez. Ez a szövetkezet általános tevékenységének részét képezi, amelyhez állami finanszírozásban részesül, így erre nem volt szükség a kérdéses szerződéshez.
- E szerződés révén négy hajléktalant foglalkoztattak.
- A szerződés lehetővé tette a szövetkezetnek, hogy bővítse tevékenységét, és megvalósítsa a szerződés keretében a takarításban résztvevő emberek társadalmi és szakmai visszailleszkedését.

Egyéb előnyök

- A szerződés lehetőséget adott a szociális szövetkezet számára, hogy bizalmi kapcsolatot létesítsen az önkormányzattal, és bizonyítsa számukra, hogy a szociális gazdaság szolgáltatói minőségi szolgáltatást tudnak nyújtani.
- A fenntartott szerződések és szociális záradékok alkalmazása továbbra sem gyakori Lengyelországban. A helyzet érezhetően javult a wrocławai helyi szociális gazdaságfejlesztési program nyomán, illetve az önkormányzat elnökének a szociális gazdasági szervezetek erősítését – többek között közbeszerzések révén – előmozdító rendeletének köszönhetően.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Wrocław számára kihívást jelent a jól fejlett szociális gazdasági ökoszisztéma hiánya, mivel csupán néhány szociális vállalkozás működik, amelyeknek kevés kapacitása van a pályázásra. Ezért döntött úgy a település, hogy kisebb szerződéseket ír ki, amelyek révén a szociális vállalkozások és civil szervezetek fokozatosan tapasztalatot szerezhetnek a nagyobb pályázatokon való részvételhez.
- A lengyelországi közbeszerzési piacot sajátos nehézségek jellemzik, különösen a nagyobb városokban (alacsony munkanélküliségi ráta, nagyszámú szerződés a közbeszerzési piacon), a közbeszerzéseken ezért nem sok ajánlattevő indul, és az érdeklődő vállalkozások komoly gondokkal küzdenek, hogy megfelelő munkaerőt találjanak. Ez nem ösztönzi az ajánlatkérőket arra, hogy kiegészítő kritériumokat

vezessenek be a közbeszerzési eljárásokba. Ugyanakkor egyesek továbbra is nehezen illeszkednek be a munkaerőpiacba, és a város ezért vezet be fokozatosan a közbeszerzésekbe ösztönzőket a védett munkahelyeket kínáló és a szakmai beilleszkedés érdekében tevékenykedő szociális vállalkozások és civil szervezetek részvételére, bátorítva őket az ajánlatbenyújtásra.

- A szerződéssel egyúttal azt is meg kívánták mutatni az ajánlatkérő szervezeteknek, hogy a közbeszerzés hatékony eszköz lehet a közpolitikai intézkedések megvalósításában. Döntő fontosságú megmutatni az ajánlatkérőknek, milyen sok szociális probléma orvosolható a közbeszerzések révén.

Kapcsolattartó

Marta Pawlaczyk, közbeszerzési szakértő, Wrocław-i Önkormányzat, marta.pawlaczyk@wm.wroc.pl

8. Szociális záradékok a társadalmi kohézió erősítése érdekében az Európai Bizottság takarítási és karbantartási szerződésében

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: az Európai Bizottság Infrastrukturális és Logisztikai Hivatala, Belgium

Termék vagy szolgáltatási ágazat: takarítás és zöld területek gondozása

Bevezetés, a közbeszerzés célja

Az Európai Bizottság Infrastrukturális és Logisztikai Hivatala 2019-ben a Brüsszel fővárosi régióban található épületeinek takarítására, valamint belső és külső zöldterületeinek gondozására keresett szolgáltatót. Ezen közbeszerzés révén az ajánlatkérő a társadalmi kohéziót kívánta erősíteni képzési, illetve szociális és szakmai beilleszkedési lehetőségek nyújtásával. A pályázati dokumentáció kétféle szociális záradék alkalmazását helyezte kilátásba. A szerződő fél által nyújtott szolgáltatásoknak emellett a Bizottság hatályban lévő környezetvédelmi előírásainak is eleget kellett tenniük, különös tekintettel az EMAS szakpolitika keretében megfogalmazott követelményekre.

Tárgy

A pályázati felhívás tárgya:

- Takarítási szolgáltatások nyújtása az Európai Bizottság Brüsszel fővárosi régióban található épületeiben (72 épület)
- Sötétítők, vásznak, drapériák és zászlók tisztítása
- Higiéniai termékekkel történő ellátás
- Kártevők elleni védekezés
- Hóeltakarítás az épületek körül (beleértve a hóeltakarításhoz használt só biztosítását)
- Növények és zöld területek gondozása a belső tereken (teraszok, udvar, kert, növénytartók stb.) és a külső tereken egyaránt, beleértve a folyosókat, medencéket és az adott épületek melletti járdákat, valamint parkolókat.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A pályázati felhívás kétféle szerződésteljesítési záradékot tartalmazott.

A szerződés teljesítése során a szerződő fél köteles képzést nyújtani valamennyi állandó vagy ideiglenes (legalább hat hónapos) szerződéssel foglalkoztatott munkavállalónak, akit a takarítási szerződés teljesítésébe bevon. A szerződő félnek képzési tervet kell benyújtania, bemutatva a szolgálati időtől függetlenül valamennyi alkalmazott számára kötelező képzés és éves továbbképzés részleteit, továbbá be kell mutatnia az épületekben dolgozó személyzet hivatalos egyéni képzési tanúsítványait (külső szerv által kiállított tanúsítvány, vagy adott esetben belső képzés igazolása) legkésőbb a szerződés életbelépésétől számított két hónapon belül.

A szerződés előírja, hogy a takarítószemélyzetnek rendszeres képzést kell kapnia és tájékozottnak kell lennie a takarítási módszerek, a tisztítószeres adagolása és az ezekkel kapcsolatos óvintézkedések, a csomagolás és hulladék (szétválogatás és ártalmatlanítás), valamint a gépek működtetése kapcsán. A szerződő félnek képzési

tanúsítványokat kell benyújtania annak igazolására, hogy a szerződésben foglalt szolgáltatásokra kijelölt személyek részesültek a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi szempontból szükséges és megfelelő szakmai képzésben.

A képzést a Takarítási Képzőközpont által javasolt modulok szerint kell nyújtani, vagy szükség esetén szakosított modulokban. Azoknak a munkavállalóknak, akik több mint 8 éve kaptak alapképzést, ismétlő modult kell biztosítani. A szerződés időtartama alatt egy-egy munkavállaló számára nyújtandó minimális képzés ideje 20 óra. A szerződő fél minden évben köteles képzést biztosítani a szerződés teljesítésére kijelölt, állandó vagy határozott idejű szerződéssel foglalkoztatott munkavállalók legalább 20%-a számára, és a szerződés végrehajtásának végéig minden alkalmazott számára. Ez a képzés kiváltható nyelvi képzéssel azok esetében, akiknek a francia nyelvtudása nem megfelelő.

A másik típusú szerződésteljesítési záradék értelmében a szerződő fél köteles a növények és zöld területek gondozásával kapcsolatos szolgáltatások teljesítése keretében a különös elhelyezkedési problémákkal küzdő munkakeresők szociális és szakmai integrációját elősegítő intézkedéseket, vagy a fogyatékossgal élők szociális és szakmai integrációját elősegítő intézkedéseket megvalósítani. Ez a követelmény teljesíthető úgy is, hogy alvállalkozóként szociális gazdasági vállalkozás(oka)t bíz meg, amely(ek) elsődleges célja a fogyatékos vagy hátrányos helyzetű emberek társadalmi és szakmai integrációja, és ahol a műhelyek, gazdasági szereplők vagy programok alkalmazottainak legalább 30%-a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállaló.

A szerződő fél választja ki, hogy ez a záradék mely zöld területek gondozására vonatkozzon, melyek szerződési értéke azonban nem lehet kevesebb a fenti szolgáltatások teljes éves összegének 25%-ánál.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

- E szerződés révén az ajánlatkérő fejleszteni kívánja a szerződést végrehajtó alkalmazottak szaktudását és biztonságát azáltal, hogy előírja a teljesítésben résztvevő valamennyi munkavállaló képzését (várhatóan 700 munkavállalóról lesz szó).
- A másik célkitűzés a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű személyek társadalmi és szakmai integrációjának előmozdítása a 2014/24/EU irányelv 20. cikke értelmében.

Ellenőrzés

- A szociális záradék végrehajtásának és nyomon követésének első fontos lépése a szerződő fél és az ajánlatkérő közötti munkaindító megbeszélés. Erre a szerződés odaítélésétől számított egy hónapon belül kerül sor, és valamennyi végrehajtandó szociális záradékot megvitatnak. A megbeszélésen részletesen megtárgyalják a szociális záradékokat, és rögzítik ezek kezdési időpontját vagy az előzetes felmérés időpontját.
- Évente egyszer a szerződő fél közli a képzésben részesült munkavállalók listáját. A takarítási képzési központ vagy a nyelvoktató központ által kiállított bizonyítványok és tanúsítványok másolatát rendelkezésre kell bocsátani bizonyításképpen.
- A szerződés életbe lépésekor a szerződő fél az alábbi iratokat küldi meg az ajánlatkérőnek a szolgáltatásokra alvállalkozóként bevont szociális gazdasági vállalkozás(ok)ról:
 - A fentiek szerint meghatározott szociális gazdasági vállalkozások mindegyike által megfelelően aláírt kötelezettségvállalás;

- Bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a szociális gazdasági vállalkozás(ok) érvényes jóváhagyással rendelkeznek vagy teljesítik a feltételeket a 2014/24/EU irányelv 20. cikkének alkalmazásához. E bizonyítékot vagy a szociális gazdasági vállalkozás(ok) alvállalkozói szerződés-kötésekor érvényes (ideiglenes vagy határozatlan időre szóló) engedély kiadásával, vagy a 2014/24/EU irányelv 20. cikke feltételeinek való megfelelést igazoló irat benyújtásával kell szolgáltatni.
- Előzetes értékelő találkozóra kerül sor a keretmegállapodás odaítélésétől számított két hónapon belül, a szociális záradék helyes értelmezésének ellenőrzése céljából. A keretmegállapodás megkötése után egy harmadik találkozóra kerül sor a szociális záradék megfelelő végrehajtásának ellenőrzésére.
- Az ajánlatkérő és képviselői megvizsgálhatják és nyomon követhetik a szociális záradék végrehajtását. Az ajánlatkérő teljesítési mulasztásnak tekintheti a szociális záradékok bármely rendelkezésének megsértését, amelyet a teljesítés ideje alatt akár az ajánlatkérő, akár egy erre megfelelő felhatalmazással rendelkező személy észlel.

A szerződés értéke

A szerződés időtartama négy év. A szerződés értéke évente 20 millió EUR, összesen 80 millió EUR.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek) és 20. cikke (fenntartott szerződések).

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: az Európai Bizottság Infrastrukturális és Logisztikai Hivatala
- Támogatás a szociális záradék megfogalmazásához: Actiris, Belgium Brüsszel-Főváros Régiójának állami foglalkoztatási szolgálata
- A belga szakszervezetek takarítási ágazatának képviselője, akivel az eljárás előkészítése során egyeztettek
- A szerződő fél alkalmazottai, akik a közbeszerzés tárgyát képező takarítást végzik, és akik számára a szerződésben szereplő szakmai képzés és munkaerőpiaci bevonás hasznos lehet

Társadalmi hatások

- Becslések szerint kb. 700 munkavállalót fognak foglalkoztatni a szerződés végrehajtásához. Többségük alacsony képzettségű, illetve hátrányos helyzetű. Az a kötelezettség, hogy képzési és foglalkoztatási lehetőségeket kell számukra biztosítani, várhatóan hozzájárul társadalmi és szakmai integrációjukhoz, biztonságukhoz és készségeik bővítéséhez.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Nem létezik mindenki által egységesen alkalmazható megközelítés a közbeszerzési eljárás részét képező szociális záradékok kialakításához. Ezen közbeszerzési eljárással párhuzamosan például az Infrastrukturális és Logisztikai Hivatal együttműködött az Actirisszel egy építési munkákra vonatkozó eljárásban alkalmazandó megfelelő szociális záradék megfogalmazásán. Abban az eljárásban azonban a szociális záradék más volt, egy másik piacra szabták. A szociális záradékokat az eljárás és a piac sajátosságait figyelembe véve kell kialakítani.

- Az adott eljáráshoz leginkább megfelelő szociális záradék kialakításában döntő jelentősége volt az együttműködésnek az Actirisszel, amely szakmai szervezetként tapasztalattal rendelkezik a szociális záradékok végrehajtása terén.
- A felhívásra öt műszaki ajánlat érkezett. Ez is mutatja, hogy a piac készen áll a szociális záradékokat tartalmazó nagy szerződésekre és az eljárások végrehajtására.

Kapcsolattartó

Pierre-Olivier Bindels osztályvezető, Infrastrukturális és Logisztikai Hivatal, Európai Bizottság, Pierre-Olivier.BINDELS@ec.europa.eu

9. Társadalmilag felelős munkakörülmények biztosítása a máltai takarítási ágazatban

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Igazságszolgáltatási Hivatal, Málta

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás

Bevezetés, a közbeszerzés célja

A máltai Igazságszolgáltatási Hivatal a bizonytalan munkakörülmények enyhítésére és az egyenlően beárazott ajánlatok benyújtásának bátorítására törekedve 2019-ben úgy döntött, hogy a túlnyomórészt bizonytalan és alacsony minőségű munkára épülő szolgáltatásokra, mint például a takarítás, a legjobb ár-érték arány alapján, és nem kizárólag ár- vagy költségalapon indít közbeszerzést.

Ennek érdekében az ajánlatkérő olyan szociális odaítélési szempontokat alkalmazott, amelyek kapcsolódtak a szerződés tárgyához és a közbeszerzéssel érintett szolgáltatásokkal arányosak voltak.

Tárgy

Takarítási szolgáltatások nyújtása környezetbarát tisztítószeres felhasználásával a máltai Igazságszolgáltatási Hivatal és Főügyészség épületeiben.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A legjobb ár-érték arányt a műszaki minőség és az ár 60–40%-os súlyozásával határozták meg.

Az alábbi értékelési táblázatot alkalmazták:

- Munkavállalók képzése, szaktudása és készségei: max. 6 pont
- A szerződés kezelése, működés (pontosság és határidők betartása, szolgáltatás színvonala, készenléti tervek, módszertan, beszámolási követelmények, zöld közbeszerzés – tisztítószeres): max. 64 pont
- Esélyegyenlőség és munkakörülmények: Max. 30 pont.

Az esélyegyenlőség kapcsán a gazdasági szereplő köteles benyújtani:

- Bizonyítékot arra nézve, hogy a gazdasági szereplő munkaadóként az esélyegyenlőséget támogatja az Esélyegyenlőségi Márkának vagy azzal egyenértékű minőségi védjegyek megfelelően (opcionális) (2 pont)
- Bizonyítékot, miszerint a gazdasági szereplő teljesíti a fogyatékos személyek foglalkoztatására vonatkozó törvényes előírásokat (kötelező) (2 pont)

A munkavállalási feltételek kapcsán a gazdasági szereplőnek bizonyítékot kell benyújtania a következőkre:

- A meglévő vagy potenciális munkavállalók írásbeli szerződéssel rendelkeznek (kötelező) (2 pont)
- A béreket átutalással fizetik, amelynek költségét a szerződő fél fedezi (kötelező) (2 pont)
- A 2019-re és 2020-re tervezett fizetési napok ütemezése, a bérek munkavállalók részére történő kifizetésének megjelölésével (opcionális) (max. 3 pont)

- A munkavállalók részletes fizetési jegyzéket kapnak (kötelező) (3 pont)
- Biztosítási fedezet igazolása a munkavállalók munkahelyi balesete esetére (opcionális) (3 pont)
- A szerződő fél nyilatkozata, miszerint a munkavállalók szabadon (korlátozások nélkül) csatlakozhatnak szakszervezethez (kötelező) (3 pont)
- Érvényes, létező, és az Ipari és Munkavállalói Kapcsolatok Minisztériumánál bejegyzett kollektív megállapodás másolata (opcionális) (3 pont)
- Közlekedési juttatás (opcionális) (2 pont)
- Munkahelyi egészségügyi és biztonsági források (minőségbiztosítási rendszerek, amelyekkel a szerződő fél megbizonyosodik a jó, biztonságos munkakörnyezetről) (kötelező) (5 pont)

Azok az egyéni vállalkozók vagy munkavállalót nem foglalkoztató vállalatok, amelyek az ajánlattételi szakaszban ismert harmadik felekkel alvállalkozási szerződést kötöttek a szolgáltatásokra, szintén kötelesek voltak az alvállalkozók megbízásából benyújtani a bizonyítékokat az alkalmazottat foglalkoztató vállalatokra vonatkozó előírások szerint.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A pályázati felhívást úgy alakították ki, hogy a gazdasági szereplők:

- alapfokú tisztasági és higiéniai képzést nyújtsanak alkalmazottaiknak;
- előmozdítsák az esélyegyenlőséget és teljesítsék a fogyatékossgal élők foglalkoztatásával kapcsolatos jogszabályi előírásokat;
- tisztességes munkafeltételeket biztosítsanak és teljesítsék az alapvető szociális és munkavállalói jogokat;
- minőségbiztosítási rendszert működtessenek, beleértve a munkahelyi egészség és biztonság tekintetében.

Ellenőrzés

Az esélyegyenlőségi és munkakörülményekre vonatkozó odaítélési alkritériumok teljesítéséhez az ajánlattevőknek a következő dokumentumokat kellett benyújtania:

- az NVPE Esélyegyenlőségi Márka tanúsítvány (vagy azzal egyenértékű) másolata;
- megfelelő dokumentációval alátámasztott bizonyíték a munkaügyi központtól vagy illetékes állami szervtől, miszerint a gazdasági szereplő teljesíti a fogyatékossgal élők foglalkoztatására vonatkozó jogszabályi előírásokat;
- az ajánlattevő és egy munkavállaló közötti szerződéses megállapodás másolata;
- megállapodás egy bankkal, vagy írásbeli közlés az ajánlattevő és a bank között, amely megerősíti a bérek közvetlen átutalásának tényét;
- egy fizetési jegyzék másolata;
- másolat a vállalat munkáltatói felelősségbiztosítási fedezetéről;
- a gazdasági szereplő nyilatkozata, miszerint a munkavállalókat nem korlátozzák a szakszervezeti tagság megszerzésében;
- érvényes kollektív megállapodás (adott esetben).

Kilenc ajánlatot nyújtottak be. Az értékelési jelentés szerint három ajánlattevő ért el 65 pont feletti átlagos végső műszaki pontszámot. A hat másik ajánlattevő ajánlata műszaki szempontból nem felelt meg, mert legalább egy kötelező kritériumot nem teljesített.

A szerződés értéke

36 hónapos időszakra 486 944,80 EUR héa nélkül

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. cikke a szerződés odaítélési szempontokról

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Szerződéskötési Főosztály (Központi Kormányzati Hivatal)
- Végső kedvezményezett: Igazságszolgáltatási Hivatal
- Szerződtetett szolgáltató: Specialist Group Cleaners Ltd.
- Ajánlattevők: A közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatást nyújtó gazdasági szereplők
- Végső kedvezményezett: A nyertes ajánlattevő által foglalkoztatott munkavállalók

Társadalmi hatások

- Az ajánlatkérő megbízásából a Minisztériumi Beszerzési Osztály azt a tájékoztatást adta, hogy „a pályázatnál alkalmazott eljárás kedvező hatást fejtett ki, mivel tudatosította a munkavállalókban a szolgáltatást végző alkalmazottaknak biztosított jó munkakörülmények jelentőségét. Mivel a pályázati felhívás szövege több kötelezően teljesítendő követelményt írt elő a jó munkakörülményekre nézve, az érintett munkavállalók számára jobb munkafeltételeket eredményezett”.

Egyéb előnyök

- A bemutatott gyakorlatot más túlnyomórészt bizonytalan állásokra épülő ágazatok is átvehetik. A máltai közigazgatás a legjobb ár-érték arány alkalmazását kívánja előtérbe helyezni a közbeszerzési eljárásokban a munkakörülmények javítása érdekében az alacsony képzettséget igénylő munkát használó ágazatokban.
- A közbeszerzési ajánlattételi felhívásokat a kormány e-beszerzési rendszerében teszik közzé (lásd www.etenders.gov.mt), valamint (az uniós küszöbérték felett) az EU Hivatalos Lapjában. Az ajánlatkérő szervek megkereshetik a rendszerben a hasonló beszerzési példákat a legjobb ár-érték arány kritériumok és általában a közbeszerzési felhívás tanulmányozásához, ezáltal könnyebbé válhat mások számára a követett gyakorlat átvétele.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Ami a koncepciót illeti, követendő a gyakorlat, azonban a Szerződéskötési Főosztály tovább fogja finomítani az odaítélési szempontokat a túlnyomórészt bizonytalan állásokra épülő szolgáltatásoknál kialakítandó legjobb ár-érték arány mátrixhoz.

- A Szerződéskötési Főosztály már közzétett néhány mintát a túlnyomórészt bizonytalan állásokra épülő szolgáltatásokhoz, ám az ajánlatkérőknek tanácsos saját közbeszerzési szükségleteikre szabniuk a legjobb ár-érték arány odaítélési szempontokat.
- Az odaítélési szempontok kialakításakor ajánlott egyeztetni az illetékes hatóságokkal, annak érdekében, hogy a kritériumok ne legyenek túlságosan korlátozóak, és széles körű versenyt tegyenek lehetővé.
- Ettől függetlenül határozottan ajánlott az egyeztetés és az útmutatás kérése a Szerződéskötési Főosztálytól az ismeretek megosztása és adott esetben a minták frissítése érdekében.

Kapcsolattartó

Anthony Cachia főosztályvezető (CONTRACTS), Szerződéskötési Főosztály, Pénzügyi és Pénzügyi Szolgáltatási Minisztérium, anthony.j.cachia@gov.mt, +356 25670100

10. Befogadó és fenntartható létesítménykezelés a 2024-es olimpiai játékok alatt

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: a 2024-es Párizsi Olimpiai és Paralimpiai Játékok Szervezőbizottsága (PARIS 2024), Franciaország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: létesítménykezelés (javítás és karbantartás, általános kezelés, takarító- és higiéniai eszközök biztosítása, hulladékgazdálkodás, ételmszerellátás)

Bevezetés, a közbeszerzés célja

A 2024-es párizsi olimpiai és paralimpiai játékok szervezőbizottsága elkötelezett egy „minden eddiginél befogadóbb és fenntarthatóbb olimpia” megrendezése iránt. A közbeszerzések szintjén a PARIS 2024 szervezőbizottság és beszállítói ezt a megközelítést határozott környezetvédelmi és társadalmi felelősségvállalási intézkedésekre fordítják le.

A szociális gazdasági vállalkozások olimpiai játékokkal kapcsolatos szerződésekre való hozzáféréseinek javítása érdekében 2018 májusában a PARIS 2024 útnak indította az ESS 2024 Szolidaritási Platformot⁹ együttműködésben a párizsi önkormányzattal, az olimpiai és paralimpiai építési munkálatokat felügyelő SOLIDEO állami vállalattal, továbbá a szociális és szolidáris gazdaság, a szociális innováció és a körforgásos gazdaság szereplőit támogató LES CANAUX nonprofit egyesülettel, valamint a szociális vállalkozást és társadalmi befogadást támogató Yunus Központ elnevezésű nem kormányzati szervezettel. Az olimpiai infrastruktúrához kapcsolódó 3 milliárd EUR beszerzésre tekintettel az ESS 2024 céljai:

- A beszerzési érték 25%-ának előirányzása szociális vállalkozások és kkv-k részére.
- Annak garantálása, hogy az építési, gépműködtetési és karbantartási műveletekben ledolgozott órák 10%-át hátrányos helyzetű munkavállalók végezzék el.

Ezen célok elérése érdekében az ESS 2024:

- Stratégiai és jogi szempontból figyelemmel követi az ajánlattételi felhívásokat, munkalehetőségeket és a rendezvény szervezőinek elvárásait.
- Találkozókat szervez a szociális vállalkozások, az olimpiai játékok szervezői és jelentősebb vállalatok részvételével a szociális vállalkozások bevonásának előmozdítása érdekében konzorciumok keretében potenciális beszállítóként vagy nagyobb beszállítók alvállalkozóiként.
- Eszközöket és támogatást nyújt a szociális vállalkozások számára a pályázati követelmények teljesítéséhez.
- Követi és méri a 2024-es párizsi olimpia társadalmi és környezetvédelmi hatását egyetemekkel, érdekelt szociális gazdasági vállalatokkal, agytrösztökkel, nemzetközi szervezetekkel és másokkal együttműködésben.
- Nyomon követi más országok bevált gyakorlatait, és terjeszti az olimpiai játékokhoz azonosított, francia ajánlatkérők által megvalósított bevált gyakorlatokat.

Annak illusztrálásaként, hogy a platform miként támogatja a társadalmilag felelős közbeszerzést, az alábbiakban körülményezük a létesítménykezelésre vonatkozó eljárást.

Tárgy

⁹ <https://ess2024.org>

Vegyes keretmegállapodás a PARIS 2024 színhelyének létesítménykezelésére, ami magába foglalja tisztító- és higiéniai termékek biztosítását, hulladékgazdálkodást, általános létesítménykezelést, étel- és italszolgáltatást, a szerződések delegált kezelését és szabályozói ellenőrzését.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A közbeszerzési eljárás 2019 őszén tárgyalásos versenyeljárásként indult, a francia közbeszerzési törvénykönyv L. 2124-3 és R. 2124-3 cikkeinek megfelelően eljárást megindító felhívással.

Az eljárás első szakaszában az ajánlatkérő a gazdasági szereplőket arra kérte, hogy 2019. október 4-ig jelezzék érdeklődésüket az eljárásban való részvétel iránt.

A felhívást objektív módon fogalmazták meg, és minden érdekelt vállalkozás számára nyitott volt, jogi formától vagy a telepedés helye szerinti tagállamtól függetlenül. A jelölteket három szempont szerint értékelték:

- szakmai kapacitás (40%)
- műszaki kapacitás (40%)
- pénzügyi kapacitás (20%).

Az eljárás második szakaszában (2019. október végétől) a kiválasztott jelöltek kezdőajánlatot nyújtottak be, amelyeket a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjából értékelték. 30% súlyozást kapott az ár, míg a minőség és egyéb kritériumok 70%-ot (ebből a minőség, higiénia, biztonság és a környezet tisztelésben tartása 10%, az előrehaladási és innovációs tervezés 5%).

Az „előrehaladási és innovációs tervezés” kritérium azt kívánta megragadni, hogy miként lehet a szolgáltatásokat úgy megszervezni, hogy az jobb szolgáltatási modellt jelentsen, különösen a minőséget, költségeket és a vállalatok társadalmi felelősségvállalási teljesítményét befolyásoló kritikus tényezőkre összpontosítva.

A pályázati szakasz végén két céget (Samsic, Arteis) választottak ki, amelyek bejárhatták a közbeszerzési eljárás tárgyát képező létesítményeket és benyújthatták ajánlatukat. Az ajánlatok kézhezvétele után a 2024-es párizsi olimpiai és paralimpiai játékok szervezőbizottsága találkozott a tárgyalásra kiválasztott két jelölttel. A tárgyalások lezárultával az ajánlattevők benyújtották végső ajánlatukat, amelyeket ugyanazon szempontok alapján értékelték, mint a kezdeti ajánlatokat. A szerződést az Arteis-nek ítélték oda. A Vitaservices munkaerőpiaci integrációt segítő szociális vállalkozás az Arteis alvállalkozója.

A Vitaservices a [Vitamine T Group](#) része, amelynek küldetése a tartós munkanélküliek, menekültek, menedékkérők, egyszülős háztartások, a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok, a készségeik átalakításában vagy a munkaerőpiacra való ismételt beilleszkedésben nehézségekkel küzdő idősebb munkavállalók, valamint a szegénység kockázatának kitétek vagy elmaradott térségben lakók munkaerőpiaci beillesztése.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A szolgáltatók a szerződések teljesítése során kötelesek:

- tiszteletben tartani a szociális jogszabályokat és a fogyatékkal élők foglalkoztatására vonatkozó jogszabályokat;
- tisztességes munkakörülményeket biztosítani;
- előmozdítani az emberi erőforrások beilleszkedését és fejlesztését (pl. veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó személyek foglalkoztatása, a férfiak és a nők egyenlőségének előmozdítása, illetve a készségek, különösen a veszélyeztetett csoportokhoz tartozók készségeinek fejlesztése révén, az esélyegyenlőség javítása a munkavállalás terén);
- intézkedéseket hozni a helyi gazdaság fejlesztése érdekében (pl. új munkahelyek teremtése és fenntartása, partnerkapcsolatok kialakítása helyi szereplőkkel, illetve készségek és szaktudás fejlesztése a párizsi olimpiának helyet adó térségben).

- Az ajánlattevőknek be kell mutatniuk intézkedéseiket, amelyekkel hozzá fognak járulni az ajánlatkérő által ösztönzött vállalati társadalmi felelősségvállalási stratégia célkitűzéseéhez.

A szolgáltatóknak minden intézkedést be kell mutatniuk az ajánlatkérő számára, amelyet e kötelezettségek teljesítése érdekében hoztak. Az ajánlatkérő bármikor kérheti a szolgáltatót, hogy az általa hozott intézkedéseket bizonyítsa.

Ellenőrzés

A pályázati szakaszban az ajánlattevőknek és az alvállalkozóknak részletes műszaki beszámolót kellett benyújtaniuk, amely a szerződés végrehajtásához felhasználni tervezett minden erőforrást, anyagot, és technikát tartalmazott. Az ajánlattevőket arra kérték, alakítsanak ki értékteremtő folyamatokat és intézkedéseket az alkalmazottaik és a közösség számára, különösen az alábbiak kapcsán:

- a vállalat általános irányítása;
- instabil vagy hátrányos helyzetben lévő emberek;
- férfiak és nők szakmai egyenlőségének előmozdítása;
- az alkalmazottak készségeinek, kiváltképpen a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű csoportok képességeinek és foglalkoztathatóságának fejlesztése; és
- munkahelyi sokszínűség és esélyegyenlőség.

A szerződés teljesítését az ajánlatkérő a szerződő féllel tartott megbeszélések, valamint havi, negyedéves és éves tevékenységi jelentések révén ellenőrzi. Az ajánlatkérővel tartott értékelő megbeszélések során, illetve a tevékenységi jelentésekben a szerződő felek és alvállalkozók kötelesek beszámolni a fent említett szempontokról.

A teljesítmény értékelése kétféle indikátorral történik: működési mutatókkal és fő irányítási mutatókkal. A működési mutatókat havonta ellenőrzik, a következő elemek számbavételével:

- minőségi színvonal betartása
- válaszadási idők betartása
- megelőző karbantartás nyomon követése
- felszerelések rendelkezésre állása
- panaszok száma
- biztonsági szabályok betartása

Minden mutató 0 és 10 pont közötti értéket képvisel, összesen 100 pont érhető el. Amennyiben az eredményértékelés nem éri el a 80 pontot, szankciókat alkalmaznak (a szerződés aláírásakor meghatározottak szerint).

A fő irányítási mutatókat a negyedéves és az éves felülvizsgálati, illetve a szerződés-felülvizsgálati ülésen értékelik. A mutatók a szerződés általános teljesítését mérik: az ügyfelek elégedettségét; a reagálóképességet; a céltudatosságot; a szolgáltatások ellenőrzését; az előrehaladási terveket. A nyomonkövetési és mérési tervekre maguknak az ajánlattevőknek kellett javaslatot tenniük, az ajánlatkérő jóváhagyása mellett.

A szerződés értéke

A szerződés egyösszegű részesedést és további megrendelést, illetve szerződéses részesedést egyaránt kilátásba helyez. A szerződéskötésre minimális és maximális érték vagy mennyiség meghatározása nélkül kerül sor.

A szerződés tárgyát képező szolgáltatások kifizetése az alábbiak szerint történik:

- A megrendelés alapján teljesített részre a szerződés mellékletét képező egységár-ütemezésnek megfelelően.
- Az egyösszegben teljesített részre a szerződés mellékletét képező rögzített globális bontásban megadott összegnek megfelelően.
- A további szerződésekkel teljesített részre a további szerződésekben megjelölt egyösszegű átalányösszegnek megfelelően.

Az árak nem vizsgálhatók felül.

Az Arteis és a Vitaservices közötti alvállalkozói szerződés értéke 80 850 EUR legalább 11 hónap időtartamra és 132 200 EUR legfeljebb 18 hónap időtartamra. 11 hónap után a szerződés havonta megújítható 2021. májusig.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 70. (szerződésteljesítési feltételek) és 71. cikke (alvállalkozás).
- A 2024-es párizsi olimpia örökségére és fenntarthatóságára vonatkozó stratégia, amely valamennyi szolgáltatótól megkívánja, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) négy területén (higiénia, környezet, munkahelyi biztonság, szociális szempontok) kötelezettségeket vállaljanak, és ajánlatukban hozzáadott társadalmi és környezetvédelmi értéket teremtő konkrét CSR-intézkedéseket mutassanak be.
- Az ajánlatkérő az adott tárgyalási eljárás szabályait meghatározó tárgyalási szabályzattal egészítette ki az ajánlattételhez szükséges dokumentációt.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: A 2024-es Párizsi Olimpiai és Paralimpiai Játékok Szervezőbizottsága (PARIS 2024)
- A tárgyalások résztvevői: Samsic és Arteis
- Szerződő fél: Arteis
- Alvállalkozó: Vitaservices munkaerőpiaci integrációt segítő szociális vállalkozás
- Támogató szereplő: ESS Szolidaritási Platform

Társadalmi hatások

- Működése első hat hónapjában (2018 májusától) az ESS 2024 Platform a következőket érte el:
 - 20 szerződést ítétek oda a szociális és szolidaritási gazdaság szereplőinek különböző területeken (étkeztetés, tanácsadás, logisztika).
 - 350-nél több szociális és szolidaritási gazdasági szereplő vett részt a 2024-es párizsi olimpia kivitelezéséről szóló workshopokon és találkozókön.
 - Két nemzetközi szemináriumra került sor a 2012-es londoni és a 2016-os riói olimpia szervezőivel a bevált gyakorlatok megvitatása és terjesztése érdekében.
 - 40 partner vesz részt az ESS 2024 platform munkájában.
 - Az ESS 2024 platform franciaországi indulása 2019. októberben.
- Az ESS Szolidaritási Platform támogatása és szolgáltatásai hasznosnak bizonyultak, mivel a Vitaservices lett a szerződés nyertese. Az ESS Szolidaritási Platform lehetővé tette a Vitaservices és az ajánlattevő Arteis, valamint a Vitaservices és a PARIS 2024 közbeszerzésekért felelős vezetőjének

találkozását. A platform fontos szerepet tölt be az ajánlatkérő szervek figyelmének felhívásában is a hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerőpiaci integrációjának sajátosságaira.

- A Vitaservicesnek az előző szerződő fél hat munkavállalóját kellett alkalmaznia. Ez a kötelezettség Franciaországban a takarítási szolgáltatók alkalmazottait védi. Emellett a Vitaservices egy csapatvezetőt és egy, a 2014/24/EU irányelv 20. cikke szerint hátrányos helyzetűnek tekintett munkavállalót foglalkoztatott. A betegszabadságon, éves szabadságon, szülési vagy gyermekgondozási szabadságon lévő alkalmazottakat a Vitaservices olyan emberekkel helyettesíti, akik a munkaerőpiaci integráció útján vannak.

Egyéb előnyök

E kezdeményezést széles körben átvehetik más országok ajánlatkérői, nagyszabású atlétikai, kulturális stb. rendezvényeket szervező sportegyesületek vagy vállalatok, továbbá nagyszabású állami építkezéseket odaítélő állami hatóságok.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Az egész kezdeményezés legfontosabb tanulsága, hogy lényeges széleskörű és többszintű konszenzust kialakítani a befogadás és fenntarthatóság mint elsődleges célok mellett. A 2024-es párizsi olimpia esetében a befogadás és a fenntarthatóság képezik a játékok alapját és identitását. Ez az előrettekintő megközelítés széleskörű kollektív elkötelezettséget hívott életre.
- A létesítménykezelési példa tanúskodik róla, hogy az alvállalkozók bevonása hasznos eszköz a kis- és közepes méretű gazdasági szereplők, így a szociális vállalkozások részvételének erősítésére. Sajnos a PARIS 2024 szervezőbizottság nem rendelkezik ún. facilitátorokkal, akik egyéb feladataik mellett nyomon követhetnék, hogyan valósul meg a gyakorlatban a munkaerőpiaci integráció a szerződések teljesítése közben. Facilitátort a francia jog szerint nagyobb szerződéseknél kell alkalmazni, azonban nem minden franciaországi ajánlatkérő rendelkezik megfelelő erőforrásokkal ezek biztosítására.

Kapcsolattartó

Yoko Youssouf programvezető, Yunus Center, yoko.youssouf@yunussporthub.com

Baptiste Odin fejlesztési felelős (Ile-de France térség), Group VitamineT, baptiste.odin@groupevitaminet.com

2. ÁGAZAT Építőipar

11. Harmadik felek jelöléseinek alkalmazása társadalmilag felelősen előállított terméskő biztosításához építkezési beruházáshoz

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Berlin Friedrichshain-Kreuzberg kerülete, Németország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

2018–2019-ben Berlin Friedrichshain-Kreuzberg kerülete a Mehringplatz újrakövezésekor úgy döntött, hogy a kerület társadalmilag felelős közbeszerzését kísérletképpen egy olyan pályázattal támasztják alá, amely igazoltan felelős eredetű termésköveket biztosít a munkálatokhoz. Erre a hangsúlyra azért esett a választás, mert az ágazatban gyakran megfigyelhetőek súlyos emberi jogi és munkavállalással kapcsolatos jogsértések mint a bányászatban és a feldolgozásban dolgozók egészségét és életét fenyegető súlyos kockázatok, valamint a gyermekmunka gyakorlata, az alulfizetés, és az egészségügyi és biztonsági intézkedések hiánya.

Berlin szövetségi állam pályázattal és közbeszerzési törvénye értelmében a szerződő fél köteles bizonyítani, hogy megfelel a munkaügyi és szociális normáknak. Az önbevallásra épülő korábbi gyakorlat azonban nem nyújtott megbízható bizonyítékot a döntéshozatalhoz. Friedrichshain-Kreuzberg ezért úgy döntött, hogy nagyobb mértékben fog támaszkodni az olyan minőségi védjegyekre mint a [Xertifix](#)¹⁰ vagy [Fair Stone](#)¹¹ és azzal egyenértékű szabványok, amelyeket pár éve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és más normáknak való megfelelés tanúsítására alakítottak ki.

Tárgy

A Mehringplatz rekonstrukciója

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az ajánlattevőknek az ajánlatukban meg kellett jelölniük, mely országokban vagy területeken fejtik ki és dolgozzák fel a szerződés teljesítéséhez felhasználni tervezett követ, és egy nyilatkozatban kellett kötelezettséget vállalniuk arra, hogy olyan követ biztosítanak, amely megfelel a műszaki előírásokban hivatkozott munkaügyi és szociális normáknak. Ha nem nyújtanak be ilyen nyilatkozatot, az ajánlatot nem is vizsgálják tovább.

Az ajánlattevőknek az ajánlat benyújtásakor tanúsítványt vagy azzal egyenértékű igazolást kellett benyújtaniuk, miszerint a követ felelős bányászati és termelő létesítményekből fogják beszerezni. A fejlődő országok DAC-

¹⁰ A Xertifix célja a terméskő fejtéséhez és feldolgozásához igénybe vett gyermek- és rabszolgamunka elleni küzdelem olyan országokban, mint India, Kína és Vietnám. A címke garantálja az alapvető szociális normák betartását a származási ország érintett kőbányáiban és valamennyi feldolgozó üzemében fennálló körülményekre és gyakorlatokra nézve. Xertifix PLUS címke is létezik, további követelményekkel. Valamennyi Xertifix címkét kiérdemlő termelő létesítményben évente kétszer ellenőrzést végeznek.

¹¹ A Fair Stone a fejlődő és feltörekvő piacokról importált terméskőre kialakított nemzetközi szociális norma. Az ILO alapvető munkaügyi egyezményeinek megfelelően előállított termékeknek ítélik oda, amelyek a Tracing Fair Stone szoftverrel nyomon követhetőek; munkahelyi egészségi és biztonsági, valamint környezetvédelmi intézkedéseket vesz számításba.

listáján (az összes alacsony és közepes jövedelmű ország listája OECD besorolás szerint)¹² szereplő országokból származó kő esetén az elvárt szociális normáknak megfelelés ténye bizonyítható akár:

- Kiállított Xertifix bizonyítvány
- Kiállított Fair Stone bizonyítvány
- Minden más egyéb bizonylat, amely a megkívánt szabvánnyal egyenértékű, független ellenőrzésnek alávetett részletes, termékspecifikus információt tartalmaz.

Továbbá, mivel ebben az ágazatban a szerződő fél általában csak a szerződés odaitélését követően szerzi be a követ, a munkaügyi és szociális normák betartásának végső bizonyítéka csak a kő leszállítása után áll rendelkezésre.

A kiválasztott szerződő fél köteles kizárólag olyan kőfejtési és feldolgozási műveletből származó terméskövet biztosítani a szerződés teljesítéséhez, amelyek bizonyíthatóan megfelelnek az ILO valamennyi alapvető normájának (lásd „Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia” alatt). A szerződő félnek emellett további fejlesztésekre kell kötelezettséget vállalnia az alábbi munkaügyi és szociális normákra nézve:

- a munkavállalók munkahelyi egészségvédelme és biztonsága (védőöltözet, a lehető legkevesebb érintkezés szilikáttal és más ásványi porral);
- jogszabályban rögzített minimálbér fizetése a kőfejtés és -feldolgozás országának előírásai szerint.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

- A kényszermunka tilalma a 29. és 105. sz. ILO-egyezmény szerint
- Az egyesülési jog és a szervezkedési jog a 87. sz. ILO-egyezmény, illetve a kollektív tárgyalási jog a 98. sz. ILO-egyezmény szerint
- A gyermekmunka tilalma a 138. és 182. sz. ILO-egyezmény szerint
- Egyenlő munkáért egyenlő bér fizetése a 100. sz. ILO-egyezmény szerint, és a megkülönböztetés tilalma a foglalkoztatás és a foglalkozás tekintetében a 111. sz. ILO-egyezmény szerint.

Ellenőrzés

A munkaügyi és szociális normák betartásának bizonyítékát be kell mutatni mind az ajánlat benyújtásakor, mind a kő leszállításakor, független igazoló szervezet által kiállított bizonyítvány (vagy a felsorolt feltételeket teljesítő egyenértékű bizonyíték) formájában, amely megerősíti, hogy a kő eredete szerinti kőbányákban és feldolgozó műveletekben ellenőrizték a szociális normákat.

A munkálatokat végző szerződő félnek teljes és ellenőrizhető dokumentációval kell rendelkeznie az ellenőrzés céljából, amelyet kérésre be kell mutatnia az ajánlatkérőnek. Ha a szerződő fél valamely szerződéses kötelezettség megsért, minden szerződéses kötelezettségre a szerződési érték 1%-át, súlyos kötelezettségszegés esetén a szerződési érték 5%-át kitevő büntetés vethető ki.

Amennyiben a szerződő fél saját vétkes magatartásával elveszíti felelős beszállítói tanúsítványát, az ajánlatkérő felmondhatja a szerződést, és az ebből fakadó költségeket, különösen a pályázat újbóli kiírását, a szerződő félnek kell megtérítenie az ajánlatkérő számára.

¹² Ez a megközelítés indokolt lehet az egyenlő bánásmód elve alapján, amely megkívánja, hogy az egymással összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően és a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, feltéve, hogy az objektíven nem indokolt. Ebben az esetben úgy tekinthető, hogy a fejlett és a fejlődő országok eltérő kockázati profilja az alapvető munkavállalói jogok megsértése tekintetében igazolja az eltérő bánásmódot a kérdőívben.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 43. cikke a jelölésről.
- A pályázati kiírás teljesíti és meg is haladja a berlini pályáztatási és közbeszerzési törvény (BerlAVG, 2010. július 8.) 8.1 cikkének előírásait: a szerződés teljesítéséhez kötött termékek közül semmit sem szereztek be vagy készítettek az ILO alapvető munkaügyi normái által meghatározott minimális előírások figyelembe vétele nélkül¹³.

Szereplők

Ajánlatkérő szerv: Friedrichshain-Kreuzberg Kerületi Hivatal

Támogató szervezet: WEED fenntartható fejlődéssel foglalkozó nem kormányzati szervezet

Társadalmi hatások

- A független szervezet által ellenőrzött minőségi védjegyek alkalmazásával Friedrichshain-Kreuzberg biztosítja, hogy a szerződéshez vásárolt kő csak társadalmilag felelős forrásból származhat.
- A bányászati és kőfeldolgozó ágazat független ellenőrzésének szorgalmazásával hozzájárul a fokozott átláthatósághoz egy olyan ágazatban, amelyben gyakoriak a szociális és munkaügyi jogsértések, továbbá az alapvető ILO-egyezményeknél szigorúbb normákat mozdít elő.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A pályázat a korábbi szerződésekből levont tanulságot igyekszik alkalmazni, amely megmutatta, hogy az önbevallás egymagában nem nyújt elegendő információt a megbízható döntéshozatalhoz és a társadalmi felelősségvállalási törekvések megvalósításához.
- A független ellenőrzésre támaszkodó minőségi védjegyek alkalmazása a hasonló ellátási láncsal működő különböző ágazatokban is releváns stratégia lehet, például szolgáltatási vagy munkaszerződések esetén, ahol a szerződő fél csak a szerződés odaítélése után szerzi be az anyagokat.
- Friedrichshain-Kreuzberg elvárásai emellett meghaladták az ILO alapvető követelményeit. Meggyőződésük, hogy a bérezés, illetve a munkahelyi egészségvédelem és biztonság tekintetében ezek meghaladása szükséges a valóban társadalmilag felelős termékek beszerzése érdekében.

Kapcsolattartó

Helena Jansen regionális fejlesztéspolitikai koordinátor, Friedrichshain-Kreuzberg Kerületi Hivatal, Berlin, Helena.Jansen@ba-fk.berlin.de

¹³<http://gesetze.berlin.de/jportal/?quelle=jlink&query=VergabeG+BE&psml=bsbeprod.psml&max=true&aiz=true>

12. Munkavállalási lehetőségek teremtése munkaerőpiaci integrációs záradékok révén

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Ille-et-Vilaine megye, Franciaország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Ille-et-Vilaine megye 2018-ban pályázatot írt ki három új iskolára Guipry-Messac, Laillé és Bréal-Sous-Montfort településeken. Mindhárom kiírásba a társadalmi és szakmai integrációval kapcsolatos kötelező szerződésteljesítési záradékokat foglaltak a 2015-899. sz. francia közbeszerzési rendelet 30. cikkének megfelelően (azóta felváltotta a közbeszerzési törvénykönyvbe foglalt [2018-1074. sz. rendelet](#)).

Tárgy

Három új iskola építése

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A három szerződést összesen 52 részre bontották, amelyből 28 tartalmazott kötelező jellegű, a különös beilleszkedési gondokkal szembesülő személyek foglalkoztatását előíró szerződésteljesítési záradékokat a 2015-899. sz. rendelet 38-1. cikkének megfelelően (eszerint a szociális szempontok elfogadhatóak, feltéve, hogy a szerződés tárgyához kapcsolódnak).

A foglalkoztatási záradékokat tartalmazó részek kiválasztása a műszaki főosztályok és a Szociális Záradék Platform (a munkaügyi záradékok szerződésbe foglalásában segédkező munkacsoport) útmutatásával történt. Egyrészt a részeknek jelentős munkaerőigényt kell képviselnie (egyes részek erősen technikai tevékenységre vonatkoznak, és csak kevés, ám magasan képzett munkavállalót igényelnek). Másrészt az ajánlatkérőnek bizonyosnak kell lennie abban, hogy a célközönségben található képesítés nélküli vagy szakképzett munkavállalók, hogy a szerződést biztosan teljesíteni lehessen és a szerződésteljesítési záradékok megvalósíthatóak legyenek.

Segédletként Ille et Vilaine az ajánlattevők rendelkezésére bocsátotta „A társadalmi integrációs záradékok aktiválása” című, vállalatok számára készült útmutatóját a pályázat mellékleteként. Ez magyarázatot nyújt a „különös beilleszkedési gondokkal küzdők” kifejezés meghatározásához, és megadja az egyes érintett csoportokból történő toborzásban segédkező szervezetek elérhetőségét.

A különös beilleszkedési gondokkal küzdő személyek meghatározása a következő:

- aktív szolidaritási jövedelemben (RSA) részesülők (azaz álláskereső) és eltartottjaik;
- tartós álláskereső (több mint 12 hónapja munkanélküliként nyilvántartottak);
- fogyatékosként elismert munkavállalók (a Munka Törvénykönyve L 5212-13 cikkének definíciója szerint);
- a különleges szolidaritási juttatásban (SSA), fogyatékos felnőttek juttatásában (AAH) és fogyatékosági támogatásban részesülők;
- a francia 5. szintű iskolai végzettséget el nem érő (érettséginel magasabb végzettséggel nem rendelkező) fiatalok;
- a SIAE (Structures d'insertion par l'Activité Economique, az állammal kötött megállapodás keretében társadalmi és szakmai nehézségekkel küzdő munkavállalókat támogató egyesületek, műhelyek és

integrációs helyek vagy ideiglenes integrációs vállalatok összessége) által szervezett képzésben résztvevők;

- a GEIQ (Groupement d'Employeurs pour l'Insertion et la Qualification, munkavállalói képzést és tapasztalatot nyújtó vállalatok csoportja) által foglalkoztatottak;
- professzionalizálási vagy tanulószerveződéses gyakorlati képzési szerződés kedvezményezettjei;

Mindegyik iskolaépítési szerződéshez részenként meghatározták az integrációs foglalkoztatási órák számát, ami adott résztől függően 105 és 860 óra között alakult épületasztalos, festési, villanszerelési és kertépítési munkákra. A záradékok teljesítését nem vállaló ajánlatokat szabálytalannak minősítették és kizárták a versenyből. A szerződés elnyerése után a gazdasági szereplőnek hét napon belül javaslatokat kellett benyújtania az ajánlatkérőnek a foglalkoztatási záradék teljesítésére, az ajánlattételhez szükséges dokumentáció „beilleszkedési szakaszának” kitöltésével.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Ille-et-Vilaine megye 2005 óta igyekszik közbeszerzéseibe szociális záradékokat foglalni és előmozdítani az etikus, méltányos és környezeti szempontból felelősségteljes beszerzést. 2018 júniusában fenntartható vásárlási szabályzatot fogadtak el, és 2021-re 70 000 óranyi munkát kívánnak teremteni közbeszerzések révén, szociális záradékok szerződésbe foglalásával, illetve fenntartott pályázatok kiírásával. Ezt az éves célértéket 2018-ban túl is lépték 355 ember számára 80 556 óra munkát jelentő foglalkoztatási záradékokkal.

Ellenőrzés

Ille et Vilaine kialakított egy rendszert a megye összes szerződésében foglalt szociális záradékok végrehajtásának nyomon követésére. Monitoringbizottságot állítottak fel (tagjai a beszerzési, integrációs, helyi szociális fejlesztési, oktatási és környezetvédelmi területek képviselői), amelynek feladata az előrehaladás ellenőrzése és a szociális záradékok jövőbeli közbeszerzési eljárásokba illesztésének megtervezése.

A szerződés értéke

A három iskola építésére vonatkozó 28 szerződés, amelyeket a szociális záradékokat tartalmazó részekre kötöttek, összesen 22 374 885 EUR összeget jelent hea nélkül, a következő bontásban:

- Guipry-Messac települési középiskola: 7 591 457 EUR hea nélkül;
- Laillé települési középiskola: 8 008 063 EUR hea nélkül;
- Bréal sous Montfort települési középiskola: 6 775 365 EUR hea nélkül.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Ille-et-Vilaine megye
- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: egy külön erre a célra létrehozott Szociális Záradék Platform, amely a közbeszerzőket támogatja a záradékok alkalmazásában, a vállalatok számára pedig a záradékok végrehajtását segítő csomagot nyújt (definíciókkal és támogatást nyújtó szervezetek elérhetőségeivel együtt), és néhány esetben a jelöltek felkutatásában is segít a vállalatoknak. A Guipry településen épülő középiskolánál például a platform aktívan támogatott több integrációt és foglalkoztatást elősegítő szervezetet, hogy az építkezésen munkavállalási lehetőséget tudjanak biztosítani ügyfeleiknek.
- Szerződöttett beszállítók: 22 vállalat (ebből három 2 részt, egy vállalat 4 részt nyert el).

Társadalmi hatások

- A szerződést 2019. márciusban ítélték oda. Legalább 7 230 munkaviszonyban töltött óra várható majd a három építkezési projekt eredményeként a célcsoportok javára. Ennek ellenőrzésére a projekt befejeztével végeznek értékelést.
- A nyertes ajánlattevők közül 16 székhelye található a megyében, a többieké Franciaország más részein.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A szociális záradékok végrehajtása során több nehézség jelentkezhett, így például az előrevetített munkaerőigény és a munkaterület rugalmas követelményei közötti egyensúly biztosítása, valamint a munkavállalói célcsoportra vonatkozó vállalati elvárások kezelése.
- A célcsoport általános mobilitásának hiánya (nem áll rendelkezésükre gépjármű vagy nem jut pénzüik üzemanyagra) hátrányosan hathat azon képességükre, hogy bizonyos építkezési területekre eljussanak. Ez különösen a városközpontokon és azok vonzáskörzetén kívül, közlekedési hálózatoktól távol élők számára jelent gondot.
- A szociális záradék munkacsoportnak jelentős szerepe volt a szociális záradékok eredményes megvalósításában. Ez kulcsfontosságú volt a siker szempontjából.
- Franciaország-szerte számos közigazgatási szerv alkalmaz munkaerőpiaci integrációs záradékokat, ezáltal erősítve a közbeszerzés foglalkoztatás és integráció támogatásában játszott szerepét. Az építőipar mellett másfajta szerződésekben is alkalmazhatóak, beleértve a szolgáltatásokra és projektmenedzsmentre irányuló pályázatokon.

Kapcsolattartó

Marie-Eve Depasse szakpolitikai referens, Ille-et-Vilaine Megye, clausessociales@ille-et-vilaine.fr

13. Hídépítés közösségi haszonnal

Státusz: Véglegesített

Közbeszerző hatóság, ország: Windsor-Detroit Hídhatóság (WDBA), Kanada

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Mély- és magasépítési kivitelezés

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A Gordie Howe nemzetközi híd a kanadai Windsor (Ontario állam) és az egyesült államokbeli Detroit (Michigan állam) között fog új határátkelőhelyet képezni. A meglévő díjfizető híd, amelyen a Kanada és az Egyesült Államok közötti teljes áruforgalom mintegy 30%-a áthalad, magánkézben van és 1929 óta üzemel. Amikor az új híd elkészül, Észak-Amerika leghosszabb fesztávú ferdekábeles hídja lesz. Hat gépjárművek számára fenntartott sáv mellett a hídon egy többfelhasználós kerékpáros és gyalogos sáv, illetve a két végén határállomások lesznek. Az építkezés 2018-ban indult, és a tervek szerint a híd 2024-ben nyílik meg.

A projektre kezdettől fogva olyan lehetőségként tekintettek, amely a közösség hasznát szolgálhatja. A közösségi haszon olyan előny, amelyről felismerik, hogy a helyi érdekeltek gazdasági, szociális vagy környezeti körülményeit javíthatja. A határ mindkét oldalán azonosítottak egy-egy területet (a windsori Sandwich és a detroiti Delray városrészt), ahol kifejezetten összpontosítható a közösségi haszon. A projekt például elő fogja segíteni a forgalom elterelését Windsor belvárosából, ezáltal csökkentve a torlódásokat. Kanadában növekvő tendencia a közösségi hasznok beemelése különféle infrastrukturális projektekbe, és a Gordie Howe nemzetközi híd jól szemlélteti a helyiekkel folytatott egyeztetések kiemelkedő jelentőségét e hasznok meghatározása és megvalósítása szempontjából.

Tárgy

A Gordie Howe nemzetközi híd megtervezése, felépítése, finanszírozása, működtetése és karbantartása

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A projektet [köz-magán társulás](#) (PPP) révén valósítják meg. Még a közbeszerzés előtt a kanadai kormány és Michigan állam nemzetközi átkelési megállapodása iránymutatásokat fogalmazott meg a projekt számára, többek közt a két ország között egyenlő mértékben megosztandó közösségi hasznokra nézve. A közbeszerzési folyamat 2015-ben kezdődött, ennek keretében több szakaszban alakították ki és finomították a közösségi haszonra épülő megközelítést:

- A közbeszerzés előtt a WDBA összegyűjtötte a hasonló projektek keretében közösségi haszon megvalósítására alkalmazott, bevált nemzetközi gyakorlatokat;
- 2015 és 2017 között a WDBA széles körben egyeztetett és bevonta a helyi lakosokat, vállalkozásokat, iskolákat, őslakos csoportokat, állami ügynökségeket, nonprofit szervezeteket, környezetvédelmi és szociális aktivistákat és egyéb érdekelteket;
- A minősítési szakaszban a potenciális ajánlattevőket közösségi haszontervek kidolgozásával és végrehajtásával, illetve közösségi konzultációs folyamatokkal kapcsolatos előzetes tapasztalataik alapján értékelték;
- A WDBA több mint 230 egyedi ötletből álló adatbázist készített a projekt keretében megvalósítható közösségi hasznokról, amelyet megosztott az ajánlattevő konzorciumokkal;
- Az ajánlattevő konzorciumokat felkérték, hogy maguk is vonják be a helyieket, és több „pályázótálalkozóra” került sor összesen 125, a helyi érdekelteket képviselő csoporttal;
- Az ajánlatkérés meghatározta az ajánlattevők közösségi hasznosítási terveinek kidolgozásához segédletet nyújtó kereteket és prioritásokat.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A Gordie Howe nemzetközi híd révén elérhető közösségi hasznok tekintetében az elképzelés az, hogy a projekt az emberek ötletei alapján számos kezdeményezést valósítson meg, amelyek kézzelfogható előnyökkel járnak a fogadó közösségek számára. A terv:

- gazdasági lehetőségeket fog nyújtani a fogadó közösségekben;
- kedvezően járul hozzá a munkaerőfejlesztési programokhoz;
- fejlesztéseket fog megvalósítani a lakókörnyezetben;¹⁴ és
- minden fél részéről egyértelmű kötelezettségvállalást és elszámoltathatóságot garantál a megvalósításra nézve.

Ezen célok megvalósítása érdekében az ún. „I-CARE” keret alapelveit alkalmazzák:

Integrált – A közösségi hasznok a projekt szerves részét képezik, amelyek az építkezés és a működtetés idején valósulnak meg.

Kollaboratív (Collaborative) – A közösségi hasznok a fogadó közösségek véleményét tükrözik és partnerkapcsolatok révén valósulnak meg, biztosítva az egyes közösségek érdekeinek figyelembevételét.

Hozzáférhető (Accessible) – A közösségi hasznok könnyen érthetőek és hozzáférhetőek, rendszeres felméréseket és jelentéseket készítenek róluk.

Regionális – A közösségi hasznok a térség jellegét tükrözik, kifejezetten a térségre szabták őket, és értéket jelentenek számára.

Vállalkozó szellemű (Enterprising) – A közösségi hasznok a környékbeli közösségek bevonására és nyereségére vonatkozó új módszerekből, ötletekből és innovatív megközelítésekben állnak.

Ellenőrzés

A közösségi hasznosítási terv a végső [projektmegállapodás](#) részét képezi, amelyet a WDBA a nyertes konzorciummal, a Bridging North Americával (BNA) írt alá. A közbeszerzést követő szakaszban a BNA kinevezésekor bemutatta tervét a közösségi csoportoknak és más érdekelteknek, és további hathónapos egyeztetést vállalt a tervben javasolt tevékenységek megerősítése és a megvalósításhoz szükséges partnerkapcsolatok kialakítása érdekében. Ebben a szakaszban a határ mindkét oldalán több mint 70 találkozóra került sor összesen több mint 1000 résztvevővel, valamint 400 felmérést végeztek és elemeztek.

A projekt megvalósítási szakaszában a BNA havonta beszámol a WDBA-nak a közösségi hasznokról. A közösségi hasznosításról továbbá évente négyszer jelentést hoznak nyilvánosságra. A projektmegállapodásban több konkrét mérőszám szerepel, például a munkásoknak fizetett bérek összehasonlítása, őslakosok alkalmazása vagy szerződés-kötés a tulajdonukban lévő vállalkozásokkal, továbbá képzési, tanulás-szerződéses gyakorlati képzési és ezt megelőző lehetőségek.

A szerződés értéke

5,7 milliárd kanadai dollár (CAD) (3,8 milliárd EUR)

Jogi eszköz

A közösségi hasznosítási megállapodások jogilag kötelező megállapodások a kormány, a fejlesztők vagy tulajdonosok, illetve a közösségi érdekeltek között, meghatározott társadalmi eredmények elérésére, jelentős

¹⁴ A projekt révén megvalósított lakókörnyezet-javítások összefüggésben állnak a projekt érintett közösségekre gyakorolt hatásával, és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott projekt részét képezik.

fejlesztési és infrastrukturális projektek révén. Kanadában ezek teszik ki a Kanadai Infrastrukturális Befektetési Program ([Investing in Canada Infrastructure Programme](#)) keretében finanszírozott projektek zömét. Ez a 180 milliárd CAD (120 milliárd EUR) értékű kezdeményezés öt elsődleges infrastruktúra-ágazatban nyújt finanszírozást: tömegközlekedés, zöld infrastruktúra, szociális infrastruktúra (pl. megfizethető lakhatás, gyermekgondozás), kereskedelem és szállítás, valamint vidéki és északi közösségek.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: WDBA (ajánlatkérő)
- Stratégiai partnerek (átkelési megállapodás keretében): Kanadai kormány; Michigan állam
- Közösségi csoportok: Detroiti közösségi érdekelt felek Windsori közösségi érdekelt felek
- Szerződő fél: Bridging North America (BNA) (kanadai, amerikai és nemzetközi vállalatokból álló konzorcium)
- Alvállalkozók

Társadalmi hatások

A közösségi hasznosítási terv két részből áll:

1. Munkaerő-fejlesztési és részvételi stratégia

A munkaerő-fejlesztési és részvételi stratégia több mint 80 különálló kezdeményezést tartalmaz. Példák az elvárt hasznokra:

- A helyi szakszervezetekkel és munkaerő-fejlesztési szervezetekkel együttműködve tanulószerveződéses gyakorlati képzési és azt megelőző képzési programok megvalósítása és a képzések koordinálása;
- Éves esemény szervezése és lebonyolítása a szakszervezetek, helyi vállalkozók, felsőoktatási intézmények, vállalkozók és egyesületek tájékoztatása céljából arra vonatkozóan, hogyan támogathatják a projekt megvalósítását és kaphatnak lehetőséget a megnyíló üzleti lehetőségekre;
- Előadássorozat az általános és középiskolai tanulók figyelmének felhívására a projektekre és a szakmák kitanulására, valamint mentorálási lehetőségek elősegítése a tanulók és a projektben részt vevő munkatársak között;
- Kutatási és tanulmányi szerződési lehetőségek azonosítása és végrehajtása felsőoktatási intézmények számára;
- Méltányos munkaerő-felvételi gyakorlatok és rendelkezések megvalósítása, beleértve a munkaügyi problémák gyors megoldását és az azonnali kifizetési kötelezettséget;
- Mentorálási lehetőségek megnyitása a fogadó közösségekben élő kanadai őslakos származású nők és más nők számára;
- A gyermekgondozási kiadások egy részének átvállalása abból a célból, hogy munkanélküliek vagy alulfoglalkoztatottak részt vehessenek projekt workshopokon és képzési lehetőségekben (megadott kritériumok mellett);
- Lehetőség a nem angol anyanyelvűek számára, hogy álláskeresési tanfolyamokon vegyenek részt az állásinterjúkkal, online keresési eszközökkel, önéletrajzírással és magával a felvételi folyamattal kapcsolatban.

2. Lakókörnyezeti infrastruktúra stratégia

A lakókörnyezeti infrastruktúra stratégia az alábbi hasznokat foglalja magában:

- Kerékpáros infrastruktúra, többek között az összekötő utak meghosszabbítása és egy helyben meghirdetett verseny a kerékpártartók megtervezésére;
- Megfigyelő állás kialakítása, amelyről a diákok, helyi lakosok és turisták figyelhetik a hidépítést;
- Helyi utcák és parkok fejlesztése faültetéssel és indulótökével egy ökoátjáró (híd) kialakításához, amely biztonságos átkelést tenne lehetővé a helyi élővilág, beleértve veszélyeztetett fajok számára;
- Éves beruházási juttatás közösségi csoportok számára rendezvényeik, programjaik és infrastruktúra-fejlesztéseik támogatására;
- Vállalkozásfejlesztési workshop-sorozat kifejezetten a helyi vállalkozások számára;
- Házfelújítási program a helyi lakosok tető-, kazán-, ablak- és szigetelés-fejlesztéseinek támogatásához, háztartásonként megszabott határig;

A Gordie Howe híd közösségi hasznosulásáról készített első nyilvános beszámoló 2020-ban jelenik meg. A közösségi kezdeményezésekre nyújtott források első része több más kezdeményezés mellett egy ifjúsági részvételre irányuló és a közösség történelmét és kultúráját tükröző közösségi művészeti projektet támogatott Windsorban, egy kisvállalkozásoknak és startupoknak szóló vállalkozásfejlesztési programot Detroit délnyugati részén. A 2020. márciusig kifizetett támogatás meghaladta a 475 000 CAD összeget.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Annak ellenére, hogy a közbeszerzési folyamat előtt és alatt kiterjedt konzultációra került sor, nehézséget jelentett, hogy a projekt pénzügyi zárása előtt nem lehetett megosztani az ajánlatkérés követelményeit vagy a benyújtott közösségi hasznosítási terveket. A pénzügyi zárást követően a nyertes konzorciumnak meg kellett kezdenie a működést, munkaerőt felvenni, irodákat találni, és a pályázásról áttérni a végrehajtásra.
- Stephanie Campeau, a WDBA érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatokért felelős igazgatója úgy véli, hogy a helyi csoportokkal a kezdeti tervezési szakaszban kiépített kapcsolatok és bizalom értékesnek bizonyult, ahogy a projekt jelentősége nőtt. „Ha olyan közösségi hasznokat akarunk elérni, amelyek valóban beválnak és a helyiek el is fogadják, korán el kell kezdeni a munkát,” mondta. „A legjobb, amit mondtak nekem, ez volt: 'Maguk meghallgattak minket.'”

Kapcsolattartó

Stephanie Campeau, a WDBA érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatokért felelős igazgatója, info@wdbridge.com, 1-519-946-3038

A projekt honlapja: <http://gordiehoweinternationalbridge.com>, Twitter: @GordieHoweBrg Facebook: @GordieHoweBridge

14. Munkaerőpiaci integráció elősegítése szerződésteljesítési feltételek révén Kasztília és León tartományban (Spanyolország)

Státusz: Véglegesített

Közbeszerző hatóság, ország: Kasztília és León kormánya (regionális egészségügyi minisztérium), Spanyolország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Kasztília és León regionális kormánya [a 2016. július 21-i 44/2016.sz. megállapodással](#) rendelkezéseket hozott a társadalmilag felelős közbeszerzés regionális hatóságok közbeszerzési eljárásai keretében történő megvalósítására. A megállapodás a közbeszerzési eljárásokban előírja a szociális záradékok alkalmazását szociális kritériumok, fenntartott szerződések és a munkaerőpiacról kiszorult emberek foglalkoztatását elősegítő intézkedések révén.

A bemutatott eljárással munkalehetőséget kívántak nyújtani a hátrányos helyzetű csoporthoz tartozók vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek számára, akik emiatt kevés eséllyel találnak munkát. A szerződés az építési beruházás kivitelezési feltételeként előírta az említett csoportokhoz tartozók foglalkoztatását. A közbeszerzési eljárás elsősorban a 2016. évi megállapodásban felsorolt személyek csoportjait célozza meg [I. Melléklet, II.1.) szakasz (a)–(f) pontjai].

Tárgy

Kórház bővítése és utólagos átalakítása Soria településen (Kasztília és León, Spanyolország).

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az eljárás a szerződésteljesítés feltételeként írta elő a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétt személyek foglalkoztatását. Ez összesen 14 600 órát jelentett (heti 70 óra x 4,34523 hét/hónap x 48 hónap). A hátrányos helyzetűek beilleszkedését legalább 3 hónapra szóló (a munkálatok 3 hónapnál rövidebb ideig tartó részeinél az ajánlatkérő rövidebb időszakhoz is hozzájárulást adhatott) és legalább heti 20 órás munkaszerződésekkel kellett megvalósítani.

A rendelkezés értelmében a munkálatok elvégzésére az alábbi csoportokhoz tartozó személyek jogosultak:

- minimumjövedelemben részesülők vagy minimumjövedelmi ellátásban részesülő háztartás tagjai;
- akik minimumjövedelemre azért nem jogosultak, mert tartózkodásuk időtartama ehhez nem elégséges vagy mert kimerítették a minimumjövedelem-ellátás teljes időszakát;
- a gyermekvédelemből kikerült 18 és 30 év közötti fiatalok; 16 évet betöltött fiatalok és 30 év alatti büntetett előéletű fiatalok;
- kábítószerproblémákkal vagy a függőség más formáival küzdő, kezelés alatt álló személyek;
- munkavégzésre jogosult elkövetők vagy büntetett előéletű személyek.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Munkalehetőségek nyújtása a munkaerőpiachoz hozzá nem férő vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétt személyek számára.

Ellenőrzés

A munkálatok megkezdése előtt a nyertes ajánlattevőnek be kellett nyújtania a munkaerőpiaci integráció megvalósítását bemutató tervet, a munkavállalók által betöltendő állásokkal és elvégzendő feladatok típusaival együtt.

A fenti teljesítési feltételnek való megfelelés bizonyításához a nyertes ajánlattevőnek minden egyes új, integrációban részesülő munkavállaló esetén a következő dokumentumokat kellett benyújtania a munkába állást követő egy hónapon belül:

- munkaszerződés típusa, időtartama és munkaórák száma;
- igazolás a társadalombiztosítási nyilvántartásba vételről;
- a munkavállaló személyének azonosítása, a társadalmi kirekesztettség állami szociális intézmény által kiállított bizonyításával.

Az ajánlattevőnek minden teljesített munkálatról készített jelentéshez nyilatkozatot kellett csatolnia, miszerint a jóváhagyott munkaerőpiaci integrációs tervben nem történt változás.

A szerződés értéke

32,1 millió EUR 48 hónap alatt

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 70. cikke a szerződésteljesítési feltételekről.
- Kasztília és León regionális kormánya [2016. július 21-i 44/2016.sz. megállapodása](#) a társadalmilag felelős közbeszerzésre vonatkozó kötelező iránymutatásokról a regionális kormányzati szervezetekhez tartozó ajánlatkérők számára.

Szereplők

- Ajánlatkérő: Kasztília és León
- Szerződöttetett szolgáltató
- Munkavállalók
- Állami szociális ellátók: A nyertes ajánlattevő szabadon választhatja ki a munkaerőpiaci integrációs program keretében a tevékenységet elvégző munkavállalókat, feltéve, hogy valamely jogosult csoporthoz tartoznak. Az ajánlattevő kérésére a hatóságok közvetíthetnek megfelelő jelölteket a regionális kormány Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztériuma fenntartásában lévő szociális ellátó intézményeken keresztül, amelyek a kirekesztettség kockázatának kitett és támogatásra jogosult csoportokkal foglalkoznak.

Társadalmi hatások

- A rendelkezés elsősorban a fenntartható munkaerőpiaci integráció esélyeit kívánja növelni a munkaerőpiaci integrációs lehetőségek kedvezményezettjei számára.
- A munkahelyi gyakorlatok sikerének biztosítása érdekében a szerződő félnek ki kell jelölnie valakit az alkalmazottak munkahelyi felügyeletét és támogatását végző csoportból. Ez a személy lesz az ajánlatkérő referenciaszemélye a teljesítési feltétel nyomon követése során.
- A szerződés végén a szerződő fél és az ajánlatkérő megbeszélés keretében értékeli a munkaerőpiaci integrációs programot, a kedvezményezettek foglalkoztathatóságában elért haladást, a megszerzett készségeket és a fennálló nehézségeket. Megvitatják a kedvezményezettek tartósan foglalkoztatott

alkalmazottként történő integrációját is, illetve a munkaerőpiaci integrációs programok folytatását a szerződő fél foglalkoztatási gyakorlata keretében. Ezekben az értékelésekben a regionális Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium képviselői is részt vehetnek.

Tanulságok és a jövő kihívásai

Az ajánlatkérőknek gyakran van fenntartása hasonló eljárások alkalmazásával szemben a jogi kifogások kockázata miatt. Következésképpen az úttörő tapasztalatok nyomában komoly intézkedések szülehetnek. Ez a szerződés a maga nemében első, időközben a Kasztília és León regionális kormánya által indított több szerződéskötési eljárásban is átvették. Ezek között említendő:

- Idősek otthona és nappali gondozóközpont építése Salamancában
- (A2019/001392, az eljárás részletei [itt található](#)). Ez a szerződés a társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett személyek számára 8 680 munkaórát irányoz elő, és célcsoportként a nemi alapú erőszaknak kitett nőkre is kiterjed.
- Egészségügyi alapellátást biztosító központ építése Calzada de Vanduciel településen (Salamanca) (2020008538, az eljárás részletei [itt található](#)), 1 140 munkaórával.
- Egészségügyi alapellátást biztosító központ (Parada del Molino) építése Zamorában (2020008470, az eljárás részletei [itt található](#)), 1 520 munkaórával.
- Egészségügyi alapellátást biztosító központ építése Bembibre településen (León) (2020008470, az eljárás [itt található](#)), 1 370 munkaórával.

A jövőben a fő kihívást a munkaerőpiaci integrációs záradékok végrehajtásának előmozdítása jelenti a Kasztília és León regionális kormány felügyelete alatt álló ajánlatkérő szervek által meghirdetett kivitelezési szerződések teljesítésének feltételeként, amikor csak az építési beruházások időtartama és költségvetése ezt kivitelezhetővé teszi. A kitűzött cél, hogy a szerződés teljesítése érdekében ledolgozott óraszám legalább 3%-át munkaerőpiaci integrációs programban résztvevő munkások adják.

Kapcsolattartó

María del Rocío Andrés szolgáltatáskoordinációs jogi tanácsadó, Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium, Junta de Castilla y León, mrocio.andres@jcy.es, +34 983 410 942

15. Útépítés a munkaerőpiaci integrációért

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Strasbourg eurometropolisz (helyi önkormányzat), Franciaország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építkezés, útépítés.

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Strasbourg város és Strasbourg eurometropolisz immár több mint két évtizede érvényesít szociális záradékokat közbeszerzési szerződéseiben, és ezeket rendszeresen kielemezik az egyes szerződések céljai, az igényelt munkaerő és a műszaki kapacitások figyelembevételével. A rendszernek – amely átvehető bármely helyi önkormányzat által – a strasbourgi önkormányzat társadalmi és környezetvédelmi szempontból felelős közbeszerzés előmozdítására alkalmazott stratégiája (SPASER)¹⁵ ad nyomatékot.

Strasbourg eurometropolisz 2019. április 7-én [pályázatot írt ki](#) szerződő fél kiválasztására a Port du Rhin negyedben található Rue Coulaux javítási munkálataihoz. Ezáltal munkalehetőséget kívánt nyújtani a munkaerőpiacról kiszoruló, hátrányos helyzetű csoporthoz tartozó vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett emberek számára, akik emiatt kevés eséllyel találnak munkát.

Tárgy

Utcafelújítás a franciaországi Strasbourg város Port du Rhin negyedében.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

Az ajánlatkérő küszöbérték alatti nyílt eljárást indított (a 2016. március 25-i 2016-360. sz. rendelet 27. cikke) és két részre bontotta a szerződést.

Az 1. rész az út felújítására vonatkozott, amely esetében a 2015. július 23-i 2015-899. sz. rendelet (francia jogszabály) 38. és 52. cikke értelmében a szerződő fél köteles vállalni a munkapiacról kiszoruló személyek foglalkoztatását (munkaerőpiaci integrációban részt vevők vagy kiemelt csoportok, melyek az elhelyezkedés szempontjából különös nehézségekkel küzdenek)¹⁶ munkapiaci integrációjuk érdekében.

Kizárólag az 1. részre vonatkozó szerződésteljesítési feltételként a szerződő félnek kötelezettséget kellett vállalnia a munkapiacról kiszoruló személyek 245 órás foglalkoztatására a szerződés teljes időtartama alatt. A szerződés teljesítése során teremtett munkavállalási lehetőségek lehetővé teszik a foglalkoztatottak számára, hogy képzettséget és tapasztalatokat szerezzenek vagy ezeket fejlesszék jobb foglalkoztathatóságuk és integrációjuk fenntarthatósága érdekében.

¹⁵ A SPASER tagállami eszköz, amely a közbeszerzésről szóló nemzeti törvény és a szociális gazdaságról szóló törvény nyomán került bevezetésre; utóbbi az évente több mint 100 000 EUR összeget költő helyi önkormányzatok számára kötelezővé teszi a társadalmi és környezetvédelmi szempontból felelős közbeszerzési stratégia elfogadását.

¹⁶ Konkrétabban az idesorolható csoportok a következők: elégtelen képzettségű fiatalok; fiatalok, akik még soha nem dolgoztak; álláskeresők, akik a munkaügyi központnál több mint egy éve folyamatosan nyilvántartásba vannak véve, vagy több mint két évig ismétlődően munkanélkülivé váltak, vagy 50 év feletti; szociális juttatások kedvezményezettjei, különösen az RSA és A.S.S. programok kedvezményezettjei; a munkaerőpiaci integrációban szociális gazdasági integrációs vállalkozások (SIAE) révén részt vevők; A Fogyatékosokkal Élők Jogaiért és Autonomiájáért Küzdő Bizottság (CDAPH) által fogyatékosként elismert munkavállalók stb.

Az ajánlatokat az alábbiak szerint értékelték:

- A szolgáltatások ára: 80%
- A szerződő fél műszaki kapacitása: 10 %
- Környezetvédelmi teljesítmény: 10%.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Munkavállalási lehetőségek biztosítása a munkaerőpiacról kiszoruló személyeknek. A közbeszerzési eljárással megcélzott csoportok felsorolását a szerződés különös rendelkezései tartalmazzák.¹⁷

Ellenőrzés

Csak az 1. részre:

A szerződés teljesítése során a Relais Chantiers¹⁸ ellenőrzi a dokumentumokat annak megállapítása érdekében, hogy Strasbourg eurometropolisz képviselőjének kérésére valóban előmozdítják-e az érintett személyek csoportjainak munkavállalását. Ennek érdekében a szerződő fél minden negyedév végén elküldi a Relais Chantiers részére a „munkahelyteremtési” szolgáltatásra vonatkozó tájékoztatást, így például:

- A közvetlenül vagy közvetve végzett munkaerőfelvételre vonatkozó adatok, ideértve minden bérjegyzék, alvállalkozói bizonyítvány, vagy a munkaerőpiaci integrációt segítő vállalkozásokon vagy ideiglenes munkaerőpiaci integrációt segítő vállalkozásokon keresztül végzett felvétel esetén a személyzet biztosítására vonatkozó tanúsítványok.
- Adott esetben a szerződés által előírt egyéb szociális jellegű kötelezettségek.

Ennek érdekében a szerződő félnek ki kell jelölnie egy kapcsolattartót, aki a Relais Chantiersnak beszámol a munkaerőpiacról kiszoruló foglalkoztatásának tényleges megvalósításáról. Ez a kapcsolattartó az ajánlatkérő referenciaszemélye a teljesítési feltétel nyomon követése során.

A szerződés értéke

366 657,46 EUR (héta nélkül)

Jogi eszköz

- A szerződés ugyan az uniós küszöbérték alatt van, mégis az építési beruházás teljesítésének feltételeként írja elő a munkapiacról kirekesztett emberek foglalkoztatását a 2014/24/EU irányelv 70. cikkével összhangban, valamint a szerződést részekre osztja a 2014/24/EU irányelv részekre osztással foglalkozó 46. cikkével összhangban.
- [SPASER](#) – francia stratégia a társadalmi és környezeti szempontból felelősségteljes beszerzés előmozdítására

¹⁷ A különleges közigazgatási feltételek (Cahier des Clauses Administratives Particulières, CCAP) szerződéses dokumentum, amely a szerződés teljesítésére irányadó valamennyi jogi és pénzügyi előírást tartalmazza, úgymint fizetési feltételek, finanszírozás, garanciák, szállítási feltételek, szankciók, teljesítési határidők, ellenőrzési eljárások stb. A szerződés különös rendelkezései egyben a szerződés teljesítésének szerződéses dokumentumát képezik.

¹⁸ Köz-magán társulás, amelyet az ajánlatkérő szervek részéről a strasbourgi foglalkoztatási régió közbeszerzési szerződéseibe foglalt munkaerőpiaci integrációs záradékok kezelésére hoztak létre.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Strasbourg eurometropolisz (Eurométropole de Strasbourg)
- Szerződöttetett szolgáltatók
- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: Relais Chantiers
- Az ajánlattevő alkalmazottai

Társadalmi hatások

- Az eljárás elsősorban növelni kívánja a munkaerőpiaci integrációs lehetőségek kedvezményezettjeinek esélyeit a fenntartható munkaerőpiaci integrációra. A Relais Chantiers 2015-ből származó adatai azt mutatják, hogy 2010 óta a bemutatotthoz hasonló szerződések megvalósításán keresztül több mint 3,5 millió munkaórát teljesítettek (ami több mint 450 teljes munkaidős szerződésnek felel meg öt év alatt).

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Az értékelés megerősíti, hogy a város közbeszerzési piacain több éve alkalmazott szociális záradékok kedvező eredményt értek el. A kedvezményezett csoportok jövőjét értékelő tanulmány megerősíti, hogy a rendszer választ ad a foglalkoztatásból kiszorulóknak integrációjával és képzettségével kapcsolatos aggodalmakra.
- Különösen mutatja azt, hogy a szociális záradékok révén kedvezményezett csoportok 55%-a 6–12 hónappal a kihelyezés után is foglalkoztatott vagy képzésben vesz részt, míg 39% továbbra is annál a vállalatnál dolgozik, amely az első esélyt adta számukra.

Kapcsolattartó

Bruno Koebel hatékonysági és jogi igazgatóhelyettes, Strasbourg város és eurometropolisz,
Bruno.Koebel@strasbourg.eu

16. A minőségi foglalkoztatás skieni modellje az építőipari ágazatban

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Skien Önkormányzata, Norvégia

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar

Bevezetés, a közbeszerzés célja

Skien település önkormányzata a tisztességes munka előmozdítására törekszik, és a munkával kapcsolatos bűnözés, a szociális dömping és a munkások ellátási láncokon belüli kizsákmányolása ellen küzd. Ennek érdekében bizonyos áruk, szolgáltatások, illetve építési és kivitelezési szerződések esetén, amelyek a munkavállalói jogok szempontjából különösen érzékenynek számítanak, egységes szerződéses feltételeket alkalmaznak. Ezek a magas kockázatú ágazatokra érvényes kollektív szerződéses előírások „skieni modell” néven ismertek.

A skieni modellt 2014-ben települési önkormányzati határozat révén valósították meg, 2019-ben felülvizsgálták. A modell összefoglalása (norvég nyelven) [itt](#) található. A modell alkalmazása minden építési és kivitelezési szerződés esetén kötelező; árukra és szolgáltatásokra vonatkozó szerződéseknél is használják, feltéve, hogy ez célszerű és arányos.

Ezen normák megfogalmazásával Skien egyenlő versenyfeltételeket kíván teremteni a beszállítók számára, illetve egy keretrendszert kialakítani az előírásokat követő, a minőségi foglalkoztatásba és vállalati felelősségvállalásba befektető munkáltatókat támogatására.

Skien részt vesz egy több településre kiterjedő közbeszerzési partnerségben is (Grenlandskommunenens innkjøpsenhet), öt másik településsel együtt (Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan). Ezek a települések 2019. januárban szintén elfogadták a skieni modellt.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Az informális foglalkoztatás és a munkával kapcsolatos bűnözés nehezen mérhető, gazdasági hatása azonban becslések szerint a norvég GDP kb. 1,2%-át (28 milliárd norvég korona, NOK) teszi ki (mintegy 3 milliárd EUR).¹⁹

A munkával kapcsolatos bűnözés és az építőipari ágazaton belül fennálló illegális munkaerőpiac kihívásai tükrében Skien önkormányzata a tisztességes munkát, a méltányos munkafeltételeket és a minőségi foglalkoztatást célzó kezdeményezései fókuszába helyezte a közbeszerzéseket.

A skieni modell a település önkormányzata mint ajánlatkérő és a közbeszerzésben érintett többi érdekelt közös erőfeszítéseinek eredménye. Megbeszéléseket folytattak építőipari vállalkozásokkal, amelyek tevékenységük során ugyanazokkal a főbb kihívásokkal szembesülnek, illetve szakszervezetekkel, amelyek javaslatokat tettek megfelelő intézkedésekre és közbeszerzési követelményekre jobb eredmények elérése érdekében. Az ajánlatkérők elismerték a munkaügyi normák javításának szükségét azzal együtt, hogy olyan követelményi szintet kell biztosítani, amely ugyanakkor nem állít további akadályokat megbízható beszállítók közbeszerzési részvétele elé.

A munkafeltételek és munkaügyi normák kérdéseinek közbeszerzések révén történő kezelésében az önkormányzat koordinált megközelítésre törekedett a több településre kiterjedő közbeszerzési partnerségben

¹⁹ Az Economics Norway a norvég Munkaügyi és Szociális Minisztérium megbízásából készült jelentése alapján: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/article/2017/norway-strategies-to-tackle-work-related-crime>

résztevéő többi ajánlatkérővel. Ennek eredményeként születtek meg az egységes rendelkezések és szerződések, amelyek a beszállítók számára nagyobb fokú kiszámíthatóságot, a közbeszerzők számára pedig biztos működési környezetet teremtenek.

A modell a következő területekkel foglalkozik²⁰:

- *Többszörre állandó munkavállalók alkalmazása*

A stabil munkaviszony egyrészt fokozza a munkavállalók biztonságérzetét, másrészt megkönnyíti a hatóságok számára a szerződő fél által kifizetett munkabérek ellenőrzését és a munkahelyi biztonság és egészség biztosítását. Azonban az építőipari ágazatban a projektek változó volumene és a piaci ciklus miatt némi rugalmasságra van szükség. Ezért az önkormányzat előírja, hogy a szerződő fél a szerződések teljesítésében érintett munkavállalókat a norvég jognak megfelelően alkalmazza, amely tiltja az ún. nulla órás szerződéseket. A modell emellett azt is előírja, hogy az ideiglenes (munkaerő-kölcsönzők által biztosított) munkavállalók alkalmazása az ajánlatkérő előzetes jóváhagyásához kötött. A beszállítók továbbá kötelesek bizonyítani, hogy az építési beruházások végrehajtásába bevont kölcsönmunkaerő a jogilag kötelező kollektív megállapodásoknak megfelelő bérszintet biztosító munkaszerződéssel rendelkezik.

- *Tanulószerződéses tanulók alkalmazása*

A szakosodás és a megfelelő képzési szintek előmozdítása érdekében az érintett ágazatokban az önkormányzat kifejezetten előírja a tanulószerződéses tanulók alkalmazását a specializált munkára irányuló szerződéseknel. Emellett követelmény az is, hogy a beszállítók kapcsolatban álljanak egy tanulószerződéses gyakorlati képzési programmal.

Annak érdekében, hogy ez a követelmény ne sújtsa aránytalanul a kisebb szerződéseket és szolgáltatókat, csak a 3 hónapnál hosszabb időtartamú és 0,5 millió NOK (kb. 50 000 EUR) értéket meghaladó építési és kivitelezési szerződésekre, illetve 2 millió NOK (200 000 EUR) értékű árukról és szolgáltatásokról szóló szerződésekre vonatkozik. Bármely más kivételt az önkormányzatnak kell engedélyeznie.

- *Szakképzett munkások alkalmazása*

A megfelelő képzettség és készségszintek előmozdítása korlátozza a veszélyeztetett, a szakmát vagy jogait nem ismerő munkások kiszármányolásának lehetőségét. A tanulószerződéses tanulók alkalmazása továbbá megkívánja a szakképzett munkások jelenlétét az építkezéseken, akik mentorként tudnak szolgálni. A skieni modell előírja, hogy az építési és kivitelezési szerződések teljesítésében érintett alkalmazottak többségének megfelelő szakmai képesítéssel kell rendelkeznie.

- *Az alvállalkozói szintek korlátozott száma*

Az alvállalkozók maximális számának korlátozása lehetővé teszi az ajánlatkérő által alkalmazott munkafeltételek és normák jobb monitoringját és ellenőrzését. Az önkormányzat ezért főszabályként legfeljebb egy alvállalkozói szintet engedélyez a fővállalkozó alatt. Az alvállalkozók számára vagy a szerződés alvállalkozásba adott részére nézve nincs ugyan korlátozás, de a felelősségi körök szétaprózódásának elkerülése érdekében minden alvállalkozónak a fővállalkozó közvetlen ellenőrzése alatt kell állnia. Az alvállalkozókat a szerződésben azonosítani kell.

Ez a rendelkezés figyelembe veszi a szerződésen belüli esetleges szakosított szükségleteket, és nem gátolja a kisebb szerződő felek hozzáférését a közbeszerzésekhez. Az ajánlatkérők ezért kivételt tehetnek e szabály alól,

²⁰ A jelentés frissített változata nem tartalmazza az eredeti változatban szereplő bekezdést, amely ezen gyakorlat bizonyos elemeinek alvállalkozásba adására vonatkozott. A bekezdést azt követően törölték, hogy gyanú merült fel a kérdéses elemek jogszerűségével kapcsolatban.

a pályázat meghirdetése előtt piaci okokból, vagy a szerződés teljesítése során kizárólag különleges vagy előre nem látható okokból.

- *Az emberi jogok megsértésének megelőzése az ellátási láncban belül*

A beszállító köteles saját működésébe és ellátási láncába beépíteni az alapvető emberi jogok és az ILO alapegyszerveinek tiszteletben tartását tartalmazó iránymutatásokat. Az ellátási lánc mentén ellenőrzési lépéseket kell végezni és jelentést készíteni az alvállalkozók konkrét nyomon követésére. Fentiek mellett az önkormányzat további követelményeket fogalmaz meg:

- *A készpénzes kifizetések tilalma:* minden bérkifizetést és egyéb díjazást az adott munkavállaló bankszámlájára kell kifizetni. A bérkifizetéseket bankszámlára kell fizetni, és a munkáltatónak vissza kell tudnia követni a kifizetést. A beszállító nem bér jellegű kifizetéseit a szerződés teljesítésével összefüggésben szintén elektronikusan kell fizetni és ezeknek követhetőnek kell lenniük. A beszállítók kérésre kötelesek a bankjukat azonosítani.
- *Minimálbérek szintje és munkafeltételek:* Az önkormányzat beszállítóinak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók bére és munkafeltételei ne maradjanak el a vonatkozó kollektív bért megállapodásban rögzítetteknél.

Ellenőrzés

A követelmények a szerződési feltételek részét képezik, és a szerződő felek azáltal, hogy részt vesznek a versenyben, magukra nézve kötelezőnek ismerik el ezeket a teljesítés időtartamára.

Kérésre az ajánlattevőknek dokumentációt kell benyújtaniuk az alkalmazottaik béreire és foglalkoztatási körülményeire vonatkozóan. Az ajánlattevők kötelesek tanúsítani, hogy teljesítik [a közbeszerzési szerződések munkaügyi záradékairól szóló 94. sz. ILO-egyezmény](#) rendelkezéseit.

Az ajánlatkérő napi bírságra kötelezheti az ajánlattevőt, ha akár maga, akár alvállalkozója illegális vagy jogsértő munkaerőt alkalmaz, és a helyzetet nem orvosolja az ügyfél által írásban meghatározott határidőig. A napi bírság a szerződési érték egy ezredének felel meg, de nem lehet kevesebb mint 1000 NOK (kb. 100 EUR) üzleti naponként mindaddig, amíg a helyzet nem rendeződik.

Amennyiben bebizonyosodik, hogy a modell feltételeit megsértették és a szerződő fél képtelen megoldani a helyzetet, az ajánlatkérő elállhat a szerződéstől, és a szerződő fél jövőbeni közbeszerzésekben való részvételi lehetőségét felfüggesztik egy időre.

A szerződés értéke

A pályázatra kiírt adott szerződéstől függ.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése a kötelező szociális záradékról, és 70. cikke a szerződésteljesítési feltételekről. E rendelkezések alkalmazásának összhangban kell lennie a kiküldött munkavállalókról szóló irányelvvel (az (EU) 2018/957 irányelvvel módosított 96/71/EK irányelv).

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Skien önkormányzata és annak intézményei, ügynökségei stb.
- Szakszervezetek és munkáltatói szervezetek (a modell az önkormányzatok és szociális partnerek közötti háromoldalú együttműködésen alapul)

- Építőipari beszállítók
- Munkavállalók

Társadalmi hatások

- Hatékony és társadalmilag felelős közbeszerzés – és egy olyan modell, amely más önkormányzatokat is arra ösztönöz, hogy felelősséget vállaljanak e téren.
- Jó hírnév építése társadalmi felelősségvállalás révén.
- Tisztos munka védelme és a munka színvonalának javítása.
- A munkahelyi egészségvédelem és biztonság jobb ellenőrzése (biztonságosabb munkakörnyezet).
- Tanulószerződéses gyakorlati képzés és szakképzett munkások alkalmazásának előmozdítása, valamint a tanulószerződéses gyakorlati képzéshez kapcsolódó regionális vállalkozások számának növekedése.
- A komoly, megbízható szerződő felek támogatása, ami stabilitáshoz, minőséghez és kiszámíthatósághoz vezet.
- Tisztességes verseny és egyenlő feltételek a beszállítók között.
- Kevesebb adókielkerülés és csalás, kevesebb munkával kapcsolatos bűnözés.

A közbeszerzésben tapasztalt szociális dömping felszámolására irányuló erőfeszítésekről szóló jelentésében a Számvevőszék Elnökének Hivatala megjegyzi, hogy számos önkormányzatnak van teendője e téren, és Skient állítja eléjük példaként. Tény és való, hogy egyre több norvég helyi önkormányzat veszi át a skieni modellt. Norvégia 426 helyi önkormányzatából 2019-re mintegy 180 valósított meg különböző közbeszerzési modelleket a társadalmilag felelős közbeszerzés biztosítása érdekében. A skieni modell úttörőnek bizonyult, és a norvégiai önkormányzatok több különböző modellt követnek. Vannak olyanok, amelyek a skieni mintát követik, másokat a különböző területek, ágazatok és politikák érdekei és igényei szerint alakítottak ki.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A szociális partnerekkel és érdekeltekkel folytatott ágazati párbeszéd kulcsfontosságú a követelmények reális megfogalmazásához, egyben normakövető magatartás és tényleges eredmények eléréséhez.
- A követelmények kapcsán lényeges a fokozatos megközelítés alkalmazása. E tekintetben az építőipari ágazatban elfogadott normák az önkormányzat korábbi intézkedéseire épülnek, amelyeket az ágazati jogsértések magasnak érzékelt kockázata fényében gyorsítottak fel.
- Általánosságban az egységes záradékok és szerződések hasznosak a normakövetés gyakorlatba történő átültetéséhez. Az olyan központi vagy horizontális kérdésekre vonatkozó egységes normák mint a munkavállalói jogok vagy a foglalkoztatás minősége összeegyeztethetőek azzal, hogy az ajánlatkérők az eljárásokat a konkrét szükségletekhez tudják igazítani.
- A modellt 2019-ben felülvizsgálták, hogy a gyakorlatban megszerzett tapasztalatok alapján kiigazítsák és fejlesszék, illetve a nemzeti és EGT-jognak való megfelelés érdekében a 2014. évi közbeszerzési irányelv átültetése után. Az önkormányzat megvizsgálta, hogy a modell miként hatott a piacra, a munkavállalókra, valamint az önkormányzatok igényeire és szakpolitikáira. Például a korai modell

előírta, hogy a béreket egy norvégiai bankszámlára kell fizetni. Skien elgondolkozott azon, hogy erre valóban szükség van-e, hiszen az önkormányzatnak csak arra van szüksége, hogy a pénz követhető legyen, amit akkor is meg lehet oldani, ha a bankszámla nem Norvégiában van. Másrészt a modell korábbi változata csak azt kötötte ki, hogy tanulószereződéses tanulókat a norvégiai szerződő feleknek kell alkalmaznia, ám ez mára általános elvárás lett (amikor a tanulószereződéses tanulók támogatására van szükség).

- A modellt minden második évben felül fogják vizsgálni, és hozzáigazítják a piacok és a munkával kapcsolatos bűnözés változásaihoz és fejlődéséhez, illetve az önkormányzat követelményeihez.
- A modell követelményeinek utánkövetése és ellenőrzése folyamatos feladat. Ebben kiemelt eszközt jelent a digitalizáció, a valós idejű információk rendelkezésre állása és a rendszeres adatgyűjtés.

Kapcsolattartó

Ingrid Buset tanácsadó, Fagforbundet (Általános és Önkormányzati Munkavállalók Norvégiai Szakszervezete), Ingrid.Buset@fagforbundet.no

Anette Wessel Gerner, a Több Településre Kiterjedő Közbeszerzési Osztály vezetője, Skien Önkormányzata, AnetteWessel.Gerner@skien.kommune.no

Jonas Bals tanácsadó, LO (Norvég Szakszervezetek Szövetsége), Jonas.bals@lo.no

17. Grangegorman foglalkoztatási chartája (Írország)

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Grangegormani Fejlesztési Ügynökség, Írország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A Grangegormani Fejlesztési Ügynökség (GDA), a foglalkoztatási és képzési koordinátorral és a Grangegormani Munkaügyi és Oktatási Fórummal (GLLF) együttműködésben egy ún. [Grangegormani Foglalkoztatási Chartát](#) fogalmazott és valósított meg.

A Charta a Dublin északi belvárosában található Grangegorman városfejlesztési projektből fakadó munkavállalási lehetőségekről szóló [2009-es tanulmány](#) nyomán megfogalmazott stratégiából alakult ki. Bevezetésére 2012-ben került sor, amikor Írországban magas volt a munkanélküliség (kb. 16%), a fejlesztést övező, magas fokú nélkülözésben és hátrányos helyzetben lévő közösségeknek otthont adó területeken pedig még ennél is magasabb. A fejlesztés középpontjában jelentős oktatási, egészségügyi és közműhálózati infrastruktúra kivitelezése állt. A fejlesztés lényege a TU Dublin, Írország legnagyobb egyetemének konszolidációja a grangegormani helyszínen. A TU Dublin hagyományos szerepvállalásra és közösségi megmozdulásokra épülő tevékenységei igen hasznosak voltak a munkavállalói charta támogatásának felépítéséhez a környező közösségekben, valamint a támogatás egyes elemeinek megvalósításában.

A charta célja, hogy biztosítsa a helyi közösség, azon belül is különösen a munkanélküliek számára, hogy élhessenek a Grangegorman projektből fakadó munkavállalási lehetőségekkel a dublini belváros északi részén fejlesztés alá vett új városrészben.

A charta bemutatja, hogy mit tehetnek a szerződő felek és alvállalkozók a Grangegorman fejlesztési projektből fakadó munkavállalási és képzési lehetőségek optimalizálása érdekében a városrész lakosai számára. A charta felvázolja azt is, miként történik ennek nyomon követése és a beszámolók készítése.

Valamennyi szerződő felet és alvállalkozót, akinek szerződést ítélnék oda, felkészítenek, hogy bizonyosan értsék, mi a teendőjük a beszámolás keretében, ideértve a tervezést, valamint felismerjék a potenciálisan helyi lakosokkal betölthető állásokat. A charta a GDA-val kötött szerződések tárgyát képező konkrét építmény tekintetében vonatkozik a szerződő félre. Úgy alakították ki, hogy tiszteletben tartsa a szerződő fél ír és uniós jog szerint fennálló jogait, és ennek megfelelően értelmezendő.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A bevált gyakorlat a közbeszerzést követő szakaszt érinti.

A pályázati dokumentáció utal a Grangegormani Foglalkoztatási Chartára, amely szociális megfontolásokhoz kapcsolódó szerződésteljesítési feltételeket tartalmaz. A charta jogilag nem kötelező, a szerződött vállalat maga döntheti el, hogy figyelembe veszi-e. Eddig valamennyi szerződő fél elkötelezte magát mellette.

A charta értelmében fennálló kötelezettségek csak az építési beruházások és a szerződés teljesítésére nézve állnak fenn. A GDA biztosítani kívánja, hogy az új fejlesztéshez kapcsolódó projektek révén teremtett állások legalább 20%-át kínálják a Grangegorman negyed lakosai, majd később a környező területek lakosai számára. Ha a szerződő fél úgy dönt, hogy a chartát követi, ezzel vállalja, hogy minden észszerű lépést meg fog tenni a projekt megvalósításához teremtett állásokból legalább 10% új belépőkkel vagy tartósan munkanélküliekkel való betöltésére. A helyi lakosokkal egyenlően bánik, és külön figyelmet fordít alkalmazásukra.

Továbbá a vállalkozó a szerződés kezdetétől számított négy héten belül vagy a tervezett munkalehetőségeket megelőzően részt vesz egy „vállalkozói találkozó” napon (amit a Grangegormani Foglalkoztatási Charta 5.cikke ír elő). Ezzel a találkozóval a cél a projekt és a szerződő fél bemutatása a helyi embereknek és vállalkozásoknak,

hogy a szerződő fél megismerkedhessen az emberekkel és megfelelő munkavállalási és képzési lehetőségeket tudjon kialakítani a helybelieknek.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A GDA Foglalkoztatási Chartája olyan támogató intézkedés, amely a munkaerőpiacról kiszorult és tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci beilleszkedését kívánja elérni a szociális szempontokhoz kapcsolt szerződésteljesítési feltételek alkalmazásával, vagyis a Charta szerződő felek által történő végrehajtásával.

Ellenőrzés

- A Charta szerződő felek általi végrehajtásának nyomon követése a GDA Tervező Csoport feladata, amely a foglalkoztatási koordinátornak számol be erről.
- A foglalkoztatási koordinátor és a szerződő fél kapcsolattartója között havonta kerül sor találkozóra a Charta végrehajtásának nyomon követése és felülvizsgálata céljából.
- A foglalkoztatási koordinátor nyomon követi és felülvizsgálja a szerződő fél Charta keretében vállalt kötelezettségeinek vagy célértékeinek eléréséhez hozott intézkedések hatékonyságát.
- A szerződő fél kapcsolattartója a foglalkoztatási koordinátorral közösen maga is nyomon követi és beszámol a projektben foglalkoztatott helyiek számáról.

A szerződés értéke

Szerződésenként változó

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Grangegormani Fejlesztési Ügynökség
- Kiválasztott szerződő felek és alvállalkozók, beleértve:
 - 1. szerződő fél: John Sisk & Son and FCC Construcción (alvállalkozók: SISK, FCC, Sodexo, Building Management Services, Kennedy Security, Duggan Systems Ltd., Techrete Ireland & UK, Crown Roofing Ltd., Wintrop Engineering, Cleartech, Designer Group).
 - 2. szerződő fél: Energy Centre, John Paul Construction
 - 3. szerződő fél: Purcell Construction

Társadalmi hatások

- A Grangegorman városrész strukturális és társadalmi regenerációja a helyi lakosok és vállalkozások fenntartható jövője érdekében;
- Társadalmi befogadás a kirekesztett társadalmi csoportok számára kínált munkavállalási és képzési lehetőségek révén;
- Mivel a fejlesztésbe a helyi közösséget is bevonták, a helyiek egyre inkább magukénak érzik a projektet. Ennek köszönhetően a projekt a helyi közösség szerepvállalásával és támogatásával valósul meg;
- Szinergiát teremtett a magán és a közsféra érdekei között a grangegormani közösség javára;
- A grangegormani fejlesztési projektből fakadó munkavállalási és képzési lehetőségek optimalizálása;

- Támogatás a munkapiacról kiszorultak, különösen a tartósan munkanélküliek számára képzés, tanulószervezéses gyakorlati képzés és munkavállalási lehetőségek formájában;
- A vállalatok betartását havonta mérik a helyi alkalmazottak és az építkezésen dolgozó összes alkalmazott adott havi arányának megállapításával. Konkrét munkavállalókat nem azonosítanak, csak a helyi munkavállalók havi százalékos arányát követik nyomon. Átlagos létszám az építkezésen évekre lebontva: 2015 – 130-ból 24 helyi, azaz a munkavállalók 19%-a volt helybeli; 2016 – 49-ből 8, azaz 17%; 2017 – az építkezés szünetelt; 2018 – 275-ből 35, azaz 13%; 2019 – 760-ból 76, azaz 10%²¹. A csökkenés az írországi munkaerőpiaci helyzet fokozatos javulását és a csökkenő munkanélküliségi rátát tükrözi. Ehhez a Charta is alkalmazkodott, és jelenleg a munkapiacról kiszoruló és konkrétan támogatásra szoruló személyekre összpontosít.

Egyéb előnyök

- A modellt a Dublini Műszaki Egyetem (TU) is átvette, ami bizonyítja, hogy ez a bevált gyakorlat megismételhető;
- A Grangegormani Fejlesztésen dolgozó vállalkozók adatait a GDA saját honlapján (www.ggda.ie/employment-and-training) is közzétették, ami lehetővé teszi az emberek, ideértve a Charta földrajzi hatályán kívül élők számára, hogy tetszés szerint közvetlenül is kapcsolatba lépjenek a munkáltatókkal;
- Intézmények közötti munkamegosztás a Charta következtében: a szerződő fél vagy alvállalkozó értesíti a foglalkoztatási koordinátort az üres álláshelyekről, a koordinátor továbbadja az információt az Intreo (Foglalkoztatási és Társadalombiztosítási Minisztérium) részére, amely körözteti az érintett ügynökségekkel, mint például a helyi foglalkoztatási szolgálat;
- A Grangegormani Fejlesztési Ügynökség 2020. január 21-én „vállalkozói találkozót” tartott. Az eseményt a helyi közösségek tagjainak és a város más közösségeinek (különösen a nagyfokú gazdasági és társadalmi hátránnyal küzdőknek) tartották. A reakciók minden várakozást felülmúltak; a GDA mintegy 400 emberrel került kapcsolatba ezekből a közösségekből, akik létesítménykezelői munkakörök iránt érdeklődtek a TU Dublin néhány hónap múlva megnyíló grangegormani egyetemi központjában. Ezek jelentik a grangegormani városfejlesztés első állandó munkahelyeit, egyben a nők számára is elérhető első munkavállalási lehetőségek között vannak (az ír építőiparra továbbra is a nemi dominancia jellemző).

Tanulságok és a jövő kihívásai

- A GDA továbbra is alkalmazza a Chartát, habár a megváltozott munkaerőpiaci körülmények között nehezebb az eredeti célokat elérni.
- Ezért most azon folyik a gondolkodás, miként támogathatják a továbbra is a munkaerőpiacon kívül rekedt 5%-ra koncentrált szervezeteket és projekteket (közte szociális vállalkozásokat); az ír kormány szerint ugyanis ennyi választja el az országot a teljes foglalkoztatottság szintjétől.
- Ennek érdekében a GLLF életre hívta a Grangegorman Üzleti és Vállalkozói Csoportot, amely a Grangegormani fejlesztésben a helyi vállalkozások számára rejlő lehetőségeket kívánja széles körben megismertetni, illetve feltárni, hogy miként támogathatná a GLLF a helyi cégeket (kiváltképpen a kis- és mikrovállalkozásokat).

Kapcsolattartó

²¹ Az adatok, illetve általánosabb áttekintés a Foglalkoztatási Charta hatásairól Dublin északnyugati belvárosának társadalmi-gazdasági profiljára itt található: <http://ggda.ie/assets/Joining-up-the-Dots-3-Report.pdf> (91–94. oldal).

Kathleen McCann foglalkoztatási és képzési koordinátor, Grangegorman Fejlesztési Ügynökség,
kathleen.mccann@ggda.ie

3. ÁGAZAT – Élelmezési és étkeztetési szolgáltatások

18. Fenntartott pályázat szociális vállalkozások részére

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Vendée megye, Franciaország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Vendée megye 2010-ben a megyetanács határozata alapján elő kívánta mozdítani a kiváló minőségű és biotermékek használatát az iskolákban (collèges).

Az elképzelés szerint egy agrár-élelmiszeripari központot kívántak különböző pályázatokon keresztül összekötni ökológiai zöldség-, gyümölcs- és tejtermelőkkel.

Egy 2010-ben készített igényfelmérés megállapította, hogy van egy fogyatékosokat alkalmazó, agrár-élelmiszeripari szolgáltatásokkal és tanúsított ökológiai termelőkkel foglalkozó szociális vállalkozás, amelyet esetleg be lehet vonni a megye szerződéseinek keresztül. A fenntartott szerződés meghirdetése után Vendée megye 2011-ben szerződést kötött az igényfelmérés során azonosított szociális vállalkozással, amely kb. 10 fogyatékos személyt foglalkoztat agrár-élelmiszeripari szolgáltatások nyújtásában. A szerződést ismételt meghirdetést követően 2015-ben hat évre meghosszabbították.

A szolgáltatásokban a megye több mint 30 iskolája részesül. A feldolgozott termékek évente átlagosan 100 tonnát tesznek ki.

Az első szerződés aláírása után a megye belevette a 2012-ben és 2016-ban odaítélt élelmiszerellátási pályázatokba a nyersanyagok szociális vállalkozásnak történő beszállításának lehetőségét. A megyei önkormányzat és az iskolák beszerzési csoportba tömörültek, ami ösztönözte az agrár-élelmiszeripari központ igénybevételét.

Tárgy

Agrár-élelmiszeripari szolgáltatások: Nyersanyagok tárolása, feldolgozása (tisztítás, hámozás, darabolás), csomagolása, és a feldolgozott termékek kiszállítása.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A pályázatot fenntartották az 55–100%-ban fogyatékosokat foglalkoztató szervezetek részére. A meghirdetett pályázat nem tartalmazott földrajzi előírást. A hirdetmény objektív módon határozta meg a követelményeket, hogy több ajánlattevőtől érkezzen ajánlat.

A pályázat meghirdetése után csupán egy ajánlattevő nyújtott be ajánlatot. Ezt a pályázati kiírásban meghatározott odaítélési szempontok alapján elemezték:

- Ár: 35%, a feldolgozott élelmiszer éves becsült mennyisége alapján;
- Környezeti teljesítmény: 25%, az ajánlatban szereplő szolgáltatások és ezek környezetbarát módon történő megvalósításához használt energiaforrások alapján;
- Technikai minőség: 25%, a személyzet és intézményi szervezés minősége, valamint az élelmiszerfeldolgozáshoz biztosított hozamgaranciák alapján;

A nyertes ajánlattevő az ADAPEI-ARIA 85 szervezet volt. Ez a szociális vállalkozás fogyatékkal élő személyekkel dolgozik, és nem csupán munkahelyet, hanem orvosi és szociális támogatást is nyújt nekik. Összesen több mint

1400 személyt alkalmaz a szervezet Franciaországban, ebből mintegy 10 dolgozik a Vendée-ban odaítélt szerződést teljesítő vállalatnál.

Szociálpolitikai célkitűzés vagy hivatkozási alap

A kezdeti szerződést, amelyet a 2014-es uniós közbeszerzési irányelvek elfogadása előtt ítélték oda, a 2006. évi francia közbeszerzési törvénykönyv 15. cikkének megfelelően tartották fenn.

Ellenőrzés

- Ellenőrzési rendszer kialakítása a foglalkoztatott fogyatékosok arányának ellenőrzésére. A francia jog a „fogyatékosbarát vállalkozások” (entreprises adaptées) számára ellenőrzési rendszert ír elő, amely a francia hatóságokkal kötött megállapodáshoz meghatározott célok (fogyatékosok aránya, fogyatékos személyeknek nyújtott támogatás és mobilitási terv) jóváhagyásának és a hatóságok által nyújtott pénzügyi támogatás feltétele. A hatóságoknak rendszeres ellenőrzést kell végezniük. A szerződés további rendelkezése előírja a vállalkozónak, hogy minden évre tevékenységi beszámolót készítsen, az alábbiak bemutatásával: a szolgáltatások nyújtásához igénybe vett fogyatékosok aránya, az érintett fogyatékos személyek által nyújtott különböző szolgáltatások és ledolgozott munkaórák.
- Az ajánlattevőnek a szerződés teljesítése alatt folyamatosan adatokat kell szolgáltatnia a feldolgozott zöldség-, gyümölcs- és tejtermékek mennyiségéről, a kiszállításról az iskolákhoz, és a biotermékekre vonatkozó szabályozásnak való megfelelésről.
- Az ajánlatkérő az előírásokba belevette, hogy a szolgáltatott élelmiszereket jogosult bevizsgáltatni egy erre felhatalmazott hivatalos laboratóriumban (pl. Vendée-i Környezeti és Élelmiszer Laboratórium, LEAV).
- A pályázati kiírás tartalmazta a meg nem felelés esetén alkalmazandó szankciókat. A szankciók meghatározását egyrészt a pályázat (a fizetés elmaradása esetén pénzbüntetés), másrészt a szervezet hatóságokkal kötött szerződése tartalmazza: alacsonyabb összegű támogatás, szerződés meghosszabbításának megtagadása, szerződés felmondása.

A szerződés értéke

A szerződés értéke kb. 105 000 EUR évente, bioélelmiszerek (különösen zöldség, gyümölcs és tejtermékek) feldolgozását jelentő agrár-élelmiszeripari szolgáltatásokra.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Vendée megye
- Szerződtetett szolgáltató: ADAPEI-ARIA 85 szociális vállalkozás.
- Kedvezményezettek: Több mint 30 iskola (collèges), Olonne-sur-Mer önkormányzata és egy luçoni főiskola vásárolja meg az élelmiszereket.
- Pályázathoz nyújtott támogatás: RESECO (korábbi nevén RGO, Réseau Grand Ouest) független szervezet, amelynek célja az önkormányzatok összefogása és összekapcsolása, valamint zöld és társadalmilag felelős közbeszerzési tevékenységeik támogatása.

Társadalmi hatások

A fenntartott szerződés odaítélésével egy fogyatékkal élőket alkalmazó szociális vállalkozás részére Vendée megye pozitív társadalmi hatást ért el és előmozdította a helyben termelt bioélelmiszerek használatát, az alábbi eredményekkel:

- A szerződés tárgyát képező agrár-élelmiszeripari szolgáltatások 10 ember foglalkoztatását támogatják;
- Évente több mint 1,8 millió adag ételt szállítanak a 34 iskolába, több mint 100 tonna biotermék tartalommal. A biotermékek a felszolgált étel 10–15%-át teszik ki.

Egyéb előnyök

- Az étkeztetési projekttel évente előreláthatóan 281,59 tonna CO₂ kibocsátás kerülhető el.
- A szállítás csökkentésével várhatóan 1,03 GWh/év primerenergia-megtakarítást érhető el. A szociális vállalkozás révén megosztott kiszállítással a szállítások mennyisége kétharmadával csökken (2200 kiszállítás; ha az iskolák külön kapják a termékeket; a szociális vállalkozás szolgáltatásainak igénybevételével körülbelül 700). Ez a megoldás üzleti lehetőségeket teremtett alacsonyabb logisztikai költségekkel működő környékbeli kistermelők számára. Ebben a projektben több mint 30 biozöltséget, -gyümölcsöt és -tejterméket előállító kistermelő évente kb. 170 000 EUR értékben szállít élelmiszert.
- További előnyt jelent a beszerzési csoport kialakítása, amely csökkentette a közbeszerzés és szerződéskezelés költségeit, valamint a szociális vállalkozás által nyújtott egyéb szolgáltatások, mint az alkalmazottak egészségügyi és szociális támogatása.
- Franciaországban az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelem szakpolitikai célkitűzés. Ez a projekt felhívja a diákok figyelmét az élelmiszer-pazarlás csökkentésének és a fenntartható fejlődés jelentőségére.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Ez a modell sikeres volt a közös beszerzés átfogó megközelítésének kialakításában az étkeztetési és vendéglátási ágazatban, és a fenntartható fejlődés mindhárom alappillére (környezet, társadalom és gazdaság) lefedi.
- Ebben a megközelítésben a fenntartott szerződés szociális vállalkozásnak történő odaítélésével az agrár-élelmiszeripari szolgáltatók szükségletei ténylegesen összekapcsolódtak a különböző vevők ellátási igényeivel.
- Vendée megye jelenleg a program bővítésén gondolkodik más vevők (időotthonok, iskolák és önkormányzatok) bevonása érdekében. 2016 óta Vendée megye hasonlóan közelíti meg a hal- és húsbeszerzés kérdését is.
- A projekt kiemelt figyelmet kapott Európában (a projektben érintett RESECO révén) és Franciaországban egyaránt, különösen a RESECO és a CNFPT (Centre National de la Fonction Publique Territoriale) által irányított vendéglátással foglalkozó online közösségben: <https://e-communautes.cnfpt.fr/alimentation-restauration-collective>, amely technikai és jogi képzés céljából különféle szereplőket köt össze.

Kapcsolattartó

Mickaël TESSIER pályázati jogi szakértő, Vendée megye, mickael.tessier@vendee.fr

19. **Élelmiszerek és italok társadalmilag felelős beszerzése Oslóban**

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Oslo, Norvégia

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

Az oslói önkormányzat 50 intézményt tart fenn. Mindegyik maga végzi a napi működéshez szükséges beszerzéseit. A központi beszerzési tanácsadó egység a Fejlesztési és Bővítési Ügynökség (AID). Az AID készíti elő és intézi a város több intézményre vonatkozó keretmegállapodásait, valamint útmutatást, egységes szerződésmintákat, képzést és tanácsadást nyújt valamennyi hivatalnak.

2017–2018-ban az AID három keretmegállapodást kötött élelmiszerek és italok, gyümölcs- és zöldség, valamint tejtermékek közbeszerzésére. Átfogó környezetvédelmi követelmények, így például biotermelésből származó alternatívák előírása mellett Oslo több szociális szempontot és szerződéses záradékot is figyelembe vett az alapvető emberi és munkavállalói jogok érvényre juttatása érdekében a magas kockázatú mezőgazdasági termények ellátási láncán belül.

A város szociális szempontokat érvényesít minden szerződésben, amelynél az előállítási folyamat magában hordozza a nemzetközi emberi jogok és munkavállalói jogok veszélyeztetésének kockázatát. A jelenlegi társadalmilag felelős közbeszerzési követelmények a főbb nemzetközi keretekhez igazodnak, mint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek és az OECD kellő gondosságra vonatkozó útmutatása a felelős üzleti magatartás érdekében.

Tárgy

Élelmiszerek és italok, többek között gyümölcs, zöldség és tejtermékek beszerzése az oslói önkormányzat által fenntartott létesítmények és szolgálatok (gyermekgondozás, időotthonok stb.) részére.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzésre tárgyalásos versenyeljárásban került sor.

Kiválasztási kritériumok:

Ahhoz, hogy Oslo potenciális beszállítóként vegyen számításba egy vállalatot, annak dokumentálnia kellett minőségirányítási gyakorlatát, illetve hogy megfelelő nyomomonkövethetőségi rendszerrel rendelkezik a szociális záradékok teljesítésének ellenőrzésére az ellátási lánc mentén.

Előírások:

- Méltányos kereskedelemről származó kávé (minden kávénak méltányos kereskedelmi védjeggyel és Fairtrade vagy azzal egyenértékű címkével kell rendelkeznie);
- Méltányos kereskedelemről származó banán (minden banánnak méltányos kereskedelmi védjeggyel és Fairtrade vagy azzal egyenértékű címkével kell rendelkeznie);

Odaitelési szempontok:

- Egyéb méltányos kereskedelemről származó termékekért plusz pont járt (a méltányos kereskedelemről származó egyéb termékeknek a Fairtrade, UTZ vagy ezekkel egyenértékű címkét kell viselnie).

Szerződésteljesítési feltételek:

- A szerződés tartalmazza Oslo általános szociális szerződésteljesítési záradékait (ezek leírását lásd alább a „Jogi eszköz” részben).

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Belső és külső érdekelt felekkel folytatott párbeszéd nyomán 2017-ben új beszerzési stratégiát dolgoztak ki, ami a fenntarthatóság alapelveire épül. Elsődleges cél, hogy Oslo beszerzési folyamatai megfelelőek és költséghatékonyak legyenek, és észszerű és fenntartható megoldásokat kínáljanak rövid és hosszú távon egyaránt. A részcélok kimondják, hogy a közbeszerzésnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy Oslo zöldebb, társadalmilag befogadóbb és innovatívabb várossá váljon, amely lakosainak, vállalkozásainak és iparának azok jelenlegi és jövőbeli igényeinek megfelelő megoldásokat és szolgáltatásokat tud kínálni. A 3. alcél a közbeszerzés társadalmi vonatkozásaival foglalkozik és stratégiai útmutatást nyújt, miszerint „az önkormányzat nem tárgyalhat olyan beszállítókkal, amelyek az alapvető emberi jogok, az ILO alapegyezmények vagy a Norvégiára ENSZ-határozatokon keresztül irányadó nemzetközi jog megsértéséhez köthetők”. Továbbá „Oslónak aktívan tennie kell annak érdekében, hogy az önkormányzat globális ellátási láncában az alapvető emberi jogok, az ILO alapegyezményei vagy a Norvégiára ENSZ-határozatokon keresztül irányadó nemzetközi szabályok érvényesüljenek”. Végezetül, „az önkormányzatnak alkalmaznia kell a kategóriakezelést (termékcsoportok stratégiai kezelése kereskedelmi partnerségek révén) a méltányos kereskedelemről származó termékek arányának növelése érdekében”.

Oslói önkormányzati rendelet a gyermekmunka ellen: Oslo első alkalommal 1996-ban fogadott el önkormányzati rendeletet a gyermekmunka ellen. Ennek rendelkezéseit korlátozott számban használták szerződésekben. 2005-ben minden általános szerződésre kiterjesztették, amelyek az emberi és munkavállalói jogok megsértésének magas kockázatát magukban hordó javakra vonatkoznak.

Az oslói modell: Oslo 2012-ben felvételét kérte az ENSZ Globális Megállapodásba. A tíz alapelv közbeszerzési funkció terén történő érvényesítése céljából új, felülvizsgált rendeletet fogadtak el. Ez magában foglalt egy megerősített általános szociális szerződésteljesítési záradékot, valamint szociális kiválasztási kritériumokat. A záradékot és a kritériumokat minden magas kockázatú áru beszerzésére irányuló szerződésben alkalmazták. A legújabb rendelet, amelyet oslói modell néven is ismernek és 2017-ben fogadtak el, továbbfejlesztette és megerősítette a szociális követelményeket, és ezek alkalmazását kiterjesztette azokra a szolgáltatásokra és építési beruházásokra irányuló szerződésekre, amelyek magas kockázatú termékeket tartalmaznak (pl. építőanyagok).

Ethical Trade Norway: Oslo 2017-ben az Ethical Trade Norway tagjává vált. Az Ethical Trade Norway több érdekelt felet tömörítő kezdeményezés, amelyben nem kormányzati szervezetek, szakszervezetek, üzleti vállalkozások és a Norvégiai Vállalkozások Szövetsége vesz részt. Információs központ, egyben az etikus kereskedelmi gyakorlat szószólója. Az Ethical Trade Norway tagjaként Oslo jelezni kívánja elkötelezettségét az etikus kereskedelem előmozdítása mellett a közbeszerzések eszközével. A város bátorítja beszállítóit és partnereit, hogy maguk is karolják fel az etikus kereskedelmet.

Fair Trade City: Oslo egyben Fairtrade város is. Az önkormányzat, vállalkozások és nem kormányzati szervezetek képviselőiből álló irányítóbizottságot hoztak létre, amely intézkedéseket hoz a méltányos kereskedelem előmozdítása érdekében²² a város fő tevékenységei, így a közbeszerzés terén, valamint a lakosság körében. E téren az utóbbi két évben a leglényegesebb lépés a kategóriakezelés bevezetése volt az önkormányzat által beszerzett méltányos kereskedelmi védjeggyel ellátott termékek arányának növelése céljából.

Ellenőrzés

²² A „méltányos kereskedelemről származó” (fair trade) kifejezés olyan kereskedelmi feltételekre utal, amelyek biztosítják, hogy a vásárolt áru ellátási láncában dolgozó munkások tisztességes körülmények között dolgoznak és legalább az aktuális minimálbért kapják, illetve hogy a termelők az áruk minimális ára mellett jó feltételek mellett kereskedhetnek.

A beszállítóknak tevélegesen elő kell mozdítaniuk a nemzetközi emberi jogokat, biztosítva, hogy a munkafeltételek a teljes ellátási lánc mentén megfeleljen legalább az alapvető emberi jogoknak, az ILO alapegyszerveinek és a termelő országok vonatkozó nemzeti munkajogi szabályozásának. Az alábbi ellenőrzési technikákat alkalmazták:

- Önértékelési kérdőív kitöltése 2018-ban;
- Belső monitoring folyamat (2019–2020);
- Koordinált monitoring folyamat (2019–2020): Néhány más norvégiai hatósággal együttműködésben Oslo szakértői csoportot vezet az élelmiszerek és italok beszerzésére irányuló szerződések szociális szempontjainak koordinált nyomon követése témájában. Ez egy Ethical Trade Norway kezdeményezésével és vezetésével zajló projekt része. A szándék a monitoring folyamat hatékonyságának hangsúlyozása, mivel több jelentős hatóság egyesítette erejét közös beszállító igénybevételére, továbbá az erőforrások megtakarítása hatóságok és beszállítók számára egyaránt.

Meg nem felelés esetén Oslo először figyelmezteti, majd szankcionálja a beszállítót, mint más szerződéseiben is teszi. A város vezetése eddig kétszer fenyegetett beszállítót a szerződés felmondásával. Az első esetben egy kínai munkaruha-termelő üzemben harmadik fél által végzett audit nyomán került erre sor. A második esetben egy korábbi orvostechikai beszállító norvégiai központjában harmadik fél által végzett ellenőrzés után adták ki a figyelmeztetést. Ugyanakkor a beszállítók mindkét esetben jól dokumentált korrekciós intézkedéseket hoztak, amelyeket az önkormányzat elfogadott. Így szerződést még nem kellett felbontani kizárólag a globális ellátási lánchoz fűződő szociális szerződéses záradékok megsértése miatt. Az önkormányzat azonban jogosult lenne a szerződés felmondására gyermekmunka vagy más alapvető munkavállalói és emberi jogok megsértése miatt, még akkor is, ha a beszállító korrekciós intézkedést hoz.

A szerződés értéke

A szerződés becsült éves értéke 80 millió NOK (6,9 millió EUR) az élelmiszerek és italok, gyümölcs és zöldség, illetve tejtermékek beszerzésére irányuló három szerződésre. 2018-ban ez összesen 78 720 462 NOK (6,8 millió EUR) volt.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelmények betartásáról.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Oslo Önkormányzata
- Szerződöttetett szolgáltatók
 - Élelmiszer és ital – Servicegrossistene AS
 - Gyümölcs és zöldség – Cater Drammen AS
 - Tejtermékek – Tine SA

Társadalmi hatások

Szociális kiválasztási szempontok alkalmazása révén a város több felelős beszállítóra tett szert, az alábbi eredményekkel:

- A méltányos kereskedelmi védjeggyel rendelkező és biogazdálkodással előállított banán közbeszerzéssel vásárolt aránya 2019 első négy hónapjában 3%-ról 50%-ra nőtt.
- Ugyanebben az időszakban a méltányos kereskedelmi védjeggyel rendelkező kávé aránya 9%-ról 13%-ra emelkedett.

Ez is mutatja, hogy az etikus kereskedelem erősítésében a központi keretmegállapodások kialakítása és a kategóriakezelés hatékony eszköznek bizonyul. A város együttműködik a beszállítókkal a piac társadalmi felelősségvállalásának fokozása, illetve a méltányos kereskedelemről és biogazdálkodásból származó alternatívák kedvező árú kínálatának bővítése érdekében.

Egyéb előnyök

- A méltányos kereskedelemről származó termékek mellett a bioélelmiszer aránya szintén emelkedett.

Tanulságok és a jövő kihívásai

A társadalmi felelősségvállalás további fokozására Oslo a következő lépéseket tervezi a közbeszerzések terén:

- Szociális odaítélési szempontok megfontolása, pl. kiválasztott termékekre elvégzett kockázatértékelés alapján,
- Progresszív szociális szerződésteljesítési záradékok megfontolása, azaz a szerződés időtartama alatt más méltányos kereskedelemről származó termékek arányának növelése.

Kapcsolattartó

Katja Khardikova fenntartható közbeszerzési koordinátor, Oslo Önkormányzata,
katja.khardikova@uke.oslo.kommune.no

20. A méltányos kereskedelemre vonatkozó kötelező záradék a madridi önkormányzat szerződéseiben

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Madrid önkormányzata, Spanyolország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés és a közbeszerzés céljai

A madridi önkormányzat 2016. július 18-án rendeletet fogadott el kötelező jellegű szociális záradékok beillesztéséről a helyi önkormányzat által jóváhagyott közbeszerzési szerződésekbe, koncessziókba és engedélyekbe.

A rendelet a közjogi szervek számára előírja, hogy egy méltányos kereskedelemre vonatkozó záradékot érvényesítsenek közbeszerzéseikben, kötelezővé téve az adott kategóriában legalább egy méltányos vagy felelős kereskedelemről származó termék feltüntetését az ajánlatokban. A záradék kitér az éttermi és vendéglátóipari szolgáltatásokhoz szükséges élelmiszerbeszerzés során kiválasztott termékekre.

A rendelet a madridi önkormányzat tágabb elképzelésébe illeszkedett, amellyel kedvező feltételeket kívántak teremteni a felelős fogyasztás és a méltányos kereskedelem elősegítéséhez, a fogyasztásról szóló 2011. évi önkormányzati rendeletben korábban rögzítettek szerint (lásd a felelős közbeszerzésre és társadalmi szempontokra vonatkozó 48., 49. és 50. cikkét).

A helyi jogszabály végrehajtási fázisában online modulokat és példákat bocsátottak az ajánlattételben résztvevő cégek rendelkezésére (lásd az Ellenőrzés résznél). A rendelkezéssel gördülékenyebbé és könnyebben hozzáférhetővé kívánták tenni a folyamatot minden vállalkozás számára.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A rendelet méltányos kereskedelemre vonatkozó záradék beillesztését írja elő a közbeszerzés céljába, címébe és hirdetményébe. A méltányos kereskedelemre vonatkozó záradék kötelező beillesztése különleges szerződésteljesítési záradék vagy odaítélési kritérium formájában is teljesíthető, a közbeszerzés sajátosságaitól függően. A címke (lásd a Referencia résznél) vagy azzal egyenértékű jelölés megléte szigorúan szükséges a közbeszerzéshez. Odaítélési kritériumok esetén a méltányos kereskedelmi feltétel akár a pontok 10%-át is érheti. A jogszabály a következőképpen határozza meg a méltányos kereskedelemről származó termékeket, megkülönböztetve a méltányos és a felelős kereskedelem fogalmát:

- A „méltányos” kifejezés a munkavállalói jogok és a környezetvédelem tiszteletben tartására utal az Európai Parlament méltányos kereskedelemről és fejlődésről szóló 2005/2245 sz. állásfoglalásával összhangban.
- A „felelős” kifejezés ugyanezen 2005/2245 sz. EP-állásfoglalásra utal; érdemes rámutatni, hogy a felelős kereskedelem fogalma nem terjed ki a minimálár és a termelőknek juttatott méltányos kereskedelmi haszon előírásaira; ezáltal kevésbé szigorú meghatározást jelent a méltányos kereskedelemhez képest.

A szabályozás alá vont termékek között szerepel a kávé, tea vagy egyéb teafélék, cukor, cukorkák, kekszek, kakaó- és csokoládétermékek. Az e termékek méltányos kereskedelmére vonatkozó kritériumok a vendéglátói szolgáltatások, étterem, önkiszolgáló étterem, étkezdék és árusítóautomaták esetében alkalmazandók. A felsorolt szolgáltatások esetében a fenti termékek közül legalább egynek 100%-ban méltányos vagy felelős kereskedelemről kell származnia.

A záradék kisebb szerződésekre nézve is kötelező. A spanyol jog szerint a kisebb szerződések a rendszeresen nem ismétlődő konkrét szükségleteket vagy intézkedéseket fedik le, és becsült értékük nem haladja meg a 15 000 EUR összeget.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A helyi önkormányzatok méltányos kereskedelmi gyakorlatára vonatkozó szabályozás a méltányos kereskedelem spanyolországi fejlesztésére irányuló tágabb kezdeményezésbe illeszkedett. 2000 és 2016 között a méltányos kereskedelemről származó termékekre fordított összes kiadás 10 millió EUR-ról 40 millió EUR-ra nőtt. E fejlődés támogatása érdekében a spanyol kormány és a helyi önkormányzatok kötelezettséget vállaltak, hogy növelik a polgárok körében a témával kapcsolatos tudatosságot és fokozzák a méltányos és felelős kereskedelemre jutó közkiadásokat. A 2016-os önkormányzati rendelet a felelős kereskedelem előmozdításának keretében született, a 2011-es madridi fogyasztási rendeletben foglaltak szerint.

A méltányos kereskedelemről származó termék meghatározásához a rendelet hivatkozik az alábbi szabványok és szervezetek kötelező beépítését, illetve bevonását írja elő:

- A Méltányos Kereskedelem Világszervezete (World Fair Trade Organisation): a méltányos kereskedelem ellenőrzésében és szabványosításában élenjáró szervezet;
- FairTrade: a méltányos kereskedelemmel foglalkozó nemzetközi szervezet, amely a nemzetközi normákat teljesítő termelőket és vállalkozásokat a FAIRTRADE védjeggyel látja el;
- Naturland Fair: világszerte 58 országban jelenlévő nemzetközi ökológiai mezőgazdasági szervezet;
- EcoCert: nemzetközi fenntarthatósági egyesület, amely méltányos kereskedelmi tanúsítványokat ad ki, többek közt a fenntartható gazdálkodás és a felelős beszerzés tekintetében;
- Fair for Life: a méltányos kereskedelemmel foglalkozó nemzetközi szervezet, amely az emberi jogokra és a méltányos munkafeltételekre összpontosít;
- Símbolo de Pequeños Productores: főként latin-amerikai országokban működő kis- és közepes méretű ökológiai gazdálkodók nemzetközi hálózata;
- Rainforest Alliance-tanúsítvány: a termék környezetvédelmi, szociális és gazdasági fenntarthatóságának tanúsítása;
- UTZ-tanúsítvány: az ellátási lánc teljes egészére kiterjedő fenntarthatósági jelölés;
- Egyenrangú célokat követő más jelölések és szervezetek.

Ellenőrzés

- Az ajánlattevő a madridi önkormányzattól kapott online modulon keresztül tanúsítja, hogy méltányos kereskedelemről származó terméket használ. Az ellenőrzésre az odaítélési szakaszban kerül sor.
- Az iratok kitöltésének megkönnyítése érdekében a vállalkozásoknak lehetősége van egy mintát és néhány példát megtekinteni az ajánlattételi eljárás során.
- A folyamat újdonsága miatt a madridi önkormányzat mind saját igazgatási személyzete, mind a szerződötetett vállalkozások részére külön képzést tartott a méltányos kereskedelmi gyakorlatokról.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 43. cikke a jelölésekről.
- A Madridi Önkormányzat 2016. júliusában kiadott rendelete a városi hatóságok közbeszerzéseibe beillesztendő szociális záradékról szóló nemzeti (gazdasági miniszteri) keretrendelet (2016. január 19.) végrehajtásáról. A rendelkezéseket később a 2014/24/EU irányelv átültetésekor belefoglalták a 2017. novemberi közbeszerzési törvénybe.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Madrid Önkormányzata (Közbeszerzési és Szolgáltatási Főosztály, Gazdasági, Innovációs és Foglalkoztatási Főosztály)
- Ajánlattevők és szerződöttetett szállítók

Társadalmi hatás

- A rendelet felkeltette a vállalkozások és a hatóságok érdeklődését a méltányos és felelős kereskedelemről származó termékek vendéglátói szolgáltatások keretében történő felhasználására. A rendeletben felsorolt termékek a méltányos kereskedelmi termékek fogyasztásában leginkább érintettek: 2016-ban a kávé az összes méltányos kereskedelmi értékesítés 43%-át tette ki, ezt követte a cukor és cukortermékek (40%), tea (3%) és egyéb élelmiszerek (7%).
- A rendelet így a méltányos kereskedelmet tanúsító jelzéssel ellátott termékek kiválasztásával hozzájárult a kakaó-, tea- és cukortermelésben dolgozó munkások társadalmi körülményeinek javításához. 2016 és 2018 között a madridi önkormányzati hatóságok 126 méltányos vagy felelős kereskedelmi záradékot tartalmazó szerződést kötöttek; 2018-ban 46-ot. Ebben benne van 47 óvoda étkezési szolgáltatására vonatkozó szerződés.

Tanulságok és további tervek

- Madrid önkormányzata konzisztensen alkalmazta a méltányos kereskedelmet tanúsító jelzéseket a városi közigazgatás pozitív társadalmi hatásainak erősítése érdekében.
- A város vezetői hangsúlyozták a számítógépes nyomon követés jelentőségét a szerződések hatékony végrehajtásában, az érintett vállalkozók és termékek nagy számára tekintettel. Emellett sürgős intézkedés lenne a jelölések szabványosítása a hatékony, etikus és méltányos kereskedelemről származó közbeszerzés és ennek kiterjesztett alkalmazása érdekében.
- A kezdeményezés sikerére való tekintettel a városi tanács jelenleg a méltányos kereskedelmi listán szereplő termékek körének bővítését fontolgatja.

Kapcsolattartó

Maria Sanchez Rebollo, Szerződéskötési és Szolgáltatási Főigazgatóság, rebollosmc@madrid.es (elsődleges kapcsolattartó)

Angel Rodrigo Bravo, Madrid Önkormányzata, Dg.contraser@madrid.es (másodlagos kapcsolattartó)

21. Fenntartott szerződés részekre bontása összetett költségvetési struktúra esetén

Státusz: Végleges

Közbeszerző hatóság, ország: Korfu Önkormányzata, Görögország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A 2000-es évek elején a mentális egészségi rendszer reformja következtében Korfun erősen ösztönözték a pszichoszociális problémákkal küzdő személyek társadalmi és munkaerőpiaci integrációját elősegítő szociális vállalkozásokat. Ezzel összefüggésben a korfui önkormányzat magas szintű tájékozottságra tett szert a „szociális beszerzés” kapcsán, valamint jelentős tapasztalatra a munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozásoknak fenntartott szerződések alkalmazása terén.

E konkrét esetben az önkormányzat szociális beszerzési tevékenységét kívánták bővíteni két eltérő finanszírozási forrásból működő önkormányzati egység – egy görög belügyminisztériumi támogatásból finanszírozott önkormányzati oktatási egység és egy nemzeti stratégiai referenciakeret-projekten keresztül uniós és nemzeti társfinanszírozással működő szociális jóléti egység – étkeztetésére egyetlen fenntartott közbeszerzési pályázat kiírásával.

Tárgy

Iskolai étkeztetés biztosítása a Korfui Zeneiskola részére és készletek biztosítása Korfui Szociális Szálló A Kapcsolati Erőszak Áldozatainak részére.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A korfui önkormányzat 2017. december 28-án fenntartott szerződésre írta ki a pályázatot munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozások részére, kizárólag a költségkritérium (legalacsonyabb ár) alapján. A felhívást objektíven határozták meg; egyértelműen tartalmazta, hogy bármely görögországi vagy más tagállami székhelyű, a vendéglátói ágazatban munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozás számára nyitott, amelynek alkalmazottainak legalább 30%-a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállaló.

A pályázat különlegességét az adta, hogy az ajánlatkérő részekre bontotta a szerződést a két önkormányzati intézmény eltérő finanszírozási forrásaiból adódó nehézségek (eltérő időtartam, eltérő kifizetési eljárások stb.) megoldása érdekében. A két részt az alábbiak szerint határozták meg:

- 1. rész: Étkeztetési szolgáltatás a Korfui Zeneiskola részére a szerződés aláírásának időpontjától 2018. december 31-ig vagy fennmaradó készletek esetén tovább tartó időszakokra (a készletek kimerítéséig).
- 2. rész: Étkeztetési szolgáltatás a kapcsolati erőszak áldozatainak fenntartott önkormányzati szállóban elszállásolt nők és gyermekek részére nyújtott ételekre a szerződés aláírásának időpontjától a társfinanszírozott projekt 2018. november 30-i befejezéséig.

Az ajánlatkérő a pályázati hirdetményben jelezte, hogy ajánlat benyújtható egy vagy mindkét részre.

A közbeszerzési szakaszban csak egy ajánlatot nyújtottak be. Az ajánlattevő a KoiSPE Korfu New Horizons helyi szociális vállalkozás volt, amely a pszichoszociális problémákkal küzdő személyek munkaerőpiaci integrációját támogatja és különösen aktív az étkeztetési ágazatban. A több ajánlattevő hiányát a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás jellege (friss ételek) és Korfu szigetének földrajzi elhelyezkedése együttesen magyarázza,

mivel a máshol működő vállalkozásoknak a szárazföldről naponta kellene biztosítani a friss ételek szállítását hajóval (legalább másfél óra).

A szerződést az egyetlen ajánlattevő KoiSPE Corfu New Horizons nyerte el. A szolgáltató szakszerűen, a szerződésnek megfelelően nyújtotta a szolgáltatást.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A szociálpolitikai célkitűzés a munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozások fokozott hozzájárása volt a helyi közbeszerzési szerződések piacához a több önkormányzati intézmény beszerzési igényeit lefedő egyetlen fenntartott szerződés révén, az intézmények eltérő finanszírozási forrásai ellenére.

Ellenőrzés

A munkaerőpiaci integrációs cél és az előírt arányban foglalkoztatott hátrányos helyzetű személyek ellenőrzése egyaránt az ajánlattételi szakaszban, valamint a szerződés teljesítése közben történik. Az ajánlatkérő az ajánlattevőktől (majd később a szerződő féltől) illetékes hatóságok által kiállított vonatkozó tanúsítványok benyújtását kéri. Görögországban ilyen tanúsítványt állít ki a Munkaügyi és Szociális Minisztérium szociális vállalkozókról vezetett nyilvántartása és [kifejezetten a korlátozott felelősségű szociális szövetkezetek (KoiSPE) esetében] az Egészségügyi Minisztérium Mentális Egészségi Főigazgatósága.

A szerződést sikeresen végrehajtották az 1. rész esetében 2018. december végéig, a 2. rész esetében 2018. novemberében.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke a két részre 177 653 EUR volt héa nélkül; az 1. rész értéke 113 243 EUR, a 2. rész értéke 64 410 EUR volt.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. (fenntartott szerződésekről szóló) és 46. (szerződés részekre bontásáról szóló) cikke.
- A görög jogba átültette a közbeszerzésről szóló 4412/2016. sz. törvény 20. és 59. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Korfu Önkormányzata
- Szerződöttetett szolgáltató: KoiSPE Corfu New Horizons, korlátozott felelősségű szociális szövetkezet (KoiSPE) jogi formában működő korfui székhelyű szociális vállalkozás, amely a pszichoszociális problémákkal küzdő személyek munkaerőpiaci integrációjára szakosodott.
- Támogató szereplők: a Független Görög Közbeszerzési Hatóság (EAADHSY, a nemzeti ajánlatkérő szervek auditálását végzi, egyben tanácsadást nyújt számukra) és a Jón szigetek régió (a nemzeti stratégiai referenciakeret regionális operatív program kezelését végzi külön regionális Irányító Hatóságán keresztül) technikai segítséget és tanácsot nyújtottak az önkormányzatnak a szerződés különböző finanszírozási forrásaival kapcsolatos nehézségek megoldása érdekében. Pozitív hozzáállásuk és együttműködésük hozzájárult ezen erőfeszítések sikeréhez.

Társadalmi hatások

A nyertes ajánlattevő KoiSPE Corfu New Horizons 234 taggal (mentális egészségi szakemberek és pszichoszociális problémákkal küzdő személyek) rendelkezik, és rendkívül széles körben folytat vállalkozói tevékenységet, úgymint étkeztetés, takarítás, élelmiszertermelés és -feldolgozás, parkolók karbantartása és nyílt terek gondozása. 85 személyt foglalkoztat, közülük 60 mentális betegségben szenved. Így a fogyatékkal élő munkavállalók aránya több mint 70%, ami jóval meghaladja a pályázatban előírt 30%-os minimumot.

A konkrét kiírás társadalmi hatását nem mérték. A KoiSPE Corfu New Horizons azonban méréseket végzett az utóbbi öt évben (2014–2018) végzett gazdasági tevékenysége társadalmi hatásaira nézve (független szakértők, egy pszichiáter és egy HR szakember, külső értékelésével); ennek az időszaknak kb. a fele kapcsolódik közbeszerzési szerződések végrehajtásához. A rendelkezésre álló adatok szerint a KoiSPE Corfu New Horizons által foglalkoztatott mentális betegségben szenvedők egészségére és jó közérzetére elért társadalmi hatások között említhető:

- A visszaesések jelentős csökkenése (-35%)
- Munkahelyi kommunikációs indikátorok jelentős javulása (+25%)
- Csökkenő igény a mentális egészségügyi szolgáltatások igénybevételére
- Munkahelyi és társadalmi befogadás
- Stresszkezelés javulása
- Tanulási készségek javulása
- Jelentős bevételi támogatás

Általánosságban a KoiSPE Corfu New Horizons gazdasági tevékenysége hozzájárult a sziget helyi gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, és az alábbi előnyöket érte el:

- Közösségi tudatosság
- Helyi szociális vállalkozások fenntarthatósága
- Bevált gyakorlatok kifejlesztése más veszélyeztetett csoportok részére
- A helyi egészségügyi és szociális jóléti alrendszerek szolgáltatásaira irányuló igény visszaesése.

Egyéb előnyök

- Az eset nagy eséllyel átvehető más ajánlatkérők számára is, akik görögországi vagy más országokban nemzeti stratégiai referenciakeret-projektekkel valósítanak meg, különösen regionális szinten.

Tanulságok és a jövő kihívásai

Az eset bátor erőfeszítés volt egy kis helyi önkormányzat részéről bonyolultabb modell kialakítására a fenntartott pályázatok céljaira. A főbb tanulságok a következőképpen foglalhatók össze:

- A szociális közbeszerzés sikeresen alkalmazható még akkor is, ha a szerződés költségvetése összetett finanszírozási forrásokból áll össze.
- Okos megközelítés a szerződés felosztása több részre, amivel nem csak a szociális vállalkozások hozzáférése könnyíthető meg a közbeszerzési piachoz, hanem a bonyolult közbeszerzési eseteknél is rugalmasságot biztosít.
- Mivel a legfőbb nehézséget ilyen esetekben az jelenti, hogy a szerződés költségvetéséhez hozzájáruló összes félnek egyet kell értenie egy közös fenntartott pályázat felhasználásáról az eltérő finanszírozási mechanizmusok ellenére, a siker kulcsát az ajánlatkérő és a területileg illetékes nemzeti stratégiai referenciakeret irányító hatóság szoros együttműködése jelenti. A nemzeti közbeszerzési auditoroktól kapott megerősítés ugyancsak kulcsfontosságú tényező lehet.

A jövőben a legnagyobb feladatot a helyi ajánlatkérő szervek és a nemzeti stratégiai referenciakeret regionális irányító hatóságai figyelmének felhívása jelenti a szociális közbeszerzés gördülékeny előmozdítására az uniós társfinanszírozással megvalósított projektekhez kapcsolódó közbeszerzési szerződések esetén.

Kapcsolattartó

Athanasios Papavlassopoulos, a KoiSPE Corfu New Horizons főigazgatója, thanassiou@yahoo.gr és koi-spekerk@yahoo.gr

22. *Munkaerőpiaci integrációs célú fenntartott szerződések több fenntarthatósági cél szolgálatában*

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Szövetségi Társadalmi Integrációs, Szegénységelleni, Szociális Gazdasági és Szövetségi Várospolitikai Tervezési Szolgálat (PPS SI), Belgium (<https://www.mi-is.be>)

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés, a közbeszerzés céljai

A PPS SI egy szövetségi szintű állami szervezet Belgiumban, amelynek feladata emberhez méltó életszínvonalat biztosítani a szegénységben élők számára egy befogadó szövetségi társadalmi integrációs politika kialakítása, megvalósítása, értékelése és nyomon követése révén. Ezzel összefüggésben a PPS SI egyben a FEAD (a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap) belgiumi operatív programjának irányításáért is felel, amely a rászoruló személyek számára nyújt élelmezési segílyt. Nemzeti FEAD irányító hatóságként a PPS SI szerzi be a szegénységi küszöb alatt élők számára ingyenesen szétosztott összes élelmiszert.

Ebben a konkrét esetben az ajánlatkérő hármas célt tűzött ki:

1. Egészséges és tápláló élelmiszer biztosítása a leginkább rászoruló belgiumi emberek részére,
2. Hozzájárulás az élelmiszer-pazarlás megelőzéséhez az eladatlan zöldségtöbblet nyersanyagként történő felhasználásának előírásával,
3. Hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerőpiaci integrációjának fokozása a szerződés-odaítelési eljárás munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozások részére történő fenntartása révén.

Tárgy

Zöldségfeleslegből készített leves elkészítése, csomagolása és meghatározott tárolóterületre történő szállítása. A leves a belga nemzeti FEAD program keretében a leginkább rászorulóknak részére ingyen kiosztott élelmiszerek egyike lenne.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A PPS SI 2018-ban tárgyalásos versenyeljárásban indította a közbeszerzési eljárást, amelyet védett műhelyek és olyan gazdasági szereplők számára tartott fenn, amelyek elsődleges célja a fogyatékosokkal élők és hátrányos helyzetűek társadalmi és szakmai integrációja. A szerződés értéke az uniós küszöb alatt volt, és az eljárás lehetővé tette az ajánlattevőknek, hogy ajánlatukat az ajánlatkérő elvárásaihoz igazítsák és tárgyaljanak az árról, amennyiben az meghaladta a rendelkezésre álló költségvetést.

A felhívást objektív módon határozták meg, minden munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozás számára nyitott volt, amely Belgiumban működik és teljesíti az 1998-as Belga Foglalkoztatási Cselekvési Tervhez kapcsolódó 1999. március 26-i törvény 59. cikkében megadott kritériumokat, vagy bármely más tagállamban vagy országban működik, amely a közbeszerzésekről szóló megállapodás (GPA) részese és teljesíti az adott nemzeti jogszabályok szerinti egyenértékű kritériumokat.

Tekintettel a konkrét beszerzés összetettségére és újító jellegére, az ajánlatkérő információs fórumot tartott a potenciális ajánlattevőknek az ajánlatbenyújtási határidő előtt.

A szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatnak ítélték oda, amely a legjobb ár-érték két szempont figyelembevételével meghatározott arányának felelt meg:

1. A végtermék javasolt egységára (teljes pontszám 70%-a)

2. A szerződésteljesítés javasolt megközelítésének leírása (teljes pontszám 30%-a), ezen belül 3 alkritérium:

- A zöldségtöbblet javasolt forrásának megbízhatósága;
- A leves elkészítésére javasolt folyamat hitelessége; és
- A termékkiszállítás javasolt ütemtervének hitelessége az ajánlatkérő által megadott tároló területekre.

A beszerzési szakaszban csak egy ajánlat érkezett, egy több szociális vállalkozást tömörítő konzorciumtól, amely végül el is nyerte a szerződést. A több ajánlattevő hiánya azzal magyarázható, hogy a szolgáltatások technikai követelményei igen magasak voltak (szigorú műszaki előírások az élelmiszerekre, merev szállítási határidők, szállítás hűtött környezetben stb.), ami meghaladta a szociális vállalkozási szektor más szereplőinek kapacitását.

A nyertes konzorcium 2018. október és 2019. július között szakszerűen és a szerződéssel összhangban teljesítette a szolgáltatásokat.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A beszerzés szociálpolitikai célkitűzése, amint az ajánlattételi felhívásban egyértelműen szerepelt, a fogyatékossgal vagy hátrányos helyzetben élők társadalmi és szakmai integrációjának megvalósítása. Flandriában a munkaerőpiaci integrációt elősegítő szociális vállalkozások munkavállalói között vannak (enyhe) mentális vagy testi fogyatékossgal élők és mások, akik a szokásos munkaerőpiacon képtelen munkát találni (súlyos pszichológiai zavartól szenvedők, többek között traumán átesett menekültek, a szükséges szociális készségekkel nem rendelkező emberek stb.).

Ellenőrzés

A szerződés odaítélése előtt az ellenőrzés kiterjedt az alábbiakra:

- Ajánlattevőkre vonatkozó adminisztratív követelmények (szociális gazdasági vállalkozás, fizetőképesség stb.)
- A zöldségtöbblet eredete
- Termelési és csomagolási módszerek
- Kiszállítások tervezése

Az adminisztratív követelményeket a Pénzügyi Főosztály beszerzési szakértői ellenőrizték a pénzügyi és adóügyi adatbázisokból (Knuspuntbank) elérhető információk, valamint az elismert szociális gazdasági vállalkozások nyilvántartása alapján. A másik három tényező ellenőrzését a FEAD irányító hatóság végezte el az ajánlatban benyújtott dokumentumok alapján.

A szerződés időtartama során az ellenőrzés kiterjedt az alábbiakra:

- A termék minőség-ellenőrzése
- A kiszállítás színvonala

A FEAD irányító hatóság ellenőrizte a termékek és a szállítás minőségét. A termékminőséghez mintát vesznek és laboratóriumi vizsgálatot végeznek. A szállítás színvonaláról a kiszállítás időpontjában elvégzett helyszíni ellenőrzés(ek) révén bizonyosodnak meg.

Kiszállítás után a szállítólevelek és a számlák egyeztetése révén ellenőrizték, hogy a tervek szerint a teljes termékmennyiség kiszállításra került-e.

„Szociális” jellegű teljesítési feltételek ugyan nem voltak, azonban a PPS SI több környezeti teljesítményre vonatkozó kritériumot előírt, mint az újrahasznosított papír használata vagy az elektronikus adatcsere előnyben

részesítése a korlátozott papírfelhasználás érdekében, az EMAS címkének megfelelően a tevékenységek környezeti hatásának minimalizálása érdekében.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke 134 500 EUR volt (héta nélkül).

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről.
- Átültetve a 2016. június 17-i belga közbeszerzési törvény 15. cikkével.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Társadalmi Integrációs Tervezési Szolgálat (PPS SI)
- Szerződötetett szolgáltató: tíz munkaerőpiaci integrációt elősegítő szociális vállalkozásból álló konzorcium a Trabajo Arbeidskansen vzw vezetésével.
- Támogató szereplők: a folyamatot az Élelmiszerbankok Belgiumi Szövetsége támogatta azáltal, hogy fogadta a kiszállított terméket létesítményeiben és elosztotta a PPS SI FEAD-partnerszervezeteinek.

Társadalmi hatások

Ebben az első kísérleti projektben azt kívánták feltérképezni, miként lehet egyetlen közbeszerzést úgy kialakítani, hogy az társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósági célokat is kövessen. A megszerzett tapasztalatokra építve az ajánlatkérő a 2021–2027-es következő programozási időszakban az ESZA+ keretében hasonló projekteket kíván indítani, más regionális hatóságokkal együtt.

A szerződés fenntartása védett műhelyek és foglalkoztatási programok részére felerősítette a társadalmi hatást, míg a tárgyalásos versenyeljárás arra alkalmazták, hogy az ajánlattevőket az élelmiszer-pazarlás megelőzésére kialakított termék (zöldségfeleslegből készített leves) előállítására vegyék rá. Bár a folyamat formális értékelése még nem ért véget, a legfontosabb hatások között említhető:

- A szociális vállalkozásoknak lehetősége nyílt felmérni saját képességüket szigorú technikai előírások szerint készített friss élelmiszer előállítására, valamint befektetni a szükséges felszerelésekbe és rendszerekbe.
- A 10 szociális vállalkozásból álló szerződötetett konzorcium együttműködött a szerződés teljesítése érdekében, így a jövőben felkészültebben tudnak majd más szociális vállalkozásokkal együtt dolgozni és közbeszerzési szerződésekért versenyezni.
- Az ajánlatkérő fenntartható és egészséges élelmiszert tudott biztosítani a leginkább rászorulóknak, valamint aktívan fel tudta használni a zöldségfelesleget és el tudta kerülni az élelmiszer-pazarlást.

Egyéb előny

- A leveshez zöldségfelesleg újrahasznosításának ösztönzésével az ajánlatkérő csökkenteni tudta az élelmiszerhulladékot és az annak megfelelő, a regionális hulladékgazdálkodás által kezelendő szerves hulladék mennyiségét. E zöldségfelesleg felhasználása egyben bemutatja, hogy a FEAD program belgiumi végrehajtását miként lehet forráshatékonyan és gazdaságosan megvalósítani.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Az esetet nagy eséllyel más ajánlatkérők is át tudják venni minden uniós tagállamban, amely a FEAD program keretében valósít meg projekteket. Azoknak, akik hasonló beszerzések iránt érdeklődnek, az alábbiakat érdemes figyelembe venni:

- A sikerhez kulcsfontosságú a szociális vállalkozások kapacitása, illetve képességük egy konzorcium létrehozására. Az ajánlatkérőnek érdemes felmérnie a piaci kapacitásokat annak érdekében, hogy kompetitív ajánlatokat kapjanak, amelyek képesek a kívánt terméket vagy szolgáltatást nyújtani.
- Ez az eset erőteljes innovációt mutat, mivel egyidejűleg mozdítja elő a társadalmi jövedelmezőséget (szociális közbeszerzés) és a természeti erőforrások fenntarthatóságát (élelmiszerhulladék megelőzése) egy országszerte megvalósított uniós program keretében.

A főbb tanulságok a következőképpen foglalhatók össze:

- A társadalmilag felelős közbeszerzés a társadalmi és természeti erőforrások jövedelmezőségéhez egyaránt hozzá tud járulni, ha az ajánlatkérők kreatívan kombinálják a különböző eszközöket.
- Az élelmiszerosztást végző FEAD program jellegénél fogva megfelelő kontextust kínál a fenntarthatósági célok eléréséhez az élelmiszerhulladék megelőzése terén.

A jövő kihívásai között említendő:

- A szociális vállalkozások támogatása kapacitásaik erősítése érdekében, hogy sikeresen tudjanak ilyen típusú beszerzésekre reagálni.
- A műszaki követelmények fejlesztése oly módon, hogy a logisztika könnyebbé és költséghatékonyabbá váljon (pl. hűtött tárolási igények csökkentése).
- Különleges együttműködési technikák kialakítása a FEAD program és az ESZA programjai között (pl. helyi ESZA-kezdeményezésekkel) az ilyen típusú beszerzéseknél felmerülő foglalkoztatási és képzési költségek finanszírozási forrásainak erősítése érdekében.

Kapcsolattartó

Tom Anthuenis, a PPS SI Uniós Alapok Szolgálatának igazgatója, tom.anthuenis@mi-is.be

23. Az AQUA Mühle összefogása Feldkirch és Bregenz városokkal a szociális étkeztetésért

Státusz: Azonosított

Közbeszerző hatóság, ország: Bregenz Önkormányzata és Feldkirch Önkormányzata, Ausztria

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Élelmezés és étkeztetés

Bevezetés, a közbeszerzés célja

2017-ben és 2018-ban két nyugat-ausztriai település, Bregenz és Feldkirch élt a közbeszerzési törvényben a társadalmi és ökológiai fenntarthatóság előmozdítására nyújtott lehetőségekkel. Az elemzett két pályázat célja egészséges ételek biztosítása volt valamennyi állami iskola és óvoda részére, ezzel egyidejűleg egy társadalmi célhoz is hozzá kívántak járulni.

A valamennyi állami iskola és óvoda étkeztetésére kiírt nyilvános pályázatok ezért a tartósan munkanélküliek és a fogyatékossgal élők foglalkoztatásán alapuló odaítélési szempontokat tartalmaztak. Mindkét szerződést az AQUA Mühle munkaerőpiaci integrációt elősegítő szociális vállalkozás nyerte el.

Tárgy

Szociális és környezeti szempontok beillesztése az ausztriai Voralberg megye állami iskolái és óvodái részére nyújtott étkeztetéshez kapcsolódó pályázatokba.

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

Odaítélési szempontok: Összesen 100 pontot lehetett kapni, az alábbi szempontok alapján:

- ár (50)
- menütervezés színvonala (5)
- menütervezés formális kritériumai (20)
- étel minősége (10)
- környezeti terhelés csökkentése (5)
- válaszadási határidő csökkentése (5)
- tartósan munkanélküliek foglalkoztatása (2,5)
- fogyatékossgal élők foglalkoztatása (2,5)

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

Az alapvető referenciát a 2006. évi osztrák Bundesvergabegesetz jelentette, amely lehetővé teszi a szociálpolitikával és ökológiai kritériumokkal kapcsolatos szempontok figyelembevételét (5. Abschnitt: Grundsätze des Vergabeverfahrens, §19 (6); 6. Abschnitt: Die Ausschreibung – 4. Unterabschnitt: Bestimmungen über den Leistungsvertrag, §99(1))

A közbeszerzés szociális célkitűzése hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci integráción alapuló beilleszkedése volt a tartós munkanélküliség elleni küzdelem és a társadalmi, gazdasági és ökológiai fenntarthatóság összekapcsolása érdekében.

Ellenőrzés

Mindkét szerződést a legmagasabb pontszámot elérő AQUA Mühlének ítelték oda, amely tartósan munkanélküli és fogyatékos személyek munkavállalóként történő integrálásáért is pontot szerzett.

A fogyatékossgal élő személyek alkalmazása kapcsán az AQUA Mühle csatolta az állami egészségbiztosító (Gebietskrankenkasse) nyilatkozatát a munkavállalók fogyatékossgai státuszáról. A tartósan munkanélküli munkavállalók esetében az ajánlattevő belső dokumentációt nyújtott be bizonyítékként az ajánlatkérő számára.

Az ajánlatkérőnek az ökológiai élelmiszerek arányára vonatkozóan belső mutatókat és számításokat, valamint a főbb élelmiszer-beszállítók adatközléseit mutatták be.

E kritériumok további értékelésére azóta nem került sor.

A szerződés értéke

Mindkét szerződés egyéves időtartamra szól. A bregenzi szerződés értéke kb. 300 000 EUR, míg a feldkirchi szerződése kb. 400 000 EUR volt. A szerződések együtt összesen 150 000 adag ételt tesznek ki az állami iskolákban évente.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. cikke az odaítélési szempontokról.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Bregenz Önkormányzata és Feldkirch Önkormányzata
- Szerződötetett beszállító: Az AQUA Mühle a térségben régóta ismert munkaerőpiaci integrációt elősegítő szociális vállalkozás, amely széleskörű tevékenységeket végez, többek között tömegétkeztetési szolgáltatásokat is nyújt; mindkét szerződést ez a vállalkozás nyerte el. Az AQUA Mühle képzést és munkát kínál a tartósan munkanélkülieknek és más kiszolgáltatott csoportoknak. A tömegétkeztetési szolgáltatások terén nagy tapasztalattal rendelkezik. Étkeztetési szolgáltatásokat nyújt állami intézmények és magánszervezetek részére egyaránt, kávézót tart fenn és egészséges fogyasztási cikkeket állít elő.

Társadalmi hatások

- E közbeszerzés során a szociális szempontok érvényesítése hozzájárult a környékbeli tartósan munkanélküli és fogyatékos személyek munkaerőpiaci integrációjához. Az ajánlatkérő szervek minőségi élelmiszert tudtak biztosítani az állami iskoláiknak, miközben társadalmi és környezeti célokat is teljesíteni tudtak.
- Mivel a szerződötetett szervezet egy helyi vállalat, a közbeszerzés szempontjából a foglalkoztatás további előnye volt, hogy az így létrehozott jólét a közösségben maradt.

Egyéb előnyök

- Környezeti előnyt jelentett az iskolai étkeztetéshez kapcsolódó szállítás csökkenése a térségben, valamint a környezetbarátabb étkezés előmozdítása.
- A gyakorlat elvileg máshol is átültethető, bár nem minden munkaerőpiaci integrációt támogató szociális vállalkozás rendelkezik a kellő mérettel, tapasztalattal és potenciállal, amely az ehhez hasonló pályázatokon való részvételhez szükséges.

Tanulságok és a jövő kihívásai

- Hasznosnak bizonyulhat több kommunikációt folytatni az ajánlatkérővel a szerződés kezdete előtt, mivel ez lehetővé teszi a szerződés tárgyára kiható lehetséges jövőbeli forgatókönyvek pontosabb felmérését. A szerződő fél például úgy véli, hogy hasznos lenne az ajánlatkérő és a szerződő fél közötti szorosabb párbeszéd olyan kérdésekben, mint mondjuk a szerződés volumenének változása (pl. további óvodák bevonása).

Kapcsolattartó

Clara Moder kutató, arbeit plus – Social Enterprises Austria, clara.moder@arbeitplus.at

4. ÁGAZAT – Bútorok

24. Emilia-Romagna kiállása a csökkentett környezeti és társadalmi hatással járó bútorok mellett

Státusz: Végleges változat

Közbeszerző hatóság, ország: Intercent-Emilia Romagna, Olaszország

Termék vagy szolgáltatási ágazat: Bútorok

Bevezetés és a közbeszerzés céljai

Az Emilia Romagna Elektronikus Piacainak Fejlesztéséért Felelős Regionális Ügynökség (Intercent-ER) egy maga nemében úttörő, az Emilia Romagna tartomány regionális kormánya által finanszírozott kollektív beszerzéseikért felelős, regionális intézmény.

2006-os életre hívása óta az Intercent-ER a regionális közigazgatás központi beszerzési egységként jár el, és kezeli az e-közbeszerzési rendszert. Vezető szerepet játszik a zöld és szociális közbeszerzés, illetve a fenntartható gyakorlatok terén, és egymás után két évben is megnyerte a Szociális Közbeszerzés Olasz Díját a Compraverde Fórumon (Olaszországban évente megrendezett országos esemény a fenntartható közbeszerzés témájában).

2018-ban közbeszerzési eljárást indítottak bútorok vásárlására közigazgatási hivatalok számára. A pályázati eljárás célja az volt, hogy a hivatalokat új bútorzattal lássák el, csökkentett környezeti hatás mellett. A közbeszerzés részét képezte továbbá a lecserélt bútorok eltávolítása, azzal a céllal, hogy azokat egy jótékonyági szervezetnek adományozzák, mint a Vöröskereszt vagy más, Olaszországban vagy egy külföldi országban bejegyzett önkéntes szervezetek.

Tárgy: Csökkentett környezeti és társadalmi hatással járó bútorok vásárlása

A közbeszerzés szakasza és szempontjai

A közbeszerzési eljárás 2017.11.21-én kezdődött az Intercent-ER honlapján és az OJEU portálon közzétett hirdetéssel. Az eljárás két szakaszból állt. A nyílt szakaszban kétszer került sor „kérdések és válaszok” jellegű tájékoztatóra, amit a honlapon is közzétették az átláthatóság jegyében. A közbeszerzést 3 részre bontották a bútorok anyaga és műszaki előírásai alapján. A részekre bontással azt igyekeztek elérni, hogy szakosodott beszállítók jelentkezhesenek a felhívásra. A szerződések időtartama 24 hónap, a lejáratot követően 12 hónapra meghosszabbíthatók. A szerződés odaítélése a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján történt, figyelembe véve az ajánlatok műszaki minőségét, illetve környezeti és társadalmi színvonalát.

Hét vállalkozás vett részt a közbeszerzésben; a fémbútorokra, fabútorokra, és székekre vonatkozó egyes részeket három különböző vállalatnak ítélték oda.

Odaítélési szempontok

Az odaítélési szempontok súlyozása a következő volt:

- Költség – 30%
- Műszaki ajánlat – 70%

A műszaki ajánlat szociális szempontokat is tartalmazott, amelyek 70-ből 7 pontot tettek ki (10%) és az alábbiak szerint oszlottak meg:

- 2 pont, ha a gyermekmunka, a kényszermunka és a munkavállalók hátrányos megkülönböztetése elleni SA 8000 tanúsítvánnyal vagy azzal egyenértékű jelöléssel rendelkezik
- 2 pont, ha a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó BS OHSAS 18001 vagy azzal egyenértékű címkével rendelkezik
- 3 pont régi bútorok újrafelhasználásáért, az ajánlat részét képező nyilatkozattal bizonyítva

Emellett az ajánlattevők akár 5 pontot is kaphattak az EMAS, ISO 14001 vagy a szénlábnyom-szabvány vagy ezekkel egyenértékű szabványok teljesítése esetén.

Szerződésteljesítési feltételek

A szerződési feltételek tartalmaztak egy mechanizmust az ellátási láncnak a szerződés monitoring szakaszában történő felmérésére és javítására egy értékelési rendszer létrehozásával. A monitoring mechanizmus az ajánlattevő vállalkozások nyilatkozataira épül, hogy a szerződés pontjait miként fogják végrehajtani, tekintettel a pályázat szociális célkitűzéseire. Amint megkapják a dokumentumokat, az Intercent-ER munkatársai nyomon követik és ellenőrzik a megfelelést, az ellenőrzést bemutató részben alább leírtak szerint. Az ajánlattevő vállalatokat arra ösztönzik, hogy térképezzék fel termékeik ellátási láncát, és a szociális dömping elkerülése érdekében ellenőrizték, hogy az ajánlattevő szervezet társadalmi normáit követik-e.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referencia

A pályázati eljárás két szociálpolitikai célt tűzött ki:

- A társadalmi felelősségvállalásra utaló jelölések és normák előmozdítása kapcsán a vezetés megfelelő szociális normát kívánt biztosítani a regionális hatósággal együttműködő vállalkozások számára, és ezáltal ösztönözni a társadalmi fenntarthatósági politikát a térségben.
- A régi bútorok újrahasznosításával kapcsolatban a szociális célkitűzés pozitív környezet kialakítása volt a közigazgatás, magánvállalkozások és nonprofit szervezetek közötti partneri kapcsolatok érdekében.

A pályázati eljárás odaítélési szempontjai két főbb szociális hivatkozási alapra támaszkodtak, az SA 8000 és a BS OHSAS 18001 szabványra:

- Az SA 8000 nemzetközi tanúsítási szabvány a szervezeteket arra ösztönzi, hogy társadalmilag elfogadható gyakorlatokat fejlesszenek ki, folytassanak és érvényesítsenek a munkahelyen; a gyermekmunka, egyesülési szabadság, hátrányos megkülönböztetés, munkaidő és a munkavállalókra figyelmet fordító vezetési rendszerek témájával foglalkozik.
- A BS OHSAS 18001 jelölés a munkavállalók munkahelyi egészségügyi vizsgálatára vonatkozik. A BS OHSAS 18001 szabványt alkalmazó szervezeteknek biztonsági és egészségvédelmi rendszert kell biztosítaniuk munkavállalók számára.

A környezetvédelmi normák a bútorok műszaki előírásairól és az energiamegtakarításról szóló 2017. január 11-i miniszeri rendeletnek feleltek meg. A rendelet elsődlegesen a közigazgatás energiatakarékosságát kívánta ösztönözni a 2020-ra vonatkozó európai célkitűzések fényében.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke 2 évre 4,1 millió EUR volt, az alábbiak szerinti megoszlásban:

- 1. rész: 1,65 millió EUR (fabútorok)
- 2. rész: 1,05 millió EUR (fém-bútorok)
- 3. rész: 1,38 millió EUR (irodai székek).

Ellenőrzés

A közbeszerzés során különös figyelmet fordítottak az utólagos ellenőrzési rendszerre a pályázat hatékony végrehajtásának biztosításához. Az ellenőrzés az alábbi elemekből állt:

- A kiválasztott vállalat elfogadja az alapvető szociális normák ellenőrzését végző külső auditálást.
- A vállalatnak a szerződés odaítélését követő 6 hónapon belül meg kell osztania az Intercent-ER-rel a leszállítandó termékek ellátási láncára vonatkozó világos, dokumentumokkal alátámasztott elképzeléseit;
- Az ellátási lánc mentén monitoring és értékelési rendszert kell kialakítani, amelynek középpontjában a környezeti és szociális normák „folyamatos fejlesztése” áll;
- A szerződő félnek a szerződés kezdetétől számított 12 hónapon belül dokumentálnia kell az ellátási lánc mentén meghozott korrekciós intézkedéseket.

Jogi eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).
- A 2016. április 18-i törvényerejű rendelet (Olaszország).

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv:
 - Emilia Romagna régió
 - Intercent-ER – a közbeszerzést koordináló regionális közbeszerzési hatóság
- Az előzetes piaci konzultáció résztvevői
 - Armet s.r.l.;
 - Mobilferro s.r.l.;
 - Metalplex s.p.a.;
 - L.T. Form2 s.r.l.;
 - Laezza s.p.a.;
 - Moschella sedute s.r.l.;
 - SO.C.A.M. Società Cooperativa
- Szerződötetett szolgáltatók
 - 1. rész (fabútorok) Metalplex s.p.a.;
 - 2. rész (fémbútorok) Mobilferro s.r.l.
 - 3. rész (irodai székek) Moschella sedute s.r.l

Társadalmi hatás

- A közbeszerzés újszerű megközelítést hozott a regionális hatóságok részéről a szociális szempontok közbeszerzésekben történő érvényesítése kapcsán. Az Intercent-ER megtapasztalta a helyi intézmények és a fenntartható fejlődés és a társadalmi fenntarthatóság terén működő nem kormányzati szervezetek érdeklődését. Tekintve, hogy a szerződés nemrég kezdődött, egyelőre még nem azonosították a használt bútorokat fogadó szervezetet; azonban az Intercent-ER figyelemmel követi a folyamatot.
- A régió 2011-ben kezdett a fenntartható közbeszerzési gyakorlatok felé elmozdulni, azóta az Intercent-ER 30 szerződésbe foglalt bele társadalmi felelősségvállalási szempontokat. A kezdeményezés sikerként könyvelhető el. Napjainkban a közbeszerzési lehetőségek iránt érdeklődő és a pályázatokon induló vállalkozások és ajánlattevők zöme rendelkezik az SA 8000 tanúsítvánnyal, mi több, egyre többen társadalmi felelősségvállalási alapon versenyeznek.

Tanulságok és jövőbeni kihívások

- Az Intercent-ER kész a társadalmilag felelős közbeszerzéssel élni a továbbiakban is, még ambiciózusabb célokkal. A vezetés azonban hangsúlyozta a terjesztési eszközök, elsősorban a képzés jelentőségét a regionális közigazgatási hivatalok és a vállalkozások körében egyaránt, ami még kézzelfoghatóbb eredményekhez vezethet.
- A régió társadalmi vállalkozásainak és erőforrásainak optimalizálására szolgáló eszközként az Intercent-ER továbbra is jutalmazni és értékelni fogja az ajánlattevő vállalkozások társadalmi felelősségvállalását. Emellett a regionális hatóság reméli, hogy folytatni tudja a nemzeti és regionális társadalmi integrációs stratégiák összekötését integrált közbeszerzések, valamint társadalmilag felelős piac kialakítása révén mind a kínálati, mind a keresleti oldalon. Ezáltal a szociális közbeszerzés megkerülhetlenné válna a felelős kereslet megvalósításában a változásnak jobban ellenálló termékágazatokban; az Intercent-ER elkötelezett a társadalmilag felelős közbeszerzési kitételek átfogóbb megjelenítése mellett a jövőbeni szerződésekben.

Kapcsolattartó

Rossella Galli, Emilia Romagna Régió, rossella.galli@regione.emilia-romagna.it, 051 5273480 (elsődleges kapcsolattartó)

Elisabetta Bonfiglioli, Emilia Romagna Régió, elisabetta.bonfiglioli@regione.emilia-romagna.it, 0515273027 (másodlagos kapcsolattartó)

25. Irodabútorok központosított beszerzése román közintézmények számára

Közbeszerző hatóság, ország: Nemzeti Központi Beszerzési Hivatal (NOCP), Románia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Bútorok

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

E közbeszerzési eljárás célja az irodabútorok gazdasági hatékonysági feltételek mellett történő központosított beszerzésének kezelése, és ezzel egyidejűleg az érintett szereplők (ajánlatkérők és ajánlattevők) szociális szemponttal kapcsolatos tudatosságának növelése.

Az NOCP mint a közbeszerzésért felelős központi szerv az ügyfelek (kormányzati és közintézmények) irodabútorokkal kapcsolatos igényeit vizsgálja. Ezt követően az NOCP dönt arról, hogy mely termékeket fogja beszerezni a központosított rendszerben, meghatározza a kiválasztott tételek műszaki előírásait, és legalább három gazdasági szereplővel kötött keretmegállapodás révén központosított módon vásárolja meg az irodabútorokat.

Az NOCP az irodabútorok beszerzésének előkészítési szakaszában van. A közbeszerzést megelőző e szakasz célja a román kormány és közintézmények sajátos igényeinek meghatározása, valamint annak vizsgálata, hogy a potenciális gazdasági szereplők mennyire érdeklődnek a szociális megfontolások eljárás során való végrehajtása iránt. Az eljárás várhatóan 2020 áprilisában indul.

Tárgy

Irodabútor

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Közbeszerzést megelőző szakasz:

A közbeszerzést megelőző szakaszt a SEAP-ban (Közbeszerzések elektronikus rendszere Romániában) került meghirdetésre, és három lépésben hajtották végre:

1. Kérdőív benyújtása nyilvános konzultáció keretében¹, amelyet 6 gazdasági szereplő töltött ki.
2. A közbeszerzési dokumentumok megszövegezésének szakaszában tartották az első találkozót a potenciális gazdasági szereplőkkel, hogy tájékoztassák őket az NOCP azon szándékáról, hogy szociális és környezeti kritériumokat figyelembe vevő beszerzést indít.
3. A közigazgatási szervek igényeinek összegyűjtését követően piaci konzultáció formájában második találkozóra került sor a lehetséges ajánlattevőkkel abból a célból, hogy a közbeszerzési dokumentumok véglegesítsék.

A második találkozón öt gazdasági szereplő vett részt. A közigazgatási szervek igényeinek felmérését követően egy harmadik találkozóra kerül majd sor.

A piaci konzultáció során a következő kérdéseket tették fel:

¹ <http://e-licitatie.ro/pub/notices/mc-notice/view/100059944>; a NOCP meghívót küldött 25 gazdasági szereplőnek, 4 profilklaszternek és a romániai bútorgyártók szövetségének is.

- Egyetért-e Ön azzal, hogy a közbeszerzés területén a társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó szakpolitikákat az erre vonatkozó értékelési tényezők létrehozásával mozdítsák elő? *A potenciális beszállítók egyöntetűen igennel válaszoltak.*
- Milyen társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó szakpolitikákat javasol ehhez a központosított keretmegállapodáshoz? *A potenciális beszállítóktól kapott válaszok többek között a következők voltak: közösségi beruházások (szociális projektek), befogadás, technológiák társadalmi problémák megoldására való alkalmazása, üzleti etika, felhasználói jogok, gazdasági és társadalmi méltányosság, környezetvédelem, esélyegyenlőség és erkölcsi integritás.*

Műszaki leírás:

Az egyik szerződésrész az állítható magasságú irodai bútorok rendelkezésre bocsátására vonatkozik annak biztosítása érdekében, hogy a személyzet minden tagja használhassa az igényeinek megfelelő felszerelést. Ide tartoznak a testi fogyatékossgal vagy ágyéki rendellenességgel élők is, akiknek állva kell dolgozniuk.

Odaítélési szempontok:

Az ajánlatok bírálati szempontja a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat. A szempontokat a következőképpen súlyozzák:

- Ár: 80%
- Kiegészítő termékgarancia (szavatosság): 10%
- A javasolt szociális projekt értéke: 10%.

A szavatosság tekintetében a következő pontok adhatók:

- 0 pont, ha a gazdasági szereplő 3 év szavatosságot kínál (minimumkövetelmény)
- 5 pont négyéves szavatosságért
- 10 pont ötéves szavatosság esetén.

A szociális projekt magában foglalja a bútorok szociális szolgáltatások területén való biztosítását, például speciális iskolákban, óvodákban vagy időotthonokban. Az ajánlattevőket a közbeszerzési dokumentumokban (részvételi felhívás, műszaki előírások, keretmegállapodás és a későbbi szerződés) tájékoztatják arról, hogy a szociális projektnek közvetlenül kapcsolódnia kell a biztosított termékekhez, a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének megfelelően. A szociális projektet a szerződés első évében be kell fejezni.

Szerződésteljesítési feltételek:

A szerződési dokumentáció tartalmazza „a környezeti, szociális és munkaügyi feltételeknek az építési beruházásra irányuló szerződés teljes időtartama alatt történő betartására vonatkozó nyilatkozatot”.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az eljárás szociálpolitikai célja, hogy hatékony és inkluzív közszolgáltatásokat biztosítson, figyelembe véve a felhasználók sajátos igényeit. A fogyatékossgal élő személyek társadalmi befogadására vonatkozó román nemzeti stratégia (2014–2020) egyik egyedi célkitűzése, hogy (a fogyatékossgal típusától függően) eszközöket biztosítson a fogyatékossgal élő személyek munkaterületének kialakításához, például építészeti átalakításokhoz vagy átalakított bútorokhoz. E tekintetben a fogyatékossgal élő személyek egyéni vagy csoportos tevékenységeket végezhetnek, ha igényeiknek megfelelő bútorokkal rendelkeznek. Ezen túlmenően az NOCP megfelelő intézkedéseket hoz annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések teljesítése során betartsák az uniós jog és a nemzeti jog által a környezeti, szociális és munkajog területén megállapított vonatkozó kötelezettségeket. A szerződési dokumentációban szereplő nyilatkozat a 2014/24/EU irányelv 18. cikkén alapul, amely előírja a vonatkozó környezeti, szociális és munkajog betartását.

Ellenőrzés

A javasolt szociális projekteket a befektetett tőke összege alapján értékeli. A jó teljesítésre vonatkozó pénzügyi biztosíték felszabadítása a bejelentett projekt teljesítésétől függ.

Az állítható magasságú irodabútorokra vonatkozó szerződésrész esetében az ajánlattevőktől minimális műszaki követelményeket kértek, és a nem megfelelő ajánlatok elutasításra kerülnek.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke még nem került meghatározásra, de a becslések szerint meghaladja a 2019. október 30-i (EU) 2019/1828 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelete által a Hivatalos Lapban meghatározott közzétételi értékhatárokat.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése, valamint 40., 42., 67. és 70. cikke.

Szereplők

A beszerzésben részt vevő szereplők az alábbiak:

- Ajánlatkérő szerv: NOCP mint a közbeszerzésért felelős központi szerv;
- kedvezményezettek: a felhasználói nyilvántartásban regisztrált ajánlatkérők, amelyek igényeiket továbbítják az NOCP-nak;
- az ajánlatkérők alkalmazottai, akik a megvásárolt bútorok végfelhasználói;
- a központosított eljárásban való részvételre ajánlatot benyújtó gazdasági szereplők és munkavállalók.

Az NOCP a felhasználói nyilvántartásban regisztrált és az igényeiket továbbító ajánlatkérők nevében vásárol. 2020 februárjában 2978 felhasználó regisztrált a felhasználói nyilvántartásban a következők szerint: http://onac.gov.ro/wp-content/uploads/2019/10/RU_07.10.2019_ONAC.pdf

Tekintettel arra, hogy a nyomdai papírra vonatkozó első központosított közbeszerzésben 1153 közintézmény vett részt, feltételezhető, hogy több mint 1000 felhasználó vesz részt az irodabútorok központosított közbeszerzésében.

Társadalmi hatások

- Azáltal, hogy a szociális projektekre elkülönített források vonatkozásában többletpontok adhatók a szociális megfontolásokra, az NOCP az ajánlattevők nyereségének egy részét a szociális projektek felé kívánja irányítani.
- A fogyatékossgal élő és/vagy atipikus testmagasságú személyek munkaerőpiaci integrációjának előmozdítása érdekében az NOCP megalkotott egy speciális, e csoportokat célzó szerződésrész, hogy megkönnyítse munkahelyi beilleszkedésüket.

Egyéb előnyök

- Mivel ez az eljárás az irodabútorok első központosított beszerzése Romániában, a szociális szempontok alkalmazásának hatása várhatóan nagyon magas, mivel az NOCP által végrehajtott beszerzéseket egyéb nemzeti ajánlatkérők viszonyítási alapnak fogják tekinteni.
- Ezen túlmenően az NOCP beszerzési eljárását más uniós országok központi beszerzési egységei is átvehetik.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- nem alkalmazható, az eljárás még folyamatban van.

Kapcsolat

Alin Ion Izvoran, Nemzeti Központi Beszerzési Hivatal, igazgató, alin.izvoran@onac.gov.ro, 0786.826.901

5. ÁGAZAT – kertészeti szolgáltatások

26. Együttműködés a szociális szövetkezetekkel a munkaerőpiaci befogadás érdekében Toszkánában

Közbeszerző hatóság, ország: ESTAR, Olaszország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Kertészet

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Az ESTAR (a 40/2005. sz. törvénnyel létrehozott műszaki-igazgatási regionális támogató szervezet) 2017 májusában nyílt eljárást indított a toszkán egészségügyi intézmények zöldterületi szolgáltatásainak elvégzése céljából.

A közbeszerzés célja a b típusú szociális szövetkezetek (a továbbiakban: szociális szövetkezetek) részvételének biztosítása, valamint a fogyatékkal élő és a hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci integrációjának előmozdítása volt, a környezetre gyakorolt pozitív hatás biztosításával egyidejűleg. Ezt a célt a következők révén érték el:

- a szerződés részekre osztása (a tizenegyből nyolc szociális vállalkozás számára volt fenntartva); valamint
- környezeti és társadalmi követelmények közbeszerzésbe foglalása.

Tárgy

Az olaszországi Toszkána régióban található egészségügyi létesítmények zöldterületeinek karbantartása.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Odaítélési szempontok

Az 1–8. fenntartott részek esetében a következő odaítélési szempontokat alkalmazták:

szociális szempontok (összesen 22 pont):

- A munkaerőpiacba integrálandó munkavállalók felvételével, kiválasztásával és elhelyezésével kapcsolatos intézkedések és eljárások – 4 pont
- Munkaszervezési módszerek – 7 pont
- A szolgáltatásnyújtás során nyújtott munkavállalói támogatás módszertana – 7 pont
- Képzések, ideértve az egyénenkénti óraszámot és a célkitűzéseket – 4 pont

Környezeti szempontok (összesen 40 pont):

- A növényvédő szerek (növényi gyógyszerek) használatát elkerülhetővé tevő technikák alkalmazása – 12 pont
- A vízfogyasztást csökkentő öntözési gyakorlatok és technológiák alkalmazása – 2 pont
- A terület sajátosságainak (azaz az éghajlatnak, a locsolási szükségleteknek és az endémiás betegségeknek) megfelelő őshonos növényfajok ültetése – 5 pont
- Komposzt műtrágyaként történő felhasználása – 8 pont

- Újrafeldolgozott vagy újrafelhasznált tartályok és csomagolás használata – 5 pont
- Az európai ökológiai kritériumoknak megfelelő termékek használata – 8 pont

Szerződésteljesítési feltételek

A nyolc részre vonatkozó szerződések mindegyike olyan szociális és környezeti záradékokat tartalmaz, amelyeket a szociális szövetkezeteknek végre kell hajtaniuk. A szociális záradékok előírják a szerződött szociális szövetkezetek számára az alábbiakat:

- a szerződéses munkavállalók stabil foglalkoztatásának elősegítése azáltal, hogy kötelezettséget vállalnak arra, hogy a pályázati szerződés teljes időtartamára, azaz 72 hónapra szóló munkaszerződést kínálnak; valamint
- kötelezettséget vállalnak arra, hogy a szerződés teljes időtartama alatt a korábban az egészségügyi ügynökségek telephelyein ugyanezen szolgáltatások nyújtására alkalmazott, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő munkavállalók kategóriájába tartozó személyzetet alkalmazzák (foglalkoztatási védzáradék); a szerződő fél alkalmazhat ugyanezekbe a kategóriákba tartozó új munkavállalókat, hogy teljesítse azon kötelezettségét, miszerint a munkaerő legalább 30%-át a szerződésben meghatározott szolgáltatások teljesítésére alkalmazzák.

Emellett a környezeti záradékok megkövetelik, hogy a szerződött szociális szövetkezetek olyan módszereket, technikákat és termékeket alkalmazzanak, amelyek nem használnak túlzott mennyiségű vizet vagy bizonyos növényvédő szereket, és adott esetben újrafeldolgozott és újrafelhasznált anyagokat használnak fel.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- Munkaerőpiaci integrációs lehetőségek biztosítása a fogyatékkal élő vagy hátrányos helyzetű személyek számára.
- A szociális szövetkezetek közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése.
- Tisztességes munkakörülmények biztosítása a szociális szövetkezetekben foglalkoztatottak számára.

Ellenőrzés

Az ellenőrzést Toszkána régió egészségügyi ügynökségei és az ESTAR (központi beszerző szerv) végzi. Az egészségügyi ügynökségek saját szabályzatuk alapján határozzák meg a nyomon követés ütemezését és módját. Az ESTAR eseti nyomonkövetési tevékenységeket végezhet az egészségügyi ügynökségek által végzett ellenőrzések tekintetében, például szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket és ellenőrző látogatásokat tehet a szerződéses kötelezettségek maradéktalan teljesítésének biztosítása érdekében. Ezek az eseti ellenőrzések figyelembe vehetik a műszaki leírásban foglalt kötelezettségeket, valamint a szerződő fél műszaki ajánlatában szereplő, az ajánlatkérő által értékelt szolgáltatásokat.

A szerződés értéke

A tizenegy részre vonatkozó 40 millió euró teljes szerződéses értékéből mintegy 24 millió euró a nyolc fenntartott rész esetében (72 hónapos időtartam)

Részenkénti összegek:

- 1. rész: 3 110 000 euró
- 2. rész: 6 000 000 euró
- 3. rész: 3 400 000 euró
- 4. rész: 810 000 euró

- 5. rész: 1 910 000 euró
- 6. rész: 625 000 euró
- 7. rész: 3 610 000 euró
- 8. rész: 4 685 000 euró

Eszköz

Ez a gyakorlat a toszkán régió, az ESTAR, a ConfCooperative Toscana, a Federsolidarietà, a Legacoopsociali, a Lega Coop Toscana és az Olasz Szövetkezetek Általános Szövetsége (AGCI) között 2017. április 10-én ötéves időtartamra aláírt egyetértési megállapodásból ered, amelynek célja a közintézmények és a szociális szövetkezetek közötti kapcsolatok előmozdítása. A megállapodás meghatározza, hogy az ajánlatkérők kötelezettséget vállalnak arra, hogy a kkv-k részvételének biztosítása érdekében olyan eszközöket alkalmaznak, mint a szociális szövetkezetek számára fenntartott, értékhatár alatti és feletti szerződések, valamint a részekre osztás.

Toszkána régió kidolgozta a „toszkánai szociális együttműködésről” szóló, 2018. október 31-i 58. sz. regionális törvényt, amely e törvény kidolgozásának sarokköve volt. Ebben az új törvényben Toszkána régió olyan innovatív megoldásokat vezet be, amelyek egyaránt foglalkoznak a hátrányos helyzetű és fogyatékossgal élő személyek munkaközvetítésével, valamint a szociális szolgáltatások, az egészségügyi ellátás és az oktatási szolgáltatások irányításával.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: ESTAR – központi beszerző szerv
- Az egyetértési megállapodás érdekelt felei: szociális szövetkezeti szervezetek
- szerződött szociális szövetkezetek és munkavállalók

Társadalmi hatások

- A nyertes szociális szövetkezetek megerősödnek a közbeszerzésben való részvételük révén, ami hozzájárul a gazdasági szereplők kapacitásépítéséhez, és biztosítja programjaik és projektjeik fenntarthatóságát. Az olaszországi szociális szövetkezetek működésének és munkájának jellegéből adódóan ez a hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci integrációját, valamint az általuk kínált támogatási intézkedések előnyeinek kihasználását is jelenti.

Egyéb előnyök

- A zöld szolgáltatások fenntartásában érintett termékekre és technikákra vonatkozó környezeti kritériumok bevezetése csökkenti a szolgáltatások környezeti hatását, és a munkavállalók egészségére is jótékony hatással lehet.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

E konkrét gyakorlat sikeres végrehajtása ellenére az ajánlatkérők a mai napig nem tettek közzé annyi ajánlati felhívást az egyetértési megállapodás eszközeivel (pl. fenntartott szerződések vagy részekre osztás), mint amennyire az aláírók számítottak, akik szerint nagyon kevés ilyen típusú szerződést tettek közzé. Ezért a jövőbeli kihívás az, hogy a régiós szakpolitikákat konkrét intézkedésekké alakítsák. A társadalmilag felelős közbeszerzés végrehajtásához szükséges politikai akarat fennáll, amint azt az egyetértési megállapodás és a 2018. évi toszkán regionális törvény is tanúsítja. Annak érdekében azonban, hogy ösztönözzék és támogassák az ajánlatkérőket (tisztviselőket és igazgatókat), hogy ajánlati felhívásaikba szociális megfontolásokat foglaljanak, valóban szükség van a társadalmilag felelős közbeszerzéssel kapcsolatos célzottabb tudatosságnövelésre és képzésre.

Kapcsolat

Francesco Fragola, a Confcooperative Toscana regionális szóvivője, fragola.f@confcooperative.it

27. A Kasztília–La Mancha régió kertészeti szolgáltatásai esetében fenntartott szerződések

Közbeszerző hatóság, ország: Kasztília-La Mancha regionális kormánya, Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Kertészet

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A minisztérium lehetőséget talált arra, hogy kertészeti szolgáltatásokra közbeszerzési eljárást indítson fenntartott szerződés formájában. Míg a közbeszerzésre vonatkozó nemzeti és regionális jogszabályok a különböző hátrányos helyzetű emberek szakmai és társadalmi beilleszkedésének eszközeként támogatják a fenntartott szerződéseket, az ajánlatkérők egyes esetekben továbbra is vonakodnak az ilyen eljárások alkalmazásától. Ez gyakran annak tudható be, hogy nem ismerik a szociális gazdaság szereplőit és azt, hogy ezek mennyire alkalmasak a közigazgatási szervek igényeit kielégíteni.

Ebben az eljárásban tehát a közbeszerzést megelőző szakasz kulcsfontosságú volt a piacon rendelkezésre álló lehetőségek megértéséhez, továbbá annak biztosításához, hogy a szerződéses követelmények megfeleljenek a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE-k) és munkavállalók sajátosságainak, és ez garantálja a szolgáltatás sikeres teljesítését.

Az eljárás szociális megfontolásokat is magában foglal a szerződés teljesítésével kapcsolatban. A szerződés összértéke jelentősen a 2014/24/EU irányelv alkalmazási értékhatára alatt van.

Tárgy

Kertészeti szolgáltatások Kasztília-La Mancha tartomány regionális gazdasági minisztériumának székhelyén és egy Toledo városában található képzési központban.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A pályázati felhívást 2019. augusztus 2-án tették közzé².

A minisztérium ezen eljárást a WISE-k számára fenntartott szerződésként kívánta elindítani. A minisztérium jelentős erőfeszítéseket helyezett a beszerzést megelőző szakaszra annak biztosítása érdekében, hogy a kertészeti szolgáltatásra vonatkozó szerződéses követelmények megfeleljenek a WISE-k és munkavállalók jellemzőinek. Ez a piackutatás volt a minisztérium egyik első tapasztalata a közbeszerzést megelőző szakasszal kapcsolatban.

A piackutatás kezdeti szakaszát követően a minisztérium tovább vizsgálta a WISE-k sajátosságait, ideértve az ilyen típusú gazdasági szereplőkre vonatkozó kollektív szerződést is.

Az eljárás a szerződés teljesítésének feltételeként szociális megfontolásokat is magában foglalt. A szerződés tartalmazta azt a kötelezettséget, hogy a bér-, képzési és szociális biztonsági kötelezettségek tekintetében a vonatkozó kollektív szerződésnek megfelelő munkaviszonyokat kell létesíteni.

Ezenkívül a szerződési feltételek értelmében a munkaszerződéseknek időtartamának legalább heti 20 órának kell lenniük. A szerződő félnek tájékoztatnia kellett az ajánlatkérőt a szerződés teljesítése során alkalmazott személyek munkafeltételeiről.

A szerződő félnek a szerződés teljesítésébe be kellett építenie egy nemi dimenziót is (például az egyenlő bánásmódra vonatkozó kötelezettségvállalást és nemek szerint lebontott adatokat bemutatását). A nemi

²https://contrataciondelestado.es/wps/wcm/connect/e632650d-197a-4981-95c0-ff6bcf877dc6/DOC_CD2019-843013.html?MOD=AJPERES (spanyolul).

dimenziót minden dokumentumnak, jelentésnek, adatnak stb. tartalmaznia kellett. Valamennyi disszeminációs anyagnak nemi szempontból semlegesnek kellett lennie.

A minőségi odaítélési szempontok az őshonos növények, a nem vegyi gyomirtó szerek, a fenntartható növényvédő szerek és a szerves trágyák használatára vonatkoztak. Ezeknek a szempontoknak a súlya legfeljebb 10 pont volt (mindegyikre 2,5 pont), míg a fennmaradó 90 pontot kizárólag az ár határozta meg.

Az azonos pontszámot kapó ajánlatok esetében a holtverseny eldöntésének szempontjai a következő szociális szempontokat foglalták magukban (ebben a sorrendben): a) a fogyatékossgal élő vagy a társadalmi kirekesztés más formáival küzdő munkavállalók legnagyobb arányát foglalkoztató ajánlattevő, egyenlő arány esetén előnyben részesítve az állandó munkavállalók számát; b) a határozott idejű munkaszerződések legalacsonyabb aránya; és c) a foglalkoztatott nők legnagyobb aránya.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- Munkalehetőségek biztosítása a munkaerőpiactól távol lévő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek számára.
- A munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozások közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése.
- Tisztességes munkakörülmények biztosítása a munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozásokban foglalkoztatottak számára.

Ellenőrzés

Az ajánlatkérő negyedévente ellenőrzi és jelentést tesz a szociális záradékoknak való megfelelésről. E célból szükség esetén írásbeli nyilatkozatot kérhet a szerződő féltől.

A szerződő félnek továbbá ki kell jelölnie egy olyan személyt, aki az ajánlatkérővel való kapcsolattartásért és a szerződés teljesítésének felügyeletéért felelős, különös figyelmet fordítva a munkavállalók közötti feladatok megszervezésére, munkahelyi jelenlétükre vagy a csapatban bekövetkező bármely változásra.

A szerződés értéke

23 747 euró 2 év alatt.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről
- A spanyol jogba átültették (9/2017. sz. törvény, 4a. kiegészítő rendelkezés), amelynek értelmében a verseny a fogyatékossgal élő vagy egyéb hátrányos helyzetű személyek legalább 30%-át foglalkoztató védett műhelyekre, védett munkahelyteremtési programokra és a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozásokra (WISE-k) korlátozódik.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Gazdasági Minisztérium, Kasztília-La Mancha tartomány kormánya
- Szerződött szolgáltatók: WISE-k
- A szerződött vállalkozás alkalmazottai: A szerződő fél foglalkoztatja a kertészeti szolgáltatások ellátásával megbízott munkavállalókat. Az új szolgáltatási szerződés kezdetén – a 2001/23/EK irányelvvel összhangban – kötelezettséget vállalnak a jelenlegi munkavállalók felvételére.

Társadalmi hatások

- A szerződés megkönnyítette három teljes munkaidőben foglalkoztatott – fizikai (kettő) és szellemi (egy) – munkavállaló munkahelyi integrációját a közigazgatás általános munkakörnyezetébe.
- Az alkalmazottak teljes mértékben integrálódnak a minisztérium többi alkalmazottjával, akik elismerik munkájuk értékét. A szolgáltatást jelentős problémák nélkül, sikeresen végrehajtották, és teljes mértékben összhangban van az ajánlatkérő előírásaival és elvárásaival.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Teljes mértékben pozitívak a tapasztalatok, ezért a minisztérium megosztotta az eljárás részleteit más ajánlatkérőkkel is annak érdekében, hogy ösztönözze az eljárás megismétlését. Bár egy regionális törvény értelmében a szerződések értékének legalább 6%-át meghatározott szolgáltatásokra kell fenntartani, az ajánlatkérők időnként vonakodnak az ilyen eljárások alkalmazásától, mivel azokat viszonylag újnak és így ismeretlennek tekintik.
- A jelenlegi szerződés lezárását követően ugyanezt a megközelítést követve új pályázatot írnak ki. Ebben az esetben a minisztérium arra törekszik, hogy növelje a minőségi szempontok súlyát az odaítélési szempontok között (amelyeket még mindig nagyrészt az ár határoz meg). A minisztérium célja továbbá más célcsoportok elérése is, például partnerségek kialakítása az állami foglalkoztatási szolgálatokkal és szociális szolgálatokkal, amelyek megfelelő profilú, munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozásokat ajánlhatnak.
- A közbeszerzést megelőző szakaszba fektetett idő biztosította a szolgáltatás specifikációja és a fenntartott szerződések piacán rendelkezésre álló megoldások közötti megfelelő összhangot.

Kapcsolat

María Jesús Hernández García, a tartományi gazdasági, üzleti és foglalkoztatási küldöttség tartományi titkára, Kasztília-La Mancha tartomány önkormányzati tanácsa,
delegacionprovincialeconomiaempresayempleoto@jccm.es, +34 925 38 91 79

28. A leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek és a környezet védelmének eszközeként fenntartott szerződések

Közbeszerző hatóság, ország: Salamanca önkormányzata (Spanyolország)

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Kertészet

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Salamanca önkormányzata 2016. november 11-én megállapodás útján bevezette a fenntartott szerződések közbeszerzési tevékenysége keretében történő támogatását. A [megállapodás](#) közvetlen válasz volt a spanyol jogszabályok által bevezetett rendelkezésekre, amelyek rámutattak a fenntartott szerződések kulcsfontosságú szerepére a szociális gazdaság fellendítésében. Meghatározta a fenntartott szerződésekre szánt helyi kiadások minimális arányát – legalább 17,56%-ot. A megállapodás értelmében a fenntartott szerződéseket meghatározott szolgáltatástípusok esetében kell alkalmazni: kertészet, kártevők elleni védekezés, takarítás, vendéglátás, használt ruhák gyűjtése, hulladékgyűjtés és -gazdálkodás, valamint olaj újrahasznosítása.

A munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE-k) által végrehajtott fenntartott szerződések fő célja, hogy környezeti szolgáltatások nyújtása révén megteremtsék a munkaerőpiaci és társadalmi integráció személyre szabott lehetőségeit a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek számára. A társadalmi, környezeti és gazdasági célok összekapcsolásával mindkét szerződés pozitívan hozzájárul az önkormányzat szociális és foglalkoztatási politikáihoz.

Az ajánlati felhívást 2018 márciusában tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Tárgy

Helyi parkok, zöldterületek, városi fák és sportközpontok takarítása és karbantartása, a WISE-k számára fenntartva.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A kertészeti szerződés odaítélési szempontjai számos olyan szociális rendelkezést tartalmaztak, amelyek túlmutatnak a kifejezetten a fenntartott szerződésekre való jogosultsághoz kapcsolódó követelményeken.

- Ár (legfeljebb 35 pont)
- Hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása az előírt minimális arányon túl (legfeljebb 10 pont)
- Alacsony kibocsátású járművek és gépek használata (legfeljebb 5 pont)
- Új növényfajok használata (legfeljebb 5 pont)
- szociális szempontok (15 pont); ideértve a nemi esélyegyenlőségi terv kidolgozását (5 pont), a munka és a magánélet közötti egyensúlyt elősegítő intézkedéseket (5 pont) és a munkavállalók képzési programját (5 pont)
- Környezeti szempontok (összesen 15 pont); ideértve a kibocsátáscsökkentő intézkedéseket (5 pont), a tudatosságnövelő fellépéseket (5 pont) vagy a hulladékgazdálkodás megszervezését (5 pont)
- A szolgáltatásszervezés minősége (15 pont)

Az ajánlatot a La Encina WISE nyerte meg. A La Encina 2000 óta működik Salamancában: ekkor hozta létre a helyi Caritas (a katolikus egyház szociális segélyszervezete).

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A szegénységi arány és a társadalmi kirekesztődés szintjének csökkentése a befogadó munkaerőpiacok előmozdítása révén.
- A leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévő emberekből álló csoportok szükségleteinek kezelése munkaerőpiaci részvételük lehetővé tétele érdekében.
- Az aktív befogadási politikák javítása és megerősítése a beavatkozások olyan holisztikus megközelítése révén, amelyek hasznosítják a civil társadalmi szervezetek által a célcsoportokkal való kapcsolattartás során szerzett tapasztalatokat.

Ellenőrzés

A szerződéses követelmények ellenőrzésére a szerződések odaítélésének szakaszában került sor. Ezt követően az önkormányzat a szerződés teljes időtartama alatt ellenőrzi a – szociális és műszaki – követelmények betartását. A szerződő félnek éves tevékenységi jelentést is be kell nyújtania.

A szerződés értéke

2 177 403,48 euró 4 év alatt (ideértve a további 2 évvel történő meghosszabbítás lehetőségét).

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. (fenntartott szerződésekről szóló) és 67. (szerződés odaítélésének szempontjairól szóló) cikke.
- A fenntartott szerződések alkalmazásának lehetőségét Salamanca önkormányzata először a 2016. évi megállapodásban használta ki. 2018 decemberében egy új helyi törvény (Instrucción) tovább hangsúlyozta Salamanca önkormányzatának a társadalmilag felelős közbeszerzés iránti elkötelezettségét, és felszólított a szociális szempontok általános érvényesítésére valamennyi szerződéskötési eljárásban. Ezeknek a szociális szempontoknak különösen elő kell mozdítaniuk a foglalkoztatás minőségének javítását, a munkaerőpiactól távol lévő³ (köztük a fogyatékossgal élő) személyek foglalkoztatási lehetőségeinek javítását, az egyenlőség, az akadálymentesség, a környezeti fenntarthatóság, a méltányos kereskedelem és a fokozott átláthatóság előmozdítását a szerződéskötési eljárások valamennyi szakaszában.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Salamanca önkormányzata
- Szerződöttetett szolgáltatók: A munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozások

³ A foglalkoztatási záradékokra jogosult hátrányos helyzetű személyek közé tartoznak még a következők: a) minimumjövedelemben részesülők vagy minimumjövedelmi ellátásban részesülő háztartás tagjai; b) akik minimumjövedelemre azért nem jogosultak, mert tartózkodásuk időtartama ehhez nem elégséges vagy mert kimerítették a minimumjövedelem-ellátás teljes időszakát; c) a gyermekvédelemből kikerült 18 és 30 év közötti fiatalok; 16 évet betöltött fiatalok; d) 30 év alatti büntetett előéletű fiatalok; e) kábítószerproblémákkal vagy a függőség más formáival küzdő, kezelés alatt álló személyek; f) munkavégzésre jogosult elkövetők vagy büntetett előéletű személyek; g) tartósan munkanélküli személyek; h) a nemzeti alapú erőszak női áldozatait; és h) a hajléktalanok, akiket támogató szolgálatok kísérik.

- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: Állami foglalkoztatási és szociális szolgáltatások
- Kedvezményezettek: Munkavállalók, akiket a helyi közfoglalkoztatási és szociális szolgálatok a La Encinához irányítanak, vagy a helyi Caritas által biztosított személyre szabott befogadási lehetőségek révén foglalkoztatnak.

Társadalmi hatások

- A fenntartott szerződéseknek köszönhetően új foglalkoztatási lehetőségek jöttek létre a társadalmi kirekesztés által sújtott emberek számára, lehetővé téve a társadalmi befogadást és kohéziót.
- Fokozott társadalmi és gazdasági megtérülés a város számára azáltal, hogy a szociális gazdaság helyi szereplői szociális céllal részt vehetnek a fenntartható fejlődést helyi szinten elősegítő tevékenységekben.
- Pozitív eredmények elérése mind a helyi közösség, mind a munkavállalók számára, akik az életminőségüket javító jövedelmi lehetőségekhez jutnak.
- Környezeti szempontból fenntartható gyakorlatok kialakítása.

Egyéb előnyök

- A civil társadalmi szervezetekkel való partnerség hozzájárulhat az állami foglalkoztatási és szociális szolgáltatások fenntarthatóságához.
- A nonprofit szolgáltatók közbeszerzésekhez való fokozott hozzáférése, ami nagyobb teret kínál az embereket tevékenységük középpontjába állító társadalmi célú vállalkozásoknak.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az ajánlatkérő és a szociális gazdaság 2000 óta ad hoc megállapodások formájában működik együtt. A fenntartott szerződésekről szóló megállapodás azonban kiszélesítette a formális foglalkoztatás és a jól megalapozott munkafeltételek hátrányos helyzetű személyek számára fenntartott lehetőségeit Salamancában.
- A közigazgatási szervek és a civil társadalom közötti partnerségek képesek lehetnek a társadalmi kihívások hatékony kezelésére. Egy ilyen innovatív irányítási struktúra kulcseleme a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek hatékony részvétele. Véleményük kulcsfontosságú annak megértéséhez, hogy miként tapasztalják meg az integrációs lehetőségeket, és milyen fejlesztésekre van szükség.
- A fenntartott szerződés a foglalkoztatás és a társadalmi beilleszkedés egyik mozgatórugója volt a különböző hátrányos helyzetű emberek számára, akik számára az általános munkaerőpiachoz való hozzáférés nagyon nehéz. A munkavállalóként képviselt főbb csoportok az erőforrásokkal nem rendelkező migránsok, a kábítószerproblémákkal küzdő személyek vagy a tartósan munkanélküliek.
- A környezetvédelmi szolgáltatások nyújtása lehetővé tette a WISE-k számára, hogy tevékenységük fenntarthatóbb megközelítése által növeljék szakosodásukat. A La Encina például már nem használ gyomirtó szereket vagy vegyipari termékeket a növényegészségügy érdekében, és alacsony kibocsátású gépeket használ.

Kapcsolat

Ana Fe Félix Iglesias, menedzser, La Encina Servicios Integrados, laencina_ei@infonegocio.com, 923193149

6. ÁGAZAT – Egészségügy

29. Szolgáltatások nyújtása a HIV-vel élőknek Ukrajnában

Közbeszerző hatóság, ország: Nemzeti Népegészségügyi Központ, Ukrajna

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Egészségügy

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Ukrajna az elmúlt években megreformálta a közbeszerzés jogi és technikai keretét, többek között a jól ismert [ProZorro](#) platform kifejlesztésével. Az elsődleges cél az volt, hogy növeljék az átláthatóságot és csökkentsék a korrupció lehetőségeit, ugyanakkor növeljék a vállalkozások körében a bizalmat, ezáltal ösztönözve a közbeszerzési szerződésekért folyó verseny fokozását. Ukrajna EU-val kötött [társulási megállapodása](#) értelmében a közbeszerzési jogot fokozatosan harmonizálják az uniós közbeszerzési irányelvekkel. 2020 áprilisában új közbeszerzési törvény lép hatályba, amely a társadalmilag felelős közbeszerzésre vonatkozóan számos új rendelkezést vezet be.

Ukrajnában az egyik társadalmi kihívás a 240 000 HIV-vel élő ember ellátása. Bár előrelépés történt az AIDS-hez kapcsolódó halálesetek és az új HIV-fertőzések számának csökkentése terén, 2018-ban a HIV-vel élők kevesebb mint fele ismerte státuszát, és csak 35%-uk részesült kezelésben. 2019-ben az ukrán nemzeti [Népegészségügyi Központ](#) átvette a HIV-vel élők számára nyújtott szolgáltatások beszerzésének feladatát, amelyeket korábban nemzetközi humanitárius szervezetek nyújtottak. Ez része az ukrán egészségügyi rendszer [szélesebb körű reformjának](#), ideértve egy központi gyógyszerbeszerző szerv létrehozását is. A [100% Life](#) NGO Ukrajna legnagyobb betegközpontú szervezete, amely szintén kulcsszerepet játszik a HIV-vel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásában az egész országban és a tágabb régióban.

Tárgy

A HIV-vel élők számára nyújtott gondozási és támogatási szolgáltatások

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Ukrajnában meglehetősen korlátozott a szükséges szolgáltatások nyújtásának piaca, ami miatt 2019-ben számos pályázatot töröltek. A népegészségügyi központ úgy döntött, hogy külön szerződéseket köt az összes régióra és a HIV-betegek számára nyújtott támogatási szolgáltatásokra. A szerződések minősítési (kiválasztási) szempontjai a következő követelményeket foglalják magukban:

- A hasonló szerződések teljesítése terén szerzett korábbi tapasztalat igazolása. Hasonló szerződésnek minősül a szolgáltatási megállapodás, jótékonysági támogatás, vissza nem térítendő támogatás, továbbadott támogatás vagy más olyan megállapodás, amely legalább kétéves tapasztalatot igazol olyan szolgáltatások nyújtása terén, mint a HIV megelőzése és kezelése, a gondozási támogatás és a szociális védelem a HIV kockázatának fokozottan kitett csoportok és a HIV-vel élők számára.
- Megfelelő képzéssel, ismeretekkel és tapasztalattal rendelkező személyzet rendelkezésre állása, ideértve legalább egy, a szociális munka, a szociálpedagógia, az orvostudomány, a népegészségügy vagy a pszichológia terén felsőfokú képzéssel rendelkező munkavállalót, valamint legalább öt olyan munkavállalót, akik HIV-vel élők vagy más krónikus betegségben szenvedők gondozásával kapcsolatos speciális képzésben részesültek.

A műszaki leírás meghatározza a biztosítandó támogatási és gondozási szolgáltatások típusát, ideértve a következőket:

- A résztvevők előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyásának beszerzése
- A résztvevők egészségügyi szükségleteinek felmérése

- Egyéni támogatási tervek kidolgozása – ez magában foglal strukturált tematikus foglalkozásokat, amelyek az egyes résztvevők egyedi szükségleteire összpontosítanak, és biztosítják a szociális támogatás elérhetőségét életminőségük és egészségük javítása érdekében.
- Az aktív átirányítás biztosítása (ideértve az egészségügyi intézményekbe, ártalomcsökkentő programokba, a kábítószer-függőség kezelésére stb. történő beutalást)

A résztvevők motivációjának és tudatosságának növelése saját egészségük gondozása tekintetében, ideértve a HIV-státuszukról szóló információk rokonaikkal és barátaikkal való megosztását, valamint a biztonságos magatartást.

A fenti szolgáltatások nyújtása során a szolgáltatók kötelesek:

- a szolgáltatásnyújtás idejét és helyét a szolgáltatás igénybe vevőinek igényeihez igazítani;
- a diagnózis és a kezelési útvonalak megértését bizonyítani attól a pillanattól kezdve, amikor az ügyfél HIV-gyorstesztjének eredménye pozitív lesz;
- az ügyfelek motiválására vonatkozó módszereket kidolgozni, ideértve az összetett igényekkel rendelkező ügyfeleket is;
- belső ellenőrzési rendszert alkalmazni, valamint annak végrehajtásáért felelős szakértő(ke)t kinevezni.
- A képzési rendszer folyamatos rendelkezésre állását biztosítani a közvetlen szolgáltatók számára.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

2013-ban az UNAIDS meghatározta a [90-90-90-es célokat](#) a HIV-kezelés terén 2020-ig történő globális előrehaladásra vonatkozóan:

- A HIV-vel élők 90%-a ismeri saját HIV-státuszát;
- A HIV-pozitív státuszukat ismerő emberek 90%-a kezelésben részesül, és
- A kezelésben részesülő emberek 90%-a esetében a vírus a kimutathatósági szint alá csökken.

Az ukrán kormány és parlament különböző törvényeket, rendeleteket és határozatokat fogadott el a HIV és a tuberkulózis kezeléséről, amelyek [itt](#) érhetők el. Ezek határozzák meg az Ukrajnában a HIV/AIDS-ért közvetlenül felelős közigazgatási szervek tevékenységének alapvető jogi, szervezeti és pénzügyi keretét.

Ellenőrzés

A korábban végrehajtott hasonló szerződések igazolása; az érintett személyzet önéletrajza; projektterv.

A szerződés értéke

Tíz szerződés, amelyek becsült értéke 250 000 UAH (10 000 EUR) és 10,9 millió UAH (405 000 EUR) között mozog. A szerződések a következő ukrán régiókat ölelik fel:

- Dnyipropetrovszk
- Donyeck
- Kárpátalja
- Zaporizzsja
- Poltava
- Szumi
- Herszon
- Cserkaszi
- Vinnicja
- Volhínia

Eszköz

Az ukrán jogban nincs megfelelője a szociális, egészségügyi és egyéb meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó „enyhébb szabályozásnak”, ami azt jelenti, hogy ezekre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a többi közbeszerzési szerződésre. A 2016. évi közbeszerzési törvény értelmében a nyílt eljárástól eltérő eljárások és a költségektől eltérő odaítélési szempontok alkalmazása különleges esetekre korlátozódott. A 2020. évi közbeszerzési törvény számos új rendelkezést vezet be:

- annak lehetősége, hogy a fogyatékkal élő személyeket foglalkoztató vállalkozások számára értékhatár alatti szerződéseket tartsanak fenn;
- a gyermekmunka vagy emberkereskedelem bűncselekménye miatt elítélt ajánlattevők kötelező kizárása;
- az adó- vagy társadalombiztosítási tartozással rendelkező ajánlattevők kötelező kizárása, kivéve, ha az illetékes adóhatóságokkal megállapodást kötöttek;
- a meghívásos eljárás alkalmazásának lehetősége (a 2016. évi közbeszerzési törvény értelmében alkalmazható nyílt eljárás és versenypárbeszéd mellett);
- annak megkövetelése, hogy a műszaki leírásnak figyelembe kell vennie a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított akadálymentességi kritériumokat vagy a valamennyi felhasználóra vonatkozó tervezési feltételeket minden olyan beszerzés esetében, amelyet természetes személyek általi használatra szánnak;
- az életciklusköltség-elemzés alkalmazásának képessége;
- a kirívóan alacsony összegű ajánlatokra vonatkozó szabályok bevezetése.

A nem költségalapú (minőségi) odaítélési szempontok alkalmazása megengedett, ezek azonban nem haladhatják meg az elérhető pontszámok 30%-át, kivéve a versenypárbeszéd esetében, ahol nincs ilyen korlátozás. Meg kell jegyezni, hogy Ukrajnában a szerződések túlnyomó többségét a legalacsonyabb ár alapján ítélik oda, a legalacsonyabb árú ajánlat meghatározására pedig elektronikus árverést alkalmaznak. A 2020. évi közbeszerzési törvény értelmében a jövőben több minőségi megközelítés alkalmazható a HIV-szolgáltatások beszerzésére.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Ukrajna Nemzeti Népegészségügyi Központja (a szolgáltatások beszerzéséért felelős szerv)
- 100% Life (a betegeket támogató és képviselő szervezet)
- Ukrajna Egészségügyi Minisztériuma (a Nemzeti Népegészségügyi Központot felügyelő szerv)
- ProZorro Platform (közzététel és az ajánlatokban való részvétel)

Társadalmi hatások

- Tudatosságnövelés és több HIV-fertőzött kezelésre való irányítása elősegíti az új fertőzések számának csökkentését, miközben javítja az érintett személyek és családjaik életminőségét. E szerződések sikerében kulcsszerepet játszik a képzett és tapasztalt szervezetekkel, ideértve a nem kormányzati szervezetekkel való együttműködés, valamint a betegek saját ellátásukba való bevonásának előtérbe helyezése.

Egyéb előnyök

- Az átlátható – ideértve az egészségügyi szolgáltatásokra és a gyógyszerekre vonatkozó – közbeszerzési eljárások széles körű előnyökkel járnak az ukrán társadalom számára. A közbeszerzési szerződések jobb átláthatósága és nagyobb versenyszintje révén a ProZorro a becslések szerint 10%-os megtakarítást ért el a közkiadások terén, amelyet a szociális szükségletekre lehet fordítani. A polgárok és a vállalkozások megismerhetik, mire költik a közpénzeket, ezáltal növelve az állami szolgáltatásokba vetett bizalmat.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A HIV-támogatási szolgáltatásokra vonatkozó pályáztatáshoz ismerni kell a piacot, és célzott kritériumokat kell alkalmazni a jó eredmény biztosítása érdekében.
- A korábbi tapasztalatokra és a személyzet képezésére vonatkozó követelményeknek arányosnak kell lenniük annak biztosítása érdekében, hogy számos szervezet részt tudjon venni a pályázaton, ideértve a nem kormányzati szervezeteket és a szociális vállalkozásokat is.
- A műszaki leírásnak tükröznie kell a szolgáltatásokkal elérni kívánt eredményeket is, anélkül, hogy túlságosan előíró jellegűek lennének.

Kapcsolat

Artem Kremen, Ukrajna Nemzeti Népegészségügyi Központja, a.kremen@phc.org.ua

30. Egészségügyi védőkesztyűk felelős beszerzése Finnországban

Közbeszerző hatóság, ország: Tampere városa (Tuomi Logistiikka Oy), Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Egészségügy

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Az egészségügyben használt védőkesztyűk gyártási módszerei köztudottan felvetnek a munkavállalók jogaival és egészségével, a munkaidővel és a munkafeltételekkel kapcsolatos kérdéseket. Ezekre a problémákra a Finnwatch, a globális vállalati felelősségvállalásra összpontosító nem kormányzati szervezet, valamint más szervezetek is rámutattak. A védőkesztyűk, például az egészségügyben viselt, PVC-ből készült vinilkesztyűk gyártása, használata és ártalmatlanítása számos környezeti problémát is felvet. Anyaguk miatt e kesztyűket bonyolult volt ártalmatlanítani. A PVC-hulladék kezelése klórtartalma miatt rendkívül problematikus. A vinilkesztyűk viselőjüket vegyi anyagoknak is kiteszik, és sokak számára bőrp problémákat okoznak.

Tampere városa (Tuomi Logistiikka Oy) ezért közbeszerzési eljárást indított az egészségügyi ellátásban használt védőkesztyűk beszerzésére, amelyben a beszállítóknak felelős gyártási módszereket kellett alkalmazniuk. Ahelyett, hogy csak a beszerzési árat vette volna figyelembe, az önkormányzat a környezeti szempontokat is tekintetbe vette a védőkesztyűk életciklusköltségeinek figyelembevételével.

Tárgy

Egészségügyi ellátáshoz használt védőkesztyűk beszerzése Tampere városában

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az önkormányzat a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdésével és 42. cikkével összhangban a közbeszerzési dokumentumokba foglalta a gyártási módszerekre vonatkozó követelményeket.

A beszállítóknak/gyártóknak a védőkesztyűk gyártásával kapcsolatos globális értékláncban meg kellett felelniük az ILO munkahelyi alapvető elvekről és jogokról szóló nyilatkozatának. A követelményeket szerződésteljesítési kikötéseként határozták meg. Az életciklusköltségeket is figyelembe vették odaitelési szempontként.

Szociálpolitikai célkitűzés vagy hivatkozási alap

Tampere városa közbeszerzési eljárásai révén igyekszik előmozdítani a globális felelősségvállalást, a munkavállalók és a környezet jólétét, valamint a méltányosabb gazdaságot. E közbeszerzés ezért a költségmegtakarítást, a környezetminőséget és a szociális megfontolásokat célozta meg. A város emellett a termékek észszerűbb kiválasztását is akarta; míg a korábbi szerződésekben közel tízféle védőkesztyűt lehetett használni, a város most csak egy típusú védőkesztyű használatára törekedett.

Ellenőrzés

Az ajánlatokhoz a finn munkaügyi minisztérium által kidolgozott, szociális és etikai szempontokra vonatkozó önértékelési kérdőívet kellett mellékelni. A kérdések célja a gyártás társadalmi felelősségének tisztázása volt a kockázatos országokban. Ezek a kérdések a szerződés keretében szállított áruk gyártási feltételeire vonatkoztak, függetlenül attól, hogy az árukat a beszállító vagy egy albeszállító állítja elő. Az ajánlattevők ebben a közbeszerzésben kitöltötték a kérdőívet, és felkérték őket, hogy nyújtsanak be egy fenntarthatósági jelentést vagy hasonló nyilatkozatot annak vizsgálatára, hogy alkalmazzák-e az ILO-nyilatkozatot. A vállalati felelősségvállalás megvalósítását Tampere városa a szerződés időtartama alatt évente ellenőrzi.

A szerződés értéke

A védőkesztyűk beszerzésére vonatkozó szerződés értéke 2016 januárja és 2016 októbere között mintegy 300 000 euró volt.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 42. cikke (műszaki leírás) és 18. cikkének (2) bekezdése (a közbeszerzés alapelvei – a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi való megfelelés).
- A közbeszerzésekről és koncessziókról szóló finn törvény kimondja, hogy az ajánlatkérőnek törekedniük kell arra, hogy beszerzéseiket a meglévő versenyfeltételek kihasználásával, valamint a környezeti és szociális szempontok figyelembevételével, a lehető leggazdaságosabb, legszínvonalasabb és legszisztematikusabb módon hajtsák végre.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Tampere városa
- Beszállító: Abena Finland Oy
- A kesztyűk végfelhasználói: a népegészségügyben dolgozók és az általuk kezelt betegek

Társadalmi hatások

Az életciklusköltségek középpontba helyezése a vinilkesztyűk helyett nitrilkesztyűk beszerzéséhez vezetett. A nitrilkesztyűknek drágább az egységenkénti induló ára; ugyanakkor összességében nagyobb mennyiségű nitrilkesztyű beszerzése olcsóbb, ha az életciklusköltséget is figyelembe vesszük. Ez csökkenti a logisztikai költségeket is. A költségek ezért körülbelül 100 000 euróval kevesebbek, mint kesztyűkről szóló korábbi szerződés esetében. Ezzel egyidejűleg Tampere városa képes a közbeszerzés környezeti hatásait csökkenteni, miközben figyelmet fordít a munkavállalók jogaira és munkafeltételeire is.

Összegezve:

- Jelentős költségmegtakarítást értek el az életciklusköltségek figyelembevételével. Ez észszerűbb termékválasztékot és jobb minőségű termékeket eredményezett.
- A beszerzés elősegíti a tisztább anyagciklust, mivel a nitrilkesztyűket környezetbarátabb módon lehet ártalmatlanítani, mint a vinilkesztyűket.
- A közbeszerzés figyelembe veszi a termelési lánc szociális szempontjait.

Egyéb előnyök

- A nitrilkesztyűk jobb védelmet és mechanikai szilárdságot biztosítanak, mint a latex kesztyűk. Nem allergének, és elégetéssel ártalmatlaníthatók.
- A logisztikai költségek csökkentése a védőkesztyű-beszerzés egyetlen kesztyűtípusra való racionalizálásával.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

Tampere városa felismerte, hogy lehetséges jobb minőségű kesztyűt vásárolni alacsonyabb költségek, kisebb környezeti terhelés és fenntarthatóbb termelés mellett.

Kapcsolat

Nina Wihlman, kategóriamenedzser, Tuomi Logistiikka Oy, Nina.wihlman@tuomilogistiikka.fi

31. Oslo stratégiája az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatások nonprofit szolgáltatóinak támogatására

Közbeszerző hatóság, ország: Oslo önkormányzata, Norvégia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Egészségügy

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A nonprofit szervezetek hosszú hagyományokkal rendelkeznek a gondozásra szoruló emberek számára nyújtott egészségügyi és szociális szolgáltatások nyújtásában Oslóban. A nonprofit szolgáltatók társadalmi értékét elismerve az oslói önkormányzat arra törekedett, hogy megerősítse az ilyen típusú szolgáltatók közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését, és elérje azt a célt, hogy 2025-re az oslói ápolási intézmények legalább 25%-át nonprofit szolgáltatók üzemeltessék.

2019 júniusában a kereskedelmi szolgáltatók 1188 férőhelyet üzemeltettek az oslói ápolási intézményekben, ami az összes férőhely 29%-át teszi ki. A nonprofit szolgáltatók jelenleg 746 férőhelyet üzemeltetnek, ami az összes férőhely mintegy 18%-a. A férőhelyek fennmaradó 53%-a állami fenntartásban van.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatások nyújtása olyan jogszabályban előírt kötelezettség, amelyet Oslo önkormányzata közvetlen szolgáltatóként maga is teljesíthet, illetve szerződéseket köthet a nevében szolgáltatást nyújtó gazdasági szereplőkkel. Az ilyen szerződéseknek a lehető legnagyobb mértékben meg kell felelniük az önkormányzat által közvetlen szolgáltatóként betartott követelményeknek.

Az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokra vonatkozó szerződések általában nagy értékűek, és több évig (gyakran 10 évig) tartanak. Alapvető fontosságú, hogy ezek a szolgáltatások megfeleljenek a szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatást igénybe vevők csoportjai által azonosított igényeknek. Ez azt jelenti, hogy az ár nem feltétlenül a legfontosabb elem a szolgáltatások értékelése során, és előfordulhat, hogy a szolgáltatásnyújtást is a felhasználók változó igényeihez kell igazítani.

Az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférhetőségre és a szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatók támogatására irányuló oslói stratégia az oslói önkormányzat által a közbeszerzéssel kapcsolatban alkalmazott szélesebb körű stratégiai megközelítésbe illeszkedik (a városi kormányzat 1104/17. sz. javaslata). E stratégia általános célja, hogy egyszerűsítse és stratégiai szempontból hatékonyabban alkalmazza a közbeszerzési szabályokat. A stratégia 2017 januárja óta hatályos, miután a 2014/24/EU irányelvet átültették a nemzeti jogba (a 2016. június 17-i 73. sz. törvény és a közbeszerzésről szóló, 2016. augusztus 12-i 974. sz. rendelet révén).

A 25%-os nonprofit szolgáltatói cél elérése érdekében az önkormányzat célja, hogy fokozatosan megszüntesse a jelenleg kereskedelmi szolgáltatók által kötött szerződések egy részét, miközben több olyan intézkedést vezetnek be, amelyek célja a nonprofit szervezetek részvételének növelése a helyi közbeszerzési piacon.

Az oslói önkormányzat tevékenységeinek hozzáadott szociális dimenziója révén az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokra irányította a figyelmet. E tekintetben az önkormányzat célja annak biztosítása, hogy a szociális célú tevékenységre fordított állami források a közösség javát szolgálják.

A stratégia négy fő eszközt irányzott elő a kitűzött cél elérése érdekében. Ezek az eszközök változatosak, és a teljes közbeszerzési ciklusra hatással vannak.

- **Fenntartott szerződések:** A stratégia célja, hogy a nonprofit szolgáltatók számára a lehető legnagyobb teret biztosítsa a fenntartott szerződések használatára, hogy így növelje ezek általános súlyát az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatások nyújtásában. A fenntartott szerződés eredményeként kötött szerződések a 77. cikkkel összhangban nem haladhatják meg a három évet.
- **A nonprofit szolgáltatók számára különös jelentőséggel bíró megfontolások bevezetése:** a valamennyi típusú versenytárs előtt nyitva álló szerződések esetében a stratégia célja, hogy különös hangsúlyt fektessen a minőségi szempontokra, akár a műszaki leírás, az odaítélési szempontok, a minősítési követelmények, a végrehajtási szempontok vagy a szerződés általános feltételei részeként. E megfontolások többek között a következők: a minőséggel, a folyamatossággal, az egyetemes tervezéssel, az elfogadható árképzéssel, az akadálymentességgel és az átfogó szolgáltatási kínálattal, a szakértelemmel és tapasztalattal, a felhasználói részvétellel és a felhasználói integritás megőrzésével kapcsolatos felhasználói igények. Az ügyfél a sokszínűséggel, a folyamatossággal és az innovációval kapcsolatos igényeit is hangsúlyozhatja. Az erőforrásoknak a felhasználó közvetlen környezetében történő mozgósítása szintén prioritást élvez.
- **Olyan szerződéses rendelkezések bevezetése, amelyek biztosítják a polgároknak nyújtott szolgáltatások minőségét és a munkavállalók számára biztosított jó munkafeltételeket:** A városi tanács elfogadta az egészségügyi és ellátási ágazatra vonatkozó oslói modellt (a városi tanács 1006/19. sz. ügye). A bevált gyakorlatok e kódexe azt a kötelezettséget írja elő, hogy az Oslo városa számára szerződést teljesítő munkavállalóknak elsősorban állandó munkavállalóknak kell lenniük. Ez az alvállalkozókra is vonatkozik. Az egészségügyi és szociális ellátási ágazatban foglalkoztatottak jelentős hányadát részmunkaidőben foglalkoztatják – ez az aránya norvég településeken átlagosan 3-ból 2 fő. A hosszú, váltott műszakok és az éjszakai munka megnehezítik a teljes munkaidős munkavégzésre vonatkozó követelmények érvényesítését. Ezért az önkormányzatnak megköveteli, hogy a szerződéses munkavállalók a lehető legközelebb álljanak a teljes munkaidőhöz, és hogy ezt a célkitűzést lehetőség szerint legalább elősegítsék. A kódex szerint a betegekkel és felhasználókkal kapcsolatba kerülő valamennyi munkavállalónak mind szóban, mind írásban megfelelően kell kommunikálnia norvég nyelven. Ez a követelmény kötelező, de az egyes munkaköri kategóriák esetében indokolt, és a munkakör tartalmához kapcsolódik. A Norvég Munkaügyi és Jóléti Hivatal (NAV) intézi az ágazatban a legtöbb új munkaerő-felvételt. A városi tanács arra is törekszik, hogy az ágazat a lehető legnagyobb mértékben befogadja azokat a munkavállalókat, akiknek további támogatási vagy kísérő intézkedésekre lehet szükségük ahhoz, hogy teljes mértékben be tudjanak illeszkedni a munkahelyükön.
- **Nonprofit szereplőkkel folytatott párbeszéd:** Az egészségügyi és szociális ellátási ágazatban működő nonprofit szereplők helyzetének megerősítése érdekében az önkormányzat előmozdítja a rendszeres párbeszédet a nonprofit szolgáltatókkal és az érdekeiket képviselő szervezetekkel. Ez a párbeszéd különösen arra összpontosít, hogy mire van szükség ahhoz, hogy kiváló minőségű szolgáltatásokat lehessen nyújtani az önkormányzat és a közösség számára, illetve hogy mi valósítható meg számukra szolgáltatóként, és miként javítható a közbeszerzéshez való hozzáférésük. Az önkormányzat minden egészségügyi és szociális szolgáltatásra irányuló pályázat esetében beszerzést megelőző intézkedéseket hoz annak felmérése érdekében, hogy a nonprofit szervezetek milyen mértékben vehetnek részt az egyes pályázatokon.

A szerződés értéke

A pályázatra kiírt adott szerződéstől függ. Tájékoztatásul, Oslo önkormányzata 2018-ban több mint 59 milliárd koronát (5,9 milliárd eurót) költött egészségügyi ellátásra, ápolásra, ellátási és szociális szolgáltatásokra (Norvégiai Statisztikai Hivatal).

Eszköz

- A 2014/22/EU irányelv 20., 40., 67., 70. és 77. cikke.

- Az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférhetőségre és a szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatók támogatására irányuló oslói stratégia

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Oslo városa
- Szerződöttetett beszállítók: Egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatók
- Foglalkoztatási kikötés beillesztésének támogatása: Norvég Munkaügyi és Jóléti Hivatal (NAV)
- A párbeszéd résztvevői: Szolgáltató szervezetek és felhasználói csoportok
- Felhasználók: Az egészségügyi és szociális ellátásban részesülők

Társadalmi hatások

- A stratégiát csak 2019 októberében fogadták el, és a társadalmi hatásokat még meg kell határozni vagy számszerűsíteni kell. Egy ilyen rendelkezés fő célja, hogy növelje az egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatók által működtetett ápolási intézmények férőhelyeinek arányát. Azzal, hogy a nonprofit szolgáltatók arányát 2025-ig legalább 25%-ra növeli, a város a multiplikátorhatást is elő kívánja mozdítani, mivel e szereplők közül sokan szociális céllal és szociális célból tevékenykednek. A város által a nonprofit szolgáltatókkal kötött szerződésekből származó előnyök tehát az egész közösség javát szolgálják.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A 2019 októberében elfogadott stratégia végrehajtása folyamatban van.

Kapcsolat

Oslo város tanácsa, Idősügyi, Egészségügyi és Munkaügyi Főosztály, postmottak@byr.oslo.kommune.no

7. ÁGAZAT – Szociális szolgáltatások

32. Bevándorlók munkaerőpiaci integrációja szociális beruházási kötvények alkalmazásával

Közbeszerző hatóság, ország: Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium, Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2015-ben Finnországban gyorsan nőtt az országba érkezők száma. A válaszlépés részeként a Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium projektet indított a közelmúltban érkezett bevándorlók munkaerőpiachoz való hozzáféréseinek elősegítése érdekében. A migránsok munkanélküliségi rátája körülbelül kétszer akkora, mint a finneké.

A kutatás és a piaci konzultáció után a minisztérium úgy döntött, hogy a projektet szociális beruházási kötvényként (SIB) valósítja meg – ez az eredményorientált szociális közbeszerzés egy formája, amelyben a magánpartner biztosítja a finanszírozást és viseli a teljesítménykockázatot. Az SIB-szerződések esetében a közjogi szerv csak akkor fizet, ha bizonyos teljesítményeredményeket érnek el. Ebben az esetben a teljesítménymutatók a munkanélküli kifizetések iránti igény csökkenésén és a program résztvevőinek foglalkoztatásából származó adóbevételek növelésén alapultak.

Ez a Koto SIB nevű projekt volt, az egyik első Európában megvalósított projekt, amelyet az Európai Beruházási Alap és az Európai Bizottság társfinanszírozott számos más magán- és intézményi befektetővel együtt.

Tárgy

2015 végén közbeszerzési eljárás indult az SIB projektmenedzserének kinevezése céljából. A projektmenedzser többek között a következő feladatokért felel:

- befektetési alap létrehozása;
- az alap értékesítése külső befektetők, például alapítványok és magánszemélyek számára;
- oktatók és munkahelyek felkutatása és a résztvevők képzésének megszervezése.

A program résztvevőinek célszámát három év alatt 2500-ban határozták meg, a szolgáltatások magukban foglalják az oktatást és a munkakör-specifikus képzést is. Elhelyezkedésüket követően a résztvevők folyamatos szakmai, nyelvi és kulturális támogatásban részesülnek.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

2015 decemberében előzetes tájékoztatót tettek közzé a Hivatalos Lapban, amelyben tájékoztatást kértek a piacról. Az előzetes tájékoztató ismertette, hogy a minisztérium érdeklődik egy szociális beruházási kötvény létrehozása iránt, amelynek célja új oktatási és foglalkoztatási modellek tesztelése a bevándorlók foglalkoztatásának felgyorsítása érdekében. Számos szervezet reagált az előzetes tájékoztatóra, és tájékoztató napot tartottak, ahol ismertették a dokumentumtervezeteket és a piaci szereplők észrevételeket tehettek.

2016 márciusában nyílt eljárás keretében a SIB projektmenedzsmenjtjére vonatkozó ajánlatok benyújtására vonatkozó eljárást megindító hirdetményt tettek közzé. A projektmenedzser többek között a következő feladatokért felel:

- A projekt megtervezése és irányítása
- A migránsok képzésének és foglalkoztatásának szervezése a projekt kimeneteivel összhangban, a szolgáltatókkal együttműködve
- Nyomon követés, időközi és zárójelentés

Az odaítélési szempontok a projekttervre (60%) és a projektmenedzser személyzetének tapasztalatára (40%) összpontosított. A felhívásra csak egy ajánlat érkezett az Epicus Oy (jelenleg FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy) részéről. Ez tükrözi a projekt innovatív jellegét és az ezen a piacon működő vállalatok viszonylag kis számát. Az ajánlatban számos szolgáltató szerepelt alvállalkozóként annak érdekében, hogy Finnország különböző helyszínein oktatást, képzést és munkaközvetítést biztosítsanak.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A közbeszerzés fő szociálpolitikai célkitűzése a foglalkoztatási lehetőségek biztosítása és a bevándorlók finn munkaerőpiaci integrációjának ösztönzése volt. A projektet lehetőségnek tekintették arra is, hogy az SIB-modellt Finnországban teszteljék, illetve meghatározzák a modell replikációs potenciálját.

Ellenőrzés

A projektmenedzser fizetését a keletkezett adók és a megtakarított munkanélküli ellátások összehasonlításával határozzák meg:

- az SIB-program résztvevői; valamint
- a hagyományos modell segítségével integrált kontrollcsoport.

Az összehasonlításra a szerződéses időszak végén kerül sor. Ha a projekt megtakarításokat eredményez a kormány számára, a projektmenedzser annak felét megkapja. Ezenkívül a projektmenedzser 1500 euró díjat kap minden olyan résztvevő után, aki több mint 70 napos képzésben részesül.

A szerződés értéke

A szerződés becsült értéke 8 625 000 euró volt. A teljes szerződéses értéket azonban a szerződési feltételek szerinti teljesítés alapján határozzák meg. A befektetési alap összértéke az SIB keretében 14,2 millió euró.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 40. cikke (előzetes piaci konzultációk) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).

Szereplők

- Közbeszerző szerv: Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium, Finnország
- Stratégiai partnerek: Hansel (központi beszerző szerv); SITRA (finn innovációs alap)
- Projektmenedzser: Epicus Oy
- Egyéb befektetők: Európai Beruházási Alap
- Szolgáltatók

A program résztvevői

Társadalmi hatások

- Az eddigi eredmények arra utalnak, hogy a Koto SIB résztvevőinek mintegy 50%-a talált munkát, ami lényegesen jobb, mint a kontrollcsoport eredménye.
- A program résztvevői a nyelvi képzésen és a munkaközvetítésen kívül egyéni tanácsadásban is részesülnek. A képzés általában 3–4 hónapig tart.
- Támogatást nyújtanak a munkáltatóknak is, akik közül egyeseknek nem rendelkeztek korábban tapasztalattal a bevándorlók foglalkoztatásában.
- 2019 végére összesen 2211 résztvevő volt a Koto SIB-ben, 869 főt foglalkoztatva. Ez számos munkakört és munkáltatót foglal magában, amelyek közül a legtöbb a vendéglátás/étterem, a logisztika, a takarítás és a gyártás területén tevékenykedik. A program résztvevőinek demográfiai megoszlása 63% férfi és 37% nő, ami részben a férfi migránsok magasabb finnországi számát tükrözi.
- A felsőfokú végzettséggel rendelkező résztvevőknek üzleti és vállalkozói képzést is kínáltak, ideértve egy [technológiai start-up programot](#).

Egyéb előnyök

- A minisztérium 2016 óta legalább 20 millió euró megtakarítást ért el e kezdeményezés révén. A Koto SIB sikerének köszönhetően más finn közigazgatási szervek is elkezdtek alkalmazni ezt a modellt, például ifjúsági szolgáltatások nyújtására.
- A minisztérium továbbá úgy döntött, hogy egy hasonló modellt alkalmazó második projektet is beszerez annak érdekében, hogy foglalkoztatási támogatást biztosítson a nem migráns, tartósan munkanélküli személyek számára. Erre a projektre versenypárbeszédés eljárás keretében írtak ki pályázatot, és a szerződés 2019-ben kezdődött.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Sonja Hämäläinen, a minisztérium migrációs igazgatója és a projektért felelős biztos így nyilatkozott: „A projekt és annak sikere szempontjából létfontosságú, hogy olyan közvetítővel dolgozzunk, aki érti a hatásbefektetés összetettségét, mivel ebben nagyon sok minden játszik szerepet. Ott van a magánbefektetések összegyűjtése, ott van az új projektmenedzser szerződtetése, ott van a hatás új módon történő mérése [...] a siker kulcsa, ha van egy független közvetítőnk, akivel meg lehet vitatni az ötleteket”.

Kapcsolat

Susanna Piepponen, vezető szakértő, Gazdasági és Munkaügyi Minisztérium, susanna.piepponen@tem.fi

33. A köztulajdonú bérlakások karbantartására irányuló közbeszerzés közös tervezése

Közbeszerző hatóság, ország: Szöuli Lakás- és közösségépítési Társulás, Koreai Köztársaság (Dél-Korea)

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Ez a kezdeményezés a Szöuli Lakás- és közösségépítési Társulás (SH) és a Szöuli Szociális Gazdasági Központ (SSEC) által nyújtott szolgáltatások közbeszerzésének közös tervezésére vonatkozik. A kezdeményezés kettős célt tűzött ki:

- jó életkörülmények biztosítása a köztulajdonú bérlakások lakói – főként alacsony jövedelmű háztartások – számára a szociális gazdasági szervezetek és vállalkozások (SEOE-k) által nyújtott minőségi karbantartási szolgáltatások révén;
- új piac nyitása a szociális vállalkozások számára egy köztulajdonban lévő nagy lakóparkban.

Koreában a SEOE-k négy kategóriát határozták meg jogilag: szociális vállalkozások, szövetkezetek, közösségi vállalkozások és önszolgáltató vállalkozások. Ebben az esetben a konzorcium egy szövetkezetből és egy szociális vállalkozásból állt.

Az SSEC és néhány SEOE által 2017-ben előterjesztett első javaslat szerint az SH és az SSEC a szociális gazdasági modellt követve létrehozta a köztulajdonú bérlakások karbantartási irodáját. Ez az integrált irányítási modell közösségi tulajdonban van, és jobb perspektívát kínál a lakásjólét tekintetében.

Ez nemcsak a hagyományos épületkarbantartást foglalja magában (pl. takarítás, biztonság, vízvezeték- és villanszerelés, liftek stb.), hanem a lakóparkban nyújtott közösségi szolgáltatásokat is (pl. a lakók munkaügyi tanácsadása, idősek és gyermekek közösségi gondozása, közösségi terek kezelése, kulturális rendezvények stb.).

Tárgy

Köztulajdonú bérlakások karbantartása és kezelése, valamint közösségi szolgáltatások nyújtása

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A Szöuli Lakás- és közösségépítési Társulás (SH) az ajánlattételi eljárást úgy alakította ki, hogy biztosítsa a SEOE-k részvételét a kezdeményezésben a következő elemek hozzáadásával:

- a szerződéskötési folyamat szociális gazdasági ágazattal való közös tervezése;
 - az ajánlattételben való részvétel korlátainak csökkentése annak érdekében, hogy a piacra újonnan belépő SEOE-k is részt vehessenek az ajánlattételi eljárásban;
 - fenntartott szerződések alkalmazása a szociális vállalkozások számára;
- a SEOE-k felkészítése arra, hogy megszerezzék a tanúsítványt a kollektív lakások köztulajdonban lévő lakóparkként való kezelésére.

A közbeszerzési eljárás során alkalmazott eszköz a szociális vállalkozások számára fenntartott szerződés volt (a 2014/24/EU irányelv 77. cikkéhez hasonlóan), amely [a helyi önkormányzatok részvételével kötött](#)

[szerződésekről szóló dél-koreai törvény](#) 9. cikke („A szerződéskötés módszerei”) és a 2013. június 30-ig módosított, [a szociális vállalkozások támogatásáról szóló törvény](#) 12. cikke („Kedvezményes vásárlás közintézmények által”) alapján készült.

A következő gazdasági szereplők voltak jogosultak ajánlatot tenni (közös ajánlatok benyújtását ösztönözték):

- lakáskezelési szolgáltatás (a teljes szerződés 85%-a): lakáskezelő vállalkozás
- lakásjóléti szolgáltatás (a teljes szerződés 15%-a): jóléti társulás vagy szociális vállalkozás a szociális vállalkozások támogatásáról szóló törvény 7. és 8. cikkében meghatározottak szerint.

Az ajánlatok értékelése során a következő szempontokat vették figyelembe:

- A vállalkozás kapacitása: 80%
(A következők alapján értékelve: a vállalkozás pénzügyi helyzete és hitelképessége, a hasonló projektekben szerzett korábbi tapasztalat a méret és a tartalom tekintetében, a szükséges készségekkel rendelkező technikusok száma, a kutatás-fejlesztésbe történő beruházás százalékos aránya, kockázatkezelési politikák és időgazdálkodás)
- Versenyképesség a teljes projekt javasolt költségére vonatkozóan: 20%

Az SH egy szövetkezetből és egy szociális vállalkozásból álló SEOE-konzorciumot választott ki, amely ellátja a karbantartási és szociális szolgáltatói feladatokat. A kezdeményezés 2017-ben indult a szöuli Jungrang kerület Szinne közigazgatási részlegében található lakóparkjában, ahol a szerződéses SEOE-k az egész lakópark (1300 háztartás) karbantartó irodáinak irányításáért felelnek.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az eljárás szociálpolitikai célja az volt, hogy megkönnyítse a szociális gazdasági szervezetek részvételét a köztulajdonban lévő bérlakások minőségi karbantartási szolgáltatásainak nyújtására kiírt pályázatban. Egy másik cél az volt, hogy munkahelyeket teremtsenek a lakópark lakói számára, ahol magas az alacsony jövedelmű családok koncentrációja.

Ellenőrzés

Az ajánlatkérő ellenőrizte, hogy a gazdasági szereplők a nemzeti jogszabályoknak megfelelően teljesítették-e a kritériumokat.

A karbantartó iroda irányítására vonatkozó szerződés értéke mintegy 300 000 euró, a közösségi ellátási szolgáltatásokban foglalt munkahelyteremtésre vonatkozó szerződés értéke pedig mintegy 1,1 millió euró.

A szerződéses szolgáltatások összértéke tehát két év alatt (2015 októberétől 2017 októberéig) 1,4 millió euró volt, bár az ajánlattételi eljárást három szerződésre osztották fel (kettő a karbantartás, egy a közösségi ellátás területén).

Eszköz

- A [helyi önkormányzatok részvételével kötött szerződésekről szóló dél-koreai törvény](#) 9. cikke („A szerződéskötés módszerei”) a 2014/24/EU irányelv 77. cikkéhez hasonlóan lehetővé teszi a szerződések fenntartását;
- a 2013. június 30-ig módosított, a [szociális vállalkozások támogatásáról szóló törvény](#) 12. cikke („Kedvezményes vásárlás közintézmények által”);

- Korea részes fele a WTO közbeszerzésről szóló megállapodásának, és az alkalmazott intézkedések összhangban vannak ezzel a megállapodással

Szereplők

- Projektvezető és ajánlatkérő szerv: Szöuli Lakás- és közösségépítési Társulás (SH) – a köztulajdonban lévő bérlakások építéséért és kezeléséért felelős önkormányzati társulás
- A szociális vállalkozások támogatása: Szöuli Szociális Gazdasági Központ (SSEC)
- Ajánlattevők: Szociális gazdasági szervezetek – ideértve a szolgáltatásokat nyújtó „Green Environment Korea” (Zöld Környezet Korea) nevű szervezetet is
- Kedvezményezettek: A lakópark lakói, akik fogyasztóként és a szolgáltató alkalmazottjaként egyaránt részt vettek a megvalósításban

Társadalmi hatások

- Ebben az esetben egy kormányhivatal és a szociális gazdasági ágazat a közbeszerzési eljárás tervezési szakaszától kezdve együttműködött azzal a közös érdekekkel, hogy jobb szolgáltatást és környezetet biztosítsanak a köztulajdonban lévő bérlakások lakói számára.
- A SEOE-kat elismerik a köztulajdonban lévő bérlakások fejlesztésének és karbantartásának műszaki és szociális szempontjaira vonatkozó szakértelmük miatt. A közjogi szerv az ajánlat társadalmi értékét növelte azzal, hogy a SEOE-k javára felülvizsgálta hagyományos ajánlattételi gyakorlatát.
- A szolgáltató munkahelyeket teremtett a köztulajdonban lévő bérlakások lakói, főként a részmunkaidős állást kereső háztartásbeliek/gondozók vagy a munkanélküli lakók számára.

Egyéb előnyök

- A modell könnyen megismételhető és kiterjeszhető más köz- és magántulajdonban lévő kollektív lakásokra (hatalmas, több ezer háztartást magában foglaló lakóparkok), ami Szöul városában a városi lakások leggyakoribb típusa. Ezért ez a modell új, nagyszerű kilátásokkal és társadalmi hatásokkal bíró üzleti lehetőségeket teremthet a szociális vállalkozások számára.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A bemutatott modellt eredetileg a lakók igényeihez igazodó különböző szolgáltatások (ideértve az ingatlankezelést, a gondozást és a szakképzést) integrált javaslatként tervezték egyfajta körforgásos gazdasági modellként egy lakóépület-komplexumban. Az a tény azonban, hogy a különböző szolgáltatások nyújtásáért különböző szolgáltatók feleltek, néha megnehezítette a szolgáltatások koherens és átfogó módon történő nyújtását.
- E modell esetleges megisméltése esetén növelni kellene a szerződés nagyságát, és a közbeszerzésnek több integrált szolgáltatásra kellene kiterjednie. A szerződés időtartamát meg kell hosszabbítani a stabilabb szolgáltatásnyújtás érdekében.
- A vállalkozások közötti konzorciumalakítás rugalmasabb feltételei javasoltak.

Kapcsolat

Arum Kim, csoportvezető, Titkárság, Szociális Gazdaság Globális Fórum (GSEF), ahreum.kim@gsef-net.org

Li Ju, vezető menedzser, Szöuli Szociális Gazdasági Központ, lilyatom@sehub.net

34. A kiskorú gyermekeket nevelő szülők ismereteinek és készségeinek fejlesztését célzó szolgáltatás közös tervezése és megvalósítása

Közbeszerző hatóság, ország: Brescia önkormányzata, Olaszország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Az eljárás olyan gazdasági szereplők kiválasztását irányozza elő, amelyek alkalmasak arra, hogy részt vegyenek a kiskorú (18 év alatti) gyermekeket nevelő családoknak nyújtott szolgáltatás Brescia önkormányzatával közös tervezési folyamatában. A későbbi szakaszban nyújtandó szolgáltatás végső célja:

- Valamennyi gyermek megfelelő fejlődésének és növekedésének elősegítése saját családjában a családi kapcsolatok erősítésével és a gyermek vagy kiskorú olyan rendellenességekkel szembeni védelmével, amelyek hatással lehetnek jóllétükre
- A családok helyi közösségekbe való jobb bevonásának támogatása.

Ez a szolgáltatás a Bresciában élő, kiskorú gyermekeket nevelő azon családoknak szól, akik önként veszik igénybe a szolgáltatást, vagy bírósági ítélet alapján kötelesek az önkormányzattal együttműködni.

Amennyiben a beszerzendő szolgáltatásra vonatkozó előírásokat megfelelően meghatározták, az önkormányzat rendes közbeszerzési eljárást indíthat. Ha azonban az önkormányzat jobban meg kívánja határozni a szolgáltatásra vonatkozó előírásokat, vagy új innovatív elemeket akar bevezetni, a közös tervezési folyamat érdekfeszítő módja lehet a gazdasági szereplők bevonásának, és a szolgáltatás jobb megtervezéséhez és nyújtásához szükséges új ötletek megtalálásának.

Brescia önkormányzata idáig központosított módon szervezte meg a gyermekeknek és családjaiknak nyújtott szolgáltatásait. 2015-ben átszervezték a szolgálatokat: öt területi szolgálatot hoztak létre, és az egyes szolgáltatásokért egy személy felel. Ezzel a pályázati felhívással az önkormányzat a közösségi munkára összpontosító területi, több szakmát magában foglaló csapatok létrehozása révén kívánta javítani a meglévő szolgáltatás területi szintű megszervezését⁴. A közösségi munka célja a családok nélkülözésének és marginalizálódásának megelőzése, továbbá a legszélveségebb esetekben a gyermekek védelme, valamint a családjuktól való elszakításuk lehető legnagyobb mértékű elkerülése.

Ezen ajánlati felhívás ötlete a bresciani önkormányzat és a bresciani „Piano di Zona” (helyi területfejlesztési terv) munkájában részt vevő szereplők közötti rendszeres párbeszédéből és együttműködésből származik. Az ilyen tervet a 328/2000. sz. olasz törvény írja elő, amely meghatározza a szociálpolitikák és szolgáltatások tervezésének és átszervezésének szabályait. Ez a terv a szociális szolgáltatások helyi szintű biztosításának programozására szolgáló eszköz. Meghatározza azokat a prioritásokat, stratégiai célkitűzéseket,

⁴ A közösségi munka az a folyamat, amelynek során a szociális munkások és más szakemberek segítik az embereket abban, hogy kollektív fellépések révén javítsák a lakóhelyük szerinti helyi közösséghez való kapcsolatukat és tartozásukat.

módszereket, eszközöket és emberi erőforrásokat, amelyek a közszolgáltatások és társadalmi beavatkozások integrált rendszerének megvalósításához szükségesek.

Tárgy

A kiskorú gyermekeket nevelő szülők ismereteinek és készségeinek fejlesztését célzó szolgáltatás közös tervezése

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az eljárás első szakasza egy nyílt eljárás volt, amelynek célja azon gazdasági szereplő(k) kiválasztása volt, akivel/akikkel kidolgozásra kerülnek a szóban forgó szolgáltatás közös tervezésével kapcsolatos tevékenységek. Az ajánlatokat a legjobb ár-minőség arány alapján értékelték. A projekt minőségére 0 és 80 közötti pontokat adtak, míg a gazdasági ajánlatra legfeljebb 20 pont volt adható.

A minőségi szempontok a következők voltak:

- A szolgáltatás megszervezése – legfeljebb 40 pont a következőképpen elosztva:
 - A projektjavaslat átfogó kidolgozása (20 pont), különös tekintettel az egyes szakmai profilokhoz megkövetelt tevékenységekre és a szolgáltatás általános céljainak és célkitűzéseinek megvalósítására
 - A beavatkozások kialakítására, értékelésére és megtervezésére vonatkozó eljárások és módszerek szociális közszolgálattal együtt történő meghatározása (10 pont)
 - Annak leírása, hogy a különböző szakmai profilok hogyan működnek együtt a folyamatban lévő konkrét szolgáltatásokkal (például a PIPPI családtanácsadó projekt⁵, vagy a nevelőszülői gondozási projekt) és a megvalósítandó új szolgáltatásokkal (pl. az önkormányzati óvodák oktatási szolgáltatásai) (10 pont)
- Szakmai csapat: legfeljebb 25 pont, amely a következőképpen oszlik meg:
 - A közösen tervezendő szolgáltatás keretében foglalkoztatott személyzet létszáma és minősége (meghatározva a teljes és részmunkaidős alkalmazottak számát, a munkakörben eltöltött átlagos szolgálati időt, a követelményrendszerben meghatározottakhoz képest a területen szerzett további tapasztalatokat és képzettségeket) (10 pont)
 - Koordinációs és támogatási mechanizmusok a különböző érintett szakmai szereplők közötti közös nyelv kialakításához (a csapatépítést erősítő módszerek, a több szakmát magában foglaló integrált értékelések kidolgozásának eszközei, az egyes szakemberek konkrét teljesítménycéljai, valamint az elért időközi és végleges eredmények meghatározása) (10 pont)
 - A személyzet számára javasolt képzési és műszaki továbbképzési terv, kivéve a jogszabályban előírt kötelező képzést és a gazdasági ajánlatban javasolt képzést (5 pont)

⁵ A PIPPI. Program (az intézményi elhelyezés megelőzésére irányuló beavatkozási program) 2010-ben indult a Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium, a Padovai Egyetem, 10 olasz város és a kiskorú gyermekek védelmét célzó szociális szolgálatok együttműködésének eredményeként. A program célja a beavatkozási gyakorlatok megújítása, hogy csökkenjen a gyermekek bántalmazásának, majd ennek következtében a szülői házból való kiemelésének kockázata. Ez úgy érhető el, hogy koherens módon megfogalmazzák az ilyen családokban élő gyermekek szükségleteihez kapcsolódó különböző cselekvési területeket, figyelembe véve a szülők és a gyermekek szempontjait e szükségletek elemzése és megválaszolása során.

- Együttműködés a közösséggel – legfeljebb 15 pont a következőképpen elosztva:
 - A különböző szakmai profilokkal, valamint a területen működő intézményekkel és szereplőkkel való együttműködés módjainak leírása, továbbá az együttműködést elősegítő eszközök bemutatása (10 pont)
 - Innovatív javaslatok a szülők ismereteinek és készségeinek fejlesztésére és megerősítésére (5 pont)

A különböző szakmai profilok a következőképpen működnek együtt a családokkal:

- A pszichológus pszichológiai, oktatási, szociális és klinikai szempontból nyújt támogatást.
- Az oktató feladata a szülők és a gyermekek közötti, valamint a családon belüli kapcsolatok támogatása a család otthonában, a család mindennapi élete keretében végzett munka révén.
- A szociális munkás feladata, hogy biztosítsa a háztartások gondozási és higiéniai szükségleteinek kielégítését.
- A nevelőszülői tanácsadó támogatja a folyamatban lévő vagy elindítandó nevelőszülői projekteket.
- Az etnoklinikai tanácsadó feladata a külföldi család és a különböző érintett szolgálatok és szakemberek közötti megértés, kapcsolatok és tárgyalások elősegítése.
- A kulturális és nyelvi közvetítő feladata, hogy megkönnyítse a szolgáltatások kommunikációját a nem olasz kultúrából származó családok számára.
- A szolgáltatás koordinátora garantálja a szolgáltatás minőségét, felügyeli a tevékenységek végrehajtását, az érintett személyzetet, valamint ellenőrzi a szolgáltatás hatékonyságát és eredményességét.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A meghatározott szolgáltatások stratégiai programozásának és operatív tervezésének javítása
- A közösségi munka fejlesztésének előmozdítása Brescia öt területi egységén
- A szóban forgó szolgáltatások preventív megközelítésének megerősítése a gyermekeket és kiskorú gyermekeket esetlegesen érintő nehézségek, bántalmazások vagy rendellenességek elkerülése érdekében
- A szolgáltatásban részesülő családok helyi közösségbe való bevonásának javítása és az oktatási szegénység megelőzése

Ellenőrzés

A műszaki és pénzügyi alkalmassággal kapcsolatban az ajánlatkérő szerv a következő hat szakmai profilra (pszichológus, oktató, szociális munkás, nevelőszülői tanácsadó, etnoklinikai tanácsadó, kulturális és nyelvi közvetítő, valamint a szolgáltatás koordinátora) vonatkozó követelmények teljesüléséről az ajánlattevő által javasolt szakemberek önéletrajzában ellenőrzésével győződött meg.

A szerződés értéke

A szolgáltatás éves szerződéses értéke 600 275 euró, hía nélkül, azaz összesen 2 401 102,10 euró hía nélkül, négy évre. Ezt az összeget ki kell egészíteni azokkal a forrásokkal, amelyeket a kiválasztott gazdasági szereplő(k)nek társfinanszírozás formájában kell biztosítaniuk.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szociális és egyéb meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó enyhébb szabályozásáról szóló 74–77. cikke
- A 2017. július 3-i 117. sz. törvényerejű rendelet (a harmadik szektorról szóló kódex) 55. cikke, amely a közigazgatás és a harmadik szektor szereplői közötti együttműködés egyéb formái mellett meghatározza a szolgáltatások közös tervezésének eszközét
- A 328/2000. sz. olasz törvény, amely meghatározza a szociálpolitikák és szolgáltatások tervezésének és átszervezésének szabályait.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Brescia önkormányzata
- Brescia helyi cselekvési tervének partnerei: önkormányzatok, társulások, szociális szövetkezetek, Caritas (a római katolikus segély-, fejlesztési és szociális szolgáltatási szervezetek szövetsége) és a szociálpolitikák és szolgáltatások helyi szinten történő tervezésében és megvalósításában aktívan részt vevő községek.
- Szerződötett szolgáltató: Három szociális szövetkezetből álló csoport: (ebben az ajánlati felhívásban két, egyenként három szociális szövetkezetből álló csoport nyújtott be ajánlatot).
- A közösen tervezett szolgáltatás felhasználói: Kiskorú gyermekeket nevelő családok (szülők és gyermekek egyaránt)

Társadalmi hatások

A tevékenységek 2019 nyara után kezdődtek, és a hatásokat még nem értékelték ki. A fő mutatók a családjuktól elválasztott gyermekek és a nők elleni családon belüli erőszakos cselekmények számának várható csökkenése lesznek. Az eddig elért főbb társadalmi hatások a következők:

- E szolgáltatás szociális szövetkezetekkel való közös tervezése magasabb színvonalú szolgáltatásokat eredményezett, mivel a területen tapasztalatokkal rendelkező és a szolgáltatást igénybe vevő családok körülményeivel tisztában lévő szociális szövetkezetek szempontjait is figyelembe vették
- A közös tervezés az önkormányzat által indított egyéb projektekkel és beavatkozásokkal együtt hozzájárult a preventív megközelítés gyermekvédelmi szolgálatok, valamint a kiskorú gyermekeknek és családjaiknak nyújtott szolgáltatások terén való megvalósításához
- Megerősödött a különböző érintett szereplők közötti partnerségi munka (különösen az iskolákkal; más családok segítségével fokozott támogatásban részesítik a családokat)
- A nehéz helyzetben lévő családok körül biztonsági hálót hoztak létre, amelynek célja az elszigetelődés és a marginalizálódás megelőzése

Egyéb előnyök

- A szolgáltatások közös tervezésének kezdeményezésére irányuló eljárást már Bresciában már megismételték. Ez az ajánlati felhívás a gyermekeknek, kiskorú gyermekeknek és családjaiknak nyújtott szolgáltatások keretében második alkalommal lett közzétéve. A mélyszegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet célzó szolgáltatások átszervezésére irányuló közös tervezési folyamatok kezdeményezésére irányuló eljárást is elindítottak. Hasonló felhívás indulhat a fogyatékoság területén is.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A szolgáltatások közös tervezésére irányuló hasonló közigazgatási eljárás kidolgozásához szükséges idő 30%-kal hosszabb, mint a rendes közbeszerzési eljárás megindításához szükséges idő, amely magában foglalja a vonatkozó személyi költségeket, valamint a nagyon jó önkormányzati szervezést és tervezést is.
- E közös tervezési folyamat elindítása előtt szükség volt arra, hogy a helyi cselekvési terv keretében előzetes stratégiai tervezési gyakorlatra kerüljön sor. A tervezési gyakorlat az önkormányzat által az általános szociális szolgáltatásnyújtás tekintetében fennálló szükségletek, prioritások és erőforrások meghatározására szolgált. Ez a gyakorlat segített meghatározni a szolgáltatásra vonatkozó előírásokat.
- A közös tervezési folyamatokat és a helyi szociális helyzetet ismerő, hozzáértő személyzet alapvető fontosságú mind az önkormányzat, mind az egyéb érintett szereplők részéről. Szükség van arra is, hogy a szociális helyzetről tájékoztató adatok álljanak rendelkezésre.

Kapcsolat

Massimo Molgora, humán szolgálatok és oktatási terület, a szociális szolgáltatási ágazatért felelős igazgató,
MMolgora@comune.brescia.it

35. A gondozási szolgáltatások tervezésére, szervezésére és nyújtására vonatkozó minőségi előírások részvételen alapuló meghatározása, valamint ezek közbeszerzésbe való foglalása

A közbeszerzési hatóság neve: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gdynia (Gdyniai Szociális Szolgáltatások Önkormányzati Központja), Lengyelország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2011-ben és 2012-ben Gdynia városa megszervezte „a gondozási szolgáltatások minőségéről szóló gdyniai párbeszéd” című rendezvényt. A cél a gondozási szolgáltatásokban érdekelt felek igényeinek és elvárásainak azonosítása és kielégítése a gondozási szolgáltatások minőségének javítása érdekében. Ez lehetőséget kínált egy széles körű vitára, amelyen valamennyi érdekelt fél részt vett: több mint 1000 ember vett részt a vitán, ideértve az ellátást igénybe vevőket és a szolgáltatókat. Az ellátást igénybe vevők és a szolgáltatók csoportosan és egyénileg is találkoztak; azokat, akik nem tudtak részt venni a 18 ülés egyikén sem, otthonukban keresték fel és készítettek velük interjút. A résztvevőket megkérdezték, hogy mit tekintenek jó gondozási szolgáltatásnak.

Ennek eredményeként közös minőségi kritériumokat, iránymutatásokat és szabványokat fogalmaztak meg, amelyeknek az ellátás és a munka minőségének javulásához kell vezetniük a gondozási ágazatban.

A gondozási szolgáltatások területén meghatározott szabványokat ezután beépítették a közbeszerzési eljárásokba. A gondozók foglalkoztatására vonatkozó követelmények meghatározásával (például minimálbér, megfelelő szerződés és képzési alap megléte – a gondozói képesítéseket és készségeket fejlesztő szakképzések és szakmai tanfolyamok esetében – vagy a munkáltatók hozzájárulása egy helyi képzési alaphoz) a helyi hatóságok a gondozói szakma megítélésének és a gondozók képzettségi szintjének javítására törekuszenek. A „gondozási szolgáltatások minőségéről szóló gdyniai párbeszéd” mottója a következő volt: *„Látni akarunk. Hallani akarunk. Együtt akarunk dönteni”*.

Tárgy

Hatékony és inkluzív gondozási szolgáltatások nyújtása az ellátást igénybe vevők sajátos igényeinek figyelembevételével.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Közbeszerzést megelőző szakasz:

A közbeszerzést megelőző folyamat első eredménye a „Minőségi gondozási szolgáltatások chartája” volt, amely az érdekelt felek által meghatározott átfogó értékeket és fő minőségi kritériumokat ismertette, mint például: hatékonyság, helyes irányítás, az együttműködéshez való pozitív hozzáállás, információáramlás, kölcsönös tisztelet, rendelkezésre állás, felelősség, alkalmazkodóképesség és szolidaritás.

Előírások

A közbeszerzési eljárásokban a gondozási szolgáltatásokra vonatkozó műszaki leírás tartalmazza a konzultáció alapján meghatározott alapvető követelményeket. A legelőnyösebb ajánlatot a következő odaítélési szempontok alapján választják ki:

- Ár – 45%
- A szerződéshez rendelt gondozó személyzet minősége és létszáma – 45% (a kijelölt személyzet szakmai képesítése alapján értékelt minőség)

A gondozók munkafeltételei – 10% Szerződésteljesítési feltételek

A szerződések szigorú követelményeket tartalmaznak a gondozók tisztességes munkafeltételeinek biztosítása érdekében (ideértve a munkabért és a munkaidőt), valamint az önfejlesztés és a szakmai képesítések emelésének lehetőségét. 2014-ig például a szerződő félnek a bérszámfejtési alap 1%-ának megfelelő képzési alapot kellett létrehoznia a gondozók speciális képzése céljából.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A „tartózkodási helyen nyújtott gondozási szolgáltatásokra vonatkozó gdyniai szabvány” azért került kidolgozásra, mert továbbra sem állnak rendelkezésre a gondozási szolgáltatási szabványokra vonatkozó jogi normák vagy a lengyel Családügyi, Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium által ajánlott iránymutatások.

A dokumentum leírja, hogyan kell megszervezni és biztosítani a jó minőségű gondozási szolgáltatásokat úgy, hogy azok megfeleljenek a helyi érdekeltek igényeinek. Először a gondozási szolgáltatások céljait és az elvárt eredményeket határozzák meg, majd bemutatják a helyi gondozási szolgáltatások jegyzékét, ideértve a személyes és háztartási szolgáltatások széles kínálatát.

Ezt követően a gondozási szolgáltatások szervezőinek, a szolgáltatóknak és a gondozóknak kötelességei és jogai, valamint a gondozók szakmai képzésére vonatkozó követelmények kerülnek meghatározásra. A gondozók foglalkoztatásával kapcsolatos fő értékek a következők: a nyolcórás munkanap elfogadása és munkaszerződés megléte, tisztességes bérfeltételek, a foglalkoztatás feltételei tekintetében fennálló megkülönböztetésmentesség, valamint a szakképzésben való részvétel.

A szabványt Gdynia város polgármestere a gondozási szolgáltatások nyújtásának helyi zsinórmértékeként határozta meg, és 2011 májusa óta a kiírási feltételeknek és a szerződéses kikötéseknek tartalmazniuk kell.

A referenciaszabványok között szerepeltek az alábbi vonatkozó ILO-egyezmények:

- Az ILO alapokmánya – 427. cikk
- C100 – Az egyenlő díjazásról szóló egyezmény
- C111 – A (munkahelyi) hátrányos megkülönböztetésről szóló egyezmény
- C140 – A fizetett tanulmányi szabadságról szóló egyezmény
- C175 – A részmunkaidőről szóló egyezmény

Ellenőrzés

Az ellenőrzés és nyomon követés a következő mutatókon alapul:

- a gondozási szolgáltatások nyújtásának mennyiségi és minőségi kritériumai a „gondozási szolgáltatásokra vonatkozó gdyniai szabvány” alapján;
- annak biztosítása, hogy a gondozók díjazása megfeleljen a lengyel jogszabályoknak (jogilag kötelező minimális órabér, amely nem alacsonyabb a lengyel jogszabályok alapján alkalmazandó bérnormáknál, és amely az iskolai végzettség és a szakmai képzés szintjétől függ);
- a szükséges munkafeltételek és egyéni védőfelszerelések biztosítása;
- az előírt foglalkoztatási forma (munkaszerződés) biztosítása;
- a munkaidőre vonatkozó előírások biztosítása (nyolcórás munkanap);
- a gondozók képzéshez való hozzáféréseinek biztosítása;

- a gondozók képzettségi szintje, ideértve a teljeskörűen képesített gondozók számát;
- a gondozó személyzet helyettesítése, a helyettesítések megszervezésének hatékonysága.

A szerződés értéke

2011–2018 között 39 szociális záradékkal ellátott közbeszerzési eljárásra került sor, és 39 gondozási szolgáltatásokra vonatkozó szerződést kötöttek, összesen 49,1 millió PLN, azaz mintegy 11,4 millió EUR értékben.

Eszközök

- A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).
- Helyi szabályozás – Gdynia polgármesterének rendelete: 2073/11/VI/R, 2011. május 24.

Szereplők

A párbeszéd folyamatában a gondozási szolgáltatások több mint 1000 közvetlen és közvetett érdekeltje vett részt, többek között:

- Végfelhasználók (idős állampolgárok és családtagok)
- Az első vonalban dolgozó személyzet (gondozók)
- Önkéntes dolgozók
- Szociális munkások
- A szolgáltatások vevőinek és szolgáltatóinak vezetői
- Helyi hatóság

Társadalmi hatások

- Közös jövőkép a helyi környezetben végzett jó minőségű gondozásról.
- A munkafeltételek minőségének javítása a gondozási ágazatban, amelyet az egyik alulértékelt, rossz munka- és bérfeltételekkel rendelkező ágazatnak tartanak.
- A gondozók kompetenciáinak és képzettségi szintjének fejlesztése.
- A gondozói szakma megítélésének javítása.
- A gondozási szolgáltatások minőségének javítása a felhasználók számára, és ezáltal mindennapi életük minőségének javítása.

Egyéb előnyök

- Gdynia tapasztalatai a közszolgáltatások lényegének és társadalmi értékének meghatározására irányuló részvételi folyamat lefolytatásával, valamint a foglalkoztatást támogató eszközök közbeszerzés során való alkalmazásával megerősítik, hogy ezek a szolgáltatások minőségének javítására, a munkaerőpiac befolyásolására és a társadalmilag felelős vállalkozások elősegítésére szolgáló eszközök lehetnek.
- A társadalmilag felelős közbeszerzési normák meghatározását eredményező részvételi folyamatot sikeresen tesztelték és végrehajtották, és még ma is működik. A folyamat más szociális szolgáltatások esetében is megismételhető, és más szervezetek is elvégezhetik.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A folyamatban lévő demográfiai folyamatok és a családmodell változásai már most is komoly kihívást jelentenek a szociálpolitikák számára, és kétségtelenül szükségessé teszik a gondozási szolgáltatások körének és mértékének, valamint az erre a célra fordított kiadások szintjének és hatékonyságának folyamatos kiigazítását.
- A gondozási szolgáltatások tervezésének, szervezésének és nyújtásának részvételi megközelítése hatékonyabbá, inkluzívabbá és az igénybe vevők egyéni szükségleteihez igazította teszi azokat, miközben lehetővé teszi a szerződő felek számára, hogy megfelelő feltételek mellett hajtsák végre a szolgáltatásokat.

Kapcsolat

Katarzyna Stec – Gdyniai Szociális Szolgáltatások Önkormányzati Központja,
Lengyelország, k.stec@mopsgdynia.pl

36. Több szervezet által nyújtott szociális ellátási szolgáltatások

A közbeszerzési hatóság neve: Riga város önkormányzatának jóléti főosztálya, Lettország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Riga városában a szociális ellátási szolgáltatásokat egy keretmegállapodás keretében jelenleg több szervezet nyújtja. Ezt az eszközt Riga Városi Tanácsának jóléti főosztálya már hat éve alkalmazza.

Ezt megelőzően az ajánlatkérő szerv ajánlati felhívást tett közzé, amelyet általában egyetlen, a szolgáltatások területi lefedettségét tekintve nagyon korlátozott kapacitású gazdasági szereplő nyert meg. A Lett Szamaritánusok nevű szervezet ezt a gyakorlatot az Állami Közbeszerzési Hivatalnál (mint fellebbviteli szervnél), azzal érvelve, hogy ez a rigai szociális szolgáltatások nyújtásának monopolizálását jelenti. Az ügyet a Lett Szamaritánusok javára döntötték el. Ez a monopóliumot lehetővé tevő beszerzési gyakorlatok megszüntetését jelentette. Ezeket átláthatóbb, versenyalapú és nyíltabb közbeszerzési eljárásokkal váltották fel. Ennek elérése érdekében az ajánlatkérő hatóság keretmegállapodásokat alkalmaz a Riga városában nyújtott szociális ellátási szolgáltatások tekintetében. Ezek a szolgáltatások a 2014/24/EU irányelv 74–77. cikke szerinti enyhébb szabályozás hatálya alá tartoznak.

A keretmegállapodás keretében beszerzett szolgáltatások közé tartozik a személyes gondozásban és/vagy háztartási munkában való segítségnyújtás olyan személyek számára, akik életkoruk vagy fogyatékoságuk miatt nem képesek azt maguk ellátni. A célcsoportok olyan személyek, akik vagy egyedül élnek, vagy akiknél a velük együtt élő családtagok életkoruk, egészségi állapotuk vagy foglalkoztatási helyzetük miatt nem tudják a szükséges gondozást biztosítani. A keretmegállapodás kiterjed a fogyatékkal élő kiskorúak gondozására is.

Tárgy

Keretmegállapodás több gazdasági szereplővel a rigai szociális szolgáltatásokat igénybe vevő személyeknek nyújtott otthoni gondozási szolgáltatásokról 2020-ban.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A keretmegállapodást a szociális ellátási szolgáltatásokra vonatkozó (a lett közbeszerzési törvény 2. mellékletében említett) közbeszerzési eljárás keretében ítélték oda, amely egyfajta nyílt eljárás. A szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek a szerződés időtartama alatt 250 000 órányi szolgáltatást kell biztosítaniuk, és 130 alkalommal kell sürgősségi szolgálatot teljesíteniük. A szolgáltatást igénybe vevőkkel egyedi szerződéseket kötnek, és a gondozási terveket az általános feltételekkel összhangban kell elfogadni.

Az ajánlattevőknek a következő kritériumoknak kellett megfelelniük műszaki és szakmai alkalmasságuk tekintetében:

- Szociális gondozók foglalkoztatása, akik legalább első szintű felsőfokú szociális gondozói végzettséggel, vagy legalább szociális gondozói szakközépiskolai végzettséggel rendelkeznek (szakközépiskola vagy más, szakközépiskolai képzést folytató oktatási intézmény elvégzése után), valamint gondozók foglalkoztatása (akik megfelelnek a csökkentett iskolai végzettségi követelményeknek)
- A szakmai kompetencia rendszeres fejlesztésének biztosítása, a „Szociális szolgáltatókra vonatkozó követelményekről” szóló, 2017. június 13-i 338. számú kormányrendelet 9. bekezdésének megfelelően.

A műszaki ajánlatban az ajánlattevőknek a következő információkat kellett megadniuk:

- a kerületi egységek, valamint a gondozók száma és a nyújtott házi gondozási szolgáltatások óraszám;
- a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó rendelkezések, ideértve az ügyfélpanaszok kezelésére vonatkozó szabályokat és a felhasználandó erőforrásokat;
- a szolgáltatás időtartama, a gondozók munkaidejének megszervezése és a szabályozási követelményeknek való megfelelés;
- a felnőttek és kiskorú gyermekek számára nyújtott szolgáltatás tartalma, ideértve a szabályozási követelményeknek való megfelelésre, a munkamódszerekre és a munkavégzéshez használt anyagokra, a szolgáltatás dokumentációjára és a dokumentumok megőrzésére vonatkozó információkat;
- az ajánlattevő vállalkozások és szervezetek értékelése a területi lefedettség, a személyzet képzettsége és tapasztalata, valamint a rendelkezésükre álló infrastruktúra alapján történik.

Hat ajánlat érkezett, és mind a hat szolgáltatót felvették a keretmegállapodásba.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Riga önkormányzata úgy döntött, hogy (a 2014/24/EU irányelv 33. cikke szerint) keretmegállapodást köt, hogy az alábbiakat biztosítsa:

- a szolgáltatások fizikai elérhetősége, azaz a szolgáltatások helyben, a felhasználók lakóhelyének közelében kerülnek nyújtásra;
- a szolgáltatások magas színvonala, azaz a szervezetek képesek otthoni gondozási szolgáltatásokat nyújtani, rendelkeznek tapasztalattal és megfelelnek a szakmai követelményeknek;
- rendelkezésre állás, azaz a keretmegállapodás lehetővé teszi a szociális szolgáltatók rigai hálózatának kialakítását, és növeli az otthoni gondozási szolgáltatások nyújtásának rendelkezésre állását.

A közbeszerzési szerződés célja az egyén és/vagy a család életminőségének javítása, az alapvető személyes szükségletek biztosítása, a háztartási munkában való segítségnyújtás és a személyes gondozás olyan személyek számára, akik önellátása életkoruk vagy fogyatékosságuk miatt objektív nehézségekbe ütközik.

Ellenőrzés

- A Közbeszerzési Bizottság megvizsgálta, hogy a műszaki ajánlatok megfelelnek-e a szociális szolgáltatókra vonatkozó követelményekről szóló, 2017. június 13-i 338. számú kormányrendelet 1. cikkének (6) bekezdésében meghatározott követelményeknek.
- A pályázati dokumentáció benyújtásakor az ajánlattevőknek be kellett nyújtaniuk egy szakember által kiállított igazolást arról, hogy az ajánlattevő megfelel a szakmai fejlődéssel kapcsolatos konkrét követelménynek.
- Az ajánlattevő által nyújtott szolgáltatás minőségének értékelését szükség szerint a rigai szociális szolgálat szakemberei végzik.
- Az ajánlattevőknek évente legalább egyszer önértékelést kell végezniük a szolgáltatás minőségére vonatkozóan.
- A szerződés ellenőrzését a Szolgáltató munkatársai végzik.
- Éves jelentéseket és számlákat nyújtanak be az ajánlatkérő szervnek.

A szerződés értéke

Becsült: A keretmegállapodás teljes értéke nem haladja meg a 12 877 609 eurót, hía nélkül. Az egy főre jutó óránkénti kiadások nem haladhatják meg a 4,44 eurót, a sürgősségi otthoni gondozási szolgáltatások kiadásai pedig nem haladhatják meg a napi 30 eurót. A keretmegállapodás kezdeti időtartama egy év, amely 2020. január 1-jén kezdődik.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szociális és egyéb meghatározott szolgáltatásokra megállapított enyhébb szabályozásáról szóló 74–77. cikke.
- A „Szociális szolgáltatókra vonatkozó követelményekről” szóló, 2017. június 13-i 338. számú kormányrendelet.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Riga város önkormányzatának jóléti főosztálya
- A keretmegállapodásban részes szervezetek:
 - „Latvijas Samariešu apvienība”, a lett Szamaritánus Egyesület
 - „Latvijas Sarkanais Krusts”, a lett Vöröskereszt
 - „Biedrība SIA Mājas aprūpe”, Rigában otthoni gondozási szolgáltatást nyújtó szociális vállalkozás
 - „Svētā Jāņa palīdzība”, a Johanniter International lett tagja, önkéntes humanitárius szervezet
 - „SIA Pirmais Patronāžas Serviss”, időskorúak és fogyatékkal élők szociális ellátásával foglalkozó szervezet
 - „AS Aprūpes birojs” szervezet, amely professzionális egészségügyi szolgáltatásokat nyújt a betegeknek otthonukban

Társadalmi hatások:

- A szociális szolgáltatások és azok területi lefedettségének javítása az önmaguk ellátására képtelen személyek számára Riga városában, és ennek következtében e személyek és családjaik életminőségének javítása.
- Minden felhasználó különböző kritériumok – például vallási vagy nem vallási szervezet – alapján választhatja ki a számára legmegfelelőbb szolgáltatót.

Egyéb előnyök

- A keretmegállapodás alkalmazása különösen előnyös, mivel számos olyan szociális ellátó szervezet létezik, amely képes megfelelő szociális ellátási szolgáltatásokat nyújtani Riga önkormányzata számára, ugyanakkor nincs egyetlen olyan szervezet sem, amely képes lenne a területen szükséges összes szociális szolgáltatást biztosítani. Ez az eszköz a keretmegállapodás keretében való együttműködésük révén lehetővé tette a szociális szolgáltatók hálózatának létrehozását Rigában, továbbá megerősítette a nonprofit szociális szolgáltatási ágazatot is azáltal, hogy hozzáférést biztosít a számukra korábban el nem érhető közbeszerzésekhez.
- A szociális ellátási szolgáltatásokat több szervezet nyújtja; egy szervezet sem rendelkezik monopóliummal. A szociális vállalkozások jobban hozzáférnek a közbeszerzési szerződésekhez.
- A verseny szabályozott, és a legjobb szolgáltatót nem csupán a legalacsonyabb ár, hanem a felhasználó számára legmegfelelőbb ajánlat alapján választják ki.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A keretmegállapodás időtartama egy év, amely évente legfeljebb négy évvel meghosszabbítható. Néhány más helyi önkormányzat (helyi normatív jogi aktusaiban) előírta, hogy a megállapodás hároméves időtartamra köthető. Ha a megállapodás időtartama egy évnél hosszabb, az nagyobb stabilitást biztosít a szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatók számára. Azokban az esetekben azonban, amikor a megállapodások egy évnél hosszabbak, az új szolgáltatók nehezebben képesek belépni a piacra.
- Azokban az esetekben, amikor lakhatást biztosítanak szociális ellátási szolgáltatásként, a megállapodás időtartamának egy évnél hosszabbnak kell lennie. Egyes helyi önkormányzatok azonban évente bonyolítják le a közbeszerzési eljárásokat, így fennáll a kockázata annak, hogy a felhasználóknak minden évben egyik lakóhelyről a másikra kell költözniük.

Kapcsolat

Agnese Fridenberg, jogi szakértő, agnese.fridenberg@providus.lv

Andris Bērziņš, A Lett Szamaritánus Szövetség elnöke samariesi@samariesi.lv

37. Szociális szolgáltatások önálló életvitel biztosítása érdekében történő beszerzése Kasiadorysban, Litvánia

Közbeszerző hatóság, ország: Kasiadorys önkormányzata, Litvánia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A 2030-ig tartó időszakra szóló litván előrehaladási stratégia stratégiai keretet biztosít a közigazgatási szervek tevékenységeinek irányításához, hogy a következő években választ tudjanak adni a társadalmi, gazdasági és környezeti kihívásokra. A stratégia egyik fő pillére a közösségek, a nonprofit szereplők és az NGO-k közvetlen bevonásának lehetővé tétele az ilyen kihívások hatékonyabb kezelése érdekében. Ez kulcsfontosságú következményekkel járt a közbeszerzések lebonyolítása és a közigazgatási szervek szociális szolgáltatások közvetlen szolgáltatóiként betöltött szerepének vonatkozásában. Először is, a stratégia kimondja, hogy a közszektor csak akkor nyújthat szolgáltatásokat, ha az NGO-k, a civil társadalmi szervezetek és a magánvállalkozások nem tudják azokat biztosítani. Másodsor, amint azt a 2014–2020-as Nemzeti Előrehaladási Program is jelzi, a helyi szinten nyújtott szociális közszolgáltatások legalább 15%-át ilyen magánszereplőknek kell beszerezniük és teljesíteniük.

A szociális szolgáltatások magánszereplők általi fokozott nyújtásának előmozdítása a következő célokat szolgálja:

- magasabb minőségű szolgáltatások biztosítása a szociális hatások jobb mérése révén;
- a szakértelem és a tapasztalat hiányának leküzdése a szolgáltatások bővítése terén; és
- a tevékenységek és ráfordítások alapján történő közbeszerzés helyett az eredmény- vagy hatáslapú megközelítések kidolgozásának elősegítése.

Az Enterprise Lithuania, a Gazdasági és Innovációs Minisztérium alá tartozó nonprofit ügynökség, amelynek célja a vállalkozói készség és a vállalkozásfejlesztés előmozdítása, elkészítette a [közszolgáltatások átadásáról szóló útmutatót](#). Az útmutató a helyi hatóságokat célozza meg, és célja, hogy bővítse a közbeszerzési szabályokkal, a hatásmérési módszerekkel és a rendelkezésre álló finanszírozással kapcsolatos ismereteket, valamint tanácsokkal szolgáljon a kulcsfontosságú jogi kérdésekben.

Az Enterprise Lithuania néhány helyi hatóságot is támogatott a mentális egészségi problémákkal küzdő emberek társadalmi és gazdasági integrációját elősegítő támogató szolgáltatásokra irányuló közbeszerzések megtervezésében. Jelenleg a mentális egészségi problémákkal küzdő emberek közösségi környezetben, önállóan élnek. A közigazgatási szervek azonban a jóllétükről való gondoskodás mellett arra is törekuszenek, hogy elősegítsék a mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek társadalmi integrációját és javítsák életminőségüket. Különösen a mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek számára hiányzik a társadalmi részvétel, a hobbi és az, hogy a negatív sztereotípiákon túl közösségük értékes tagjaként ismerjék el őket. A gazdasági integráció egyik fő akadálya a közösségekben (vagy ésszerű távolságban) elérhető és az egyes személyek képességeinek megfelelő munkalehetőségek hiánya.

2019 decemberében Kasiadorys önkormányzata elindította az önálló életvitelt támogató szolgáltatások megvásárlására irányuló első eljárást, amelynek célja az értelmi fogyatékossgal élő személyek autonómiájának és integrációjának növelése. A szolgáltatás hatását hat hónap elteltével mérik. A szolgáltatás kifizetése kettős rendszeren alapul, amelynek értelmében a szolgáltató bónuszban részesül, ha eléri a várt eredményt, illetve büntetést kap, ha nem éri el azt.

Tárgy

Szolgáltatások beszerzése az értelmi fogyatékosággal élő személyek önálló otthoni életvitelének elősegítése, valamint foglalkoztatásuk és társadalmi integrációjuk biztosítása érdekében.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A fent említett eredményalapú megközelítés megvalósítása és a megfelelő ajánlattevők rendelkezésre állásának biztosítása érdekében az ajánlatkérő szerv élt a 2014/24/EU irányelvet végrehajtó litván közbeszerzési törvény által biztosított lehetőségekkel. Különösen a közbeszerzést megelőző piaci konzultációt és a tárgyalásos versenyeljárást alkalmazta. A további kulcsfontosságú elemek közé tartozott az eljárás várható rövid és hosszú távú céljainak meghatározása, valamint a kettős fizetési rendszer kialakítása.

A közbeszerzést megelőző konzultációkban a lehetséges szociális szolgáltatók és közösségek vettek részt. A konzultációk célja annak megállapítása volt, hogy a szolgáltatók képesek lennének-e elérni az önkormányzat által elvárt eredményeket, megvitatni a szerződés lehetséges feltételeit és meghatározni azokat a feltételeket, amelyek nehézséget jelenthetnek a szolgáltatók számára. E konzultációkat továbbá azért is szervezték, hogy a szolgáltatók között potenciális együttműködési lehetőségeket találjanak arra az esetre, ha egyetlen szolgáltató egyedül nem lenne képes teljesíteni az önkormányzat által meghatározott összes célkitűzést. A konzultációk a szolgáltatások önkormányzat által meghatározott, illetve az ebben a szakaszban érintett potenciális szolgáltatók és érdekelt felek által megerősített minőségi szempontjaival foglalkoztak.

Az ajánlatok értékelése a legjobb ár-minőség arány alapján történt. Az ár (személyenkénti havi költség) 60%-os súlyt kapott, a minőség adta a fennmaradó 40%-ot.

A minőséget három szempont alapján értékelték, és az ajánlattevőket felkérték, hogy minden szempont esetében tegyenek javaslatot az egyes paraméterekre:

- A szolgáltatást igénybe vevők foglalkoztatáson keresztül fenn tudjuk tartani magukat és jövedelemre tesznek szert; a szolgáltatói szerződés megkötését követően az adott évben foglalkoztatottként eltöltött hónapok számával és a kereseti szinttel mérve (legfeljebb 15 pont).
- A szolgáltatást igénybe vevők képesek gondoskodni saját higiéniájukról, illetve képesek az önálló életvitelre (legfeljebb 15 pont).
- A javasolt szolgáltatás(ok) leírása, kitérve arra, hogy a biztosított szolgáltatás miként hat a célcsoportra, és hogyan követi az ajánlatkérő által kitűzött célokat (ideértve az önkéntesek bevonását az eredményhez vezető intézkedésbe, illetve a helyi NGO-kkal és magánvállalkozásokkal való partnerséget) (legfeljebb 10 pont).

A nyertes ajánlattevő által javasolt e szempontok működésbe helyezése határozza meg a hatásmérést és a kifizetést.

Az ajánlattevőket felkérték, hogy tegyenek javaslatot a szolgáltatás személyenkénti és havi árára. A szerződés maximális értéke: $\text{Személyenkénti rögzített ár havonta} \times 10 \text{ (a felhasználók száma)} \times 12 \text{ (hónapok száma)}$

Az eljárás nyitva állt valamennyi típusú gazdasági szereplő előtt, és a szerződést egy nonprofit szolgáltatónak ítélték oda, összhangban az átadásról szóló útmutató stratégiai célkitűzésével, amely a szociális gazdasági szereplők szolgáltatói szerepkörének bővítésére irányul, különösen az enyhébb szabályozás hatálya alá tartozó szolgáltatások esetében.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A szociális készségek fejlesztése: a beszerzett szolgáltatások célja, hogy növeljék a mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek felelősségtudatát és életükért való felelősségvállalását. Ez magában foglalja az önálló életvitelt, a közösségbe való bekapcsolódás megtanulását és a társadalmi részvételük fokozását. A nyújtott támogatás révén az egyéneknek jobban képeseknek kell lenniük kommunikálni és kifejezni szükségleteiket, valamint felelősséget vállalni döntéseikért és cselekedeteikért.
- A foglalkoztatási lehetőségek összehangolása az egyes személyek képességeivel és kompetenciáival: a fizetett munkához való hozzáférés és a saját jövedelemmel való gazdálkodás joga megalapozza az emberek tényleges jogát arra, hogy döntsenek életükről és autonómiájukról.
- A mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek munkába és társadalomba való beilleszkedését lehetővé tevő holisztikus támogató szolgáltatások biztosítása: az egyes személyek szükségleteinek kielégítését célzó, az egészségügyi ellátáson túlmutató teljes körű szociális szolgáltatások biztosítása kulcsfontosságú előfeltétele az egyéni integráció fenntarthatóságának.

Ellenőrzés

A pályázatok elbírálásának megkönnyítése érdekében az ajánlatkérő szerv meghatározta stratégiáját, kidolgozva a középtávon várt eredményeket és a hosszú távon várt hatásokat, valamint az ellenőrzés során történő mérésükre szolgáló módszertani megközelítést.

A szerződés értéke

A szerződés 2019 decemberében kezdődött és 2020 novemberében (12 hónap) jár le, ami további 12 hónappal meghosszabbítható. Az odaítélt szerződés összértéke 1 évre 55 000 euró volt, ami ugyanakkora összeggel további egy évvel meghosszabbítható.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (előzetes piaci konzultációkról szóló) 40. cikke és (a szociális és egyéb meghatározott szolgáltatásokra megállapított enyhébb szabályozásáról szóló) 74–77. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Kasiadorys önkormányzata
- Szerződöttetett szolgáltatók: magán- és nonprofit egészségügyi és szociális ellátási szolgáltatók.
- Támogatás: az Enterprise Lithuania (és tanácsadói) végig támogatta az önkormányzatot a teljes közbeszerzési ciklus során, a szolgáltatási igények meghatározásától egészen az eljárás megindításáig és a szerződés odaítéléséig. A szervezet az ajánlatkérő szervet a szerződés végrehajtásában is támogatja. A következő mérföldkő a hat hónap utáni első hatásmérés.
- Kedvezményezettek: az értelmi fogyatékossgal élő személyek mint a szerződöttetett szolgáltatás igénybe vevői.

Társadalmi hatások

- A biztosított szolgáltatások fő célja a közösségi környezetben élő, mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek társadalmi és gazdasági integrációjának fokozása.
- Az önkormányzat képes volt kihasználni a nem állami szereplők, különösen a szociális szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatók tapasztalatait és szakértelmét, hogy innovatív

módszereket keressen a mentális egészségügyi problémákkal küzdő emberek számára nyújtott szolgáltatások nyújtására.

- E közbeszerzés a szociális szolgáltatások hatékonyságának fokozását és a legjobb ár-érték arányt biztosító módszerként szolgálta az eredményalapú közbeszerzés általános érvényesítését.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Ezen új megközelítés végrehajtása nem ment egyszerűen, mivel korlátozott számú olyan szolgáltató állt rendelkezésre, amely képes voltak a szerződést az ajánlatkérő szerv által előírtak szerint teljesíteni. Mindazonáltal az önkormányzat erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy hasonló szolgáltatásokat nyújtó magán-, illetve nonprofit szolgáltatókat is meghívjon, és hogy a közösségek (felhasználói csoportok, fogyatékossgal élők szervezetei stb.) hallathassák hangjukat. A konzultációk és tárgyalások középpontba állítása az átvitelről szóló útmutató egyik kulcseleme.
- Az önkormányzatokat támogatni kell a hatásalapú közbeszerzés végrehajtásában és e megoldás piac felé történő kommunikációjában, mivel a szerződéskötési eljárások e megközelítése összetettebb a hagyományos eljárásoknál. Másrészt a közigazgatási szerveknél – különösen helyi szinten – gyakran nincsenek olyan szakemberek, akik tapasztalatokkal rendelkeznek a szociális célú szolgáltatókkal való együttműködésben és a közbeszerzést megelőző eljárással kapcsolatos kihívások kezelésében.
- Az önkormányzatoknak hosszú távra kell tervezniük beszerzési tevékenységüket, mivel a hatásalapú eljárások összetettebbek, és valamennyi beszerzési szakaszban mélyebb elemzést igényelnek.
- Alapvető fontosságú, hogy az önkormányzatok együttműködjenek a lehetséges szolgáltatókkal annak érdekében, hogy felhívják a figyelmüket a piaci konzultációkból származó előnyökre, és elmondják, hogy miért érdemes részt venniük ezekben.

Kapcsolat

Aušra Pulauskaitė, projektmenedzser, Enterprise Lithuania, a.pulauskaite@enterpriselithuania.com

38. Eredményorientált ifjúsági segítségnyújtási szolgáltatások, ideértve a társadalmi megtérülésre vonatkozó követelményeket

Közbeszerző hatóság, ország: Rotterdam városa, Hollandia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2014-ben Hollandiában új ifjúsági törvényt alkottak, amely a helyi megközelítések megerősítése érdekében átszervezte és decentralizálta az ifjúsági szolgáltatásokat. Ennek eredményeképpen a Rijnmond régió (Hollandia nyugati részén található tartomány) 15 önkormányzata összefogott a Rijnmondi Közös Ifjúsági Segítségnyújtási Rendszer (GR-JR) elnevezésű szervezetben, amelynek elnöki tisztét Rotterdam önkormányzata tölti be. Az ifjúsági szolgáltatások 2018-as újbóli pályázatásakor a GR-JR úgy döntött, hogy eredményorientált finanszírozási modellt alkalmaz, amely a kimenetekről az eredményekre helyezi át a hangsúlyt, hogy ösztönözze a szerződő felek eredményekért vállalt nagyobb felelősségét és előmozdítsa az innovációt.

Az ellátások folyamatos és megfelelő biztosítása érdekében a GR-JR az ifjúsági szolgáltatásokat különböző részekre osztotta, és keretmegállapodást alkalmazott, hogy részenként több szolgáltatóval szerződhesse. A keretmegállapodás kezdeti időtartama három év (2018. január 1-jétől kezdődően), és két alkalommal, egy-egy évvel meghosszabbítható. A keretmegállapodás keretében nyújtott szolgáltatásokra az enyhébb szabályozás vonatkozik (a 2014/24/EU irányelv 74–77. cikke).

Tárgy

Ifjúsági segítségnyújtás – A rész: Nevelőszülői gondozás (a fiatalok ideiglenes vagy tartós elhelyezése stabil otthoni körülmények között)

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A GR-JR nyílt eljárást alkalmazott, és az ajánlattevőket az alábbi odaítélési szempontok alapján értékelték:

- A személyzet tudása, szakértelme és tapasztalata (30 pont)
- Az eredményorientált ifjúsági segítségnyújtás megvalósítása (40 pont)
- Együttműködés – az ajánlattevő miként működik majd együtt más szereplőkkel a holisztikus ifjúsági segítségnyújtás biztosítása érdekében (30 pont)

Mivel a kifizetés kizárólag az eredmények alapján történik, az ajánlattevőket arra kérték, hogy adjanak leírást arról, hogyan fogják végrehajtani az eredményorientált ifjúsági segítségnyújtást, ideértve a következőket:

- milyen eszközökkel rendelkezik a szervezet az eredményorientált finanszírozás által lehetővé tett új lehetőségek hatékony és eredményes biztosításához, ideértve a célok, prioritások és intézkedések meghatározását, továbbá miként biztosítja, hogy a szükséges eredmények eléréséhez szükséges idő és erőforrások rendelkezésre álljanak;
- milyen mértékben ismeri fel, ellenőrzi és kezeli a szervezet az eredményorientált finanszírozási módszertan bevezetésével járó kockázatokat;
- milyen mértékben nyújt a szervezet az ifjúsági szolgáltatások teljes körére kiterjedő, integrált ellátást, továbbá adott esetben milyen mértékben működik együtt az ellátást nyújtó más szervezetekkel.

Az ajánlatokat 0-tól 5-ig terjedő skálán értékelték (a „rossz” és „kiváló” között). Az értékelő csoport legalább öt tagból állt, köztük a GR-JR szakpolitikai tisztviselőiből és szerződéskezelőiből.

Végül a GR-JR az esetleges leendő nyertesekkel kötött szerződésekbe „társadalmi megtérülésre” vonatkozó záradékokat is foglalt. A szolgáltatóknak a társadalmi megtérülés tekintetében teljesíteniük kell egy szélesebb körű kötelezettséget, amely a munkaerőpiactól legtávolabb lévő személyek (azaz munkanélküli ellátásban részesülők vagy képzési programokban részt vevő fiatalok) számára nyújtandó munkalehetőségekre összpontosít. Ez a rotterdami társadalmi megtérülési jegyzőkönyvön alapul, amely felsorolja az összes relevánsnak tekintett tevékenységet és az e tevékenységek értékelésének módszertanát. A nem teljesítés a nem teljesített összeg 125%-ának megfelelő bírságot von maga után.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Ezt a pályázatot a nemzeti ifjúsági törvény (2014. március 1.) következtében írták ki, amelynek célja, hogy a fiatalok egészségesen és biztonságosan fejlődhessenek a társadalomban való részvételhez szükséges függetlenség és kellő mértékű önállóság felé. Emellett Rotterdam minden 50 000 eurónál nagyobb értékű szerződésben társadalmi megtérülésre vonatkozó záradékot alkalmaz, hogy olyan emberek számára teremtsen munkalehetőségeket, akik egyébként nehezen tudnának elhelyezkedni.

Ellenőrzés

Az ügyfélcsoporttal való munkavégzéssel kapcsolatos alapvető kompetenciáik bizonyítására az ajánlattevőknek referenciát kell benyújtaniuk egy hasonló, legfeljebb három évvel az ajánlattételi határidő lejárta előtt elvégzett munkáról.

A GR-JR a szolgáltatás teljesítését négy, nemzeti szinten meghatározott mutató alapján fogja ellenőrizni: ügyfél-elégedettség, célok megvalósulása, kudarc és várakozási idő. A szolgáltató további mutatókat is kérhet, amennyiben ezek jó áttekintést nyújtanak az elért eredményekről. Ezen túlmenően a szolgáltató teljesítményét negyedévente négy szempontból fogják nyomon követni:

- A helyi csoport (az ifjúsági segítségnyújtással foglalkozó önkormányzati alkalmazottak meghatározott csoportja) visszajelzései az együttműködés módjáról, a hozzáférhetőségről, az átláthatóságról, a szolgáltatást igénybe vevőkkel való bánásmódról, a más szervezetekkel való együttműködésről és az intézkedések gyorsaságáról.
- A szolgáltatást igénybe vevők panaszainak ellenőrzése a fiatalokkal folytatott éves interjúk révén.
- A kimenetek végrehajtása.
- A kezelt fiatalok száma és az átlagos ügyfélár.

A GR-JR és a szolgáltató évente négy alkalommal megvitatja az eredményeket és a szükséges intézkedéseket. A kifizetés kiszámításához évente pénzügyi kimutatást nyújtanak be, amely az összes segítségben részesített/támogatott fiatal számára elkülönített teljes programköltségvetéseken alapul. Ehhez a kimutatáshoz ellenőrzési jelentést kell mellékelni (kivéve, ha az éves árbevétel nem éri el a 125 000 eurót; ebben az esetben az önbevallás elegendő).

A szolgáltatónak továbbá jelentést kell készítenie a társadalmi megtérülésre vonatkozó záradék teljesítéséről. A GR-JR „társadalmi megtérülési jegyzőkönyvet” biztosít, amely felsorolja a társadalmi megtérüléssel kapcsolatban alkalmazandó tevékenységeket és e tevékenységek pénzügyi értékét. Például egy munkanélküli ellátásban részesülő személy foglalkoztatása évente 30 000 eurónak, azaz óránként 20,51 eurónak számít a szerződő fél társadalmi hozzájárulása szempontjából. Ez az összeg évi 35 000 euróra, illetve óránként 29,92 euróra emelkedik, ha a személy több mint egy éve munkanélküli. A hozzájárulások nyomon követése érdekében a szolgáltatóknak regisztrálniuk kell a társadalmi megtérüléssel kapcsolatos tevékenységeket a GR-JR társadalmi megtérülésre vonatkozó regisztrációs rendszerében. A szolgáltatónak a fizetési jegyzék vagy munkaszerződés bemutatásán túl bizonyítani kell, hogy a munkavállaló a célcsoportok egyikébe tartozik.

Hollandiában a társadalmi megtérülést többféle módon be lehet építeni a közbeszerzésbe. A lehetőségek közé tartozik a különleges teljesítési feltételek meghatározása, az odaítélési szempontok felvétele vagy a

védett munkahelyteremtési vállalatokkal való szerződés fenntartása. További példákért lásd a gyűjteményben a Wageningenből (X. oldal) vagy Haarlemből (X. oldal) származó eseteket.

A szerződés értéke

Az ifjúsági segítségnyújtási szolgáltatásokra vonatkozó, három évre szóló szerződés összértéke 50 millió euró (18 millió euró az A rész esetében)

Eszköz

- A 2015/24/EU irányelv 46. (a szerződések részekre osztása) és 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) cikke. Emellett a 74–77. cikk meghatározza a szociális és egyéb meghatározott szolgáltatások esetében alkalmazandó enyhébb szabályozást, nagyobb rugalmasságot biztosítva az eljárások tekintetében, és ösztönözve a minőségi kritériumok alkalmazását.
- A 2014. évi irányelvet Hollandiában a közbeszerzésről szóló 2020. évi törvény (2016. július 1-jével módosítva) hajtotta végre.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Rotterdam városa és a GR-JR
- Szerződötetett szolgáltató: Enver
- Kedvezményezettek: A GR-JR keretében segítségnyújtásban részesülő fiatalok, valamint a társadalmi megtérülési kötelezettségek teljesítése céljából felvett alkalmazottak.

Társadalmi hatások

- Az eredményorientált finanszírozási mechanizmus alkalmazásával a GR-JR képes biztosítani, hogy a beszerzett ifjúsági szolgáltatások valódi eredményeket, és ne csak kimeneteket nyújtsanak. Ösztönzi az innovációt és az együttműködést azáltal, hogy túlságosan előíró jellegű a szolgáltatás tekintetében, hanem inkább arra összpontosít, hogy mit kell elérni.

Egyéb előnyök

- A rotterdami munkaerőpiac változik. A rotterdami kikötő korábban sok alacsony képzettségű embert foglalkoztatott, de az automatizálás és a munkaerőpiac egyéb változásai miatt ezeknek a munkavállalóknak már nincs állása. Ezenkívül a kikötőt a várostól távolabb helyezték át, és az odautazás sok alacsony jövedelmű álláskereső számára túlzottan nehézvé vált.
- Rotterdam társadalmi megtérülésre vonatkozó politikája keretében minden 50 000 eurónál nagyobb értékű közbeszerzési szerződést egy társadalmi megtérüléssel foglalkozó szakértő vizsgál meg a társadalmi megtérüléssel kapcsolatos lehetőségek szempontjából. Egy szerződésnek a szerződés értékének 0–50%-át kell a foglalkoztatási lehetőségek biztosítására fordítania, szerződésenként átlagosan 5%-ot.
- A pályázat egyik nyertese például az Enver volt, egy olyan szervezet, amely minőségi ifjúsági szolgáltatások nyújtásával támogatja a fiatalokat és családjaikat a „Zuid-Holland” (Dél-Holland) régióban, és amely a GR-JR-rel kötött összes szerződése 2%-ának megfelelő társadalmi megtérülési kötelezettséggel rendelkezik. A minőségi, közösségi alapú szolgáltatások nyújtása mellett az Enver közvetlenül is kínál munkát és szakmai gyakorlatokat a munkaerőpiactól távol lévő embereknek, köztük a szociális ellátásokban részesülőknek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő és többlettámogatásra szoruló fiataloknak, valamint a fizikai vagy értelmi fogyatékkal élő személyeknek.
- 2018-ban Rotterdam társadalmi megtérülésre vonatkozó kezdeményezésének eredményeként a vállalatok összességében 2519 munkaerőpiactól távol lévő személyt alkalmaztak.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A társadalmi megtérüléssel kapcsolatos tevékenységeket az ágazati realitásokhoz kell igazítani. Például az egészségügyben hiába van sok betöltetlen álláshely, mert ezek a pozíciók megfelelő diplomával rendelkező embereket igényelnek, és jelenleg nem lehet őket a munkaerőpiactól távol lévő emberekkel betölteni.
- Ezért Rotterdam 2019-ben aktualizálta a társadalmi megtérülésre vonatkozó politikáját, hogy nagyobb rugalmasságot és az egyéni igények szerinti kialakítási lehetőségeket kínáljon a munkáltatóknak. Ez olyan új, a célcsoport számára relevánsabb megközelítéseket tett lehetővé, mint az adósságproblémák kezelése (amelyek a szociális ellátásokban részesülők 50%-át érintik) és az emberek munkaerőpiachoz való közelebb hozása azáltal, hogy az oktatást és a (munkahelyi) képzést, valamint a nyelvtanfolyamokat hivatalosan is a társadalmi megtérüléssel kapcsolatos tevékenységként ismerték el.
- A társadalmi megtérülés végrehajtásának nyomon követése megköveteli a szolgáltatóktól, hogy bizonyítékokkal alátámasztva beszámoljanak tevékenységeikről. A szolgáltatók visszajelzései alapján az adminisztratív terhek jelenleg magasak. Ezért Rotterdam több szervezettel együtt dolgozik azon, hogy olyan megoldásokat találjon, amelyek mindkét fél számára működőképesek.

Kapcsolat

Sophie Harbers, társadalmi megtérüléssel foglalkozó tanácsadó, Rotterdam városa,
s.harbers@rotterdam.nl

39. A mentális egészségügyi szolgáltatások határokon átnyúló közös tervezése és irányítása

Közbeszerző hatóság, ország: GECT GO/EZTS GO, európai területi társulás „A települések területe: Gorizia önkormányzata (Olaszország), Nova Gorica önkormányzata (Szlovénia) és Šempeter-Vrtojba önkormányzata (Szlovénia)”, Gorizia, Olaszország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Ez a bevált gyakorlatot a 2014–2020 közötti Szlovénia–Olaszország Interreg program által társfinanszírozott [Health-Zdravstvo projekt](#) keretében alakították ki, amelyet egyedüli kedvezményezettként a GECT GO/EZTS GO hajtott végre. A projekt célja az egészségügyi szolgáltatások és létesítmények integrációját célzó kísérleti projekt révén az egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosításának és minőségének megerősítése és javítása az Olaszország és Szlovénia közötti határ menti térségben élő lakosság számára.

A közbeszerzés célja az volt, hogy innovatív, határokon átnyúló projekteket hozzon létre a mentális egészségügyi problémákkal küzdő fiatalok igényeinek kielégítésére, mind az ellátás biztosítása, mind a társadalmi és munkaerőpiaci integráció vonatkozásában.

Az európai területi társulások (ETT-k) a tagállamok, valamint regionális és helyi hatóságok közötti határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés előmozdítására jöttek létre. Az ETT-k lehetővé teszik e partnerek számára, hogy közös projekteket hajtsanak végre, megosszák egymással tapasztalataikat, javítsák a területrendezés koordinációját, és egységes joganyagokat hozzanak létre a különböző területek eltérő jogszabályaiból és eljárásaiból adódó nehézségek leküzdése érdekében.

Tárgy

A mentális egészségügyi problémákkal küzdő fiatalok társadalmi befogadását célzó innovatív és kísérleti megközelítések, beavatkozások, szolgáltatások és személyre szabott projektek közös tervezése és közös irányítása.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közös munkacsoport által kidolgozott ajánlati felhívás⁶ értelmében az ajánlattevőknek előzetes projektjavaslatot kellett benyújtaniuk, amelynek tartalmaznia kellett az egészségügyi költségvetés révén támogatott egyéni és kollektív beavatkozások közös irányítására vonatkozó kritériumokat, konkrét végrehajtási módszereket és működési javaslatokat⁷. A projektjavaslatoknak magukban kell foglalniuk az innovatív, kísérleti és minőségi elemeket, valamint az erős és egyértelmű, határokon átnyúló hatást. A javaslatokat a következő programok kidolgozására értékelték:

- *Közös irányítás és területi támogatási program:* projektjavaslatok, amelyek célja valamennyi közösen tervezett és irányított, többek között a csereprogramok ösztönzésére és az érintett szereplők

⁶ *Tagjai: pszichológusok, pedagógusok, szociális munkások, ápolók stb. a következő szlovén és olasz szervezetekből: Nova Gorica egészségügyi központ (ZD Nova Gorica); Idrija pszichiátriai kórház (PB Idrija); CSM – AAS2 mentális egészségügyi központ; valamint koordinátorok.*

⁷ *Az egészségügyi költségvetés innovatív irányítási lehetőséget jelent az otthoni gondozás előmozdítására, amely képes a kedvezményezettek önrendelkezési képességeire összpontosítani, és lehetővé teszi, hogy az ellátást igényeikhez igazítsák (például egészségügyi, ápolási, rehabilitációs, lakhatási, foglalkoztatási és szociális szükségletek).*

munkakapcsolatának megszilárdítására irányuló határokon átnyúló tevékenység koordinációjának és nyomon követésének biztosítása.

- *Munkahelyi képzési program:* projektjavaslatok, amelyek célja a különböző mentális egészségügyi problémákkal küzdő személyek számára nagy kapacitású munkahelyi képzési lehetőségek biztosítása. A javaslatok különböző képzési lehetőségeket biztosítanak a felhasználók számára a vállalkozói tevékenységek legalább három típusa terén (pl. zöld, szociális mezőgazdaság, adminisztratív területek, vendéglátás, tártámogatási munka, kulturális és kommunikációs tevékenységek stb.), figyelembe véve a határokon átnyúló területi nézőpontot is.
- *Szociális program:* projektjavaslatok a felhasználók számára nyújtott szocializációs tevékenységek területén. Leginkább olyan rehabilitációs jellegű tevékenységekre van szükség, amelyek célja a társadalmi kapcsolatok kiépítése kulturális és oktatási tevékenységek révén, szocializációs lehetőségekkel.
- *Lakhatási program:* olyan projektjavaslatok, amelyek célja az egyénre szabott lakhatási támogatás biztosítása, akár magánlakás, akár közös lakhatás biztosításával. A partner vállalja, hogy legfeljebb négy személy számára, személyre szabható magánterületekkel ellátott lakásokat bocsát rendelkezésre, lehetőleg Nova Gorica (Szlovénia) település területén.

A pályázatokra adható maximális összpontszám 100 pont, amely az alábbiak szerint oszlik meg:

- Projektjavaslat (a fenti pontokat is beleértve): maximális pontszám: 85 pont
- Pénzügyi üzleti terv: maximális pontszám: 15 pont

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

E közbeszerzés társadalmi célja a mentális egészségügyi problémákkal küzdő fiatalok társadalmi és munkaerőpiaci integrációja, összefüggésben a határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatások hálózatának létrehozásával, amelyet a későbbiekben az egészségügyi szolgáltatások más területein is alkalmazni kell.

Ellenőrzés

A munkacsoport legalább hathavonta ülésezik a projekt célkitűzéseinek nyomon követése céljából. A félévenkénti felülvizsgálati ülés napirendje a következő pontokra oszlik:

- az elért rehabilitációs célkitűzések ellenőrzése;
- az érdekelt felek tájékoztatási szintjének ellenőrzése;
- a közös munkacsoporton belüli munkakörmegosztási megállapodások felülvizsgálata;
- a bevált gyakorlatok megosztása és a nehéz helyzetek megvitatása.

Az ülés eredményeit jegyzőkönyvben rögzítik, amelyet a munkacsoport koordinátorai megőriznek.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke 367 213,11 euró volt 18 hónapos időtartamra.

Eszköz

A 2014/24/EU irányelv szociális és egyéb meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó enyhébb szabályozásáról szóló 74–77. cikke

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: GECT GO/EZTS GO
- Ajánlattevők: Olasz és szlovén harmadik szektorbeli szervezetek/nonprofit szolgáltatók
- Szerződötett szolgáltató: „La Collina Società Cooperativa Sociale Onlus Impresa Sociale”, egy olasz szociális szövetkezet
- Technikai támogatás: Insiel, a Friuli Venezia Giulia régió információs és kommunikációs technológiákkal foglalkozó házon belüli vállalata
- A munkacsoport tagjai és a projektben részt vevő intézmények:
 - Szlovén Egészségügyi Minisztérium
 - Az olaszországi Friuli Venezia Giulia régió egészségügyi, szociálpolitikai és fogyatékosügyi központi igazgatósága
 - A Szlovén Köztársaság Nemzeti Közegészségügyi Intézete, NIJZ (Nacionalni inštitut za javno zdravje Republike Slovenije)
 - A Szlovén Köztársaság Egészségbiztosítási Intézete, ZZZS (Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije)

Társadalmi hatások

- A projektnek köszönhetően a szociális és egészségügyi szakemberek a kifejezetten erre a célra létrehozott, az ajánlati felhívás tartalmának közös tervezésében is részt vett olasz-szlovén munkacsoporton keresztül megosztják egymással a bevált gyakorlatokat.
- A középpontban az egészségügyi költségvetés áll, amelyet Olaszországban általánosan alkalmaznak, ugyanakkor Szlovéniában nem. A pályázat célja, hogy a felhasználók számára nyújtott ad hoc, személyre szabott ellátás egészségügyi költségvetési koncepciójának bevált gyakorlatát a szlovén Nova Gorica területén alkalmazza.

Egyéb előnyök

- Ez az eset valódi újdonság a területen, mivel különleges lehetőséget kínál a bevált gyakorlatok cseréjére, a polgároknak nyújtott jobb minőségű szolgáltatások biztosítására, valamint a készségek és tudás határokon átnyúló átadására.
- A projekt megerősítette az olasz és szlovén harmadik szektorbeli/nonprofit szolgáltatók közötti együttműködést is.
- Ez egy olyan bevált gyakorlat, amely más helyeken is alkalmazható. Megismételhető az európai régiókban régiók közötti együttműködés formájában, valamint az EU-n kívüli országokban is.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az olasz harmadik szektorbeli szervezetek sokkal felkészültebbnek bizonyultak az ajánlati felhívásra. Az érdemibb együttműködés érdekében előnyös lenne a szlovén nonprofit szolgáltatók számára szervezett képzés és kapacitásépítés, hogy képesek legyenek pályázni a közbeszerzési szerződésekre.

- 2019 októberétől minden olaszországi ajánlati felhívást elektronikus platformokon kell közzétenni. A szlovén ajánlattevők problémákba ütköztek, amikor a Friuli Venezia Giulia régió olasz elektronikus platformján⁸ keresztül pályáztak, mivel az olyan információkat kért, amelyekkel csak olasz szervezetek rendelkeznek, például adószámot. A közbeszerző hatóságok továbbá azt tapasztalták, hogy az ajánlattevők csak a saját országukban közzétett felhívásokra pályáztak. A határokon átnyúló érdemi együttműködés biztosítása érdekében – ahol a szlovén szolgáltatók az olaszországi felhívásokra és az olasz szolgáltatók a szlovéniai felhívásokra pályáznak – a GECT GO/EZTS GO feltérképezte az összes rendelkezésre álló elektronikus platformot, hogy megtalálja a szereplők igényeinek megfelelőit. Ennek érdekében a szervezet – „A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban” című közleményben javasolt intézkedések egyikeként – részt vett az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága (DG REGIO) által támogatott, és az Európai Határ Menti Régiók Szövetsége (EHMRS) által irányított „B-megoldások” kísérleti projektben⁹. Ez segítette az ajánlatkérő szervnek azonosítani a legmegfelelőbb meglévő platformot, amelyet most már használ¹⁰.
- A harmadik szektorbeli szervezetek/nonprofit szervezetek jogi kerete eltérő a két országban. Ez olyan problémákat okozott, mint például hogy a szlovén nonprofit szervezetek nem rendelkeznek híaazonosító számmal és így nem tudnak konzorciumot vagy európai gazdasági egyesülést (EGE) létrehozni olasz szolgáltatókkal a pályázás érdekében. Életképes megoldás lenne a szociális vállalkozásokra és szervezetekre vonatkozó európai jogi keret felé való előrehaladás.

Kapcsolat

Fabiana Pieri, az európai területi társulás (GECT GO-EZTS GO) vezető technikai tisztviselője,
fabiana.pieri@euro-go.eu

⁸ <http://appalti.regione.fvg.it/>

⁹ <https://ec.europa.eu/futurium/en/border-regions/pilot-projects>

¹⁰ Net4Market.com

8. ÁGAZAT – Információs és kommunikációs technológiák (IKT)

40. A közbeszerzés felhasználása Katalóniában a munkavállalók jogainak megerősítésére az elektronikai ellátási láncokban

Közbeszerző hatóság, ország: A Katalán Önkormányzatok Szövetsége (L'Associació Catalana de Municipis – ACM), Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Információs és kommunikációs technológiák (IKT)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Katalán Önkormányzatok Szövetsége (L'Associació Catalana de Municipis – ACM) több mint 1000 helyi kormányzati szervet, vagyis a régió településeinek 95%-át foglalja magában. Egyik feladata az, hogy a közbeszerzési igényeket összekapcsolva és tagjai számára adminisztratív megtakarításokat biztosítva központi beszerző szervként jár el. 2018-ban az ACM csatlakozott az [Electronics Watch](#) (Elektronikus Ór) nemzetközi szervezethez, amely az IKT-ellátási láncokban érvényesülő emberi jogokat ellenőrzi. Az ACM Electronics Watch referenciaszerződéseiből származó szociális záradékai mostanában kerülnek be a tagok pályázataiba, ideértve egy nemrégiben készült nyomtató keretrendszert, amelyben az ACM-ban tag 156 település vesz részt.

Tárgy

Többszereplős keretmegállapodás a nyomtatókról, a többfunkciós eszközökről és a széles formátumú nyomtatókról.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Szerződésteljesítési feltételek:

A keretmegállapodásba bevont sikeres ajánlattevőknek biztosítaniuk kell a munkajogok és a biztonsági előírások betartását azon üzemek termelési láncában, ahol a szerződés tárgyát képező termékeket gyártják. E célból a nyertes ajánlattevőnek a következőket kell tennie:

- Kellő gondossággal jár el annak érdekében, hogy az elektronikai termékeket gyártó üzemek megfeleljenek az Electronics Watch szerződési feltételeiben meghatározott munkaügyi normák kódexében foglalt rendelkezéseknek¹¹.
- Az ajánlatkérőnek az alábbiakat biztosítja (a hivatalossá válást követő 30 napon belül):
 - Tájékoztató formanyomtatvány, amelyben az ajánlatkérővel megosztják azon üzemek fizikai elhelyezkedését, ahol a szerződés tárgyát képező termékeket gyártják
 - Adott esetben a szerződő félnek évente tájékoztatnia kell az ajánlatkérő hatóságot a szerződés tárgyát képező termékek gyártására szolgáló bármelyik üzem ellenőrzéséről

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

¹¹ http://electronicswatch.org/electronics-watch-contract-conditions-for-supply-contracts-v-2-0_2556796.pdf

Az Electronics Watch záradékai azt írják elő, hogy a szerződő felek kellő gondossággal járjanak el az ellátási lánc átláthatóságának elérése érdekében, működjenek együtt független ellenőrökkel, és orvosolják a munkajogi és a biztonsági előírások megsértését.

Az Electronics Watch záradékai összhangban vannak a közbeszerzésről szóló 2014/24/EU irányelvvel, és tükrözik az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelveket, valamint az OECD multinacionális vállalkozásokról szóló iránymutatásait. A záradékok a gyártó országok nemzeti jogszabályaira, valamint az ILO alapvető egyezményeire hivatkozó munkaügyi normákra vonatkozó kódexet tartalmaznak.

Ellenőrzés

Az ellenőrzés az üzemek szerződés tárgyához közvetlenül kapcsolódó tájékoztatásán alapul. A szerződő felek nyilvánosságra hozzák az Electronics Watch tagvállalatai számára meghatározott termékmodelleket gyártó üzemek jogi nevét és teljes fizikai címét. Az Electronics Watch végzi az ACM számára az ellenőrzést, hogy megvizsgálja a pályázati dokumentációban meghatározott munkajogi normák betartását.

A szerződés értéke

Évente 1 127 385,51 euró

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelmények betartásáról szóló) 18. cikkének (2) bekezdése, valamint (a szerződésteljesítési feltételekről szóló) 70. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: ACM mint az Electronics Watch társvállalata.
- Szerződéses szolgáltatók:
 - Basso SA
 - Gircopi SI-Sistemas D'organizació SA
 - Konica Minolta Business Solutions Spanyolország
 - Ricoh Sistemas
- Független ellenőrző szervezet: Electronics Watch
- A keretmegállapodás felhasználói: Az ACM tagtelepülései

Társadalmi hatások

- A nyilvánosságra hozatalra vonatkozó eredeti kérelemre a szerződő felek pozitívan reagáltak. A szerződő felek részletes ellátási lánc-információkat szolgáltatottak a szerződés alapján használt meghatározott termékmodellekről és gyártási helyekről. E modellek és helyszínek meglévő ellenőrzési eredményei alapján az Electronics Watch képes volt kockázatértékelést készíteni az ACM számára. Az ACM már két további keretmegállapodásba tervezi beépíteni az Electronics Watch szerződéses feltételeit az IKT-beszerzések és a plenáris ülések videóközvetítése területén.
- Az egyik szolgáltató által nyilvánosságra hozott adatok megerősítettek egy folyamatban lévő elköteleződési folyamatot egy dél-ázsiai nyomtatógárban. A termelési hely adatai alapján már sor

került egy nyomonkövetési terv végrehajtására. A nyomon követést az Electronics Watch helyi partnerei – a munkajogok ellenőrzésében jártas helyi civil társadalmi szervezetek – végzik.

Egyéb előnyök

- Az Electronics Watch szabványosított eljárása lehetővé teszi az ellenőrzés és a csatlakozást követő nyomonkövetési modell egyszerű áthelyezhetőségét.
- Az ellátási lánc átláthatósága az Electronics Watch azonos termékmodelleket beszerző egyéb európai tagvállalatai esetében is nagyobb lett.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Fontos, hogy megfelelésük elősegítése érdekében az ajánlattevőket/potenciális szerződő feleket a szerződéskezelési szakaszban tájékoztassák a vonatkozó kötelezettségekről.
- Az IKT-ágazatnak – mind a viszonteladóknak, mind pedig a márkáknak és beszállítóiknak – szüksége van az ellátási lánc átláthatóságának továbbfejlesztésére. Jelenleg az alkatrészekre vonatkozó információk közzététele még mindig kihívást jelent az iparág számára; ez azonban alapvető fontosságú az ellátási lánc átláthatóságának lehetővé tételéhez.
- Ha több közigazgatási szerv kéri a gyártási helyek és eljárások nyilvánosságra hozatalát, az hozzájárul ahhoz, hogy ez szokásos gyakorlatként honosodjon meg az ágazatban.

Kapcsolat

Víctor Torrents, a Katalán Önkormányzatok Szövetsége (ACM), victor.torrents@acm.cat

41. Társadalmi felelősségvállalás a számítógépekre és laptopokra vonatkozó keretmegállapodásban, Finnország

Közbeszerző hatóság, ország: Hansel Ltd, Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Információs és kommunikációs technológiák (IKT)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Hansel Finnország nemzeti szintű központi beszerző szerve. A Hansel és ügyfelei (a finn közigazgatási szervek) elkötelezettek a társadalmilag felelős és fenntartható közbeszerzés előmozdítása mellett. E célból prioritásként ismerik el annak biztosítását, hogy a beszerzett áruk és szolgáltatások előállítása méltányos és társadalmilag felelős módon történjen.

A Hansel ezért az elektronikai termékek beszerzésére vonatkozó magatartási kódexet dolgozott ki, amelynek középpontjában a társadalmi felelősségvállalás áll. Azért döntöttek úgy, hogy az ilyen típusú beszerzésekre összpontosítanak, mert ezeket a termékeket gyakran olyan országokban gyártják, ahol az emberi és munkavállalói jogokat nem mindig érvényesítik kellőképpen. A kódex célja, hogy előmozdítsa és biztosítsa a munkavállalók tisztességes munkafeltételeit a számítógépek és egyéb IKT-hoz kapcsolódó termékek teljes ellátási lánc mentén. A kódexet a Hansel által e beszállítási területen kezdeményezett valamennyi jövőbeli eljárás (keretmegállapodások, szerződések) során alkalmazni kell. Ezt a megközelítést a kódex egyéb típusú közbeszerzések esetében alkalmazandó általános változata révén más termékekre és szolgáltatásokra is kiterjesztették.

A kódex előírja, hogy a beszállítóknak el kell kötelezniük magukat a kódex betartása mellett, és biztosítaniuk kell, hogy a kódexben foglalt valamennyi minimumkövetelmény teljesüljön a szerződő félként végzett saját tevékenységeik során, valamint az ellátási lánc mentén.

A kódex kísérleti végrehajtása érdekében a Hansel elindított egy IKT-termékekkel foglalkozó eljárást. Ezzel párhuzamosan más ágazatspecifikus kísérleti projekteket is elindítottak, többek között egy irodabútorokról szóló keretmegállapodásra vonatkozó eljárást. A kódexet lefordították angolra, és finnországi és máshol működő egyéb ajánlatkérő szervek számára is hozzáférhető.

A felhívást 2017-ben tették közzé, és a szerződést 2018-ban ítélték oda¹².

Tárgy

Keretmegállapodás irodai és mobil számítástechnikai eszközökre, ideértve a táblaszámítógépeket, hibrid számítógépeket, laptopokat, kompakt (all-in-one) számítógépeket, asztali számítógépeket stb., valamint egyéb IKT-hez kapcsolódó eszközöket, tartozékokat és szolgáltatásokat.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Nyílt eljárást alkalmaztak, és a társadalmi és környezeti felelősségvállalással kapcsolatos kritériumokat odaítélési szempontként 20%-os súllyal vették figyelembe:

- A környezeti felelősségvállalással kapcsolatos odaítélési szempontok (10%) magukban foglalták a káros anyagok (pl. higany, tetrabrom-bisfenol-A, ftalátok és PVC) használatának mellőzését, valamint az újrafeldolgozott vagy biológiailag lebomló műanyagok műanyag alkatrészekben és csomagolásban való felhasználását.

¹² <https://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:461029-2017:TEXT:EN:HTML&src=0&tabId=0>

- A szociális szempontok (10%) tekintetében a Hansel értékelte a beszállító átláthatóságát a végső összeszerelési helyek és az alkatrész-beszállítók helye, valamint a végső összeszerelési helyszínek munkafeltételei tekintetében; a létminimum kifizetését és a munkaórák számát (legfeljebb heti 48 óra, ideértve a túlórákat is) független harmadik fél által készített ellenőrzési jelentéssel kellett igazolni.

E szempontok kihívást jelentettek (lásd a tanulságokról szóló részt). Az ajánlattevőknek az ajánlat benyújtásakor nyilatkozniuk kellett arról is, hogy elkötelezték a feladatmeghatározás (ideértve a magatartási kódexet is) mellett.

A tervek szerint a keretmegállapodásban legfeljebb négy ajánlattevő vehetett részt.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A kódex (és az eljárás) fő célja, hogy a finn hatóságok által vásárolt IKT-termékek előállításában érintett teljes ellátási lánc mentén biztosítsa a tisztességes munkakörülmények és munkafeltételek betartását.

E cél elérése érdekében a magatartási kódex a következő normákra és egyezményekre hivatkozik:

- Az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (1948)
- Nemzetközi egyezségokmány a polgári és politikai jogokról (ENSZ 1966)
- Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (ICESCR, ENSZ 1966)
- Az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek
- Az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei
- Az ILO nyolc alapvető egyezménye: a kényszermunkáról szóló 29. sz. (1930), az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló 87. sz. (1948), a szervezkedési és kollektív tárgyalási jogról szóló 98. sz. (1949), az egyenlő díjazásról szóló 100. sz. (1951), a kényszermunka felszámolásáról szóló 105. sz. (1957), a hátrányos megkülönböztetésről (foglalkoztatás és foglalkozás) szóló 111. sz. (1958), a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 138. sz. (1973) és a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 182. sz. (1999) alapvető egyezmény
- A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 32. cikke (1989)
- Az ENSZ Korrupció elleni egyezménye (2003)
- Az árukat és szolgáltatásokat előállító országban hatályos munkavédelmi, munkaügyi feltételekre és munkafeltételekre vonatkozó jogszabályok, ideértve a minimálbérekre vonatkozó jogszabályokat és a szociális jólét védelmére vonatkozó szabályokat is

Valamint:

- bécsi egyezmény a stratoszferikus ózonréteg védelméről és annak montreáli jegyzőkönyve az ózonréteget lebontó anyagokról
- a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló bázeli egyezmény
- Stockholmi Egyezmény a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról
- Rotterdami Egyezmény a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról, 1998. szeptember 10., és annak három regionális jegyzőkönyve
- az árukat és szolgáltatásokat előállító országában hatályban lévő környezetvédelmi jogszabályok

Ellenőrzés

E projekt célja, hogy konkrét kritériumokat és megbízható ellenőrzési mechanizmusokat hozzon létre a beszerzendő termékekkel kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás értékelésére. E tekintetben a kódex jelöli a szerződési feltételek referenciaszabványát, és iránymutatást ad a szerződés teljesítése során történő ellenőrzéshez is. Az alkalmazandó szabványokon kívül a kódex egyéb társadalmi követelményeket, valamint a jogszabályok nem teljesítésének és a megsértésének kezelésére szolgáló mechanizmusokat is meghatároz. A beszállító és/vagy anyavállalata éves fenntarthatósági jelentést tesz közzé. A beszállítóknak megfelelő szerződéses intézkedéseket kell hozniuk a magatartási kódex saját tevékenységeik során, valamint az ellátási lánc mentén történő alkalmazása érdekében.

A kódex egyik legfontosabb szempontja a társadalmi felelősségvállalási ellenőrzések eredményeinek és a végrehajtott korrekciós intézkedéseknek a megosztásához kapcsolódik, ideértve az ellenőrzési jelentések összefoglaló változatainak terjesztését. Az ilyen információk terjesztésének célja egyrészt a (globális) ellátási láncok társadalmi felelősségvállalási követelményeivel kapcsolatos ismeretek bővítése, másrészt az átfedések és a szabályoknak megfelelő gazdasági szereplőknél – különböző ajánlatkérő szervek által végzett – többszörös ellenőrzések elkerülése.

A szerződés értéke

A keretmegállapodás becsült értéke 180 millió euró. A kezdeti futamidő két év, amely legfeljebb négy évvel meghosszabbítható.

Eszköz

A 2014/24/EU irányelv (kötelező szociális záradékokról szóló) 18. cikkének (2) bekezdése, (az alvállalkozásról szóló) 71. cikke, valamint (a szerződés odaítélésének szempontjairól szóló) 67. cikke.

Szereplők

- Központi beszerző szerv: Hansel Ltd
- Fő partner: Finnwatch
- Beszállítók
- Hitelesítők/ellenőrök
- Munkavállalók és képviselőik (szakszervezetek)
- Fejlesztéssel foglalkozó civil társadalmi szervezetek.

A partnerség állt a kódex és az IKT-szerződés kidolgozásának középpontjában. A Hansel a projektet a Finnwatch nevű NGO-val partnerségben kezdeményezte, amely a globális vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdításán dolgozik a tisztességes munkaügyi normák közbeszerzések során való biztosítása érdekében.

A Finnwatch szakértői segítséget nyújtott a Hanselnek a beszerzési folyamat különböző szakaszaiban alkalmazandó, a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos kritériumok előkészítésében és nyomon követésében. A Finn Szakszervezeti Szolidaritási Központ (SASK) és a KEPA (a fejlesztési együttműködéssel foglalkozó finn civil társadalmi szervezetek ernyőszervezete) valamennyi kormányzati szinten támogatta a kezdeményezés bevált gyakorlatként való terjesztését az ajánlatkérő szervek körében.

Társadalmi hatások

- A beszállítók és az ajánlatkérő szervek ezen erőfeszítésnek köszönhetően jobban megismerték a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos kérdéseket. A [Finnwatch](#) (finn nyelven) online is

közzétette a társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó ismeretek ellátási láncok mentén való megosztását célzó kísérleti projektről szóló jelentést. A jelentés kulcsfontosságú elemei szerint a potenciális beszállítókkal folytatott párbeszéd és kommunikáció elengedhetetlen a szerződéses követelmények következményeinek kölcsönös megértéséhez például a végrehajtás vagy az ellenőrzés tekintetében. Továbbá a minimumszabályokon túlmutató követelmények emelése érdekében a végrehajtási szakaszban fokozni kell az ellenőrzéssel kapcsolatos erőfeszítéseket. A legtöbb finn beszállító nem rendelkezik a globális ellátási láncok szabványainak közvetlen ellenőrzéséhez szükséges kapacitással, és az anyavállalatok társadalmi felelősségvállalással foglalkozó részlegeire támaszkodik. Ezért az ajánlatkérő szervezeteknek le kell fordítaniuk a kulcsfontosságú dokumentumokat angol nyelvre annak biztosítása érdekében, hogy a követelmények a globális részlegekben is érthetőek legyenek.

- Az ilyen követelmények pozitív hatást gyakorolnak a termelés szintjén, az összeszerelő üzemektől az ellátási lánc felsőbb szintjeiig, amennyiben egyre több ajánlatkérő szerv határoz meg ilyen szabványokat eljárásaiban.

Egyéb előnyök

- Az ellenőrzési jelentések más ajánlatkérő szervezetekkel való megosztása erőforrásokat takaríthat meg, és csökkentheti mind az ajánlattevők, mind a szervezetek adminisztratív terheit.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A magatartási kódex sikere szempontjából kulcsfontosságú volt, hogy a potenciális beszállítókkal alapos előzetes piaci konzultációt folytattak. A piaci konzultáció több hónappal a közbeszerzési hirdetmény tervezett közzétételi időpontja előtt kezdődött, és kulcsfontosságú információkat szolgáltatott a vonatkozó szabványokról és a reális követelményekről.
- A közbeszerzési eljárás során nehéznek bizonyult a társadalmi felelősségvállalás kritériumainak ellenőrzése. Amikor az ajánlathoz ellenőrzési jelentéseket csatoltak, ezek nem feltétlenül igazolták a tényleges kritériumot (pl. munkaidő). Másrészt például az EU-ban található termelőüzemekben általában nem végeznek ellenőrzést. Mivel ezekre már eleve a szigorúbb uniós szabályok vonatkoznak, az ellenőrzési erőfeszítések az ellenőrzés szempontjából relevánsabbá vált problematikusabb területekre összpontosulnak.
- Ugyanazokat a termékeket több összeszerelő üzemben gyártják. Ebben az esetben a gyakorlatban az ellenőrzés elvégzése nehézségekbe ütközik (pl. mely termelőüzemet kell kiválasztani, hogyan biztosítják az általános megfelelést).
- A helyi beszállítók vagy viszonteladók nem mindig kapnak kielégítő válaszokat globális beszállítóiktól az ajánlatkérő szerv kérdéseire.
- Az ajánlatkérő szervezet számára kihívást jelenthet a munkaügyi és szociális normák betartatása, különösen a globális ellátási láncokban. A magatartási kódexhez hasonló kezdeményezések kulcsfontosságúak az erre irányuló konkrét megközelítések bemutatásában. Az ilyen források nyílt és átlátható terjesztése kulcsfontosságú ahhoz, hogy más ajánlatkérő szervezetek is jobban átvegyék azokat.
- Nagyon hasznos lenne, ha más uniós közbeszerzési szervezetek is a magatartási kódexhez hasonló szerződési feltételeket alkalmaznának közbeszerzési szerződéseikben. Ez visszatartaná a szabályokat be nem tartó szolgáltatók közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését, és előmozdítaná az emberi és munkavállalói jogok felfelé irányuló konvergenciáját a globális ellátási láncok mentén.
- A beszállítók ellenőrzési jelentéseire vonatkozó információk más uniós közbeszerzési szervezetekkel való megosztása hatékony és hasznos lenne, különösen az IKT-hoz hasonló olyan piacokon, ahol a beszállítók különböző közbeszerzési piacokon tevékenykednek.

Kapcsolat

Kalle Hietaranta, részlegvezető, kategóriamenedzsment, Hansel Ltd, kalle.hietaranta@hansel.fi

42. Kétlépcsős megközelítés az IKT-hardverek társadalmilag felelős közbeszerzésében

Közbeszerző hatóság, ország: BMZ Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium, Németország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Információs és kommunikációs technológiák (IKT)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium úgy határozott, hogy kétlépcsős megközelítést alkalmaz a közbeszerzés fő tárgyára (számítógépek és monitorok), valamint a perifériaeszközökre (billentyűzet és számítógéphez való egerek) vonatkozó kísérleti pályázat esetében, amely kötelező minimumkritériumok (műszaki leírás) és magasabb szintű kritériumok (az odaítélési szempontokban jutalmazott szociális ajánlattevői koncepció) kombinációját tartalmazta. Ez az IKT-ellátási lánc mentén az emberi jogokkal és munkajogi kérdésekkel, valamint a piac által e tekintetben kínált (és bizonyítható) lehetőségekkel kapcsolatban végrehajtott előzetes piackutatáson alapult.

Ennek megfelelően a Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium a számítógépek és monitorok ellátási láncának első szintje (végső összeszerelése) tekintetében kötelező érvényű műszaki leírásként szociális szempontokat határozott meg. Ezt az ellenőrzés minőségére vonatkozó magas szintű követelményekkel (címkék vagy egy független harmadik fél által készített, ezzel egyenértékű vizsgálati jelentés, illetve külső ellenőrzési igazolás) kombinálták. A szociális szempontok magukban foglalták az ILO alapvető egyezményeit, valamint további szociális szempontokat is (munkahelyi egészségvédelem és biztonság, minimálbér és szociális biztonság, munkaórák). Ezenkívül az odaítélési szempontok pontszámokat rendeltek a termékek ellátási láncának további szakaszaiban – az ellátási lánc második szintjétől a nyersanyagok kitermeléséig (továbbá a perifériaeszközök első szintjére vonatkozóan) – végrehajtott társadalmilag felelős intézkedésekre vonatkozó „ajánlattevői koncepcióhoz”. A közigazgatási szerv az ajánlattevői koncepcióra vonatkozó kérést a közbeszerzés tárgyának ellátási láncával kapcsolatos ismeretekre, a megfelelő kockázatelemzésre, a megelőző intézkedésekre és az ellenőrzésre vonatkozó irányadó kérdések révén strukturálta.

A pályázat azt mutatja, hogy az összetett ellátási láncsal rendelkező termékek esetében lehetőség van a szociális szempontok és a hatékony ellenőrzés megkövetelésére, még akkor is, ha ezek a kritériumok túlmutatnak a címkék által előírtakon.

Tárgy

Fenntartható munkahelyi számítógépek és monitorok, valamint perifériaeszközök (billentyűzet és számítógéphez való egerek) szállítása, figyelembe véve az emberi jogokat és a munkaügyi normákat a beszerzendő áruk ellátási láncában (gyártás és ásványi anyagok kitermelése).

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Műszaki leírás:

A pályázat fő tárgya (számítógépek és monitorok) tekintetében az ajánlati felhívás arra kéri az ajánlattevőket, hogy teljesítsék az ellátási lánc első szintjére vonatkozó kötelező kritériumokat:

1. Az ILO alapvető munkaügyi egyezményeinek való megfelelés:

- A kényszermunka és az adósrabszolgaság tilalma (29. és 105. sz. ILO-egyezmény)
- Megkülönböztetésmentesség (100. és 111. sz. ILO-egyezmény)
- A kizsákmányoló gyermekmunka és a 15 év alatti gyermekek foglalkoztatásának tilalma (138. és 182. sz. ILO-egyezmény)
- Az egyesülési szabadság és a kollektív tárgyalási jog (87. és 98. sz. ILO-egyezmény)

2. Az egyéb munkaügyi és szociális normáknak való megfelelés:

- Munkahelyi egészségvédelem és biztonság (155. és 170. sz. ILO-egyezmény)
- Minimálbér és szociális ellátások (131. és 102. sz. ILO-egyezmény)
- Nem túlzott mértékű munkaidő (1. sz. ILO-egyezmény)

Odaítélési szempontok:

Az ajánlattevőknek ezenkívül be kell nyújtaniuk az „**ajánlattevői koncepció**” nevű dokumentumot, amely igazolja, hogy a termék megfelel a következőknek:

- a perifériaeszközök (billentyűzet és számítógéphez való egér) esetében az 1. szakaszban említett kritériumokkal, azaz az ILO-egyezményekkel;
- az ellátási lánc második és további szintjei esetében az ajánlattevőnek mind a pályázat fő tárgya (számítógépek és monitorok), mind a perifériaeszközök tekintetében az ajánlattal együtt be kell nyújtania az összes olyan intézkedés leírását, amelyet az ILO alapvető munkaügyi egyezményeinek (a fenti 1. szakaszban felsoroltak szerint), valamint az egyéb munkaügyi és szociális normáknak (a fenti 2. szakaszban felsoroltak szerint) való megfelelés igazolására hozott; valamint
- a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról szóló OECD-útmutatásnak megfelelően kerülnie kell a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványi anyagok felhasználását a beszerzendő árukban.

Az ajánlattevői koncepció esetében összesen 25 000 pontot lehet elérni. A perifériaeszközök (pl. billentyűzet és számítógéphez való egér az 1. szint esetében) tekintetében az ajánlattevőnek igazolnia kell a fent említett ILO- és egyéb szabványoknak való megfelelést (2000 pont).

Míg a szerződés fő tárgya (számítógépek és monitorok) és a perifériaeszközök (billentyűzet és számítógéphez való egér) esetében a szociális normák ellátási lánc további szintjein való megfelelésével kapcsolatos ajánlattevői koncepcióért többletpontokat adnak (23 000 pont – a 2. szinttől):

- az ellátási lánc ismerete – legfeljebb 4000 pont
- a munkafeltételekre vonatkozó kockázatelemzés – legfeljebb 4000 pont
- korrekciós és megelőző intézkedések – legfeljebb 5000 pont

- ellenőrzési intézkedések, például szociális ellenőrzések – legfeljebb 5000 pont
- panaszkezelési mechanizmus – legfeljebb 5000 pont.

Az ajánlattevői koncepcióban bemutatott intézkedések a szerződés részévé válnak. Minél hatékonyabbak és messzebbre hatóak a társadalmi fenntarthatóság érdekében tett erőfeszítések, annál magasabb a minőség minősítése.

Lásd az alábbi táblázatot.

KG	K	Type	Designation	Reference to the specification	Length of the answer	Weighting score	Minimum score	maximum attainable score	Points awarded	Points x weight	Met / Not Met	0-10 points
KG 1			Workstation PC			0	0	15000	0	0	fulfilled	
KG 2			Monitors			1000	0	10000	0	0	fulfilled	
KG 3			Sustainability and social justice			1000	0	25000	0	0	fulfilled	
	3.1	B	Standards in the first stage of the supply chain for peripheral devices (key question 1)		M	100	0	2000	0	0		s. Explanation Annex 8b
	3.2	B	Knowledge of the supply chain (key questions 2.1 and 2.2)		M	100	0	4000	0	0		s. Explanation Annex 8b
	3.3	B	Risk analysis on working conditions (key questions 3.1 and 3.2)		M	100	0	4000	0	0		s. Explanation Annex 8b
	3.4	B	Corrective and preventive measures (key question 4.1)		M	100	0	5000	0	0		s. Explanation Annex 8b
	3.5	B	Control measures (key question 4.2)		M	100	0	5000	0	0		s. Explanation Annex 8b
	3.6	B	Complaints office and complaint management (Reading question 4.3)		M	100	0	5000	0	0		s. Explanation Annex 8b
						1000	0	25000	0	0	fulfilled	

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A közbeszerző hatóság hozzájárul a munkaügyi és szociális normák tiszteletben tartásához, és ösztönzi az „élenjárókat”.
- A közbeszerző hatóság előmozdítja az ellátási lánc ismereteivel kapcsolatos tudatosságnövelést, és ösztönzi a munkaerő-kizsákmányolás, a gyermekek kizsákmányolása, a konfliktusok által érintett nyersanyagok elleni küzdelemre, valamint az egészségügyre és a biztonságra irányuló ambiciózus intézkedések végrehajtását.
- Az összetett ellátási láncsal rendelkező termékek esetében a kötelező kritériumokként alkalmazandó minimumkövetelmények (ebben az összefüggésben az ellátási lánc azon szintjei esetében, ahol a piac nagy része már betart bizonyos szociális normákat) és az odaítélési szempontokként alkalmazott magasabb szintű kritériumok (ebben az összefüggésben az ajánlattevők közül az élenjárók esetében) kombinációjának célja, hogy ösztönözze a vállalatokat a nemzetközi vállalati felelősségvállalási normák betartására.

Ellenőrzés

Az ajánlattevőnek a fent említett ILO- és egyéb alapvető munkaügyi normáknak való megfelelést az alábbiak bármelyikével kell igazolnia:

- címke, például TCO-tanúsított vagy azzal egyenértékű címke;
- egy független harmadik fél által kiállított, ezzel egyenértékű vizsgálati jelentés (a gyártási feltételek termékspecifikus vizsgálata az előírt munkaügyi és szociális normák alapján);
- a gyártó tagsága az Elektronikai Ipari Polgárok Koalíciójában (Electronic Industry Citizenship Coalition – EICC), ideértve a független harmadik fél által készített valamennyi (a beszerzendő árukra vonatkozó) aktuális ellenőrzési jelentés benyújtását az „EICC Jóváhagyott Ellenőrzési Programjának Minőségi Követelményei” (EICC Validated Audit Programme Quality Requirements) című dokumentummal összhangban.

A szerződés értéke

1,8 millió euró

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése, 43. cikke és 67. cikke
- A német közbeszerzési jog ültette át (különösen a közbeszerzési szerződések odaítéléséről szóló rendelet [VgV] és a versenykorlátozás elleni törvény [GWB])

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: BMZ Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium, Németország
- Ajánlattevők
- Szociális szempontokkal foglalkozó külső tanácsadó

Társadalmi hatások

- A közbeszerző hatóság tisztában volt azzal, hogy 2016-ban az ajánlattevők széles köre legalább az ellátási lánc első szintje tekintetében betartotta a munkaügyi és szociális normákat, illetve egyéb szempontokat, ugyanakkor nem tudta még azokat betartani a teljes ellátási láncra vonatkozóan. Emellett egyes IKT-vállalatok ennél tovább mennek, és az első szinten túl is megfelelnek a szociális normáknak, akár a termékükben található ásványi anyagok tekintetében is. A kötelező minimumszabályok (műszaki leírás), valamint további normák odaítélési szempontként történő kombinációjával megkövetelik a társadalmi megfelelés minimális szintjét, ugyanakkor ösztönzik és támogatják azokat a vállalatokat, amelyek ezen túllépnek.

Egyéb előnyök

- Az áthelyezhetőség lehetősége valamennyi közigazgatási szerv számára: a kötelező érvényű műszaki leírást (az ellenőrzés minőségére vonatkozó magas követelményekkel együtt) minden közigazgatási szerv alapkövetelményként használhatja és köteles használni, függetlenül a szerződéses mennyiségtől és a közigazgatási szerv erőforrásaitól. A további odaítélési szempontok esetében szükség van a közigazgatási szerv emberi erőforrásainak minimális szintjére, mivel értékelni kell az ajánlattevői koncepciót.
- Az áthelyezhetőség lehetősége valamennyi IKT-termékcsoport esetében (ideértve azokat is, amelyek esetében nem léteznek a szociális szempontokat is tartalmazó címkék): a pályázat különböző típusú hatékony ellenőrzéseket tesz lehetővé, amelyek az IKT-termékek szélesebb körére alkalmazhatók.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az ajánlattevők pozitív reakciója: szinte minden ajánlattevő megfelelt a minimumszabályoknak.
- A különböző ellenőrzési módszerek kombinációja pozitív (címkék és más hatékony ellenőrzési módszerek; egyszerű ajánlattevői nyilatkozatokat ebben az esetben nem fogadták el).
- Pozitív ösztönzés a vállalatok számára, hogy az ellátási lánc első szintjén túl is javítsák az emberi jogokkal kapcsolatos megközelítésüket.

- További fejlesztési javaslatok annak érdekében, hogy az ajánlattevők jobban megértsék a követelményeket: egyértelmű elrendezés használata (alcímek, rovatok, lábjegyzetek, betűtípus); előzetes piaci konzultációk a vállalatokra vonatkozó követelmények elmagyarázása és jobb megértése érdekében; az ellátási lánc első szakaszának (kötelező kritériumok) és az ellátási lánc többi szakaszának (odaítélési szempontok) egyértelmű elkülönítése.
- Adott esetben ellenőrző listát vagy űrlapot kell mellékelni az ajánlattevők számára, amelyben jelzik, hogy mely dokumentumokat és bizonyítékokat csatolták.
- További fejlesztési javaslatok az ajánlattevői koncepciók minőségének javítása érdekében: szigorúbb követelmények, például annak kifejezett feltüntetése, hogy csak az irányadó kérdésekre adott konkrét válaszokért adható pont. A piaci párbeszéd alkalmazása és a naprakész piackutatás minden esetben hasznos a pályázatok elkészítéséhez.

Kapcsolat

Annelie Evermann, a szociális szempontokkal foglalkozó külső tanácsadó, BMZ Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium, Németország, annelie.evermann@weed-online.org

43. Digitális társadalmi befogadás – Az akadálymentességi kritériumok végrehajtása a webtervezésben

Közbeszerző hatóság, ország: Nemzeti Oktatási Ügynökség, Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: webtervezés

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Finn Nemzeti Oktatási Ügynökség felel a kisgyermekkorai nevelésért, az iskolai előtti nevelésért, az alapszintű oktatásért, az általános és felső középfokú szakképzésért, valamint a felnőttoktatásért és -képzésért. A finnországi tanulmányok nemzetközivé tételének nagy részét is ez a szervezet irányítja, például a diák- és tanárcsereprogramokat.

Az ügynökségnek meg kellett újítania három honlapot, és ezt olyan módon kívánta megtenni, amely támogatja egy modern oktatási ügynökség céljait és feladatait, továbbá jó felhasználói élményt nyújt.

2018-ban szerződést kötöttek az online szolgáltatások webtervezésére és fejlesztésére. Annak érdekében, hogy ezek a szolgáltatások minden felhasználó számára hozzáférhetőek legyenek, az Oktatási Tanács előírta, hogy azoknak meg kell felelniük az EN 301 549 szabványnak vagy az azzal egyenértékű akadálymentesítési követelményeknek.

Tárgy

Honlapkezelési és közzétételi rendszer megvalósítása, felhasználói felület kialakítása, webtervezés, online szolgáltatások megvalósítása és továbbfejlesztése, továbbá karbantartás.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzés nem egy kulcsrakész rendszer kialakítására irányult. Ehelyett az agilis fejlesztéshez szükséges erőforrások beszerzésére összpontosított. Valamennyi munkatársnak (egy felhasználói felület [UI] tervezőjének, két fejlesztőnek és egy szolgáltatástervezőnek) legalább egyéves tapasztalattal kellett rendelkeznie a Web Akadálymentesítési Útmutató (WCAG 2.0) alkalmazása terén. Az UI-tervezőtől és a szolgáltatástervezőtől elvárták, hogy a Lean UX Design és más felhasználóközpontú tervezés terén is rendelkezzenek tapasztalattal. A kivitelezési tervben a szolgáltatónak be kellett mutatnia, miként fogja garantálni a felhasználóközpontú megközelítést, és milyen technológiákat fog használni az akadálymentesítés biztosítására.

Nyílt eljárást alkalmaztak, és a rendelkezésre álló pontszámok 60%-át rendelték a minőségi szempontokra – ideértve az akadálymentességet is –, 40%-át pedig a költségekre. Az [eljárást megindító, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett hirdetmény](#) közvetlenül hivatkozott az EN 301 549 szabványra. Összesen öt ajánlat érkezett, amelyek mindegyike megfelelő tapasztalattal rendelkező szakértőket tudott biztosítani a WCAG 2.0 alkalmazása terén. A szerződést a [Wunder Finland Oy](#) kkv-nak ítélték oda, amely a Turku Egyetem oktatási honlapjainak tervezése során már tapasztalatokra tett szert az akadálymentességi kritériumok alkalmazása terén.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A honlap-akadálymentesítés olyan inkluzív gyakorlat, amely lehetővé teszi, hogy mindenki – különösen a fogyatékkal élők vagy a látássérülés valamilyen formájával élők – megtapasztalja, megértse az online környezetet, valamint eligazodjon és interakciókat folytasson ott. A [honlap-akadálymentesítési irányelv](#)¹³ megköveteli, hogy a közszektorbeli szervezetek megtegyék a megfelelő intézkedéseket honlapjaik és mobilalkalmazásaik érzékelhetővé, kezelhetővé, érthetővé és stabilabbá tételére. Az [EN 301 549](#) a közszektor műszaki akadálymentesítésének európai szabványa. A 2014-ben közzétett szabvány a fogyatékosok széles körével foglalkozik, és meghatározza az IKT-termékekre és -szolgáltatásokra alkalmazandó funkcionális akadálymentesítési követelményeket, valamint az egyes akadálymentesítési követelményekre vonatkozó vizsgálati eljárások és értékelési módszertan leírását olyan formában, amely alkalmas az európai közbeszerzések során történő alkalmazásra. Az irányelv értelmében az EN 301 549 szabványnak való megfelelésre a következő határidők vonatkoznak:

- A 2019. szeptember 23-án vagy azt követően létrehozott új nyilvános honlapoknak meg kell felelniük a követelményeknek;
- 2020. szeptember 23-ig valamennyi nyilvános honlapnak (ideértve a meglévő honlapokat is) meg kell felelnie a követelményeknek;
- 2021. június 23-ig a közszektor valamennyi mobilalkalmazásának meg kell felelnie a követelményeknek.

Bár a szabvány kifejezetten a közszektorra vonatkozik, hivatkozik a Web Akadálymentesítési Útmutató (WCAG), és így szélesebb körű ágazati szabványokat foglal magában. A mindenki számára történő tervezésre vonatkozó európai szabvány ([EN 17161](#)) kiegészíti az EN 301 549 szabványt az akadálymentességi szabványoknak való megfeleléshez szükséges eljárások leírásával. Nemzetközi szinten az [inkluzív IKT-ra irányuló globális kezdeményezés](#) eszközöket és iránymutatásokat dolgozott ki az akadálymentes IKT beszerzéséhez.

A szerződés értéke

A három honlap megújítására irányuló szerződés összértéke 372 800 euró volt.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (műszaki leírásról szóló) 42. és (a szerződés odaítélésének szempontjairól szóló) 67. cikke.
- A honlap-akadálymentesítési irányelv értelmében 2020. szeptember 23-ig minden nyilvános honlapnak meg kell felelnie az EN 301 549 szabványnak vagy egy azzal egyenértékű szabványnak. Az irányelv azt is előírja, hogy a közszektorbeli szervezeteknek honlapjaikon egy visszajelzési mechanizmushoz kapcsolódó linket tartalmazó akadálymentesítési nyilatkozatot kell közzétenniük, amelyen keresztül a felhasználók jelezhetik a minimális akadálymentesítési követelmények teljesítésének elmulasztását. A nyomon követés és a jelentéstétel 2021 decemberétől nemzeti szinten történik.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Finn Nemzeti Oktatási Ügynökség

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közzeférhető szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről.

- Szerződött szolgáltató: Wunder Finland Oy
- A finn államkincstár digitalizációt támogató csoportjával való együttműködés révén figyelembe vették a felhasználókat az ügyfélmegfigyelési szakasz megvalósítása érdekében. Az első [tervezési sprint](#) alapját az ügyfelekkel folytatott három műhelytalálkozó és az azt követő interjúk adták. A megújult honlapok érintett felhasználói számára várhatóan javulni fog a hozzáférhetőség.

Társadalmi hatások

- Ahhoz, hogy a közszolgáltatások és információk valamennyi polgár számára elérhetőek legyenek, létfontosságú, hogy a fogyatékossgal élő felhasználók hozzáférhessenek a közszeaktor honlapjaihoz. 2020-ban az uniós lakosság egyötöde várhatóan valamilyen fogyatékossgal él¹⁴, ezért az egyetemes hozzáférhetőség biztosítása fontosabb, mint valaha. Mivel az akadálymentesítési követelményeket már a kezdetektől fogva beépítették a projektbe, nem volt szükség drasztikus változtatásokra a tervezésben, és a honlap kialakításával és a lehetséges új funkcióival kapcsolatos jövőbeli döntések meghozatalakor az akadálymentesítési szempontokat is figyelembe veszik.

Egyéb előnyök

- Bár az EN 301 549 szabvány kifejezetten a fogyatékossgal élő felhasználók hozzáférhetőségét célozza, más felhasználók, köztük az idősebbek és az interneten kevesebb időt töltők számára is javítja az általános felhasználóbarátságot és az áttekinthetőséget.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az ügynökség eredetileg arra törekedett, hogy a webtervezési szolgáltatást a Hanselen (a közigazgatás központi közbeszerzési szerve Finnországban) keresztül szerezzék be. Ez azonban nem eredményezett olyan ajánlatot, amely megfelelt volna az ügynökség kompetenciára vonatkozó egyedi követelményeinek. Így az Ügynökség úgy döntött, hogy saját közbeszerzést szervez, amely pozitív eredménnyel zárult (öt ajánlatot nyújtottak be, amelyek mindegyike megfelelt a kompetenciára vonatkozó követelményeknek).
- A jövőbeli közbeszerzések szempontjából a legfontosabb észrevétel az volt, hogy a minőségi követelmények szorosan összefüggtek a vállalat kivitelezési tervében leírt kompetenciafejlesztési politikával. Az ügynökség nagy valószínűséggel hasonló kritériumokat alkalmaz majd a magas színvonalú szolgáltatások jövőbeli közbeszerzései során is.

Kapcsolat

Satu Meriluoto, Finn Nemzeti Oktatási Ügynökség, satu.meriluoto@oph.fi

¹⁴ Forrás: Európai Bizottság, [A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága](#).

9. ÁGAZAT – Textilárúk

44. Az ILO-egyezmények alkalmazása a textilárúkról szóló cseh pályázatban

Közbeszerző hatóság, ország: Munkaügyi és Szociális Minisztérium, Cseh Köztársaság

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Textilárúk

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Cseh Munkaügyi és Szociális Minisztérium (MoLSA) a társadalmilag felelős közbeszerzés (TFK) egyik támogatója és éllovasa kíván lenni a Cseh Köztársaságban azáltal, hogy elősegíti a változásokat, rendezvények tucatjait szervezi, valamint módszertanokat és támogató struktúrát hoz létre azok számára, akik hajlandóak szervezetüket a fenntarthatóság irányába terelni. A MoLSA arra is törekszik, hogy a kulcsfontosságú érdekelt feleket a TFK továbbfejlesztésének támogatása érdekében tárgyalóasztalhoz ültesse.

Tárgy

Textilárúk (különösen alsóruházat) jótékonyági szervezetek általi további szétosztása a rászorulóknak. Ezt a beszerzést az Európai Bizottság leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapja (FEAD) finanszírozza.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A munkajogi előírások és szociális jogok textilgyártás során történő megsértésének megakadályozása érdekében a MoLSA előírta az ajánlattevőknek, hogy rendelkezzenek olyan rendszerrel, amely garantálja, hogy az ILO alapvető egyezményei (gyermekmunka, kényszermunka stb.) által védett munkavállalói jogokat ne sértsék meg a beszerzett áruk gyártása során. Ebben a szakaszban a MoLSA csak a tényleges textilgyártási folyamatok körülményeire koncentrált, nem a nyersanyagok előállítására.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

2015-ben a MoLSA kidolgozta a társadalmilag felelős közbeszerzésekre vonatkozó saját stratégiáját, amelyet a pályázatok kidolgozásához használ. A stratégia meghatározza a minisztérium alapelveit, és a beszerzések környezeti és társadalmi hatásaira összpontosít. Az ajánlatkérő szerv elismeri a piac befolyásolására vonatkozó képességét, és javítani kívánja beszerzéseinek fenntarthatósági hatását.

Az első (2015-ben elfogadott) stratégia a szervezeten belüli új eljárások belső kidolgozásához vezetett, ami lehetővé tette, hogy a MoLSA több mint 20 millió eurót fenntarthatóbb módon költsön el. A MoLSA beszerzéseivel minimalizálni kívánja a káros környezeti hatásokat (a hulladékcsökkentésre, a faanyag etikus beszerzésére stb. összpontosítva), fel kívánja számolni az emberi jogi jogsértéseket ellátási láncban, támogatni kívánja a kkv-k és a szociális vállalkozások közintézmények kiszolgálására vonatkozó képességét, és támogatni kívánja a hátrányos helyzetű emberek társadalmi visszaailleszkedését.

Idővel a megközelítés a vásárlóerővel kapcsolatos stratégiai gondolkodásmóddá fejlődött. A közelmúltban aktualizálták a stratégiát, amely inkább a TFK alárendelt szervezeteken belüli fejlesztésére összpontosít (foglalkoztatási hivatal, társadalombiztosítás). A TFK egész szervezetre gyakorolt hatásának nyomon követése és értékelése az egyik jövőbeli cél.

Ellenőrzés

Az ajánlattevők az e követelménynek való megfelelést a Fair Wear Foundation (FWF – a méltányos ruhaiparért tevékenykedő alapítvány) tagságával vagy az ellátási láncuk munkafeltételeinek ellenőrzésére szolgáló más rendszerrel bizonyíthatják. Amikor egy szervezet csatlakozik az FWF-hez, elkötelezi magát amellett, hogy ellátási láncában végrehajtja az FWF nyolc munkaügyi normáját:

- a foglalkoztatás szabadon választható;
- nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás során;
- a gyermekmunka tilalma;
- az egyesülési szabadság és a kollektív tárgyaláshoz való jog;
- a megélhetéshez szükséges fizetés;
- nincs túlzott munkaidő;
- biztonságos és egészséges munkafeltételek;
- jogilag kötelező érvényű munkaviszony.

Az ajánlattevőknek az egyes terméktípusok gyártóját, márkáját és gyártási helyét is meg kellett jelölniük. Ez lehetővé teszi a beszerző számára, hogy legyen valamennyi rálátása és az ellátási lánc munkafeltételeire és ellenőrizhesse azokat.

A szerződés értéke

A szerződés értéke összesen 550 000 euró volt

Eszköz

A 2014/24/EU irányelv 58. cikke, XII. melléklete és 18. cikkének (2) bekezdése.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Munkaügyi és Szociális Minisztérium (MoLSA)
- A MoLSA beszállítóinak dolgozó munkavállalók

Társadalmi hatások

- Csökkentették a munkaügyi és szociális normák megsértésének kockázatát a textilgyártás során azáltal, hogy a részvétel különleges feltételeként társadalmi követelményeket alkalmaztak.
- Az ellátási lánc átláthatóbbá vált.

Egyéb előnyök

- A nyertes ajánlattevő büntetett előéletű személyeket alkalmaz, akik lehetőséget kapnak arra, hogy a társadalomba való visszailleszkedésüket elősegítő munkavégzési készségeket és referenciákat szerezzenek.
- A nyertes ajánlattevők által benyújtott információk szerint a gyártást nem szükséges olyan országokba kiszervezni, amelyek munkaügyi rendszerét a vevő nem tudja ellenőrizni.
- A megvásárolt áruk előállításának társadalmilag felelős körülményeire való összpontosítás segíthet egyenlő feltételeket teremteni a gazdasági szereplők versenyében. Az ajánlatkérőnek nem kell „mások kárára olcsón vásárolnia”.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Ha az ajánlatkérő szerv megköveteli, a textilipar képes bizonyos mértékig garantálni a munkavállalói jogok betartását a gyártás során.
- Az ellátási lánc átláthatóságára vonatkozó egyszerű követelmények olyan váratlan előnyökhöz vezethetnek, mint a bűnelkövetők társadalomba való visszailleszkedése, ami meghaladja a szerződéses követelményeket.
- A szerződés teljesítése során a feltételek figyelemmel kísérése továbbra is kihívást jelent.
- A nyersanyagok (például a gyapot) termelése során fennálló feltételek nyomon követése még kidolgozásra vár.
- Saját stratégiáját követve a MoLSA továbbra is további megfelelő pályázatokat keres a lehetőségek kivizsgálására. Emellett a tényleges eseteket más beszerzőknek is bemutatja, hogy arra tanítsa és motiválja őket, hogy ők is fenntartható beszerzők legyenek. Arra is törekszik, hogy belső eljárásokat dolgozzon ki a szerződések kezelésére, a szerződések eredményeinek nyomon követésére és értékelésére, valamint a szerződés értékének felmérésére.
- A globális ellátási láncok átláthatóságához együttműködésre van szükség. Az ilyen együttműködéssel járó többletköltségek és erőfeszítések akkor indokoltak, ha ez lehetővé teszi a vevő számára, hogy biztos legyen a megvásárolt termékek teljes ellátási láncára vonatkozó feltételek minőségében.
- Előfordulhat, hogy a TFK nem kínál egyszerű megoldásokat; időt, erőfeszítést és kritikus gondolkodást igényel. Ugyanakkor számos előnnyel jár, mint például a beszerzési folyamat jobb szervezése, a vevő igényeinek és a termék minőségének jobb megértése, jó lelkiismerettel elvégzett beszerzések, méltányos munkafeltételek és ár, a visszajelzésekre való összpontosítás, valamint egy egyébként adminisztratív folyamat kreatív megközelítése. Érdemes megtenni az első lépést, és az eljárás közben tanulni.

Kapcsolat

Adam Gromnica, adam.gromnica@mpsv.cz és Eva Chvalkovská, eva.chvalkovska@mpsv.cz, Munkaügyi és Szociális Minisztérium

45. Gent megközelítése a társadalmilag felelős munkaruházat beszerzéséhez

Közbeszerző hatóság, ország: Gent önkormányzata, Belgium

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Textilárúk

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2014-ben Gent városa aktualizálta beszerzési politikáját annak érdekében, hogy a fenntarthatóságot teljes mértékben beépítse a beszerzési eljárásába. Ezen erőfeszítés részeként a társadalmi célok magukban foglalják a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának ösztönzését, a helyi gazdasági növekedés elősegítését, valamint a nemzetközi szabványok és a méltányos kereskedelem elveinek integrálását. Ezt követően a város 2016-ban összefogott a Flamand Városok és Önkormányzatok Szövetségével (VVSG), hogy ezeket a célokat a munkaruházat beszerzése esetében is alkalmazza.

Gent volt az első méltányos kereskedelmi város Belgiumban, az első méltányos kereskedelmi főváros Európában, és aktívan támogatja a vevők és a beszállítók méltányos divat terén fennálló tudatosságát.

Tárgy

Társadalmilag felelős munkaruházat beszerzése.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A szerződés 2018 első felében kezdődött. Gent három szakaszban folytatta le a közbeszerzést:

- Kielemezték a korábbi közbeszerzési eljárásokat, Flandria régióban és azon kívül olyan bevált gyakorlatok kerestek, amelyek a fenntarthatóságot beépítették a munkaruházati kiírás feltételeibe.
- Gent és a VVSG átfogó piaci tanulmány készítettek, a VVSG felmérte a piac felkészültségét, az ellátási láncok átláthatóságát és a címkékben rejlő lehetőségeket az ágazatban, továbbá összegyűjtötte a beszállítóknak a fenntartható keresletre és a szociális záradékok közbeszerzésben történő használatára vonatkozó álláspontjait. E tanulmány révén Gent felismerte, hogy a piac nem áll készen az elvárt szintű környezeti és társadalmi hatás elérésére.
- A beszállítók és beszerzők számára létrehozták a társadalmilag felelős munkaruházati eszköztárat¹⁵, amely útmutatást nyújt a szerződések során történő fejlődéshez. A város öt részre osztotta a keretmegállapodást, amelyek különböző szintű szociális és környezetvédelmi teljesítményt igényeltek, az egyes teljesítményszinteket meghatározó eszköztárral. Az eszköztár részletesen bemutatja a nagyobb társadalmi felelősséget vállaló munkaruházat felé vezető utat is, amelynek követését a beszállítók a szerződéses kikötéseken keresztül vállalják. Az eszköztár továbbá tartalmazza az ajánlattevők által benyújtandó bizonyítékokat, valamint részletesen bemutatja a felelősségteljesebb munkaruházat felé vezető utat is, amelynek követését a beszállítók a szerződéses kikötéseken keresztül vállalják.

Az eljárás első szakaszában az ajánlattevők kötelesek voltak:

1. Aláírni „az ellátási lánc társadalmilag felelős irányítására” vonatkozó magatartási kódexet

¹⁵ <http://platforma-dev.eu/wp-content/uploads/2018/06/Toolbox-VVSG-EN.pdf>

2. Kitölteni „az ellátási lánc társadalmilag felelős irányítására” vonatkozó kérdőívet. A kérdőív a vállalatra vonatkozó általános információkról, az ellátási lánc átláthatóságáról és az ellátási lánc társadalmi kockázatairól szólt. A kérdőívre adott válaszokat nem értékelték, hanem alapfelmérésként vagy önértékelésként a beszállító és Gent városa közötti párbeszéd alapjául szolgált
3. Megadni azon járművek listáját, amelyekkel a szállítások történnek (legalább Euro V vagy annál jobb kibocsátási előírás)

Kilenc beszállító pályázott. Közülük öt tett eleget a fenti kötelezettségeknek, és ezért a második szakaszba is meghívták őket.

A műszaki leírást ezt követően megküldték az öt kiválasztott pályázónak. Ez volt az eljárás második szakasza.

Az odaítélési szempontok részenként eltérőek voltak, de általában az árat, a minőséget (laboratóriumi vizsgálati eredmények és minták) és a ruházat életciklus végi tartósságát értékelték. A minimálisan megkövetelt minőség leírását a műszaki kritériumok tartalmazzák. A minőségi odaítélési szempontok azokat a beszállítókat jutalmazták, akik a műszaki kritériumokban előírtnál magasabb színvonalú minőséget kínáltak. Gent városa öt ajánlatot kapott, végül minden részt egy másik beszállítóhoz rendeltek.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A fő célkitűzés a nemzetközi munkaügyi egyezményekkel kapcsolatos garanciák beépítése és az egész textillellátási lánc átláthatóságának növelése voltak.

Gent megköveteli beszállítóitól, hogy egyrészt tartsák tiszteletben a nemzetközi munkaügyi minimumnormákat és emberi jogokat, valamint a létminimum kifizetését, másrészt folyamatosan fejlesszék a szociális feltételeket a megvásárolt termékek ellátási láncában.

A szerződő félnek (és a Gent városa által megvásárolt termékek előállításában részt vevő alvállalkozóknak) a kiválasztási szakaszban kötelezettséget kellett vállalniuk arra, hogy a szerződés teljes időtartama alatt valamennyi termék esetében átláthatóvá teszik és folyamatosan javítják az ellátási lánc munkafeltételeit. Ez a fejlesztési folyamat a következőkre vonatkozik:

- Az általános „vállalati társadalmi felelősségvállalás” (CSR) és „az ellátási lánc társadalmilag felelős irányítása” elveinek tiszteletben tartása és aktív alkalmazása a magatartási kódexben meghatározottak szerint. A magatartási kódex alapelvei a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) nemzetközi szabványain alapulnak, és összhangban vannak a főbb nemzetközi szabványokkal, mint például az ISO 26000, GRI, ETI, FLA, Fair Wear Foundation, BSCI, SA 8000 és hasonlók.
- Éves jelentéstétel az ellátási láncon belüli társadalmi kockázatokról. Ennek egy külsőleg ellenőrzött kockázati jelentésen kell alapulnia. A fenntarthatósági ellenőrök (Ecovadis vagy azzal egyenértékű szervezet) által készített kockázati jelentések lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy értékeljék globális beszállítóik környezeti és társadalmi teljesítményét.
- A „vállalati társadalmi felelősségvállalás” (CSR) és „az ellátási lánc társadalmilag felelős irányítása” elveinek tiszteletben tartása érdekében korrekciós intézkedések meghozatala.

Ellenőrzés

- A beszállítói teljesítményt harmadik felek, például az Ecovadis vagy egy azzal egyenértékű szervezet ellenőrzi.
- A beszállítókkal rendszeresen sor kerül nyomonkövetési megbeszélésekre.
- Szakosodott ellenőrök már számos jelentést készítettek az öt beszállító teljesítményéről.

- Gent a beszállítókkal partnerségben dolgozik a fejlesztések megvalósításán.

A szerződés értéke

A szerződés becsült értéke 1,2 millió euró négyéves időtartamra.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 46. cikke a szerződés részekre osztásáról.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Gent városa
- Szerződéses szolgáltatók:
 - Alsico, a fenntartható munkaruházat tekintetében
 - Bel-Confect, a szabványos munkaruházat tekintetében
 - Stemico, vászon- és csecsemőelőke tekintetében
 - Tric, munkacipők tekintetében
 - Fabory, kesztyűk és más egyéni védőfelszerelés tekintetében
- Flamand Városok és Önkormányzatok Szövetsége (VVSG)
- Fenntarthatósági ellenőrök

Társadalmi hatások

- A szerződés előkészítési szakaszának kezdete óta a beszállítók egyre inkább tudatában vannak az e cél elérésével kapcsolatos felelősségüknek.
- Az egyik beszállító a Fair Wear Foundation (a méltányos ruhaiparért tevékenykedő alapítvány) tagja lett, mások információkat gyűjtenek, hogy átláthatóbbá tegyék ellátási láncukat, mások pedig már teljesen átlátható és társadalmilag felelős módon tevékenykednek, és jelenleg harmadik fél által végzett ellenőrzési rendszerekkel dolgoznak.

Egyéb előnyök

- A munkaruházat (mellények, nadrágok, pólók) bio- és méltányos kereskedelemről származó pamutból, valamint lehetőség szerint újrahasznosított poliészterből készül.
- A munkaruházatot CO₂-hatékony módon kell szállítani.
- A ruhák élettartamának végén a ruhákat szigetelőanyagká és kerti padok alkatrészeivé dolgozzák fel.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A munkaruházati beszállítók hajlandóak voltak együttműködni az ellátási lánc munkafeltételeinek folyamatos javítása érdekében. A beszállítókat be kell vonni, és e cél érdekében ösztönözni és támogatni kell.
- A szerződéses kikötések csak a megoldás egyik részét képezik; a sikerhez elengedhetetlen a beszállítókkal folytatott párbeszéd és partnerség. Ennek már a pályázat kiírása előtt el kell kezdődnie, és a szerződés teljesítése során is folytatódnia kell.
- A múltban az ilyen típusú beszerzéseket általában egy részben ítélték oda. A közbeszerzés részekre osztása hasznosnak bizonyult az egészséges verseny támogatásában és az egyes részek esetében a legmegfelelőbb jelölt meghatározásában.

- Gent a keretrendszer során a célok elérése érdekében együttműködik a beszállítóival. Ez egy tanulási folyamat, amelyben a város és beszállítói megpróbálnak egymásnak segítséget nyújtani.
- Az elégséges idő és erőforrás, valamint a politikai akarat kritikus sikertényező ahhoz, hogy a vevők és a szállítók közötti együttműködés valódi hatást érjen el.
- Közbeszerzőként szükség van bizonyos műszaki ismeretekre a textilárak területén. Gentben például a felelős megbízott képzésben részesült, hogy többet megtudjon arról, hogyan elemzik a textilárak minőségét (szakítószilárdság, bolyhosodás, zsugorodás).
- Amennyiben lehetséges, a közbeszerzőnek olyan eljárást kell választania, amely lehetővé teszi a tárgyalásokat. A nyílt közbeszerzési eljárás nagyon szigorú, és ha például egy minta hiányzik, fennáll a veszélye annak, hogy az eljárást le kell állítani és teljesen újra kell kezdeni.
- Az új szerződések odaítélése után elsődleges fontosságú volt, hogy a gyakorlatban minden részlet megszervezzék: a megrendelési rendszerek kiigazítása, a végfelhasználókkal tartott indító találkozók megszervezése és a végfelhasználók tájékoztatása, annak biztosítása, hogy a ruházat a megrendelés előtt felpróbálható legyen, a szállításokról szóló megállapodások megkötése a beszállítókkal és mosodákkal.
- A jövőbeli kihívások közé tartozik, hogy biztosítani kell a szükséges időt a nyomonkövetési megbeszélésekre és a harmadik felek jelentéseire, figyelmet fordítva a még nem teljesen átlátható ellátási láncokra, valamint szükség esetén korrekciós intézkedéseket kell alkalmazni.

Kapcsolat

Aline De Cokere, beszerző, Gent városa, Aline.DeCokere@stad.gent

46. Az ILO alapvető munkaügyi normáinak való megfelelés ellenőrzésének egyszerűsítése a textilágazatban

Közbeszerző hatóság, ország: Bonn városa, Németország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Textilárak

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Bonn városa elkötelezett annak biztosítása mellett, hogy a közbeszerzési szerződéseket csak olyan vállalatoknak ítéljék oda, amelyek biztosítják, hogy a beszerzett árukat az ILO alapvető munkaügyi normáiban meghatározott minimumszabályoknak megfelelően szerezték be vagy gyártották le.

A textilágazatban számos etikai címke vagy több érdekelt fél részvételével zajló kezdeményezés létezik (mint például a Fair Wear Foundation, a méltányos ruhaiparért tevékenykedő alapítvány, vagy az Ethical Trading Initiative, az etikus kereskedelmi kezdeményezés), amelyek segíthetnek az alapvető munkaügyi normák teljes vagy részleges betartásának ellenőrzésében. Nem mindig egyértelmű azonban, hogy mely címkék vagy milyen egyenértékű bizonyítékok szükségesek az egyes konkrét szabványok igazolásához.

Ennek kiküszöbölése érdekében Bonn városa a FEMNET NGO-val együttműködve kidolgozott egy könnyedén alkalmazható kérdőívet a szociális szempontokra vonatkozóan, amely lehetővé teszi az ajánlattevők számára, hogy címkék, kezdeményezésekben való tagság vagy alternatív bizonyítékok, például független harmadik fél által végzett szociális ellenőrzések vagy vezetőségi ellenőrzések segítségével könnyedén igazolják az egyes kritériumokat.

A szociális szempontokról szóló kérdőívet kísérleti jelleggel először 2016-ban próbálták ki egy olyan pályázat keretében, amelyet a zöldterületeket karbantartó alkalmazottak társadalmilag felelős munkafeltételek mellett előállított egyenruhái vonatkozásában írtak ki. A kérdőív kidolgozását piaci elemzés előzte meg, amely segített Bonn számára abban, hogy minden egyes megkövetelt szociális normához megfelelő bizonyítékokat határozzon meg, valamint hogy a közbeszerzés részeit az etikusan gyártott ruházati termékek bizonyított piaci elérhetősége szerint ossza ki.

2018-ban egy második ajánlati felhívást tettek közzé, amely a bőrárakra vonatkozó szerződésrészeket is tartalmazott. A cél az volt, hogy erős munkaruházatot szerezzenek be, miközben megerősítik azokat a szolgáltatókat, akik már elkötelezték magukat a termékek társadalmilag elfogadható módon történő előállítására mellett.

Tárgy

Szolgálati és védőruházat, ideértve a bőrárakat is

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A munkaruházat 2018-as beszerzése során az odaítélési szempontokat a következőképpen súlyozták:

- Ár (40%)
- Használati érték (30%) – a minőségre, a kivitelezésre és a felszereltségre egyenlő pontszámok voltak elérhetőek. A pontokat a felhasználókból, az egészségügyi és biztonsági tisztviselőkből és a személyzeti tanácsból (a német szervezetekben általában jelen lévő, a személyzet érdekeit képviselő választott testület) álló bíráló testület ítélte oda

- Szociális szempontok (30%) – a „szociális szempontokról szóló kérdőív” szerint értékelve (lásd az „Ellenőrzés” részben)

Az ajánlatokhoz csatolni kellett a szociális szempontokról szóló kérdőívet, amely beszerzendő termékeként kilenc kérdést tartalmazott. A kérdések a végső gyártási szakasz (azaz a beszerzett termék véglegesítésére szolgáló gyártási helyszín) előállítási feltételeire vonatkoztak.

A szociális szempontokról szóló kérdőív egyértelműen jelzi az ellenőrzés elfogadható formáit (pl. a harmadik féltől származó textilpecsétet, bizonyítványokat vagy tagságokat). Az igazolás egyes formái felhasználhatók arra, hogy az alábbi kérdések mindegyikére pozitív választ lehessen adni (és így maximálisan 29 pontot elérni). Az igazolás egyéb formái csak az alábbi kérdések egy része esetében jelentenek pozitív választ, és ennek megfelelően pontoznak. A kérdésenként elérhető pontok számát a kérdés társadalmi hatása szerint súlyozták (az egyes kérdések esetében elérhető pontok az alábbiakban zárójelben szerepelnek):

1. Márkakereskedőként vagy márkanevként azonosítják-e a kockázatokat és azok hatását az ILO-normáknak való megfelelésre a beszerzendő termék végső gyártási szakaszában? (2 pont)
2. Márkakereskedőként vagy márkanevként írásban kötelezettséget vállalnak-e arra, hogy a beszerzendő termék végső gyártási szakaszában tiszteletben tartják a fenti szociális normákat, amely az esetleges alvállalkozókra is kiterjed? (1 pont)
3. Márkakereskedőként vagy márkanevként támogatják-e, hogy a beszerzendő termék végső gyártási szakaszában helyi nyelven kihirdessenek egy magatartási kódexet (azaz a vállalat által magára nézve kötelezőnek tekintett irányelvek és előírások gyűjteményét), amely az esetleges alvállalkozókra is kiterjed? (3 pont)
4. Márkakereskedőként vagy márkanevként ismerik-e azt a gyártóüzemet, ahol a konkrét megrendelés során beszerzendő terméket végtermékként gyártották? (3 pont)
5. Márkakereskedőként vagy márkanevként független szociális ellenőrzések révén ellenőrzik-e a fenti szociális normák betartását a beszerzendő termék végső gyártási szakaszában? (3 pont)
6. Márkakereskedőként vagy márkanevként támogatják-e a fenti szociális normáknak való megfelelést a szerződésben szereplő végső gyártási szakaszban az irányítási rendszer vagy márkavállalat rendszeres és független felülvizsgálatával (a szociális normáknak való megfelelésre gyakorolt hatásuk tekintetében)? (5 pont)
7. Megkönnyíti-e az Ön vagy a márka számára a fent említett szociális normáknak való megfeleléssel kapcsolatos lehetséges kockázatok konkrét megrendelésben történő azonosítását, ha létrehoznak egy névtelen panaszbejelentő vonalat? (3 pont)
8. Ha a lehetséges kockázatokat Ön vagy a márka határozza meg, a fent említett szociális normáknak való megfelelést a végső gyártási szakaszban egy független, gyáron kívüli, helyszíni kapcsolattartó személy határozza-e meg? (5 pont)
9. Márkakereskedőként vagy márkanevként támogatják-e a gyártókat azáltal, hogy a végső gyártási szakaszban a társadalmilag felelős gyártási feltételekről szóló képzést biztosítanak a gyártóüzem vezetősége és alkalmazottai számára? (4 pont)

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

E beszerzés révén Bonn célja a textilellátási lánc feltételeinek javítása annak biztosítása révén, hogy az e szerződés keretében gyártott textilárukat olyan feltételek mellett gyártsák, amelyek megfelelnek az ILO alapvető egyezményeinek:

- az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló, 1948. évi 87. számú egyezmény;

- a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jogról szóló 1949. évi 98. számú egyezmény;
- a kényszermunkáról szóló, 1930. évi 29. számú egyezmény (és annak 2014. évi jegyzőkönyve);
- a kényszermunka felszámolásáról szóló, 1957. évi 105. számú egyezmény;
- a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló, 1973. évi 138. számú egyezmény;
- a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló, 1999. évi 182. számú egyezmény;
- az egyenlő díjazásáról szóló, 1951. évi 100. számú egyezmény;
- a hátrányos megkülönböztetésről (foglalkoztatás és foglalkozás) szóló, 1958. évi 111. számú egyezmény.

Ellenőrzés

A szociális szempontokról szóló kérdőív megjelöli, hogy az egyes kérdésekhez milyen bizonyítékok szükségesek. Az idő- és erőforrás-megtakarítás érdekében ugyanakkor Bonn lehetővé tette több kérdés egyidejű megválaszolását is, egyértelművé téve, hogy mely címkék vagy kezdeményezések milyen kérdésekre vonatkoznak (így ellenőrizve az ILO alapvető normáinak való megfelelést). Ez négy lépésben vagy szakaszban történik:

- 1. szakasz: a gyártó ország. Ha az árukat (a „Made in” termékmegjelölés szerint) nem a Fejlesztési Támogatási Bizottság (DAC) fejlődő országokra és területekre vonatkozó, mellékletként szerepeltetett jegyzékében szereplő országokban állítják elő, minden kérdést teljesítettnek kell tekinteni, és 29 pontot kell megítélni.
- 2. szakasz: Ha az 1. szakasz nem alkalmazandó, az összes ILO-norma megfelelő ellenőrzése az alábbiak révén biztosítható:
 - A Fair Wear Foundation (FWF – a méltányos ruhaiparért tevékenykedő alapítvány) tagság igazolása
 - A Fair Labour Association (FLA – a méltányos foglalkoztatásért tevékenykedő egyesület) tagság igazolása
 - Az FWF- vagy FLA-tagsággal egyenértékű pecsét, tanúsítvány vagy tagság igazolása

Ha a fentiek bármelyike teljesül, minden kérdés teljesítettnek tekintendő, és 29 pontot kell megítélni.
- 3. szakasz: Ha a 2. szakasz nem alkalmazandó, a kérdéscsoportok az alábbiak szerint teljesíthetők:
 - A Természetes Textilárúk Nemzetközi Szövetségének (International Association of Natural Textiles) IVN-tanúsított pecsétjére vonatkozó bizonyíték > a 2., 3. és 7. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. Hét pontot kell megítélni.
 - A társadalmi elszámoltathatósági nemzetközi szabványra vonatkozó bizonyíték (SA 8000) > a 2., 3., 4., 5. és 7. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. 13 pontot kell megítélni.
 - A Fairtrade Textile Standard (méltányos kereskedelmi textilszabvány – FTT) pecsétjére vonatkozó bizonyíték > az 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8. és 9. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. 24 pontot kell megítélni.
 - A Business Social Compliance Initiative (BSCI – a vállalkozások szociális szempontoknak való megfelelését elősegítő kezdeményezés) tagságra vonatkozó bizonyíték > a 2., 3., 5., 7. és 9. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. 14 pontot kell megítélni.

- A Sustainable Textile Production Certificate (STeP – Fenntartható textilgyártási tanúsítvány) tanúsítványra vonatkozó bizonyíték > az 1., 2., 4., 5., 6. és 7. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. 14 pontot kell megítélni.
 - Az Ethical Trading Initiative (ETI – etikus kereskedelmi kezdeményezés) tagságra vonatkozó bizonyíték > az 1., 2., 3., 6., 7., 8. és 9. kérdés a norma előírásai alapján teljesítettnek tekintendő. 23 pontot kell megítélni.
 - A kérdőív egyes kérdéseit teljesítő egyenértékű pecsét, tanúsítvány vagy tagság igazolása. A pontok az igazolható kérdések számától függően kerülnek odaítélésre.
- 4. szakasz: Ha a 3. szakasz nem alkalmazható, ki lehet tölteni a kérdőív valamennyi kérdését, feltéve, hogy ezek a kérdőívben felsorolt „alternatív referenciák” alapján ellenőrizhetők.

Ha nem áll rendelkezésre bizonyíték pecsétek, tanúsítványok vagy tagságok (vagy ezekkel egyenértékű dokumentumok) formájában, vagy ha a kérdőívet (a kérdőívben megadott) megfelelő igazolások csatolása nélkül töltik ki, nulla pontot kell megítélni.

A szerződés értéke

121 116,03 euró (kétéves szerződés)

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelmények betartásáról szóló) 18. cikkének (2) bekezdése, valamint (a szerződés odaítélésének szempontjairól szóló) 67. cikke
- Németország kollektív szerződésai és közbeszerzési joga

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Bonn városa
- Szerződötetett beszállító
- Ellenőrzési támogatás: FEMNET

Társadalmi hatások

Az ILO alapvető normáinak való megfelelés ellenőrzésével biztosítható, hogy a beszerzendő árukat olyan környezetben állítják elő, ahol a következő alapvető munkavállalói jogokat tiszteletben tartják tiszteletben¹⁶:

- az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyaláshoz való jog hatékony elismerése;
- a kényszer- vagy kötelező munka minden formájának felszámolása;
- a gyermekmunka eredményes eltörlése;
- a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása.

Egyéb előnyök

¹⁶ Ez a megközelítés indokolt lehet az egyenlő bánásmód elve alapján, amely megkívánja, hogy az egymással összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően és a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, feltéve, hogy az objektíven nem indokolt. Ebben az esetben úgy tekinthető, hogy a fejlett és a fejlődő országok eltérő kockázati profilja az alapvető munkavállalói jogok megsértése tekintetében igazolja az eltérő bánásmódot a kérdőívben.

- Bonn számára 11 ajánlatot nyújtottak be, ami előrelépést jelent a korábbi pályázathoz képest, és jó eredmény egy szakosodott piac számára.
- Bonn egyszerűsítette az ILO-nak való megfelelés ellenőrzési folyamatát azáltal, hogy növelte a címkék és kezdeményezések átláthatóságát az ajánlattevők és a beszerzők számára.
- Ez a megközelítés más textilbeszerzők számára is nagymértékben megismételhető. Hasonló megközelítést lehetne kidolgozni más ágazatok esetében is.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A szociális szempontok súlyát a kísérleti projekt és a szerződés újbóli kiírása között az összes értékelési szempont 15%-áról 30%-ra növelték. Ez azt jelenti, hogy az ajánlattevők akkor is elnyerhetik a szerződést, ha nem ők nyújtják be a legolcsóbb ajánlatot.
- Az ajánlattevőkkel folytatott párbeszéd fontos lépés volt annak biztosítása érdekében, hogy a kérdőív érthető legyen, valamint hogy az ajánlattevők kérdéseket tehessenek fel az általános közbeszerzési eljárással kapcsolatban.

Kapcsolat

Sabrina Ahrend, közbeszerzési szolgáltatásokkal foglalkozó részleg, Bonn városa, referatvergabedienste@bonn.de és Rosa Grabe, a méltányos közbeszerzésért felelős projektisztviselő, FEMNET, beschaffung@femnet-ev.de

47. Használt ruhák gyűjtésére és textilhulladék-gazdálkodásra vonatkozó koncesszió Madridban: A munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások számára fenntartott szerződésrész

Közbeszerző hatóság, ország: Madrid önkormányzata, Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Használt ruhák gyűjtése és textilhulladék-gazdálkodás

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A madridi önkormányzat célja a hulladékgyűjtés és -kezelés fenntartható és integrált megközelítésének előmozdítása. Ez magában foglalja a munkaerőpiactól távol lévő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett emberek foglalkoztatási lehetőségeinek növelését. Elismerve a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE-k) szerepét az emberek ezen csoportjainak foglalkoztatása szempontjából, az önkormányzat eljárást indított a használt ruhák begyűjtéséről és a textilhulladék kezeléséről szóló, részekre osztott koncessziós szerződés odaítélésére. A szerződés 1150 konténer kihelyezését irányozza elő Madrid egész területén. Az egyik szerződésrész a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE-k) számára tartották fenn.

Tárgy

Használt ruhák és textilhulladék gyűjtése és kezelése.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzési eljárás a spanyol jog fenntartott szerződésekre vonatkozó rendelkezése (9/2017. sz. törvény, disposición adicional 4a)) alapján történik, amely magában foglalja a 2014/23/EU irányelv 24. cikkét és a 2014/24/EU irányelv 20. cikkét. A szerződés három részének egyikére fenntartást alkalmaztak, és a versenyt a WISE-kre korlátozták, amelyeknek igazolniuk kellett, hogy ilyen szervezetekként regisztrálták őket, továbbá nyilatkozniuk kellett státuszuk érvényességéről.

Közbeszerzést megelőző szakasz: a pályázati dokumentáció közzététele előtt a WISE-knek lehetőségük volt arra, hogy együttműködjenek az ajánlatkérővel többek között az alábbi kérdések megvitatása érdekében: kapacitás meghatározása, a szerződés részekre való osztására vonatkozó lehetőségek, a konténerek közterületen történő elhelyezéseért fizetendő díjak stb. A megbeszélések nyitva voltak a szerződés iránt érdeklődő valamennyi WISE számára. E tekintetben az önkormányzat kapcsolatba lépett a tagjaik körében információkat terjesztő helyi ernyőszervezetekkel. A közbeszerzést megelőző ilyen alapos munka eredményeként növekedtek a harmadik szektorral kapcsolatos piaci információk Madrid városában, és azt is elősegítette, hogy az ajánlatkérő szervek jobban megértsék a harmadik szektor helyzetét.

A koncesszió három részre oszlik, amelyek mindegyike a város különböző kerületeire terjed ki (1. rész: 366 konténer; 2. rész: 419 konténer; 3. rész: 365 konténer). A déli kerületeket lefedő 3. rész a terület átlagnál alacsonyabb jövedelmi szinttel jellemezhető társadalmi-gazdasági jellegzetességei miatt a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások számára van fenntartva. A használt ruhák szolgáltató általi gyűjtéséhez és kezeléséhez szükséges infrastruktúrához való hozzáférés szintén könnyebb volt, mivel az ipari földterületek a városi átlagnál alacsonyabb áron állnak rendelkezésre.

Az eljárás a szerződés teljesítésének feltételeként szociális megfontolásokat is magában foglalt:

- Az alkalmazandó munkaügyi és szociális előírásoknak való megfelelés kötelezettsége, ideértve az akadálymentességre és az egyetemes tervezésre vonatkozó kritériumokat, valamint a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek való megfelelést.
- Annak garantálása, hogy a textilárak és szövetek lehető legnagyobb részét újra fel lehet majd használni.
- A munkavállalókra vonatkozó valamennyi érintett dokumentum ajánlatkérő hatóság részére történő rendelkezésére bocsátása.
- Annak megkövetelése, hogy a szolgáltatás teljesítésével kapcsolatos valamennyi disszeminációs anyag nemsemleges legyen.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- Munkalehetőségek biztosítása a munkaerőpiactól távol lévő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek számára
- A szociális gazdasági szereplők közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése
- Tisztességes munkakörülmények biztosítása a védett műhelyekben, a védett munkahelyteremtési programok és a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozásokban foglalkoztatottak számára

Ellenőrzés

A fenntartott rész teljesítésére alkalmazott személyeket Madrid város szociális közszolgáltatói biztosítják. A részvételre való jogosultsághoz a pályázóknak rendelkezniük kell a szociális közszolgáltató által kiállított igazolással, amely feltünteti kirekesztett helyzetüket. A jogosult célcsoportok sokfélék: a tartósan munkanélküliek, a migránsok, az etnikai kisebbségek, a szegénység kockázatának kitett egyedülálló anyák vagy a nők elleni erőszak áldozatai közül kerülnek ki.

A társadalmi befogadással kapcsolatos célkitűzések és a munkaközvetítés fenntarthatóságának előmozdítása érdekében a munkaerőpiaci beilleszkedést célzó program kedvezményezettjei személyre szabott integrációs lehetőségekben részesülnek. A munkavállalók munkaszerződésükkel együtt egyéni integrációs megállapodást írnak alá egy munkaügyi tanácsadóval, amely meghatározza azokat a konkrét intézkedéseket, amelyeket foglalkoztathatóságuk javítása érdekében elvállalnak. A munkával kapcsolatos intézkedésekre összpontosítanak, ideértve az olyan alapvető képesítéseket, mint a járművezetői engedély vagy a targoncavezetői engedély, a nyelvtudás és a humán készségek, valamint a társadalmi befogadás szempontjaira helyezik a hangsúlyt, például a lakhatásra, a szabadidőre, az egészségre és az egyén és háztartása támogatásának egyéb formáira.

A munkahelyi tanácsadás segíti a munkavállalókat a munkaszpecifikus készségek, valamint a pontosság, a higiénia, a kommunikáció és a többi munkavállalókkal való kapcsolattartás fejlesztésében.

A szerződés értéke

A szerződés teljes értéke 5 472 852,50 EUR volt. A 3. rész értéke 232 687,50 euró volt. Mivel koncesszióról van szó, a szerződés értékét az ajánlattevők által az ajánlatkérőnek fizetett összegben fejezték ki. A 3. részre vonatkozó alacsonyabb ár (75 euró/konténer) meghatározásával az ajánlatkérő szerv kompenzálni kívánta a WISE sajátos jellegéből adódó magasabb költségeket.

Eszköz

- A 2014/23/EU irányelv 24. cikke (lehetővé teszi a fenntartások koncessziókra való alkalmazását)

- Az eljárás a Madrid városa által a 2018–2022 közötti időszakra bevezetett hulladékmegelőzési és -gazdálkodási stratégia keretébe illeszkedik. A stratégia egyik célkitűzése, hogy ösztönözze a foglalkoztatást, többek között a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek körében.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Madrid önkormányzata
- Szerződött beszállítók: Recumadrid és Solidanza
- Kedvezményezettek: Munkavállalók

Társadalmi hatások

- E szerződés eredményeként hat új, teljes munkaidős állást hoztak létre alacsony foglalkoztathatóságú emberek számára. A munkavállalók egyes esetekben azon kerületek lakói, ahol a ruhagyűjtést végzik, ezáltal előmozdítva a térség társadalmi kohézióját. Foglalkoztatásuk következtében a munkaerőpiaci beilleszkedést célzó program kedvezményezettjei nem részesülnek sem munkanélküliségi, sem szociális jóléti támogatásban, és adófizetőként járulnak hozzá a közösséghez.
- A munkaerőpiaci beilleszkedést célzó program résztvevői szintén részesülnek a foglalkoztatásukat és a társadalmi befogadásukat biztosító kiegészítő szolgáltatásokból, például a képzésből, az egészségügyi ellátásból és a lakhatási támogatásból.
- 2020 elején bővülnek majd a munkaerőpiaci beilleszkedés lehetőségei, amikor négy teljes munkaidős állás jön létre.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A piacra jutást megelőző konzultációs szakasz kulcsfontosságú volt ahhoz, hogy az ajánlatkérő szerv megismerje a WISE-k kapacitását annak érdekében, hogy az eljárás jellemzőit a közbeszerzési piacra való hozzáférésük lehetővé tétele érdekében kiigazítsa.
- A kisebb szereplők fokozott részvételét elősegítő eszközként szolgáló partnerségek: a nyertes ajánlattevő két WISE, a Recumadrid és a Solidanza által létrehozott konzorcium volt; mindkét szervezet érdeklődött a közbeszerzés tárgya iránt és közös háttérrel rendelkezett a hátrányos helyzetű személyek szakmai beilleszkedése terén. A szervezetek a szerződéshez megkövetelt műszaki és gazdasági követelmények teljesítése érdekében fogtak össze.
- Tudatosságnövelés: e szerződés társadalmi és környezeti előnyökkel is jár, mivel a szerződő felek a háztartási cikkek és textilárak újrafelhasználásának előmozdításán dolgoznak. A szerződést a szerződő fél arra használta fel, hogy felhívja a figyelmet az olyan alternatív fogyasztási lehetőségekre, mint a használt ruhaüzletek, a környezetvédelmi érdekérvényesítés vagy a hulladékgazdálkodási láncok.
- A fő kihívást a WISE-k által végzett szakmai munka teljes körű elismerése jelenti. A közigazgatási szerveknek teljes mértékben (nem csak részekre vonatkozóan) fenntartott szerződések formájában továbbra is támogatniuk kell a szociális vállalkozásokat és a körforgásos gazdaságot a használt ruhák gyűjtésére és a textilhulladék-gazdálkodásra irányuló új pályázatokkal.

Kapcsolat

Cristina Salvador, igazgató, [RECUMADRID](#), recumadrid@gmail.com, +34 91 425 23 84

48. A foglalkoztatás növelését célzó munkaruházati beszerzés Svédországban

Közbeszerző hatóság, ország

Beszerzési Központ, Falun-Borlänge régió, Svédország (Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen, UHC)

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Textilárúk

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Az UHC egy regionális beszerző szerv, amely Dalarna megye hét különböző önkormányzata számára végez beszerzéseket. Az UHC 2016 óta foglalkozik társadalmilag felelős közbeszerzéssel. Az UHC-nek számos célkitűzése van a társadalmi fenntarthatósággal kapcsolatban, amelyek közül az egyik az, hogy évente az összes beszerzés legalább 30%-ának növelnie kell a munkaerőpiactól távol lévő személyek foglalkoztatási és/vagy szakmai gyakorlati lehetőségeit.

Az UHC a beszerzései során továbbá a létminimumra összpontosít, amely a szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan a munkavállaló alapvető szükségleteinek kielégítéséhez szükséges minimális jövedelemként kerül meghatározásra. Ennek célja, hogy az ágazatban tudatosítani lehessen, hogy a közbeszerzéseket a méltányos kereskedelem és a méltányos munkafeltételek előmozdítására kell használni.

Tárgy

Munkaruházat beszerzése az otthoni gondozás területén, szociális lakásokban és óvodákban dolgozók számára Dalarna megye hat településén: Borlänge, Falun, Säter, Gagnef, Hedemora és Ludvika.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az UHC három feltételt alkalmaz a megnövekedett foglalkoztatással kapcsolatos szerződések teljesítésére:

- A szolgáltató részt vesz az UHC-vel folytatott párbeszédben arról, hogyan tudnak jobban együttműködni a szociális megfontolások figyelembevételével. A cél a szolgáltatók szociális megfontolások iránti tudatosságának növelése.
- A szolgáltató megvizsgálja, hogy milyen lehetőségek vannak arra, hogy a munkaerőpiactól távol lévő személyek (például tartósan munkanélküliek vagy fogyatékkal élők) számára munkát vagy szakmai gyakorlatot kínáljon.
- A szolgáltató legalább egy jelenleg munka nélkül lévő személy számára három-hat hónapos foglalkoztatást vagy szakmai gyakorlatot kínál.

A munkaruházat beszerzése során a szolgáltatónak a munkaerőpiactól távol lévő legalább egy személynek a szerződés tárgyához kapcsolódó három-hat hónapos szakmai gyakorlatot kellett felajánlania. A részvételre jogosult személyek azok, akik különös nehézségekkel küzdenek a munkaerőpiacra való belépés vagy a munkaerőpiacon való elhelyezkedés terén, mint például a tartósan munkanélküliek vagy a fogyatékkal élők. Alternatív megoldásként a szolgáltató a svéd állami foglalkoztatási szolgálat vagy az önkormányzat iránymutatásai szerint felajánlhatja a (fent meghatározott) személynek a három-hat hónapig tartó szakmai gyakorlatra való jogosultságot.

A cél az, hogy a szakmai gyakorlatok az emberek munkába állásához vezessenek, bár ez nem követelmény. A személyek ilyen alapon történő foglalkoztatása nem jelenti azt, hogy egy másik, a szolgáltató által már

foglalkoztatott személyt helyettesítenek. A méltányos kereskedelemre/létminimumra vonatkozó következő szerződéses feltétel alkalmazandó:

Az UHC arra törekszik, hogy növelje az olyan körülmények között előállított termékek arányát, ahol az áruk előállításán dolgozó munkavállalók megkapják a létminimumot. A létminimum olyan kompenzációt jelent, amely az adott személy alapvető szükségleteit fedezi. A szolgáltatótól elvárják, hogy pozitívan viszonyuljon az e követelményt teljesítő termékek és eljárások kifejlesztéséhez. A cél az, hogy a keretmegállapodásban foglalt 1–5 terméket (legalább 1) olyan szolgáltató vagy alvállalkozó állítsa elő, amely az ország létminimumának megfelelő béreket fizet a munkavállalóinak. Azt, hogy a termék méltányos körülmények között készült, például méltányos kereskedelem („fair trade”) jelöléssel lehet igazolni.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az UHC közös beszerzési politikát alkalmaz a Beszerzési Központban részt vevő önkormányzatok számára, amely nagy hangsúlyt fektet a társadalmilag felelős közbeszerzésekre. A munkaruházatra vonatkozó e közbeszerzésnél az UHC biztosítani kívánta a létminimumot és a foglalkoztatási lehetőségeket. Az UHC figyelembe veszi a hat önkormányzat társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos egyedi igényeit. A hangsúly a szerződés teljesítésével kapcsolatos követelményeken van.

Ellenőrzés

Az UHC folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatók szociális megfontolásokkal kapcsolatos munkáját. A megállapodások megkötése után az UHC az önkormányzati vevővel, az UHC felelős beszerzőjével és a szolgáltatóval együtt felülvizsgálja azokat. A munkaruházat beszerzésében a hat önkormányzat állami foglalkoztatási szolgálatainak munkatársai a munkatársak és a szolgáltató közötti közvetítés szakértőiként vettek részt. Az önkormányzatoknak biztosítaniuk kell, hogy a szakmai gyakorlatok rendelkezzenek biztosítással, ezért a szolgáltató és az önkormányzatok gyakornoki megállapodást kötnek. Az önkormányzatok a szolgáltatóval együtt rendszeresen nyomon követik a szakmai gyakorlattal és a foglalkoztatással kapcsolatos helyzetet.

A szerződés értéke

Négy évre szóló keretmegállapodás, amelynek becsült összértéke 795 000 euró.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekről szóló 70. cikke.
- A 2016. évi svéd közbeszerzési törvény (2016: 1145, LOU) 17. fejezetének 1. szakasza.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Upphandlingscenter Falun-Borlänge régió (UHC)
- A keretmegállapodásban részt vevő települések: Borlänge, Falun, Säter, Gagnef, Hedemora és Ludvika.
- Szerződöttett beszállítók: Fristads és Procurator
- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: Állami foglalkoztatási szolgálatok

Társadalmi hatások

A szociális záradékok UHC általi alkalmazásának célja elsősorban a munkanélküliek munkaerőpiacra való belépése, a méltányos munkafeltételek előmozdítása és a társadalmi fenntarthatóságot szolgáló hosszú

távú megoldások kidolgozása. Az UHC a foglalkoztatás növelésével kapcsolatban számos hatást azonosított:

- a kirekesztés csökkenése;
- mentális egészség és biztonság;
- fokozott kompetenciák;
- költséghatékonyság.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az ajánlatkérő szervezetek szem előtt kell tartaniuk, hogy a társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó követelményeknek minden érintett fél javát kell szolgálniuk.
- A közbeszerzési szerződésekre vonatkozó korszerű társadalmi követelmények bevezetése előtt korán párbeszédet kell kezdeni az összes érintett szereplővel.
- A jövő egyik fő kihívása az olyan szervezetekkel való együttműködés lesz, amelyek az embereket konkrét szerződésekhöz tudják kötni. Az UHC kezdetben nem működött együtt a helyi foglalkoztatási szolgálatokkal. Beszerzőként nem rendelkeznek a megfelelő készségekkel és hozzáféréssel ahhoz, hogy minden egyes munkához megfelelő személyt találjanak, míg a helyi munkaerőpiaci közigazgatási szervek birtokában vannak ezeknek.

Kapcsolat

Maria Fridholm, közbeszerző, Upphandlingscenter, Maria.fridholm@ludvika.se

10. ÁGAZAT – Egyéb

49. Foglalkoztatási záradékok a közlekedési szolgáltatások területén Varsóban

Közbeszerző hatóság, ország: Városi Közlekedési Hatóság, Varsó városa, Lengyelország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Közlekedés

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Varsó városa a szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan fenntartott szerződésekkel (fenntartva a legalább 30%-ban társadalmi marginalizáció által fenyegetett csoportokból származó személyeket foglalkoztató szervezetek számára), és foglalkoztatási záradékokkal (munkanélküliek, fogyatékossgal élők és serdülőkorúak szerződés szerinti foglalkoztatása) dolgozik. A leggyakoribb szociális záradék a munkaszerződés alapján történő foglalkoztatás előírása.

A város ezzel a közbeszerzéssel a fent említett hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatását kívánta növelni Varsóban, valamint a közbeszerzési szerződésekkel való foglalkoztatás növelésének lehetőségeivel kapcsolatban kívánta növelni a tudatosságot.

Tárgy

A helyi tömegközlekedés részeként a ZTM (varsói Városi Közlekedési Hatóság) által felügyelt autóbuszvonalakon végzett menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatások.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzés nyílt pályázat volt. Varsó városa a szerződés teljesítésével kapcsolatos követelményt foglalt a pályázatba. A nyertes szerződő félnek 120 olyan személynek kellett munkát kínálnia, akik jelenleg munkanélküliek és kiszorultak a munkaerőpiacról. Számukra teljes munkaidős munkaszerződéssel sofőrként és diszpécserként ajánlottak munkát. A szerződő félnek a foglalkoztatás igazolása érdekében a munkaszerződéseket is be kellett mutatnia Varsó városának.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A városnak két fő célkitűzése volt:

- A munkanélküliek, a fogyatékossgal élők és a fiatalok foglalkoztatásának növelése
- A közbeszerzési szerződésekkel való foglalkoztatás növelésének lehetőségeivel kapcsolatos tudatosságnövelés

Ellenőrzés

A szolgáltatásnyújtás megkezdését követően a város kapcsolatba lépett a szerződő féllel, hogy ellenőrizze a járművezetők és a diszpécserok foglalkoztatását, és megkapja a munkavállalók nyilvántartását, amely a munkaszerződések számára vonatkozó információkat tartalmazza. A szolgáltató elküldi a munkaszerződés szkennelt példányát (az általános adatvédelmi rendelet követelményei alapján anonimizált adatokkal). Ezenkívül a város ellenőrzi a munkaszerződések számát a busztelepeken tett látogatások során.

A szerződés értéke

A szerződést 2016 februárjában írták alá, és a szerződés összértéke 130 millió euró, hétéves időtartamra, amely 2016-tól 2023-ig szól.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke
- Varsó főváros polgármesterének 1243/2015. sz. rendelete, amely a szociális záradékok kötelező alkalmazását írja elő a 30 000 eurót meghaladó értékű szerződések esetében a következő kategóriákban:
 - étkeztetési és vendéglátási szolgáltatások;
 - gondozási szolgáltatások;
 - takarítás és otthoni gondozás;
 - utcák és járdák téli és nyári takarítása;
 - zöldterületek karbantartása;
 - építési munkálatok.

A rendelet javasolja továbbá a szociális záradékok alkalmazását a közbeszerzési eljárásokban a 30 000 eurónál kisebb értékű szerződések esetében, valamint a 30 000 eurónál nagyobb értékű szerződések esetében a kötelező kategóriáktól eltérő kategóriákban. 2015. október 1. és 2019. március 31. között 444 szerződésben alkalmazták a szociális záradékokat különböző közbeszerzések során, összesen mintegy 1 milliárd euró értékben.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Városi Közlekedési Hatóság, Varsó városa, Lengyelország
- Beszállító: Mobilis SP

Társadalmi hatások

- A 2016–2023-as időszakban a közbeszerzési szerződések keretében történő foglalkoztatás lehetőségeivel kapcsolatos tudatosság növekedett. Ami a legfontosabb, a foglalkoztatás összességében nőtt, és a jövőben is növekedni fog. E szerződés keretében a teljes munkaidős foglalkoztatást a munkaerőpiactól távol lévő 120 személy számára kínálják fel.
- Mivel kötelező a foglalkoztatási záradékok alkalmazása, Varsó városa a munkaerőpiactól távol lévő személyek foglalkoztatásának növekedésével kapcsolatban számos előnyt vett észre. A munkaszerződések révén több mint 16 500 embert vontak be a szociális záradékok alkalmazási körébe tartozó szerződések teljesítésébe

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A korábbi szerződő felek a munkaszerződések keretében járművezetőket és diszpécsereket foglalkoztattak, de nem olyan mértékben, mint amikor a szerződésekben meghatározott követelményeket alkalmaznak. Mivel a munkavállalói záradék kötelező és pozitív társadalmi hatásokkal jár, a Közlekedési Hatóság következő közbeszerzése valószínűleg nagyon hasonló lesz. A jelenlegi szerződés azonban 2023-ig szól, és a jövőbeli körülményeket nehéz megjósolni.

Kapcsolat

Radoslaw Maciak, Közúti Flottakezelés Műszaki Főosztály, Varsói Városi Közlekedési Hatóság, r.maciak@ztm.waw.pl

50. Fenntartott hulladékkezelési szerződés a lengyelországi Rzgówban

Közbeszerző hatóság, ország: Rzgów önkormányzata, Lengyelország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Hulladékgazdálkodás

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2017. november 23-án Rzgów önkormányzata pályázatot hirdetett a rzgóvi ingatlan tulajdonosok települési hulladékának begyűjtésére és kezelésére (hasznosítására vagy ártalmatlanítására), valamint szemeteszsákok háztartások számára való biztosítására. Az uniós értékhatár alatti értékű szerződés odaítélésére fenntartott közbeszerzési eljárást alkalmaztak annak érdekében, hogy munkalehetőségeket teremtsenek a munkaerőpiacról kiszorult személyek számára. A pályázat a régió hulladékgazdálkodási tervével összhangban környezetvédelmi követelményeket tartalmazott a települési hulladék kezelésére vonatkozóan – például az újrafeldolgozás, az újrahasználatra való előkészítés és a más módszerekkel történő hasznosítás előírt szintjét, valamint a tárolóba szállított biológiailag lebontható települési hulladék súlyának csökkentését. Emellett a pályázat szociális szempontokat is tartalmazott, például azt a követelményt, hogy a szerződő félnek marginalizált csoportokhoz tartozó embereket kell foglalkoztatnia.

A nyertes ajánlattevő a Komunalka Rzgów, egy helyi szociális szövetkezet volt. A szövetkezet jelenleg tizenegy embert foglalkoztat, köztük tartósan munkanélkülieket és fogyatékossgal élőket. A szövetkezet fő tevékenysége a vegyes és szelektív hulladék gyűjtése Rzgów lakosaitól.

Tárgy

A települési hulladék gyűjtése és kezelése, valamint hulladékzsákok biztosítása a szociális vállalkozások számára fenntartott szerződésen keresztül.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A települési hulladékgyűjtésre és -kezelésre kiírt pályázaton csak olyan szerződő felek vehettek részt, akik teljesítették a következő feltételeket:

- védett munkahelynek minősülnek, vagy tevékenységük magában foglalja a társadalmilag marginalizált csoportok tagjainak társadalmi és szakmai integrációját; valamint
- a lengyel közbeszerzési törvény 22. cikkének (2) bekezdése értelmében a munkavállalók legalább 50%-a társadalmilag marginalizált csoportok tagja.

A társadalmilag marginalizált csoportokat a következőképpen kell érteni:

- az 1997. augusztus 27-i törvény értelmében fogyatékossgal élő személyek;
- a 2004. április 20-i törvény értelmében munkanélküliek;
- az 1997. június 6-i törvényben említett, szabadságuktól megfosztott vagy börtönből szabadult, a társadalomba való beilleszkedés során nehézségekkel küzdő személyek;
- az 1994. augusztus 19-i törvény értelmében mentális zavarokkal küzdő személyek;
- a 2004. március 12-i törvény értelmében hajléktalanok;

- a Lengyel Köztársaság által a 2003. június 13-i törvényben említett menekültkénti minőségben vagy kiegészítő védelemben részesített személyek;
- 30 év alatti és 50 év feletti regisztrált álláskereső és munkanélküliek;
- a 2005. január 6-i törvény értelmében hátrányos helyzetű kisebbségekhez tartozó személyek.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A marginalizált csoportokba tartozó emberek munkaerőpiaci integrációja, valamint a települési hulladék újrafeldolgozásának, újrafelhasználásának és hasznosításának javítása a 2022. évi regionális hulladékgazdálkodási tervnek megfelelően.

Ellenőrzés

A szerződő fél köteles volt benyújtani az önkormányzatnak egy dokumentumot, amely megerősíti védett munkahelyként betöltött státuszát, vagy egy nyilatkozatot, amely megerősíti, hogy tevékenysége magában foglalja a társadalmilag marginalizált csoportokba tartozó személyek társadalmi és szakmai integrációját, és hogy a szerződés tárgyát képező munkát végző munkavállalók legalább 50%-a társadalmilag marginalizált csoportok tagja. A szerződő fél benyújtotta azon személyek listáját (név és vezetéknev nélkül), akik megfelelnek a fent említett kritériumoknak.

A szerződés értéke

A szerződés összértéke 378 000 złoty volt (amely 89 559,45 eurónak felel meg) hat hónapos időszakra.

Eszközök

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről.
- „A Nagy-lengyelországi vajdaság 2016–2022 közötti időszakra vonatkozó hulladékgazdálkodási terve”.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Rzgów Konińska település, Nagy-lengyelországi vajdaság, Lengyelország
- Szerződöttetett szolgáltató: Komunalka Rzgów Szövetkezet
- Kedvezményezettek: A szerződéses szövetkezet társadalmilag marginalizált csoportokba tartozó munkavállalói

Társadalmi hatások

- A közbeszerzésben való részvétel révén megerősödik a Komunalka Rzgów szociális szövetkezet, amely hozzájárul programjaik és projektjeik fenntarthatóságának biztosításához.
- E szerződés teljesítéséhez a szövetkezet három olyan személyt vett fel, akik egy társadalmilag marginalizált csoport tagjai voltak.

Egyéb előnyök

- E bevált gyakorlat más szervezetek és más ágazatok által is megismételhető vagy áthelyezhető.

- Az önkormányzat azt tanácsolja, hogy a gyakorlatot megismételni kívánó egyéb szervezetek is vegyék igénybe a fenntartott szerződéseket, mivel ezek az építési beruházások vagy szolgáltatások beszerzésén keresztül elősegítik a szociálpolitikai célok elérését.
- A pályázat környezeti szempontjai, mint például a települési hulladék jobb újrahasznosítása, újrafelhasználása és hasznosítása, szintén összhangban vannak a város hulladékgazdálkodási tervével.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A marginalizált csoportokat foglalkoztató szociális vállalkozások számára fenntartott pályázat települési hulladékgazdálkodás területén való alkalmazását az ajánlatkérő sikeresnek ítélte, mivel a szociális szövetkezet zökkenőmentesen elvégezte a szerződésben meghatározott munkákat, és munkát biztosított az önkormányzat által megcélzott csoportoknak, így a közbeszerzés kettős célkitűzése megvalósult. Az önkormányzat azóta ezt a gyakorlatot a hulladékgazdálkodással kapcsolatos egyéb pályázatoknál is megismételte.
- Az önkormányzat célja, hogy a jövőben gyakrabban és más ágazatokban is alkalmazza ezeket a szerződéstípusokat.
- Egy lehetséges következő lépés az lenne, ha az önkormányzat társadalmi befogadásról szóló stratégiája a társadalmilag felelős közbeszerzés alkalmazását is magában foglalná, mint az abban meghatározott szociális célkitűzések elérésének eszközt.

Kapcsolat

Iwona Maciejewska, a Komunalka Rzgów szociális szövetkezet elnöke, iwona.maciejewska@komunalkarzgow.pl

51. Partnerség Lille városa és a GECCO szociális vállalkozás között a biodízel használt étkezési olajokból történő előállítására érdekében

Közbeszerző hatóság, ország

Lille önkormányzata, Franciaország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat:

Helyi közlekedés

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

2017 januárjában Lille önkormányzata szerződést kötött a GECCO-val, egy Lille-ben és Felső-Franciaország régióban működő szociális vállalkozással. A szerződést az uniós értékhatár alatti kutatási és fejlesztési szolgáltatások (K+F) céljából kötötték. A szerződés tárgya biodízel hulladékolajból való kifejlesztése a tömegközlekedési eszközök számára, valamint azon lehetőség megvizsgálása, hogy megteremthető-e a hagyományos üzemanyag-fogyasztás életképes alternatívája.

A GECCO az étkezési hulladék gyűjtésére és hasznosítására szakosodott szociális vállalkozás. Tíz embert foglalkoztat, akik széles körű kompetenciákkal rendelkeznek, ideértve üzem munkásokat, járművezetőket, mérnököket, kereskedelmi szakembereket, doktorandusz hallgatókat, projektmenedzsereket és menedzsereket. E partnerség keretében a GECCO és Lille városa a gépjárműgyártókkal közösen együttműködik az üzemanyag-elosztás és a járművek karbantartásának optimalizálásában. E partnerség célja a körforgásos gazdaság kialakítása a térségben azáltal, hogy a sütőolaj-hulladékot a tömegközlekedési eszközök üzemanyagává alakítják át. Lille városa átvette a GECCO által előállított bioüzemanyagot, és azt több vizsgálati járműben is felhasználta.

Tárgy

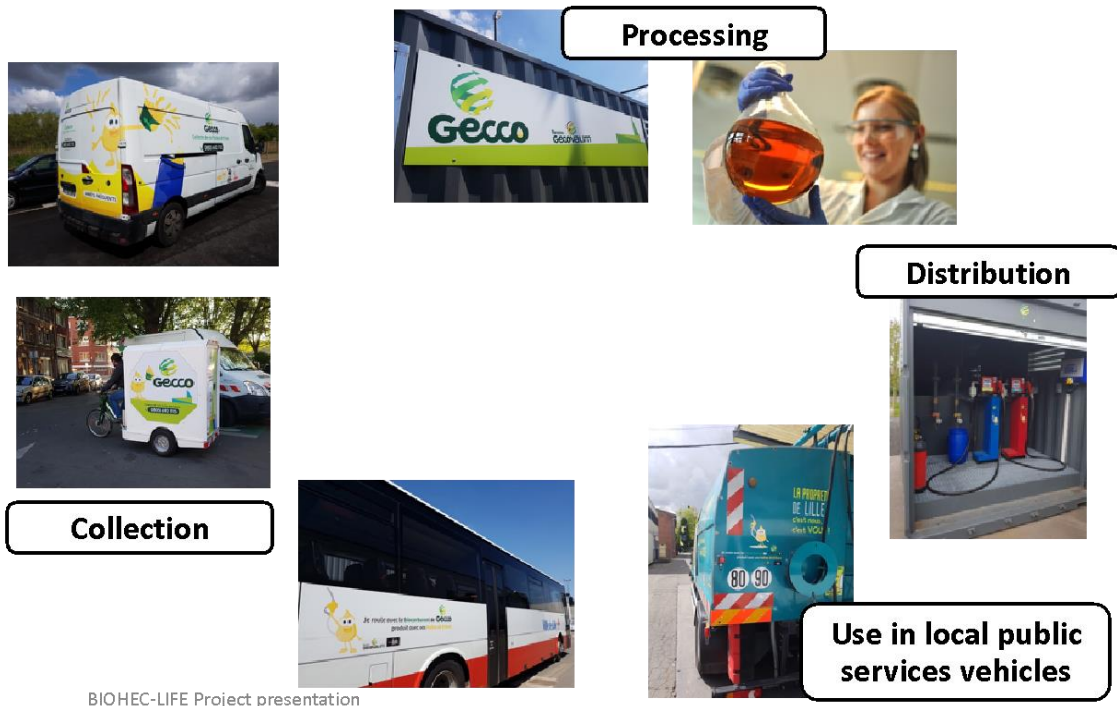
Egy önkormányzat és egy szociális vállalkozás közötti kutatási és fejlesztési partnerség a bioüzemanyagok területén, a tömegközlekedési eszközök által használt innovatív termék kifejlesztésének előmozdítására.

Közbeszerzési szakasz és szempontok/Eszköz

Az önkormányzat és a GECCO közötti partnerség hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás útján jött létre, és két szakaszra oszlik:

- 1. szakasz: Ebben a szakaszban Lille városa három járművet – egy autóbust, egy utcaseprő gépet és egy utcamosó gépet – üzemeltetett, amelyek használt sütőolajból készült bioüzemanyaggal működtek. Elvégezték a járművek, a motorok és a légköri kibocsátások műszaki ellenőrzését. Minden járműtípus esetében szabványos dízel- és GNR-tesztjárműveket használtak a bioüzemanyaghoz való alkalmazkodás tesztelésére. Ez a szakasz 18 hónapig tartott. Jelenleg mindhárom jármű a GECCO által gyártott új üzemanyagfajtával (B30) üzemel.
- 2. szakasz: 2020-ban a bioüzemanyag kísérleti felhasználását körülbelül húsz járműre terjesztik ki (a végleges szám később meghatározásra kerül). Ezt a szakaszt egy műszaki, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi tanulmány fogja kísérni a koncepció bevezetésének megerősítése érdekében.

Az e partnerség keretében kidolgozott kísérlet végén az ajánlatkérő szerv értékelni fogja a hulladékolajból készült üzemanyag nagyobb léptékű felhasználásának megvalósíthatóságát, és ennek megfelelően beszerzési eljárásokat fog kidolgozni.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Lille városa esetében ez a megközelítés a város alábbi politikájának részét képezi:

- Alternatív és megújuló energiák kifejlesztése
- Az innováció és egy tudományos kutatólaboratórium ösztönzése
- Olyan körforgásos gazdasági ágazat kialakítása, amely a hulladékot egy rövid láncon keresztül értékeli, és helyi munkahelyek, a társadalmi befogadáshoz kapcsolódó zöld munkahelyek és a munkaerőpiactól távol lévő emberek integrációja révén hat a közösségre, valamint
- Az alternatív és megújuló energiákkal kapcsolatos tudatosság növelése az élelmiszertermelők és a lakosság körében. E tekintetben a GECCO a térség egészében számos gyűjtőpontot létrehozott a sütőolaj begyűjtésére, amelyet aztán üzemanyagként újrafelhasználnak a városi gépjárműpark számára. (a GECCO által a térségben párhuzamosan kialakított önkéntes sütőolaj-leadási pontok révén, majd a hivatásosgépjármű-állománnyal jelenleg végzett kísérletben újrafelhasználva)

A szerződés értéke

A szerződés összértéke 5600 euró a jelenlegi szakaszban (az 1. szakaszt befejezték).

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 14. cikke a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokról és az ilyen szolgáltatások közbeszerzés alóli mentességére vonatkozó kritériumok megállapításáról.
- A francia jogban a közbeszerzésről szóló, 2016. március 26-i 2016-360. sz. rendelet 30-II. cikke a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárásokat megerősíti „a kizárólag kutatás, kísérletezés, tanulmányozás vagy fejlesztés céljából, nyereségességi célkitűzés vagy a kutatási és fejlesztési költségek amortizációja nélkül gyártott termékek esetében”.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Lille önkormányzata
- Szerződöttetett beszállító: GECCO szociális vállalkozás
- Partnerek: A projektet az európai LIFE program, a Felső-Franciaország régió, a Lille európai nagyvárosi térsége, a Communauté de Communes Pévèle Carembault és a McCain Food Europe támogatja. A GECCO a BIOHEC-LIFE projekt és partnerei (Lille-i Egyetem, NEOECO, Pour la Solidarité-PLS és RREUSE) révén ökoinnovációs támogatásban is részesült.

Társadalmi hatások

- Munkahelyteremtés és szakmai integráció:
 - A projekt kezdete óta három állandó munkahelyet hoztak létre, és a 2. szakasz végére várhatóan további hat munkahelyet hoznak létre. Az új munkavállalók közül kettő korábban szakmai integrációval foglalkozó vállalkozásoknál dolgozott
 - A GECCO 2007-es megalakulása óta 23 főt foglalkoztatott. Felvételük előtt 43%-uk munkanélküli volt, 13%-uk szakmai integrációval foglalkozó vállalkozásoknál dolgozott, 17%-uk pedig gyakornok volt
 - A GECCO két szociális és szakmai integrációval foglalkozó vállalkozásra ruházta át a használt főzőolaj begyűjtésével kapcsolatos feladat egy részét. 2019-ben tizenkét ember dolgozott e tevékenységen, 50%-uk talált munkát
- A projekttel kapcsolatban sor került egy SROI-értékelésre (a beruházások társadalmi megtérülése): az eredmények azt mutatják, hogy a projektbe befektetett minden egyes euró után 1,40 euró nagyságú társadalmi hatás jön létre a térségben
- A lakosság (felnőttek, tizenévesek és gyermekek) érzékenyítése a hulladékok hasznosítása, a hulladékmentes megközelítések és az éghajlatváltozás mérséklése iránt. Ezt kommunikációs intézkedések és műhelytalálkozók segítik

Egyéb előnyök

Lille városa szempontjából a kísérlet további pozitív hatásai a következők:

- Környezetvédelem: az új bioüzemanyag az alábbi mértékben csökkenti a környezetre gyakorolt hatásokat (üvegházhatású gázok kibocsátása, nem megújuló energiafogyasztás, finomrészecskék kibocsátása) a fosszilis dízelüzemanyagokhoz képest: -95% CO₂, -65% részecskékibocsátás, 100% megújuló.
- Innováció: ezen innovatív és ökológiai tervezésű folyamat alkalmazásával a helyi hatóságok az innovatív ökoszisztémák mozgatórugójaként működnek, lehetővé téve a gazdasági szereplők számára, hogy kipróbálják és megerősítsék kezdeményezéseiket.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A GECCO számára a kihívás az, hogy ezt az innovációt zöld munkahelyforrásként tovább tudja fejleszteni. Ezt a sütőolajok szélesebb körű begyűjtésével, a biodízel-átalakítás és -forgalmazás ezen új modelljének más hivatásos gépjárműállományok számára történő népszerűsítésével és a hatás új partnerségek révén történő megsokszorozásával fogja elérni.
- Az európai szintű áthelyezhetőség vizsgálatára is sor került, és egyes uniós országokban megtörtént a kezdeti kapcsolatfelvétel.

Kapcsolat

Lille önkormányzatának elérhetőségei:

- A hivatásos gépjárműállományon végzett kísérletekre vonatkozó műszaki értékelések karbantartási irányítása: Pascal RAEPSAET, karbantartási és építési menedzser praepsaet@mairie-lille.fr
- A kezdeti szerződéskötési eljárás közbeszerzési osztálya: Gaëtan KERSKENS, közbeszerzési menedzser, gkerskens@mairie-lille.fr
- Fenntartható Fejlődési Osztály: Véronique FALISE, fenntartható fejlesztési menedzser, vfalise@mairie-lille.fr

A GECCO vállalat elérhetőségei:

- Szerződés- és általános projektmenedzsmen: Michel MILLARES, vezérigazgató, michel.millares@gecco.fr
- Projekt műszaki irányítása: Cédric HIS, K+F menedzser, cedric.his@gecco.fr
- Kommunikáció: Alicia BACHELET, projektmenedzser alicia.bachelet@gecco.fr

52. A szociális foglalkoztatásra irányuló kísérleti projektek Finnországban

Közbeszerző hatóság, ország: Vantaa városa és Helsinki városa, Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés és a közbeszerzés céljai

Az Európai Szociális Alap (ESZA) keretében Finnország és Svédország közös kezdeményezésként transznacionális projektet indított, amelynek célja a közbeszerzés és a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának összekapcsolása. A SIEPP (Social Innovation and Employment through Public Procurement – Szociális innováció és foglalkoztatás a közbeszerzésen keresztül) elnevezésű projekt 2017-ben indult, és jelenleg is tart. A SIEPP célja a Svédországban és Finnországban növekvő munkanélküliség kezelése, és egy korábbi, 2014 és 2017 között futó sikeres projekt folytatása.

A közbeszerzés és a foglalkoztatás összekapcsolása kulcsfontosságú kérdés, és ennek révén lehetőségeket lehet teremteni a nyílt munkaerőpiachoz való hozzáféréshez olyan személyek számára, akik önmaguktól nehezen jutnának be a munkaerőpiacra. A projekt lehetővé teszi, hogy a különböző szintű tapasztalattal rendelkező partnerek kicseréljék tapasztalataikat és tanuljanak egymástól. A projekt továbbá a közös megközelítés biztosítása érdekében elősegíti a bevált gyakorlatok nemzetközi szintű cseréjét az uniós országok között.

A projekt célja a következők megteremtése:

- Munkaközvetítésre, tanulószerveződéses gyakorlati képzésre és szakmai gyakorlatokra vonatkozó lehetőségek a nyílt munkaerőpiactól távol lévő személyek számára.
- Tapasztalatok és információ szerzése a munkaerőpiachoz való hozzáférés innovatív folyamataival és a foglalkoztatási kritériumok alkalmazásával kapcsolatban, ideértve a magánvállalkozásokkal és a munkaerő-felvételi kihívások kezelésére szakosodott szereplőkkel, például a Finn Egészségügyi és Jóléti Intézettel való új partnerségeket.
- Összehasonlítható és újrafelhasználható statisztikai adatok a témával kapcsolatos megalapozott ismeretek megszerzése érdekében.
- A társadalmilag felelős beszállítók számára tanúsítvány kidolgozása.
- A munkaerőpiac és a helyi foglalkoztatási helyzet stratégiai elemzése.

A finnországi Vantaa és Helsinki városában kísérleti közbeszerzési eljárásokat indítottak a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatása érdekében. A finn és svéd partnerek továbbá tanulmányi látogatásokat tettek Varsóban, Párizsban, Glasgow-ban, Rotterdamban és Barcelonában, hogy első kézből szerezzenek tapasztalatokat a közbeszerzés révén elősegített társadalmi integrációról. A látogatások hozzájárultak ahhoz, hogy a helyi közigazgatások összegyűjtsék a legjobb gyakorlatokat. A finn partnerek figyelmüket a fenntartható közbeszerzés és egy megbízható ellenőrzési mechanizmus megvalósítására összpontosították.

Tárgy

A kísérleti beszerzések között szerepel az idősek számára nyújtott 24 órás lakhatási szolgáltatás is

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Innovatív kísérleti közbeszerzéseket hajtottak végre Helsinki (tíz kísérleti projekt) és Vantaa (hat kísérleti projekt) városában. A kísérleti projektek különleges foglalkoztatási kritériumokat állapítottak meg, és ezeket kis értékű, egyenként kb. 10 000 euró szerződéses értékű közbeszerzésekbe foglalták. A beszerzések különböző pályázati eljárásokra és szerződésekre terjednek ki Helsinki és Vantaa városában. Az eljárás fő célja, hogy a kisebb beszerzéseket kísérleti jelleggel teszteljék, hogy a jövőben a módszertant nagyobb szerződésekre is ki lehessen terjeszteni.

Összességében ezek a közbeszerzések a várakozások szerint közvetlen cselekvések és közvetett előnyök révén legalább 100 foglalkoztatási lehetőséget teremtenek Helsinkiben és 30-at Vantaában. Az egyik kísérleti projekt például az idősek számára nyújtott 24 órás lakhatási szolgáltatással kapcsolatos. A szolgáltatónak minden 20. megvásárolt lakhatási szolgáltatási hely után kilenc hónapig egy munkanélküli személyt kell foglalkoztatnia (20 megvásárolt hely = 1 személy, 40 hely = 2, és így tovább). A foglalkoztatás a fiatal munkanélküliekre (25 év alattiak, akik 6 hónapnál hosszabb ideje munkanélküliek) és a tartós munkanélküliekre (akik több mint 300 napja munkanélküli ellátásban részesülnek) összpontosít. A cél a személyek teljes munkaidős foglalkoztatása.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A projekt fő célja a munkaerőpiactól távol lévő személyek, például a migránsok, a tartósan munkanélküliek, a NEET-fiatalok, az 50 év feletti és a fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségeinek növelése. Különösen a NEET-fiatalok kategóriája növekszik drámaian Finnországban, amely a teljes fiatal népesség 20%-át teszi ki. A tartós munkanélküliség különösen gyorsan növekszik a nagyvárosokban, például Helsinkiben és Vantaában, valamint a 40 év alatti korcsoportokban; továbbá a menedékkérők és a bevándorlók is nehezen férnek hozzá a munkaerőpiachoz.

Ellenőrzés

A foglalkoztatási feltétel a szerződés értelmében feltétlen követelmény. Ennek elmulasztása esetén a szolgáltatónak 9000 euró bírságot kell fizetnie.

A szerződés értéke

160 000 euró

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó) 70. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szervek: Helsinki és Vantaa önkormányzata
- Transznacionális tanulópartner: Svédországi Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség
- Kedvezményezettek: A munkaerőpiactól távol lévő személyek, akik a kísérleti közbeszerzésen keresztül alkalmazásban álltak vagy tanulószerveződéses gyakorlati képzésben részesültek

Társadalmi hatások

- A projekt közvetlen eredményeként a munkaerőpiactól távol lévő emberek számára munkaközvetítést, tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket és szakmai gyakorlatokat biztosítottak. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a közbeszerzés hatékony és egyszerű intézkedés lehet a foglalkoztatás növelésére. Ha helyesen használják és jól tervezik meg, jelentős potenciál rejlik benne a munkahelyteremtés szempontjából.

- Néhány esetben a projekt részeként próbaképpen hosszú ideje munkanélküli személyeket alkalmaztak, akiket azóta teljes munkaidőben foglalkoztatnak.
- A projektben részt vevő 20 vállalattal készített interjúk és felmérések pozitív vagy semleges hozzáállást mutattak a módszerhez; nem jeleztek negatív hozzáállást.
- Helsinkiben a polgárok négyötöde úgy véli, hogy a foglalkoztatási záradékok közbeszerzésekben való alkalmazása jó dolog, és ragaszkodik ahhoz, hogy a város és az általa szerződötetett vállalkozások ezzel felelősséget vállaljanak.

Egyéb előnyök

A kísérleti beszerzések mellett a projekt célja a tudás terjesztése, a transznacionális tanulás (Svédországgal) és a legjobb gyakorlatok megosztása.

A SIEPP fontos elemei közé tartoztak a transznacionális műhelytalálkozók, a tanulmányutak és a kölcsönös tanulási lehetőségek az út során. Finnországon és Svédországon kívül a közbeszerzéssel és a foglalkoztatással kapcsolatos tanulmányutakat szerveztek Lengyelországban, Hollandiában, Franciaországban, az Egyesült Királyságban és Spanyolországban is. A partnerországokban műhelytalálkozókat tartottak, és a projekt időtartama alatt a témával kapcsolatos együttműködés folyamatos volt. A SIEPP várhatóan 2020 márciusában ér véget. A finn és svéd felek közötti együttműködés szilárd volt, és sok transznacionális tanulság gyűlt össze más európai országokból. Ráadásul ennek eredményeként:

- A kísérleti közbeszerzések helyszínéül szolgáló városokban, Helsinkiben és Vantaában megerősödött az együttműködés a beszerzési osztályok, az önkormányzati foglalkoztatási szolgálatok és a helyi kormányzati foglalkoztatási szolgálatok között.
- Lehetőségeket teremtettek a vállalatok számára a vállalati társadalmi felelősségvállalás szemléltetésére.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A projekt során javítottak a szociális záradékokon, például a munkaszerződés időtartamát hat hónapról legalább kilenc hónapra meghosszabbították. A szerződéseket a munkáltató és a munkavállaló igényeihez igazították (pl. teljes vagy részmunkaidő, foglalkoztatás jellege, részletes feladatleírás). A projekt eredményei részben a folyamatos értékelésnek és a projekt tapasztalatai alapján történő javításoknak köszönhetőek: cselekvés általi tanulás, majd ennek megfelelő módosítások.
- A következő lépések a foglalkoztatási vagy szociális záradékok alkalmazásának finnországi közbeszerzésekben való kiterjesztése a Helsinkiben, Vantaában és az érdekelt felek hálózatában történő további végrehajtással. Például a Helsinki város egészére vonatkozó 2020. évi közbeszerzési költségvetési iránymutatások szerint a foglalkoztatási záradékot minden 200 000 eurót meghaladó értékű közbeszerzés esetében figyelembe kell venni.
- A projekt azonban rávilágított arra, hogy minden ország és önkormányzat különböző eljárást alkalmaz a szociális záradékok beszerzésére és beillesztésére. Egyenmegoldás nem kínálható. A projekt továbbá kiemelte, hogy mind mennyiségi, mind minőségi szempontból javítani kell az ellenőrzési szakaszt.
- Másrészt a szociális záradékok közbeszerzési szerződésekben való alkalmazásával kapcsolatos problémák és szűk keresztmetszetek is mindenhol hasonlóak lehetnek. A közbeszerzésen keresztül foglalkoztatásra vonatkozó működési modellt már egy korábbi ESZA-projektben kialakították. Ezt a keretet alkalmazzák a SIEPP kísérleti városaiban is.

- A finn gazdasági és munkaügyi Minisztérium 2020 tavaszán akcelátorprogramot indít a közbeszerzésen keresztül történő foglalkoztatás tekintetében. A program részben a SIEPP kísérleti tapasztalatain és ajánlásain alapul. A szociális záradékok közbeszerzésben való alkalmazását a finn miniszterelnök kormányprogramja is jóváhagyta.

Elérhetőségek

Veera Laurila, projektvezető-helyettes, Finn Egészségügyi és Jóléti Intézet: veera.laurila@thl.fi

Ville GRÖNBERG, csoportvezető, Finn Egészségügyi és Jóléti Intézet: ville.gronberg@thl.fi

Mika Villa, az ESZA finnországi nemzeti kapcsolattartó pontja: mika.villa@ely-keskus.fi

53. „Szociális innováció és foglalkoztatás közbeszerzés révén” ESZA transznacionális projekt

Közbeszerző hatóság, ország: Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség, Svédország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A projekt célja az volt, hogy a közbeszerzési eljárások során a munkahelyteremtés eszközeként nagyobb mértékben alkalmazzák a foglalkoztatási záradékokat.

A svéd kormány 2016 júniusában elfogadta a nemzeti közbeszerzési stratégiát. Ez a stratégia előmozdítja a közbeszerzés stratégiai alkalmazását a társadalmi kihívások kezelésének eszközeként, ideértve a mindenki számára elérhető foglalkoztatási lehetőségek megteremtését. A Svéd Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség kiemelkedő szerepet játszott a stratégia végrehajtásában.

Megállapította, hogy az Európai Szociális Alap (ESZA) transznacionális együttműködése lehetőséget kínál arra, hogy nemzeti modellt dolgozzanak ki arra vonatkozóan, miként alkalmazzák a foglalkoztatási záradékokat a közbeszerzési eljárásokban. A „Szociális innováció és foglalkoztatás közbeszerzés révén” egy svéd és finn szervezetek közötti transznacionális ESZA-projekt volt. További információk az ESZA-projektrel kapcsolatos finn tapasztalatokról a X. esettanulmányban (x. o.) található.

A 2017 januárjában indult és 34 hónapig tartó ESZA-projekt célja az volt, hogy hét tematikus transznacionális műhelytalálkozó révén megerősítse a résztvevő szervezetek ismereteit és tapasztalatait a szociális foglalkoztatási kritériumok közbeszerzési eljárásokban való jobb figyelembevétel érdekében, azáltal, hogy kölcsönös tanulási folyamatot alakít ki olyan kérdésekben, amelyek szorosan kapcsolódnak a szociális foglalkoztatási kritériumok sikeres végrehajtásához:

- a jelenlegi helyzet, valamint a legjobb gyakorlatok és kihívások cseréje;
- a foglalkoztatási kritériumok alkalmazásának innovatív módjai, a szociális beruházási kötvényekre vonatkozó modell és a bónuszok alkalmazása;
- munkaerő-felvételi folyamat és munkaerőpiaci elemzés;
- konkrét célcsoportokra (pl. migránsokra) irányuló támogató intézkedések;
- statisztikák és gazdasági hatásértékelés;
- kommunikáció és hatásgyakorlás; valamint
- a szociális vállalkozások szerepe és a felelős beszállítók elismerése.

Emellett a transznacionális partnerek tanulmányi látogatásokat tettek más városokban, amelyek több tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen: Varsó, Párizs, Glasgow, Rotterdam és Barcelona.

E projekt alapján Svédország [nemzeti modellt](#) és módszert dolgozott ki a foglalkoztatási záradékok közbeszerzési kritériumokként való alkalmazására. Ez a modell leírja, hogyan lehet a közbeszerzést stratégiai eszközként alkalmazni a munkaerőpiactól távol lévő emberek foglalkoztatásának megteremtésére. A modell a közbeszerzési folyamat valamennyi szakaszára kiterjed: az előkészítő szakaszra, a beszerzési szakaszra és a beszerzést követő szakaszra is.

Számos érdekes szempontot tartalmaz, például a nemek közötti egyenlőség előmozdítását vagy a szociális vállalkozások közbeszerzésekben való részvételének fenntartott szerződések révén való ösztönzését. A modell részeként a Svéd Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség [egy olyan eszközt is kifejlesztett, amely segít kiszámítani a társadalmi-gazdasági hasznot](#) az érintett szereplők számára: a munkavállaló, a közszektor, a magánszektor/vállalkozások és az egész ország társadalmi-gazdasági haszna.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A projekt célja, hogy javítsa az ajánlatkérő szervek azon képességét, hogy a szociális foglalkoztatási kritériumokat odaítélési szempontként vagy szerződésteljesítési záradékként alkalmazzák, valamint hogy nyomon kövessék az eredményeket, és adott esetben statisztikai adatokat gyűjtsenek a közbeszerzési eljárások közbeszerzést követő szakaszban történő értékeléséhez.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- a munkaerőpiactól kiszoruló emberek foglalkoztatási lehetőségeinek növelése (Svédországban különösen a három évnél nem régebben érkezett migránsok esetében);
- a foglalkoztatási záradékok ismertségének növelése az állami hatóságok és az önkormányzatok körében;
- a foglalkoztatási záradékok és kritériumok ajánlatkérő szervek általi alkalmazásának növelése a közbeszerzési eljárásokban.

Ellenőrzés

Az ajánlatkérő szerv feladata, hogy ellenőrzési mechanizmust alakítson ki.

A projekt értéke

Az ESZA-projekt összege: körülbelül 1 millió euró (34 hónapra). Az ennek keretében kidolgozott nemzeti stratégia a svéd közigazgatási szervek valamennyi közbeszerzésére vonatkozik, amelyek éves értéke mintegy 706 milliárd SEK (kb. 67 milliárd EUR).

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).
- A svéd nemzeti közbeszerzési stratégia (2016).

Szereplők

Svédországi partnerek:

- svéd állami foglalkoztatási szolgálat
- Göteborg városa
- Stockholm városa
- Botkyrka városa
- Helsingborg önkormányzata
- Svéd Közlekedési Hatóság

Finnországi partnerek:

- Nemzeti Egészségügyi és Jóléti Intézet
- Helsink város
- Vantaa város

Társadalmi hatások

A projekt kifejlesztett egy eszközt, amely segít kiszámítani a társadalmi-gazdasági hasznot az érintett szereplők számára: azaz a munkavállaló, a közszektor, a magánszektor/vállalkozások és az egész ország társadalmi-gazdasági hasznát.

Ezen eszköz kétféleképpen használható:

- a foglalkoztatási követelmények közbeszerzésbe való foglalásából származó becsült hatásoknak még a közbeszerzés végrehajtása előtt történő kiszámítására; és
- a foglalkoztatási záradékokat tartalmazó közbeszerzés hatásainak eljárást követő nyomon követésére.

Például, ha egy újonnan érkezett migráns 12 hónapig foglalkoztatási támogatással járó munkát kap, a társadalom számára a kiszámított haszon több mint 200 000 SEK. Ha közbeszerzés révén 100 új migráns megközelítőleg azonos feltételek mellett talál munkát, a társadalomra gyakorolt gazdasági hatás egy év alatt meghaladná a 20 millió SEK összeget.

A projekt emellett lényeges minőségi társadalmi hatásokat is támogat:

- Az, hogy a munkanélküli személy munkába áll, gyakran olyan jelentős személyes előnyöket eredményez, mint az egészségi állapot vagy az összetartozás érzésének javulása.
- A több munkatapasztalat megszerzésének köszönhetően az egyén jövőbeli elhelyezkedésének valószínűségére is pozitív hatással van.
- Habár az eszköz ezeket a hatásokat nem méri, ugyanakkor mégis figyelembe kell venni őket a foglalkoztatási követelményekről való döntés során, mivel a gazdasági előnyökön túl is léteznek pozitív hatások.

Stockholm városát leszámítva a többi partner több mint 1260 főnek biztosított határozott idejű munkaszerződést (a bejelentett adatok alapján, amelyekből néhány esetben hiányoznak a 2019. évi statisztikai adatok). Stockholm városának becslése szerint a több száz befejezett közbeszerzés több ezer munkahelyet teremtett. Pontosabb számadatokat nem lehet közölni, mivel Svédországban nincs egységes rendszer a szociális és foglalkoztatási követelményekre vonatkozó statisztikák gyűjtésére és összesítésére.

Egyéb előnyök

A legfontosabb eredmények 2019 decemberéig:

- A stratégiai közbeszerzés nemzeti modelljének kidolgozása Svédországban: ez a stratégiai közbeszerzés kidolgozásához szükséges lépéseket leíró és a bevonandó érdekelt feleket meghatározó iránymutatásokból; a közigazgatási szervek számára készült sablonokból és ellenőrző listákból; valamint az ajánlatkérő szervezetek szülő jogi tanácsadásból áll.
- Hálózat létrehozása a társadalmilag felelős közbeszerzéssel kapcsolatos információcsere és terjesztés céljából, mind nemzeti, mind nemzetközi szinten, az Unióban és az ENSZ-szel, a projekt során létrehozott informális kapcsolatok révén.

- Széles körű konzultációk nemzeti szinten és különböző svédországi ágazatokban: foglalkoztatási osztályok és szolgálatok, szakszervezetek és a magánszektor.
- Egy webalapú eszköz kifejlesztése a foglalkoztatási záradékok társadalmi-gazdasági előnyeinek kiszámítására.
- Támogató anyag kidolgozása arról, hogy a munkaerőpiactól távol lévő személyek számára fenntartott szerződések végrehajtása révén miként lehet elősegíteni a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások részvételét a közbeszerzésekben.
- A projekt létrehozott egy „tudásbank” elnevezésű online platformot, ahol az összes megosztott ismeret, például a foglalkoztatási záradékok, jó példák, a tanulmányi látogatások során más uniós országokban szerzett tapasztalatok, a sikertényezők, valamint kérdések és válaszok, illetve oktatási anyagok találhatóak.
- A projekt oktatási anyagokat is létrehozott, amelyek egyéni szervezetekben vagy más szervezetekkel együtt is használhatók.
- A projekt keretében kidolgozott megközelítést a tervek szerint nemzeti szinten és a különböző régiókban tovább fogják alkalmazni.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A köz- és a magánszektor közötti együttműködés elengedhetetlen a szociális és társadalmi problémák kezeléséhez.
- A közszektornak fel kell ismernie, hogy a szociális vállalkozások és a civil társadalmi szervezetek szakértelme is nélkülözhetetlen.
- A siker fontos feltétele a politikai akarat megléte a foglalkoztatási záradékok közbeszerzésekben való előmozdítására. A svéd projekt a kormányzat és a Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség felső vezetésének támogatását élvezte.
- A projektet követően is szükség van az egész országot lefedő további információterjesztésre és kommunikációra az érintett célcsoportok számára.
- Központi informatikai rendszerre van szükség a hatások ellenőrzéséhez, nyomon követéséhez és az országos szintű adatgyűjtéshez.
- Az ajánlatkérő szerveknek több erőforrásra van szükségük ahhoz, hogy országszerte segítők és koordinátorok révén támogassák ezt a munkát.
- A transznacionális megközelítés, az EU-n belüli tanulmányutak és a Finnországgal való együttműködés lehetővé tette a svéd nemzeti hatóságok és érdekelték számára, hogy a nemzeti modell és tudásbank létrehozását elősegítő ismeretekre tegyenek szert.
- Fontos továbbá, hogy legyen egy felelős szervezet, amely megkönnyíti a magánszektor és az álláskeresők közötti közvetítési folyamatot.
- A nemzeti modellnek az ország különböző területeiről érkező különböző szereplők bevonásával történő közös megalkotásának ötlete sikeres módszer, amelynek során a támogató anyagokat a tényleges felhasználókkal együtt hozzák létre, feltárva, hogy a gyakorlatban mi működik és mi nem működik.
- Ez a projekt más tagállamokban is megismételhető, figyelembe véve a jogszabályi keretek és az irányítási struktúrák közötti különbségeket. Például Franciaországgal ellentétben, ahol a jogszabályok gyakran szabályozzák a munkafeltételeket, és az ajánlati felhívásokba követelményekként beilleszthetők, Svédországban fontos garantálni a kollektív szerződések

tiszteletben tartását a közbeszerzési eljárások megtervezése során. Következésképpen a szociális partnerekkel, különösen a szakszervezetekkel folytatott konzultációk a közbeszerzési eljárás alapvető részét képezik.

HELSINGBORG ÖNKORMÁNYZAT PÉLDÁJA (a projekt egyik partnere)

Helsingborg városa különböző beszerzési egységekből áll, amelyek nyomon követik a város beszerzési igényeit. Egy új beszerzés előkészítése során a beszerzési egység a **munkaerőpiaci osztályhoz** (a munkaerőközvetítéssel foglalkozó egységhez) fordul, hogy kikérje véleményét arról, hogy a foglalkoztatási záradékok megfelelőek-e. A munkaerőpiaci osztály irodája a közbeszerzési egységnél található. A munkaerőpiac felmért igényei alapján alkot véleményt. A végső döntést a beszerzési egység hozza meg.

Helsingborg városa szinte kizárólag egy **párbeszédre vonatkozó záradékkal** dolgozik. Ez azt jelenti, hogy a beszállítónak kötelessége a munkaerőpiaci osztállyal tárgyalni a munkaerőpiacon kívül álló személyek elhelyezkedési folyamatának támogatására vonatkozó lehetőségeiről.

A párbeszédre vonatkozó záradék rövid és egyszerű: „A szolgáltató együttműködik a munkaerőpiaci igazgatással az emberek munkaerőpiaci integrációja érdekében, például szakmai gyakorlati lehetőségek felajánlásával, a munkaerőpiaci igazgatás célcsoportjaiból történő munkaerő-felvétellel vagy a társadalmi felelősségvállalás egyéb formáival. A beszállító részt vesz a város által javasolt üléseken. A felek közötti konzultáció során megállapodás születik arról, hogy miként kell beszámolni az együttműködés eredményéről, és milyen módon kell folyamatosan társadalmi felelősséget vállalni a megállapodás időtartama alatt.”

A párbeszédre vonatkozó záradék az ajánlatkérő szerv és a szerződő fél közötti „puha” párbeszédet támogatja. Nem írja elő a foglalkoztatandó hátrányos helyzetű emberek konkrét számát. E párbeszéd révén a beszállító jobban megérti, hogy az ajánlatkérő szerv mit akar elérni, az ajánlatkérő szerv pedig jobban megérti, hogy a szerződő fél mit tud nyújtani. Végül megállapodást írnak alá, amelyben meghatározzák, hogy hány hátrányos helyzetű embert és milyen célcsoportból fognak foglalkoztatni.

További információkért lásd az [„Ön is közösségépítő”](#) című függelékét, ahol rövid és konkrét információk találhatóak a különböző együttműködési lehetőségekről. A pályázat megvalósítási időszakában a beszállítókat arra kérik, hogy a beszerzési informatikai rendszeren keresztül tegyenek fel vonatkozó kérdéseket.

Helsingborg önkormányzata 2015 óta dolgozik foglalkoztatási záradékokkal, a legkülönbözőbb ágazatokból származó beszállítók széles körével: építési vállalkozók, takarítószolgálatok, kertészeti vállalatok, éttermek és kávézók, építészeti tanácsadók, padlóbeszállítók, ápolási intézmények stb. A 2019 novemberi helyzet szerint a Helsingborg városával 33 közbeszerzési eljárás során megkötött 105 egyedi megállapodásban szerepelnek foglalkoztatási záradékok. A 2015. évi indulás óta mintegy 320 személy jutott álláshoz vagy szakmai gyakorlathoz a megállapodásokban foglalkoztatási záradékkal rendelkező beszállítóknál. Az önkormányzat becslése szerint ezek mintegy harmada a foglalkoztatási záradék közvetlen következménye. Az önkormányzat továbbá a beszállítóval való szorosabb kapcsolatok kiépítésének eszközeként tekint a foglalkoztatási záradéokra.

Kapcsolat

Patrick Amofah, projektmenedzser, Svéd Nemzeti Közbeszerzési Ügynökség, patrick.amofah@uhmynd.se

54. A Nagy-londoni Hatóság felelős közbeszerzési stratégiája

Ajánlatkérő szerv, ország: Nagy-londoni Hatóság Csoport, Egyesült Királyság

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Tömegközlekedés, rendészet, tűzbiztonság, textilárak, gazdasági fejlődés és stratégiai szakpolitikai vezetés London városában.

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Nagy-londoni Hatóság (GLA) számára a felelős közbeszerzés a társadalmi, környezetvédelmi és gazdasági szempontból fenntartható beszerzés úttörő szerepét jelenti a jobb életminőség és a jobb ár-érték arány elérése érdekében. Ez magában foglalja a partnerségek kialakítását annak érdekében, hogy több embernek segítsenek munkába állni és javítsanak a foglalkoztatási feltételeken. Azt is jelenti, hogy a különféle vállalkozások, valamint az önkéntes és közösségi szektor szervezetei számára megnyitják a szerződéses lehetőségekhez való hozzáférést, előmozdítják a beszállítók közötti legjobb gyakorlatokat, és elősegítik a környezettudatosság növelését.

A GLA-ban az összesített éves közbeszerzési kiadások több mint 11 milliárd GBP-t tesznek ki. Tekintettel a tevékenységek nagyságrendjére, a GLA-nak lehetősége van a fejlődés és az innováció ösztönzésére, valamint a társadalmi és gazdasági értékteremtésre.

A felelős közbeszerzési politikájuk (RP) segít biztosítani, hogy a GLA tagjai által az áruk, építés beruházások vagy szolgáltatások beszerzésével kapcsolatban hozott döntések összhangban legyenek kötelezettségvállalásaikkal, továbbá olyan témákat támogassanak, mint a társadalmi érték növelése, az egyenlőség és sokszínűség, illetve a méltányos foglalkoztatási gyakorlatok beépítése.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A stratégiát 2017 júliusában felülvizsgálták annak biztosítása érdekében, hogy a GLA beszerzési tevékenységei megfeleljenek az összes vonatkozó nemzeti jogszabályi követelménynek, ideértve a modern rabszolgaságról szóló 2015. évi törvényt, a társadalmi értékről szóló 2012. évi törvényt és a 2010. évi egyenlőségi törvényt.

A stratégia továbbá összhangban van a Közlekedési Minisztérium (DfT) által közzétett közlekedési infrastrukturális készségekről szóló stratégiával. Az Egyesült Királyság jogszabályain kívül az alábbiakban hivatkozunk az árubeszerzési irányuló szerződésekre vonatkozó pályázati eljárásokra, amelyek olyan követelményeket építenek be, mint például a tanulószerveződéses gyakorlati képzés alkalmazása, amelyet a 2014/24/EU irányelv 67. és 70. cikke is támogat.

A 2018/19-es RP-stratégiában szereplő társadalmi témák közé tartozik a készségek, a képzések és a foglalkoztatási lehetőségek elérhetővé tétele a londoni szolgáltatók számára, valamint a munkafeltételek javítására irányuló intézkedések a munkavállalók egyenruhájának ellátási láncában.

A készségek, a képzések és a munkalehetőségek elérhetővé tétele

2018–2019-ben 548 ellátási láncon belüli tanulószerveződéses gyakorlati képzés kezdődött – ennek több mint 50%-a BAME (black, Asian and minority ethnic backgrounds, azaz fekete, ázsiai és kisebbségi etnikai háttérrel rendelkező) személyek számára.

Amikor a beszállítókat ajánlattételre hívják fel, felkérjük őket annak felvázolására, hogy miként terveznek minden elköltött 1, 2 vagy 3 millió GBP után – szerződéstípustól függően – kimenetként legalább egy stratégiai munkaerőigényt és képzést (Strategic Labour Needs and Training – SLNT) a szerződésbe foglalni.

Azáltal, hogy ezt a követelményt a vonatkozó beszállítói szerződésekbe foglalják, a GLA több készséget és foglalkoztatási lehetőséget teremt.

Az SLNT-kimenetek a következők:

- egy tanulószerveződéses gyakorlati képzés;
- egy álláshely egy munkanélküli számára;
- 20 nap ipari szakmai gyakorlat vagy próbanap;
- 20 nap iskolai szerepvállalás;
- 10 nap társadalmi mobilitási célú szakmai gyakorlat.

Minden szerződésben a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseknek az SLNT-kimenetek legalább felét kell kitenniük, hogy minden projekt új munkavállalókat vonzzon az ágazatba.

A textilárak beszerzésére vonatkozó etikus beszerzési gyakorlatok

A Tfl a GLA egyik szerve. A Tfl elkötelezett amellett, hogy a munkavállalói egyenruhákat készítő embereket méltányos bánásmódban részesítsék. A vonatkozó szerződésekben egyértelmű követelményeket ír elő az emberi jogok és a munkafeltételek védelmére vonatkozóan, és a közbeszerzések során új kiválósági szinteket határozott meg az ellátási láncok átvilágítására vonatkozóan.

Az egyenruhákat Bangladesben és Kínában gyártják. A gyárat minden évben szerződésben kötelezik (Általános Szerződési Feltételek), hogy független, harmadik fél által végzett szociális ellenőrzésnek vessék alá magukat az Ethical Trading Initiative (ETI – etikus kereskedelmi kezdeményezés) alapszabályzatának kilenc alapelve alapján (<https://www.ethicaltrade.org/eti-base-code>). Ezt követően cselekvési terveket fogadnak el a nem megfelelő területek kezelésére. A Sedex online platformon keresztül megtekinthetők az ellenőrzési eredmények, és a tervek nyomon követhetők.

Ellenőrzés

A Tfl elismeri, hogy a szociális ellenőrzések csak korlátozottan képesek a meg nem felelés kiváltó okainak kezelésére. Ezért az egyenruhákra vonatkozó szerződés megköveteli a beszállítótól, hogy további tevékenységeket végezzen a gyártási helyszíneken. A munkatársak számára például képzéseket tartanak a munkavállalói jogokról, az egészségről és biztonságról, valamint a bangladesi munkajogról, ideértve azt is, hogy miként és mikor kell panaszbejelentő levelet használni a panaszok felvetésére. Az egyik gyár gyakornokok fogadása érdekében partneri kapcsolatot alakított ki egy helyi egyetemmel, amelynek révén segítenek nekik technikai és tervezői képesítést szerezni. Ez növeli a sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók képességeit, miközben segíti őket munkahelyi jogaik jobb megértésében.

A Tfl kapcsolatokat épített ki a Fairtrade Alapítvánnyal annak érdekében, hogy az egyenruhákhoz használt pamutot tanúsított termelőktől szerezzék be, ami azt jelenti, hogy mind a termelők, mind a munkavállalók tisztességes feltételek mellett tevékenykedhetnek. A Tfl az egyenruhák etikus beszerzésével kapcsolatos megközelítést a nemrég megkötött munkaruházati szerződésében is alkalmazta.

A Vállalati Elszámoltathatósággal foglalkozó Nemzetközi Keresasztal és a Vállalati Társadalmi Felelősségvállalással foglalkozó Koalíció 2018-as jelentése megállapította, hogy „a jelentésben szereplő központi kormányzati szervezeti egységekkel összehasonlítva a Tfl közbeszerzési gyakorlata társadalmi szempontból felelősségteljesebb és fejlettebb”.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: A GLA csoport tagjaként működő Nagy-londoni Hatóság (GLA). A csoportot a következő szervezetek alkotják:
 - londoni tömegközlekedési vállalat (TfL)
 - londoni tűzoltóparancsnok (LFC)
 - A Polgármesteri Hivatal Rendészeti és Bűnügyi Hivatala (MOPAC)
 - London Legacy Development Corporation (LLDC – London Örökségfejlesztő Társaság)
 - Old Oak and Park Royal Development Corporation (OPDC – Old Oak és Park Royal Fejlesztési Társaság)
- Kedvezményezettek:
 - Munkanélküliek/álláskereső, BAME-személyek
 - A textilipari ellátási láncban dolgozó munkavállalók

Társadalmi hatások

- A TfL iparágvezető, beszállítói készségekkel foglalkozó csoportja (Supplier Skills Team – SST) több mint 5500 tanulószertződéses gyakorlati képzést és 5300 munkahelyet teremtett munkanélküli londoniak, köztük több mint 100 volt elkövető számára.
- Az SST-t azért hozták létre, hogy a szerződő felekkel együttműködve kezelje az iparág szakemberhiányát. Segít nekik abban, hogy a TfL projektjeinek és szolgáltatásainak megvalósításához megfelelő embereket alkalmazzanak, olyan lehetőségeket teremtsenek, amelyek kezelik az alulreprezentáltságot és végső soron hozzájárulnak a gazdasági megújuláshoz. Az SST a beszerzési folyamat minden szakaszában részt vesz. Végrehajtja és értékeli a szerződéses követelményeket, támogatja a beszállítókat a szerződésük kezdetétől a végéig, és önkéntes alapon együttműködik a beszállítókkal a szerződéses munka során felmerülő készségek és foglalkoztatási lehetőségek maximalizálása érdekében.
- Az SST képes összekapcsolni a szerződő feleket jótékonyági szervezetekkel és foglalkoztathatósági partnerekkel, amelyek segítenek a munkával kapcsolatos kezdeményezések kialakításában. Valamennyi SST-program számára teljes külső finanszírozást nyújtanak, és a résztvevők támogatást kapnak a program előtt, alatt és után. Ez csökkenti a jelentkezők lemorzsolódásának kockázatát.
- Az SST erőfeszítései áthidalják a tanulószertződéses gyakorlati szakmai képzésekre jelentkező potenciális jelöltek és a megkövetelt képesítések, tapasztalatok és magatartásformák közötti szakadékot.

Egyéb előnyök

- E megközelítés megismétlésének köszönhetően több álláskereső részesül képzésben és támogatásban.
- A személyzet több mint 200 tagja részesült a társadalmilag felelős közbeszerzésről szóló képzésben.
- A TfL megközelítését, amely szerint az SLNT-követelményeket a vonatkozó beszállítói szerződésekbe kell foglalni, a GLA-ban kiterjesztették a többi funkcionális szervezetre is.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az SST eredményeihez több tényező is hozzájárult: vezetői szintű támogatás, egyértelmű felhatalmazás a felelős közbeszerzési politika révén, valamint az azonos gondolkodásmódot valló partnerek hálózata.
- A TfL számára a következő kihívás az, hogy a beszállítói láncban részt vevő valamennyi új tanulószertződéses tanulónak London sokszínűségét kell tükröznie. Azon dolgoznak, hogy beszállítói láncukban kidolgozzák a társadalmilag felelős közbeszerzési gyakorlatok bizonyosságszerzési eljárását, hogy ellenőrizhessék és jutalmazhassák a követelményeknek

megfelelő beszállítókat. A TfL továbbra is ösztönözni fogja legjobb gyakorlatainak más közigazgatási szervezetekben való megismétlését és terjesztését.

Kapcsolat

Matt Galvin, felelős közbeszerzési menedzser, Nagy-londoni Hatóság Csoport, matthewgalvin@tfl.gov.uk

55. A társadalmi befogadás és a foglalkoztatás építőipari és biztonsági szerződésekbe való foglalása

Közbeszerző hatóság, ország: Dublini Városi Tanács, Írország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar (fejlesztési megállapodások) és biztonsági szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Dublini Városi Tanács (DCC) hosszú távú stratégiája, hogy a szociális és foglalkoztatási szempontokat teljes mértékben beépítse közbeszerzési eljárásaiba. A Tanács foglalkoztatási lehetőségeket kíván biztosítani a hátrányos helyzetű személyek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok tagjainak társadalmi integrációjához. A DCC rendelkezett valamennyi tapasztalattal a foglalkoztatási záradékok korábbi szerződésekben való alkalmazása terén. Közbeszerzési eljárásai társadalmi hatásának növelése érdekében a DCC új megközelítést alkalmazott két olyan szerződés esetében, amelyek 2019-ben elérték a nyertes ajánlattevő kiválasztásának szakaszát.

Tárgy

1. szerződés – Vegyes tulajdonviszonyú lakóépületek építése

Az 1. szerződés egy Dublin északi belvárosában található terület vegyes tulajdonviszonyú lakóépületként történő átalakítására vonatkozik, amely szociális, megfizethető és szabadpiaci áron értékesített lakásokat foglal magában. A versenypárbeszédet a projekt jogi, műszaki és pénzügyi vonatkozásainak finomítása érdekében számos párbeszéd-találkozóval együtt alkalmazták.

2. szerződés – Egy fél által nyújtott biztonsági szolgáltatások nyújtására vonatkozó keretrendszer

A 2. szerződés a biztonsági szolgáltatások nyújtására vonatkozik, ideértve a zárt láncú televíziót (CCTV) és riasztásfigyelőt, a személyzettel ellátott biztonsági szolgálatot, az ügyeletet, a kulcsmegőrzést és bizonyos rendezvények biztonságának garantálását. A meghívásos eljárást alkalmaztak egy egyszereplős keretmegállapodás legfeljebb négyéves időtartamra való megkötésére.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az 1. szerződés új szociális foglalkoztatási záradékot tartalmazott, amely előírja, hogy a nyertes ajánlattevőnek az alábbiakat kell biztosítania:

- a szerződés keretében ledolgozott személyhek 10%-át olyan egyének végzik, akik a foglalkoztatásukat közvetlenül megelőzően legalább tizenkét hónapig folyamatosan regisztrálva voltak a nemzeti munkanélküli-nyilvántartásban;
- a szerződés keretében ledolgozott személyhek 5%-át olyan egyének végzik, akiket bejegyzett tanuló-szerződéses gyakorlati képzési rendszerben vagy ezzel egyenértékű nemzeti képzési vagy oktatási szakmai gyakorlat keretében foglalkoztatnak;
- a fenti záradékok alapján foglalkoztatott személyek a megfelelő készségek rendelkezésre állásától függően teljes munkaidős állásokba és tanuló-szerződéses gyakorlati képzésekbe kerülhetnek;
- együttműködik az oktatási szolgáltató partnerekkel a projektből eredő foglalkoztatási lehetőségekhez kapcsolódó képzési lehetőségek/továbbképzési programok azonosítása érdekében, és koordinálja az oktatási partnerek által a helyi közösség számára történő megvalósításukat.

A 2. szerződés esetében a társadalmi befogadással kapcsolatos következő odaítélési szempont („A szerződésben alkalmazandó javaslat a társadalmi befogadásra vonatkozóan”) került alkalmazásra:

- „A Dublini Városi Tanácsnak a társadalmi befogadás és a foglalkoztatás proaktív előmozdítására irányuló szakpolitikájának támogatása érdekében az ajánlattevőknek fenntartható foglalkoztatási programot kell kidolgozniuk (ideértve az összes megfelelő mentorálást és képzést), és részletesen ismertetniük kell, hogyan fogják azt végrehajtani, és milyen forrásokat fognak elkülöníteni a szerződés időtartama alatt.”
- A szempont súlyozása 20% volt. A maximális pontszám 2000 volt, és a minimálisan elvárt pontszám 1200 volt.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Írországnak nincs a szociális szempontok pályázatokba való foglalására vonatkozó nemzeti politikája, így az egyes ajánlatkérő szervek feladata a megközelítések kidolgozása és végrehajtása. Írország 2019-ben új nemzeti szociális vállalkozási politikát fogadott el, amely számos intézkedést határoz meg a szociális vállalkozások közbeszerzésekben való részvételének növelése érdekében. A központi Közbeszerzési Hivatalon (OGP) belül létrehoztak egy szociális megfontolásokkal foglalkozó tanácsadó csoportot is.

Ellenőrzés

Az 1. szerződés esetében a következő ellenőrzési rendszer kerül bevezetésre:

- a Fejlesztő kinevez egy foglalkoztatási koordinátort, aki felügyeli a szociális foglalkoztatási követelmények Fejlesztő és Építési Vállalkozó általi végrehajtását;
- az Építési Vállalkozó kinevez egy összekötő tisztviselőt, aki a szociális foglalkoztatási célkitűzések előmozdítása és elérése érdekében kapcsolatot tart a foglalkoztatási koordinátorral;
- az összekötő tisztviselő negyedévente előrejelzéseket és jelentéseket készít a szociális foglalkoztatásról, és tájékoztatja a foglalkoztatási koordinátort és a DCC-t a tanulószervezési gyakorlati képzési lehetőségekről;
- a foglalkoztatási koordinátor és az összekötő tisztviselő, valamint a DCC rendszeres megbeszéléseket tart. A szociális foglalkoztatás állandó napirendi pontot képez;
- a szociális foglalkoztatási záradékoknak való megfelelés igazolása céljából az Építési Vállalkozónak havi jelentéseket kell benyújtania, ideértve a munkaidő-kimutatási lapokat is.

A 2. szerződés esetében az ajánlattevők számos pályázatot és megfelelő bizonyítékot tudtak benyújtani arra vonatkozóan, hogy képesek ezek végrehajtására. Például bizonyítékot nyújtottak be arra vonatkozóan, hogy képesek a tartósan munkanélküli személyeket biztonsági munkára kiképezni, és hogy a vállalat hogyan tervezi az ilyen foglalkoztatás növelését, ha a személyzet nyugdíjba vonul vagy munkahelyet vált.

A szerződés értéke

Az 1. szerződés becsült értéke 125,5 millió euró. A 2. szerződés becsült értéke 11 millió euró.

Eszköz

A 2014/24/EU irányelv 67. (a szerződés odaítélésének szempontjai) és 70. cikke (szerződésteljesítési feltételek).

Szereplők

1. szerződés esetében az ajánlatkérő szerv: A DCC-n belüli lakásépítési kezdeményezés (HLI – Housing Land Initiative) projektcsapata.

2. szerződés esetében az ajánlatkérő szerv: Együttműködésre építő megközelítés a DCC és a Greenville Procurement Partners Limited (partner) között

Társadalmi hatások

Mindkét szerződés odaítélése a fent ismertetett szociális szempontoktól független okok miatt késedelmet szenvedett. A DCC reméli, hogy hamarosan oda tudja ítélni ezeket a szerződéseket, és láthatja ezen új megközelítések hatását.

Alan Nangle, a DCC közbeszerzésért felelős vezető tisztviselője szerint „nagyon komolyan vesszük a szociális közbeszerzésben betöltött szerepünket, és felismertük, hogy javítani lehetne ezzel kapcsolatos megközelítésünkön. Gondoskodnunk kellett arról, hogy a foglalkoztatás terén az egyének legalább olyan készségekkel rendelkezzenek, amelyek előnyösek a vállalatnál betöltött pozíciójuk megtartása szempontjából, vagy amely előnyösek a máshol történő munkakeresés szempontjából”.

Egyéb előnyök

- 1. szerződés: A szociális foglalkoztatási záradékot most már egy vegyes tulajdonviszonyú lakóépületek építéséről szóló másik jelentős szerződés fejlesztési megállapodásába is belefoglalták. A fejlesztési megállapodást megosztották más, hasonló projekteket végrehajtó helyi hatóságokkal.
- 2. szerződés: Miután az OGP biztonsági szolgáltatásokra vonatkozó nemzeti keretrendszerének alkalmazása alól a szociális foglalkoztatási záradék beillesztése alapján felmentést kapott, a Dublini Városi Tanács megosztotta eredményeit és tapasztalatait az OGP-vel és más helyi hatóságokkal.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

A Dublini Városi Tanács megtapasztalta, hogy nem minden szerződés alkalmas a szociális záradékok beillesztésére, mivel előfordulhat, hogy ezeket a piac nem tudja teljesíteni. Azt ajánlja, hogy az ajánlatkérő szervek a tájékoztatási kérelmek révén konzultáljanak a piaccal, és vizsgálják meg, hogyan fogják nyomon követni a szociális záradékok végrehajtását.

A Dublini Városi Tanács a jövőben arra fog törekedni, hogy szociális közbeszerzési gyakorlatokat alakítson ki az árubeszerzésre, valamint az építési beruházásra és a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésekre vonatkozóan.

Kapcsolat

Alan Nangle, vezető tisztségviselő, Dublini Városi Tanács, alan.nangle@dublinCity.ie

56. Munkalehetőségek teremtése a helyi piacokon fennálló hosszú távú munkanélküliség közbeszerzés révén történő megelőzése érdekében

Közbeszerző hatóság: Dortmund városa, Németország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Építőipar, közszolgáltatási ágazatok, például létesítménykezelés, biztonság, közlekedés stb.

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Dortmund városa projektet indított (2017–2019) a tartós munkanélküliség problémájának kezelésére és a tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatási lehetőségeinek megteremtésére a következők révén:

- államilag támogatott munkaerőpiac (könnyű/alacsony képzettséget igénylő munkahelyek létrehozása a városi-társadalmi környezetben releváns területeken); valamint
- közbeszerzés és új, alacsony képzettséget igénylő munkahelyek létrehozása a rendes munkaerőpiacon Dortmund város vállalkozásaiban.

A projekt keretében olyan új szolgáltatási ágazatokat is meghatároztak, amelyek alkalmasak a tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatására vonatkozó záradékok beillesztésére alkalmas közbeszerzési eljárások indítására. Dortmund városa létrehozott a „Helyi Foglalkoztatási Szolgáltató Központot” azzal a céllal, hogy konkrét tanácsokat adjon a potenciális ajánlattevőknek a tartósan munkanélküli személyek közbeszerzési szerződésekbe való integrálásának lehetőségeiről.

Dortmundban összesen 31 250 munkanélküli van, köztük 24 326 tartósan munkanélküli (2019. decemberében).

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzést megelőző szakasz

A végrehajtás a szerződések előkészítésével általában a közbeszerzést megelőző szakaszban kezdődik. Az átlátható pályázati dokumentáció kidolgozása mellett külön tájékoztatni kell a helyi és regionális kézműipari, ipari és kereskedelmi szövetségeket a közbeszerzési eljárásokról. Az általános cél a potenciális ajánlattevők szociális szempontokkal kapcsolatos tudatosságának növelése.

A potenciális ajánlattevők elérésére irányuló kommunikációs folyamat a közbeszerzést megelőző szakaszával kezdődik, majd a közbeszerzési fázis során, valamint azt követően is folytatódik.

Szerződésteljesítési feltételek

A közbeszerzési szakasz a foglalkoztatással kapcsolatos szerződésteljesítési záradékokat tartalmaz, ami Németországban újdonság. A szerződő fél konkrét utasításokat kap arra vonatkozóan, hogy hogyan kell a gyakorlatban integrálni a tartósan munkanélküli személyek célcsoportját. A szerződés értékét a közbeszerzési dokumentumok rögzítik, így nincs szükség az ajánlatok különböző árak alapján történő értékelésére. Az, hogy a foglalkoztatási záradékok a szerződéses feltételek részét képezik, minden vállalkozást egyenlő helyzetbe hoz és biztosítja az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartását. Nem szükséges az ajánlattevőket a tartósan munkanélküliek iránti elkötelezettségük szempontjából értékelni, mivel minden vállalatnak egyformán elő kell segítenie a tartósan munkanélküliek munkaerőpiaci integrációját.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A szociális célkitűzés hármass:

- hatékony és inkluzív szociális szolgáltatások nyújtása a felhasználók sajátos igényeinek figyelembevételével;
- az ajánlattevők társadalmi tudatosságának és elkötelezettségének növelése;
- a célcsoport társadalmi befogadásának és életminőségi színvonalának javítása.

Ellenőrzés

A szerződés teljesítése során az ellenőrzés több szakaszból áll, például:

- Havi ellenőrzések a „négy szem” elve alapján, ami azt jelenti, hogy két személy egymástól függetlenül ellenőrzi, hogy a szerződő fél teljesíti-e a szerződéses kikötéseket. A cél a visszaélések és a korrupció megelőzése.
- Állandó támogatás a célcsoportnak és a szociális ellátási ágazatra szakosodott külső csoportokból érkező szerződő feleknek (egy szociális munkás 30 tartósan munkanélküli személynek nyújt támogatást).
- A szerződő felek rendszeres ellenőrzése és támogatása a „Helyi Foglalkoztatási Szolgáltató Központ” révén.

A projekt értéke

A projektet (2017–2019) Észak-Rajna-Vesztfália tartomány, Dortmund városa és a helyi munkaügyi központ finanszírozta. A teljes költségvetés 5,8 millió euró volt. A projekt keretében Dortmund városa olyan szerződéseket kötött szolgáltatásnyújtókkal és építőipari kivitelezőkkel, amelyekben Dortmund 100%-os bértámogatást (kb. 24 000 euró) garantált egy tartósan munkanélküli személy egyéves foglalkoztatásához, amely a szerződéses feltételek szerves részét képezte, és a szerződés rögzített árában szerepelt

A tartósan munkanélküliek bérét a 2019. január 1-jén hatályba lépett új törvény (németül „Teilhabeengesetz”) alapján mostantól többnyire a munkaügyi központ által nyújtott támogatás fedezi. A törvény célja, hogy átfogó támogatást nyújtson a foglalkoztatható, munkaerőpiaci reintegrációjukhoz ellátásra jogosult személyeknek. Ennek eredményeképpen Dortmund városa szerződéses partnerei számára mostantól egy tartósan munkanélküli személy esetében a bér legalább 70%-át garantálja egy éven keresztül. A szerződő fél a tartósan munkanélküli személy bérének legfeljebb 30%-át fizeti.

Dortmund város—költségvetése 2020-ban 114 500 eurót biztosít a közbeszerzési eljárások során a bértámogatásokra. A 2021–2029 közötti években az erre szánt éves költségvetés 208 500 euró lesz. A tervek szerint évente 55–60 tartósan munkanélküli személyt fognak ilyen módon foglalkoztatni.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke
- Dortmund városi tanácsának 2017. április 6-i (07209-17. sz.) határozata

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Dortmund városa
- Támogatás a szociális záradék beillesztéséhez: a szociális jóléti hivatal („Sozialamt”), a munkaügyi központ („Jobcenter”), valamint a dortmundi vállalkozásfejlesztési ügynökség („Wirtschaftsförderung Dortmund”)

- Szerződött szolgáltatók

Társadalmi hatások

- Tartós munkanélküliség megelőzése: az elmúlt két évben 160 tartósan munkanélküli személy kapott munkát a közbeszerzési eljárásokban való részvétel eredményeként.
- A célcsoport számára esélyteremtés a társadalmi életben való részvételre.
- A tartós munkanélküliség akadályainak és szociális problémáinak tudatosítása az érintett szereplők körében.
- A tartósan munkanélküli személyek kialakult generációs ciklusának visszaállítása, hogy a tartós munkanélküliség megelőzhető legyen az érintett családok következő generációiban.
- A szociális ellátások megszerzésének valódi fizetési lehetőséggé alakítása a tartósan munkanélküli személyek önbizalmának növelése érdekében azáltal, hogy szociális ellátás helyett munkabért kínálunk nekik.
- A szociális támogatáshoz szükséges források hosszú távú csökkentése.

Egyéb előnyök

- Az önkormányzat külön szolgálatot hozott létre, hogy tanácsot adjon a potenciális pályázóknak a tartósan munkanélküli személyek közbeszerzési eljárásokon keresztül történő integrálási módjaival kapcsolatban („Helyi Foglalkoztatási Szolgálati Központ”).

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A gyakorlati tapasztalatok a megközelítés számos lehetőségét mutatják. Dortmund városa a jövőben növelni kívánja az ajánlattevők és a potenciális szerződő felek támogatását, hogy munkahelyeket lehessen teremteni a tartósan munkanélküli személyek számára a vállalatoknál. Emellett további szociális finanszírozási megközelítéseket fognak biztosítani a potenciális résztvevők számának növelése érdekében.

Kapcsolat

Aiko Wichmann, Közbeszerzési Központ, Dortmund városa, awichmann@stadtdo.de

57. A szociális záradékok integrációjához létrehozott egyablakos ügyintézési pont La Rochelle-ben

Közbeszerző hatóság, ország: La Rochelle, Franciaország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Karbantartási munkálatok, takarítás, textilárúk és – kísérleti jelleggel – élelmiszerek

Bevezetés és a közbeszerzés céljai

A La Rochelle Agglomerációs Közösség (Communauté d'Agglomération de La Rochelle – CDA) foglalkoztatási és felsőoktatási minisztériuma már évek óta együttműködik La Rochelle önkormányzatával, az Atlantic Aménagement szociális lakásszolgáltatóval és La Rochelle Agglomerációs Közösség állami lakásügyi hivatalával, hogy javítsa a szociális záradékok alkalmazását a helyi közbeszerzési eljárásokban.

2016-ban ez a négy közigazgatási intézmény egyablakos ügyintézési pontot („guichet unique”) hozott létre a szociális záradékok valamennyi vonatkozó szerződésben (karbantartási munkálatok, takarítás, textilárúk és – kísérleti jelleggel – élelmiszer) történő szisztematikus végrehajtása céljából.

A CDA fő partnerként és segítőként jár el, segítve a konzorcium vevőit a szociális szempontok és záradékok pályázataikba való foglalásában, valamint támogatva a beszállítókat azok helyes teljesítésében és végrehajtásuk nyomon követésében. Minden partner anyagilag támogatja az egyablakos ügyintézését 2017 óta, amikor a tevékenység hivatalosan megkezdődött. A partnerségi megállapodás tartalmazza a küldetést, a működési eljárásokat, valamint az irányító és ellenőrző szerveket.

Tárgy

A vonatkozó pályázatok főként a zöldterületek karbantartására, takarítási szolgáltatásokra és a munkaruházati textilárúkra vonatkoznak. Emellett jelenleg élelmiszertermékek vásárlására irányuló kísérleti projektet folytatnak.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Az egyablakos ügyintézési pont küldetése a kapcsolódó szervezetek közbeszerzési dokumentumainak szisztematikus felülvizsgálata a szociális záradékok beillesztése és finomítása céljából. A záradékok elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatására vonatkoznak azért, hogy a közbeszerzési szerződésekbe beépítik a „társadalmi beilleszkedési időt” (franciául: „Heures d'insertion”, vagyis a szociális ellátásra szoruló személyek által teljesített munkaórákat).

A segítő közbeszerzési eljárásban betöltött szerepe nyolc szakaszra osztható:

1. A szociális záradékok jóváhagyása a jövőbeli közbeszerzésekben.
2. A szociális záradékokhoz megfelelő szerződésrészek meghatározása és a szerződés teljesítéséhez elszámolható „társadalmi beilleszkedési idő” nagyságának kiszámítása.
3. Segítségnyújtás a közbeszerzés vonatkozó záradékainak megfogalmazásában. Az egyablakos ügyintézési pont támogatja az ajánlatkérő szerveket és az ajánlattevőket, biztosítva a nyílt, semleges és átlátható eljárást.
4. Az érintett vállalkozások tájékoztatása és ajánlattételre való felkérése. Az ajánlattevőknek nyújtott támogatás az adminisztratív és bürokratikus segítségnyújtásra és tájékoztatásra korlátozódik, és minden érdeklődő ajánlattevő számára elérhető.

5. Részvétel az adott közbeszerzés nyitóülésén, releváns tájékoztatást nyújtva a szociális záradékokról.
6. A vállalkozások jelentkezési eljárásaihoz nyújtott támogatás a szociális záradékokkal és a szerződésbe foglalandó beilleszkedési idővel kapcsolatban.
7. A szükséges „társadalmi beilleszkedési idő” alkalmazásának követése és ellenőrzése.
8. A megtett intézkedések mennyiségi és minőségi értékelésének elvégzése.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Munkája révén a CDA célja, hogy összekapcsolja és megkönnyítse a közigazgatási szervek és a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozások munkáját a szociális záradékok szerződéseikben való alkalmazása és teljesítése vonatkozásában. A végrehajtott szociális záradékok elősegítik a munkanélküliségi ráták csökkenését, különösen a hátrányos helyzetű csoportok esetében. A záradékokat a szolgáltatásra és árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződésekkel, a szellemi szolgáltatásokkal és az emberek gazdasági tevékenységeken keresztül történő integrációját szolgáló struktúrákkal kapcsolatos pályázatokba foglalják bele. A jogosultak célcsoportját a francia munka törvénykönyve, valamint a szociális záradékok közbeszerzési eljárásokba való beillesztéséről szóló, Gazdasági Minisztérium által kiadott iránymutatások határozzák meg. A fő cél a szociális záradékok előmozdítása, több szereplő bevonása, valamint a kiegyensúlyozott és tisztességes verseny biztosítása.

A munkaerő-felvétel közvetlenül történik, vagy a nemzeti foglalkoztatási szolgálatokban dolgozók számára alvállalkozás vagy társszerződés útján érhető el.

Ellenőrzés

Az egyablakos ügyintézési pont munkatársai helyszíni látogatások és adminisztratív személyzetük által végzett rendszeres ellenőrzések révén szabályszerűen nyomon követik a munkavégzést és az úgynevezett „társadalmi beilleszkedési idő” alkalmazását. A CDA munkatársai rendszeres helyszíni látogatásokat tesznek a nyertes vállalkozásnál, hogy ellenőrizzék a szerződésben megállapított intézkedések hatékony végrehajtását. A CDA rendszeresen ellenőrzi az adminisztratív anyagokat is.

Eszköz

- A 2014/14/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke
- A francia munka törvénykönyvének védett műhelyekről szóló 5213-13. cikke, valamint a fogyatékossgal élő és hátrányos helyzetű személyek számára létrehozott vállalatokról szóló 5132-4. cikke

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: a CDA konzorcium, amely a következőket foglalja magában:
 - La Rochelle önkormányzata
 - La Rochelle Agglomerációs Közösség – közigazgatási egység, amelyre Nouvelle-Aquitaine régió 28 helyi önkormányzata átruházott bizonyos szakpolitikai hatásköröket
 - az Atlantic Aménagement szociális lakásszolgáltató
 - a La Rochelle Agglomerációs Közösség állami lakásügyi hivatala
 - Port Atlantique La Rochelle, amely 2018-ban csatlakozott ötödik partnerként
- a CDA munkája által érintett egyéb szervezetek:
 - helyi foglalkoztatási szolgálatok
 - a közbeszerzési szerződésekre való ajánlattétel érdekében támogatott szociális vállalkozások és alkalmazottaik

Társadalmi hatások

2018-ban az egyablakos ügyintézési pont 64 326 „társadalmi beilleszkedési órát” biztosított, ami 40 teljes munkaidős munkaszerződésnek felel meg a partner ajánlatkérő szervek különböző közbeszerzési szerződéseinek teljesítése során. A kezdeményezés sikerét jelzi, hogy a 2018-as óraszám 70%-kal nőtt 2017-hez képest.

2018-ban például 205 személy (hosszú távú álláskeresők, RSA-kedvezményezett stb.) dolgozott takarítási szolgáltatási szerződések keretében; közülük a résztvevők 25%-a 26 év alatti volt. 34 építési, felújítási és szociális szolgáltatási szerződés tartalmazott szociális záradékokat, amelyek 228 szerződésrészt és 104 „társadalmi beilleszkedési időt” alkalmazó vállalatot foglaltak magukban. Az e közbeszerzések eredményeként odaítélt munkaszerződések többsége (90%) tartalmazott „társadalmi beilleszkedési időt”.

Egyéb előnyök

A szociális szempontokkal kapcsolatos tudatosság növelése, valamint a vállalkozások és a munkavállalók elkötelezettségének fokozása érdekében az egyablakos ügyintézési pont öt díjat dolgozott ki:

- a legjobb szakmai előmenetelért járó díj (munkavállalók számára);
- tanulmányi teljesítményért járó díj (francia nyelven: „Prix de l'Alternance”) (munkavállalók számára);
- társadalmi szerepvállalásért járó díj (vállalkozásoknak);
- a legfenntarthatóbb munkahelyért járó díj (vállalkozások számára);
- a vállalt szociális tevékenységekért járó különdíj (vállalkozások számára).

A második díjátadó ünnepségre 2018-ban került sor a Szociális és Szolidáris Gazdaság Francia Kamarájának második, a közbeszerzések szociális záradékaival foglalkozó érdekelte találkozójának alkalmából.

A kezdeményezés nemzetközi figyelmet is kapott: a 2018-ban Bilbaóban megrendezett Szociális Gazdaság Globális Fórum keretében 1700 résztvevőnek mutatták be az egyablakos ügyintézési pontot.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- 2018-ban a Port Atlantique La Rochelle (La Rochelle-i Atlanti Kikötői Hatóság) csatlakozott a partnerséghez. Ennek eredményeképpen a hatóság beszerzései is tartalmazni fogják az egyablakos ügyintézési pont által ellenőrzött szociális záradékokat.
- A helyi szintű szerepvállalás fokozása érdekében az egyablakos ügyintézési pont következő lépése a helyi érdekelt felek éves jegyzékének („Annuaire des acteurs locaux”) létrehozása lesz. Az első tervezetet 2018-ban tették közzé. Az egyablakos ügyintézési pont következő lépéseként több közbeszerzési ágazatba integrálják a szociális záradékokat.

Elérhetőségek

Laurence Cesbron, igazgatóhelyettes, RESECO,
laurence.cesbron@resco.fr, 0241724080, (elsődleges kapcsolattartó pont)

Axelle Chapuis, a szociális gazdaság fejlesztéséért felelős vezető, La Rochelle Agglomerációs Közösség foglalkoztatási szolgálata, axelle.chapuis@agglo-larochelle.fr (másodlagos kapcsolattartó pont),

Mireille Jassine Le Guen, igazgató, La Rochelle Agglomerációs Közösség foglalkoztatási szolgálata, mireille.jassin-le-guen@agglo-larochelle.fr (másodlagos kapcsolattartó pont)

58. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását támogató segítők hálózata a Nagy Keleti régióban (Franciaország)

Közbeszerző hatóság, ország: Conseil Régional Grand-Est (Nagy Keleti régió regionális tanácsa), Franciaország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A segítők kulcsszereplők a társadalmilag felelős közbeszerzés Franciaország Nagy Keleti régiójában való megvalósításában. A segítők közvetítőként lépnek fel, és az ajánlatkérő szervek társadalmi célkitűzéseit és a közbeszerzési piacokon részt vevő szereplők által kínált lehetőségeket egyeztetik össze.

A régió ajánlatkérő szervei különböző módokon hajtják végre a társadalmilag felelős közbeszerzést. A fenntartott szerződések és a részekre osztás előmozdítása mellett a szerződések teljesítésének feltételeként alkalmazott foglalkoztatási záradékok kulcsfontosságú eszközt alkotnak a munkaerőpiactól távol lévő személyek munkaerőpiaci beilleszkedésének elősegítéséhez. E cél támogatása érdekében a segítők döntő szerepet játszanak a különböző szereplők mozgósításában és kísérő intézkedésekkel való támogatásában, amelyek a hátrányos helyzetű csoportokkal való kapcsolatuknak köszönhetően hozzájárulhatnak az ilyen foglalkoztatási záradékok sikeres végrehajtásához. E szereplők közé tartoznak többek között a szociális vállalkozások, a foglalkoztatási szolgálatok (maisons d'emploi), a szociális szolgáltatások (Plans Locaux pour l'Insertion et l'Emploi) vagy a nem kormányzati szervezetek.

A segítői hálózat a Nagy Keleti régióban jelenleg több mint 30 főből áll, akik az ajánlatkérő szervezetekkel (regionális tanács, önkormányzatok stb.) és a fent említett szervezetekkel szoros együttműködésben és párbeszédben dolgoznak a régióban. A segítői hálózatot a regionális hatóság, az önkormányzatok és a régió belüli egyéb közigazgatási szervek és szolgálatok finanszírozzák.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A segítők különböző funkciókat látnak el, amelyek a teljes közbeszerzési ciklusra kiterjednek. A segítők különösen a közbeszerzés szociális jellegűbbé tételéhez járulnak hozzá.

Az eljárások hosszú távú tervezése és kialakítása

- Az ajánlatkérő szervek és a segítők közötti munkát a hátrányos helyzetű személyek számára a közbeszerzéseken és az ajánlatkérő szervek igényein keresztül biztosított foglalkoztatási lehetőségek hosszú távú tervezése támasztja alá. A segítők rendszeresen felkeresik a régió ajánlatkérő szerveit, és megvitatják a jövőre (általában a következő egy-két évre) vonatkozó közbeszerzési terveket. Ez a hosszú távú perspektíva lehetővé teszi a segítők számára a közelgő lehetőségek feltérképezését, a konkrét igények (azaz ágazatok, foglalkozástípusok, feladatok, képzési igények, óraszámok) azonosítását, és a piacon ennek megfelelően végrehajtott beszerzéseket.
- Ismereteiknek és a mindennapi gyakorlatokhoz való szoros kapcsolatuknak köszönhetően a segítők továbbá hozzájárulhatnak a szerződéskötési eljárások kialakításához azok tervezése során. A segítők például kulcsfontosságú információkat szolgáltatnak a támogatásra jogosult csoportokról, a foglalkoztatási záradékok hatálya alá sorolható szolgáltatásokról és az észszerű munkaterhelésről (óraszámok kiszámítása).

Előrejelzés

- A segítők, a szociális vállalkozások és az inkluzív foglalkoztatásban részt vevő egyéb szereplők közötti kapcsolatokban is hosszú távú szemléletet alkalmaznak. Ez segít előre jelezni a készségigényeket és a képzési igényeket, amelyek biztosítják a foglalkoztatási záradékoknak való

sikeres megfelelést, és ennek megfelelően elősegítik a szereplők (azaz a foglalkoztatási szolgáltatók és a képzést nyújtó szervezetek) közötti szinergiákat.

- A segítők a kapacitásigényeket is azonosítják. A segítők vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy azonosítsák azokat a piaci szereplőket, amelyek akár ajánlattevőkként, akár a munkavállalókat közvetítő szervezetekként/szolgáltatókként hozzáférhetnek a közbeszerzési piacokhoz, ugyanakkor ehhez nem rendelkeznek ismeretekkel vagy kapacitással. E hiányosságok kiküszöbölése érdekében az ajánlatkérő szervek a segítők által azonosított igényekre és szereplőkre szabott képzést biztosítanak. A képzés kifejezetten gyakorlatias megközelítésű, és célja, hogy támogassa a potenciális ajánlattevőket a felhívások megfelelő „olvasásában” és a követelményeknek való hatékony megfelelésben. Az ilyen képzés a közbeszerzés utáni időszakkal is foglalkozhat, megmutatva a sikertelen ajánlattevőknek, miként kerülhetik el a múltban elkövetett hibák megismétlését.

Kísérő intézkedések

- A segítők a gazdasági szereplőket és az ajánlatkérő szervezetet a teljes közbeszerzési ciklus során végigkövetik. Az ajánlatkérő szervek, a segítők és a gazdasági szereplők közötti kapcsolat és párbeszéd folyamatos. Ez magában foglalja a potenciális ajánlattevők azonosítását, az ajánlatok elkészítésének támogatását, és kiterjedhet a szerződés nyomkövetési szakaszára, a két fél közötti közvetítésre és a gazdasági szereplő megfelelő teljesítményének támogatására, amennyiben a szerződés teljesítése során problémák merülnek fel.

Míg a segítők szerepe központi szerepet játszik a szociálisan elkötelezett szereplők mozgósításában, az ajánlatkérő szervek hasonló céllal kiegészítő intézkedéseket hoztak. E tekintetben az ajánlatkérő szervek villámrendevű jellegű hálózatépítő rendezvényeket szerveznek a régióban, amelyek célja a kölcsönös ismeretek bővítése a hatóságok és a szociális vállalkozások között. Az ESSpresso-nak nevezett ezen események célja, hogy elősegítsék a szociális gazdasági szereplők közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését. A megszerzett ismereteknek köszönhetően az ülések után az ajánlatkérő szervek általában beszerzési tevékenységeket indítanak. Az információkat visszajuttatják a segítőknek is, akik beépítik azokat tudásbázisukba.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- Fenntartható munkalehetőségek biztosítása a munkaerőpiactól távol lévő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek számára.
- A szociális gazdasági szereplők közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése.
- A társadalmilag felelős közbeszerzés alkalmazási körének kiszélesítése az ajánlatkérő szervek, a potenciális ajánlattevők és más érdekelt felek, például a közszolgáltatók és a civil társadalmi szervezetek közötti kölcsönhatások és megértés kiszélesítésének biztosításával.
- A foglalkoztatási záradékok előnyeit élvező szolgáltatások, feladatok és munkavállalói profilok körének bővítése

Eszköz

- A fenntartott szerződésekről szóló 20. cikk és az előzetes piaci konzultációról szóló 40. cikk.
- Franciaországban az évente több mint 100 millió eurót beszerző ajánlatkérő szervek, mint például a Nagy Keleti régió regionális tanácsa, kötelesek elfogadni és közzétenni a társadalmilag felelős és zöld közbeszerzés előmozdítására irányuló stratégiát, az ún. SPASER-t (Schéma de promotion des achats publics socialement et écologiquement responsables). Ez a kötelezettség a szociális és szolidáris gazdaságról szóló 2014-856. sz. francia törvény (13. cikk) és a zöld növekedést szolgáló energetikai átalakulásról szóló 2015-992. törvény (76. cikk) eredménye. A SPASER a Nagy Keleti régióban prioritásként határozta meg a társadalmilag felelős közbeszerzés előmozdítását, és úgy véli, hogy a segítői hálózat központi szerepet játszik e cél elérésében.

Szereplők

- A TFK-ra vonatkozó általános hivatkozás a régióban működő ajánlatkérő szervek körében: Nagy Keleti régió regionális tanácsa.
- Ajánlatkérő szervek a régió belül (maga a regionális tanács, önkormányzatok, közszolgáltatások stb.).
- A segítők közvetítőként lépnek fel az ajánlatkérő szervek, a gazdasági szereplők és az érdekelt felek között, hogy lehetővé tegyék a társadalmilag felelős közbeszerzés végrehajtását.
- Szociális vállalkozások.
- Minden más olyan szereplő, amely a munkaerőpiactól távol lévő személyek körében elősegíti a munkaerőpiaci beilleszkedést.
- A munkaerőpiactól távol lévő emberek.

Társadalmi hatások

- A segítői hálózat és a társadalmilag felelős közbeszerzés előmozdítására irányuló átfogó regionális stratégia előmozdította a munkaerőpiactól távol lévő emberek foglalkoztatásba való bevonását. Ezen intézkedések eredményeként az ilyen rendelkezések alapján elvégzett feladatok és szolgáltatások köre jelentősen bővült, a jellemző szolgáltatásoktól – például kertészet, építkezés és a fizikai munka egyéb formái – az intellektuális szolgáltatásokig terjed, részben a kirekesztődés kockázatának kitétt, képzett fiatalok nagy száma miatt. A lehetőségek bővülése megváltoztatta az ajánlatkérő szervek gondolkodásmódját és elképzeléseit arról, hogy mi valósítható meg TFK-ek által.
- A foglalkoztatási záradékok általános érvényesítése arra készítette a munkáltatókat, hogy a közbeszerzési szerződések teljesítéséhez különböző munkavállalói profilokat keressenek. A segítők kulcsszerepet játszottak abban, hogy az inkluzív foglalkoztatás iránti növekvő keresletet a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE), a foglalkoztatási és szociális szolgálatok, illetve a régióban működő NGO-k kínálatához igazítsák.
- A közbeszerzés hosszú távú tervezése kulcsfontosságú ahhoz, hogy ezeket a szükségleteket összehangolják a régió belüli képzési és továbbképzési intézkedésekkel. Ha egyértelmű elképzelés van a szerződések teljesítéséhez szükséges hosszú távú készségekről, ennek megfelelően továbbképzési intézkedések és célkitűzések határozhatók meg. Ez szinergiákat hoz létre a különböző szereplők és érdekelt felek között, és lehetővé teszi a hosszú távú perspektívával rendelkező képzési tevékenységekbe való beruházást.
- A közbeszerzés átfogó tervezése szintén kedvez a munkaerőpiaci beilleszkedéssel kapcsolatos lehetőségek kölcsönössé tételének, hogy a munkavállalók különböző szerződések keretében tudjanak dolgozni, és ennek eredményeként stabil lehetőségekkel rendelkezzenek a munkába való beilleszkedéshez.
- A segítők kulcsfontosságú szerepet játszottak a szociális vállalkozások és az általános vállalkozások közötti partnerségek kialakításában. Az ilyen partnerségek egyrészt segítik a szociális vállalkozások közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését. Másrészt támogathatják az általános vállalkozásokat az eljárásokban szereplő szociális megfontolások végrehajtásában.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Alapvető fontosságú, hogy a regionális hatóság és a segítők rendszeresen frissítsék kapcsolataikat a szociális vállalatokkal és azok ernyőszervezeteivel. Ez kulcsfontosságú ahhoz, hogy megismerjék és megértsék a közbeszerzési piacok új szereplőit, üzleti modelljeit és lehetőségeit. Továbbá kulcsfontosságú annak megértéséhez is, hogy a beszállítók miként tapasztalják meg a szociális megfontolásokat, illetve hogy szükség van-e kiigazításokra. Ez a segítők napi munkájának része, de szisztematikusabb megközelítésre lenne szükség.

- A segítők valamennyi érintett féllel való rendszeres kapcsolattartásának alapvető eleme az olyan új tevékenységek, szolgáltatások és feladatok feltárása, amelyek esetében a foglalkoztatási záradékok alkalmazhatók lehetnek. E tekintetben elengedhetetlen, hogy az ajánlatkérő szervek a hagyományosabb ágazaton túlmutató szociális gazdasági tevékenységek fejlesztését is ösztönözhesék.

Kapcsolat

Hervé Formell, RTES/Nagy Keleti régió regionális tanácsa, a társadalmilag felelős közbeszerzésért felelős vezető, Herve.Formell@grandest.fr

59. Társadalmi befogadásra vonatkozó záradékok kidolgozása a Grand Paris Sud Est Avenir (Franciaország) agglomerációs közösség közbeszerzési piacain

Közbeszerző hatóság, ország: Grand Paris Sud Est Avenir (GPSEA) agglomerációs közösség – Établissement Public Territorial de la Métropole du Grand Paris, Franciaország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Grand Paris Sud Est Avenir agglomerációs közösség 2017 vége óta rendelkezik a szerződéskötési eljárások valamennyi szakaszban történő megtervezését célzó közbeszerzési stratégiával annak érdekében, hogy a közbeszerzésekből származó társadalmi, környezeti és pénzügyi hatások elérésének konkrét lehetőségeit azonosítsa, nyomon kövesse és felmérje. A stratégia öt fő célkitűzésen alapul:

- A közkiadások hatékonysága olyan közbeszerzési eljárások révén, amelyek nemcsak a jogszabályoknak való megfelelésen, hanem az életciklus-költségeken alapuló gazdasági megközelítésen is alapulnak.
- Társadalmi befogadás a szociális megfontolások, a szociális szempontok vagy a fenntartott szerződések figyelembevételével.
- A környezeti hatás csökkentése, amelyet a termékek és anyagok minőségére való fokozott összpontosítás, valamint a környezetvédelmi kritériumokat a közbeszerzési piacokon integráló termelési folyamatokra fordított nagyobb figyelem támaszt alá.
- Az ajánlattételi szakaszban alkalmazott egyszerűsített eljárások révén mozdítsa elő a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzési piacokhoz való fokozott hozzáférését.
- Az innováció fokozott támogatása, amelyet a közigazgatási szerveknek a társadalmi és területi szükségletekre reagáló innovációk előmozdításában és fejlesztésében betöltött vezető szerepe támaszt alá.

A közbeszerzés a közpolitikák végrehajtásának egyik mozgatórugója, különösen a társadalmi befogadás tekintetében. Ezt elismerve a GPSEA úgy döntött, hogy a közbeszerzésre vonatkozó új jogszabályok által biztosított különböző lehetőségeket alkalmazza annak érdekében, hogy a nagyvárosi térségben minden ember – különösen a munkaerőpiactól távol lévő személyek – számára elősegítse a foglalkoztatáshoz való hozzáférést.

E célból a GPSEA szoros partnerségben dolgozik a szociális záradékok segítőjével, a Pôle Compétence Initiative (P.C.I. 94) egyesülettel, hogy a foglalkoztatásra összpontosító szociális rendelkezéseket a szerződéskötési eljárásokban érvényesítse.

A GPSEA a társadalmilag felelős közbeszerzés stratégiai megközelítését egy közbeszerzésekre vonatkozó cselekvési terv kidolgozásával kezdeményezte, amely felsorolja az adott év során indítandó összes eljárást. Ezt a listát megosztják a segítővel, aki igyekszik a közbeszerzési igényeket az adott térségben azonosított társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedési szükségletekhez hozzáigazítani.

A segítő szerepe kulcsfontosságú a befogadással kapcsolatos célcsoportok, a rendelkezésre álló készségek és kompetenciák azonosításában, valamint annak értékelésében, hogy a közbeszerzés – a gyakorlati társadalmi igények jobb megértésének köszönhetően – milyen mértékben képes reagálni ezekre. Ennek eredményeképpen a társadalmilag felelős közbeszerzést szélesebb körben lehet alkalmazni, mintha az ajánlatkérő szerv egyedül próbálná megvalósítani a szociális megfontolásokat.

Tárgy

A GPSEA ezt a megközelítést alkalmazta például a játékok és játékszereknek a régió média- és játékkönyvtárainak hálózatában történő beszerzésére.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Ezt az eljárást 2018 júniusában indították el, és online közzétették az AchatPublic.com oldalon. A szerződést négy részre osztották, amelyek közül az egyiket a fogyatékossgal élő személyeket (Établissement et service d'aide par le travail, ESAT) vagy a hátrányos helyzetű személyeket (structures d'insertion par l'activité économique, SIAE) foglalkoztató gazdasági szereplők számára tartották fenn. Ezt megelőzően a segítő elvégezte a közbeszerzést előkészítő munkát annak érdekében, hogy feltárja a potenciális jelölteket a szociális gazdasági szereplők körében.

A szerződést a Rejoué nevű nonprofit szervezetnek ítélték oda, amely egy munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozást (WISE) működtet. A Rejoué sikeresen alkalmazta az Île-de-France régió munkaerőpiacáról kiszoruló személyek munkaerőpiaci beilleszkedésére vonatkozó egyedi megközelítést, amely a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett különböző csoportok fenntartható foglalkoztatásához vezető, egyénre szabott lehetőségeken alapul. A Rejoué 2012 óta 212 főt foglalkoztatott. Tevékenysége használt játékok gyűjtésén, tisztításán, javításán és értékesítésén alapul. Szociális célkitűzései mellett a Rejoué a hulladék csökkentése és az újrafelhasználás előmozdítása révén hozzájárul a környezeti fenntarthatósághoz is.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A foglalkoztatásból kiszoruló személyek integrációjának ösztönzése a WISE-k számára fenntartott szerződés révén, hogy kezelni lehessen a foglalkoztatás terén mutatkozó hiányosságokat.
- Meghatározott hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó szereplők közbeszerzésekhez való hozzáféréseinek javítása.

A szerződés értéke

A játékszerekre vonatkozó szerződés (négy rész) maximális értéke 164 000 euró négy évre. A fenntartott rész értéke 12 000 euró négy évre.

A GPSEA által indított, szociális záradékokat tartalmazó szerződések hozzávetőleges értéke évi 2 millió euró.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről.
- Ezt a rendelkezést a francia jogszabályok a közbeszerzési törvénykönyv L2113. cikkében rögzítik, amely a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalók minimális arányát 50%-ban határozza meg.

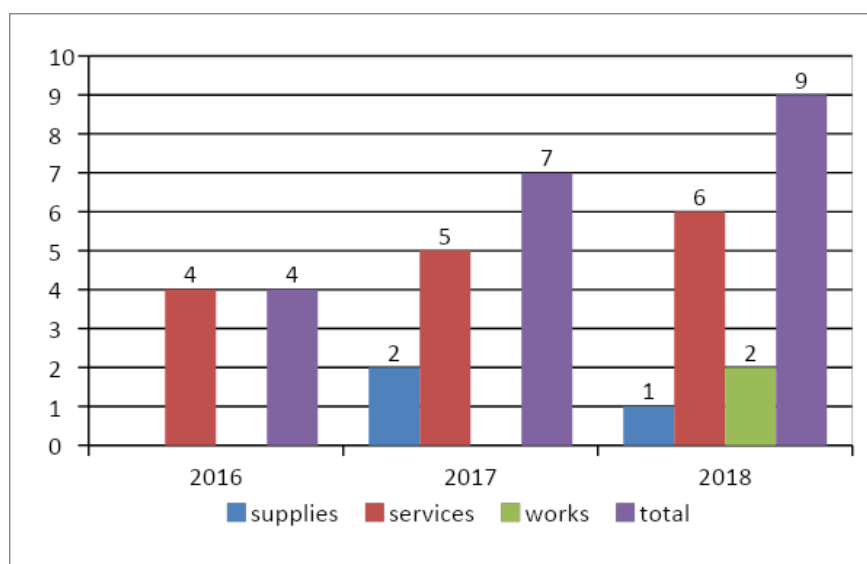
Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Grand Paris Sud Est Avenir.
- A Pôle Compétence Initiative 94 egyesület mint segítő közvetítőként lép fel az ajánlatkérő szerv, a gazdasági szereplők és az érdekelt felek között, hogy lehetővé tegye a társadalmilag felelős közbeszerzés végrehajtását, és különösen a hátrányos helyzetű személyek szerződések végrehajtásába foglalását.

- Munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások, amelyek különböző célcsoportokat, például fogyatékossgal élő személyeket (ESAT) vagy más hátrányos helyzetű csoportokat (SIAE) alkalmaznak.
- Általános vállalkozások, amelyek szoros kapcsolatban állnak a segítőkkel annak érdekében, hogy biztosítsák az eljárásokban potenciálisan szerepeltetett foglalkoztatási záradékok végrehajtását, a munkavállalók közvetítését és a szerződések megfelelő végrehajtásának nyomon követését.

Társadalmi hatások

- 2016 és 2018 között a GPSEA agglomerációs közösségben kétszeresére nőtt a valamennyi ember foglalkoztatási lehetőségeinek előmozdítását célzó szociális záradékokat tartalmazó közbeszerzési eljárások száma. Ez a növekedés azt bizonyítja, hogy az ajánlatkérő szervek Nagy-Párizs nagyvárosi térségében egyre sikeresebben alkalmazzák a közbeszerzést a társadalmi befogadással és a munkaerőpiaci beilleszkedéssel kapcsolatos szükségletek kielégítésének eszközeként.
- Az alábbi ábra a szociális záradékokkal (azaz teljesítési feltételekkel, kiválasztási szempontokkal, fenntartott szerződésekkel vagy mással) megkötött szerződések számát mutatja.

Forrás: GPSEA

- A GPSEA elkötelezett amellett, hogy a közlekedési és mobilitási infrastruktúrákkal (pl. Teléval, Tégéval, Altival), üzleti infrastruktúrákkal (pl. Ballastière Nord, Duvauchelle Est Créteilben – a Maison du Handball felépítése) vagy a Grand Paris Express közműépítésével (pl. 15. sz. déli metróvonal) foglalkozó ambiciózus projektek révén teljes mértékben kiaknázza potenciálját.
- Az ilyen projektek közbeszerzési szempontból számos lehetőséget kínálnak arra, hogy új vagy eddig nem használt készségeket és profilokat használjanak fel a foglalkoztatási záradékokban és általában véve a társadalmilag felelős közbeszerzésben (pl. magasan képzett/szellemi tevékenységek, adminisztratív szolgáltatások, karbantartási szolgáltatások, középületek és műemlékek építése és felújítása vagy karbantartása).

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A GPSEA által kidolgozott megközelítés valamennyi regionális és területi közigazgatási szervezetre alkalmazható. Az ajánlatkérő szervezeteknek az eljárások hosszú távú tervezése során meg kell erősíteniük a társadalmilag felelős közbeszerzés megvalósítására irányuló törekvéseiket. Az előrejelzés lehetővé teszi az ajánlatkérő szervezet számára, hogy minden egyes eljárás során felmérjék a szociális megfontolásokkal kapcsolatos jobb lehetőségeket és azok megvalósíthatóságát. Az előrejelzés kulcsfontosságú a beszerzési tevékenységek megszervezéséhez, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy megértsék az egyes ágazatokban (szociális gazdasági szereplők, WISE-k) rejlő lehetőségeket, és ennek megfelelően integrálják a szociális megfontolásokat.

- E célból a segítők kulcsfontosságú eszközt jelentenek a szerződéskötési és a társadalmi befogadási szükségletek összehangolásának támogatásában, többek között az eljárási követelmények kidolgozásához nyújtott segítség révén.
- Hosszú távon kulcsfontosságú lesz a szociális megfontolások (és különösen a foglalkoztatási záradékok) előnyeit élvező célcsoportok körének bővítése, például a szolgáltatási ágazat irányában.

Kapcsolat

Aurore CARO, projektbeszerzési vezető, Grand Paris Sud Est Avenir
acaro@gpsea.fr, +33 141943197

60. A társadalmilag felelős közbeszerzésről szóló jegyzőkönyv Gironában, amelyet politikai támogatás és az érdekelt felek közötti partnerség támaszt alá

Közbeszerző hatóság, ország

Girona önkormányzata, Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szakpolitika – kertészet, takarítás, hulladékgyűjtés és egyéb szolgáltatások az egyes szerződésektől függően.

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A Girona önkormányzatában a társadalmilag felelős közbeszerzésről szóló jegyzőkönyvet 2014. október 13-án fogadták el azzal a céllal, hogy a helyi hatóság által indított szerződéskötési eljárások során előmozdítsák a fenntartott szerződéseket és a szociális megfontolásokat, különösen a foglalkoztatási záradékokat. A jegyzőkönyv rendelkezéseit öt éven keresztül dolgozták át, amelybe hivatalosan beépítették a közbeszerzésről szóló 2014/24/EU irányelvet átültető spanyol törvénybe foglalt új szociális rendelkezéseket. A jegyzőkönyv [itt](#) érhető el (katalán nyelven).

A cél minden esetben az, hogy a tartósan munkanélküli személyek és más hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó személyek – például a szexuális vagy családon belüli erőszak áldozatává vált nők, a védett lakhatási körülmények közül érkező fiatalok, a szegénységben élők, valamint a dolgozói szegénység és a bizonytalan foglalkoztatási helyzet egyéb formái miatt a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek – könnyebben legyenek képesek munkához jutni.

A jegyzőkönyv meghatározza azokat a szerződéstípusokat, amelyeket védett műhelyek, munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozások (WISE-k) és a szociális gazdasági szereplők egyéb típusai számára tartanak fenn a különböző típusú hátrányos helyzetben lévő személyek szakmai és társadalmi befogadása céljából. A jegyzőkönyv az árukra és szolgáltatásokra fordított összes helyi kiadás legalább 4%-át a fenntartott szerződésekre különíti el. Ez az összeg sosem lehet kevesebb, mint évi 1 740 000 euró.

A jegyzőkönyv azt is előírja, hogy az évente 65 000 eurót meghaladó értékű szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések esetében a nyertes ajánlattevőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges foglalkoztatási szükségletek legalább 5%-át a munkaerőpiactól távol lévő vagy más hátrányokkal szembesülő személyek révén kell teljesítenie¹⁷. A helyi foglalkoztatási és szociális szolgálatok a beszállítókkal partnerségben dolgoznak a munkavállalók közvetítésében, és az egyes szerződések tekintetében fennálló alkalmasságuk értékelésében. Ugyanezt a megközelítést követik a közbeszerzés valamennyi formája esetében. Ezért a jegyzőkönyv a 250 000 euró vagy azt meghaladó értékű építési beruházásra irányuló szerződések és koncessziók esetében is alkalmazandó.

A jegyzőkönyv végrehajtásának és előrehaladásának nyomon követése érdekében az önkormányzat létrehozta a társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó bizottságot a (pártokon átívelő) helyi

¹⁷ A jogosult csoportokat a jegyzőkönyv (6.cikke) sorolja fel, és ezek a következőket tartalmazzák: a) minimumjövedelemben részesülők; b) fogyatékossgal élő személyek; c) szexuális vagy családon belüli erőszak áldozatává vált nők; d) a gyermekvédelemből kikerült 18 és 30 év közötti fiatalok; e) törvényes munkára jogosult elkövetők és volt elkövetők a szabadulásukat követő első 12 hónapban; f) kábítószerproblémákkal vagy a függőség más formáival küzdő, kezelés alatt álló személyek; g) a minimumjövedelemre nem jogosult és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek; h) 45 évesnél idősebb személyek, akik legalább 2 éve munkanélküliek.

hatóságok, a szociális gazdaság, az üzleti szervezetek, a szakszervezetek képviselői és közbeszerzési szakemberek részvételével.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A jegyzőkönyv a társadalmilag felelős közbeszerzést a következő pilléreken keresztül valósítja meg:

- Fenntartott szerződések: a fenntartás tárgyát képező szerződések a tevékenységek széles körét ölelik fel, és magukban foglalják többek között a karbantartási szolgáltatásokat, a postai szolgáltatásokat, a takarítási és mosási szolgáltatásokat, az étkeztetést, a hulladékgyűjtést és -szállítást, a képzőművészetet és a helyi közigazgatást támogató egyéb szolgáltatásokat.
- Teljesítményfeltételek: általában foglalkoztatási záradékok formájában (a fent részletezett célcsoportok esetében alkalmazandó).
- Odaítélési szempontok: a munkaerőpiacokról kiszoruló munkavállalók nagyobb (azaz a szükséges 5%-on túli) arányát az odaítélési szempontok 5–10%-a között súlyozzák.
- Tisztességes munkakörülmények: az alkalmazandó munkaügyi normák és munkafeltételek tiszteletben tartásához kapcsolódó kötelező szociális záradékok mellett a jegyzőkönyv hangsúlyozta a tisztességes munkakörülményeknek és a kollektív szerződéseknek való megfelelést is olyan ágazatokban, ahol nagyobb a meg nem felelés kockázata. E tekintetben a jegyzőkönyv kulcsfontosságú szerepet játszott az otthoni gondozási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos problémák kezelésében, valamint a teljesítmény fokozott nyomon követése és ellenőrzése révén megerősítette az ágazatban működő szerződő felek „szociális fizetőképességének” ellenőrzését.

Minden szerződéskötési eljárásnak törekednie kell arra, hogy a fenti szociális záradékok valamilyen formáját magában foglalja. Az ajánlatkérő szervek azonban dönthetnek ez ellen, ha a szerződés jellege ezt nem teszi lehetővé. Ezekben az esetekben az ajánlattételi dokumentációnak tartalmaznia kell az indoklást.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A fent említett követelmények révén Girona önkormányzatának célja:

- A munkaerőpiactól távol lévő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek foglalkoztatáshoz való hozzáféréseinek javítása.
- Olyan támogató foglalkoztatási környezet és munkakörülmények megteremtése, amely minden ember számára lehetővé teszi szociális és munkavállalói jogainak érvényesítését.
- A szociális gazdasági szereplők közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek megkönnyítése.

A szerződés értéke

A fenntartott szerződéseken keresztül öt év alatt 10 700 707 eurót ítéltek oda hat védett műhelynek és két munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozásnak.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv kötelező szociális záradékról szóló 18. cikkének (2) bekezdése, a fenntartott szerződésekről szóló 20. cikke, a szerződés odaítélésének szempontjairól szóló 67. cikke és a foglalkoztatási vagy egyéb szociális záradékokhoz kapcsolódó szerződésteljesítési feltételekről szóló 70. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Girona önkormányzata a különböző szervezeti egységei és szolgálatai – például a közbeszerzés, a helyi foglalkoztatás és a szociális szolgálatok – közötti összehangolt megközelítés keretében.
- Szociális partnerek, szociális gazdasági szereplők és civil társadalmi szervezetek mint ajánlattevők.
- Munkavállalók, ideértve a munkaerőpiactól távol lévő és különböző hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó személyeket is.
- A rendszeresen ülésező társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó bizottság, amely nyomon követi, értékeli az intézkedéseket, illetve új intézkedéseket javasol e téren.

Társadalmi hatások

- 2014 és 2019 között 75, a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett és/vagy a munkaerőpiactól távol lévő személyt foglalkoztattak a jegyzőkönyv követelményeinek megfelelően indított fenntartott szerződések teljesítése során.

Egyéb előnyök

- Az önkormányzat pozitív tapasztalataira építve folyamatban van a társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó jegyzőkönyv és bizottság létrehozása Girona tartományban.
- Az önkormányzati bizottság jelenleg vizsgálja annak lehetőségét, hogy az elkülönített források arányát 4%-ról 7%-ra növelje.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A bizottság kulcsfontosságú szerepet játszott abban, hogy a különböző szereplők számára elősegítse a közbeszerzéssel kapcsolatos kihívások kölcsönös megértését. Növelte az ismereteket a társadalmilag felelős közbeszerzés megvalósításának új lehetőségeiről (szolgáltatások, célcsoportok), megoldásokat teremtett visszatérő problémákra (például a vállalkozások foglalkoztatási záradékok be nem tartásának kezelésébe történő bevonása) stb.
- A szakemberek körében a tudatosság növelése és a kapacitásépítés kulcsfontosságú ahhoz, hogy teljes mértékben megértsük a szociális gazdasági szereplők lehetőségeit a közbeszerzésekben való részvételre és a szociális célkitűzések megvalósítására. Az ilyen kommunikáció kulcsfontosságú eleme a fenntartott szerződések és a társadalmilag felelős közbeszerzés egyéb formái által kiváltott társadalmi hatások bemutatása.
- A szociális gazdasági szereplők közötti partnerség: a Caritas Girona 2008 óta együttműködik más szervezetekkel, és közösen létrehozták a Grupo Èxit-et, a szociális vállalkozások szövetségét, amelynek célja, hogy szinergiákat teremtsen a súlyos fogyatékkal élő és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek munkaerőpiaci beilleszkedési lehetőségeinek növelése érdekében Girona városában és környékén.
- 2012-ben hat új szervezet csatlakozott a csoporthoz, amelyek jelenleg közösen működnek a nyílt piacon. A csoport együttműködik a közigazgatási szervekkel és szolgálatokkal (például a regionális foglalkoztatási szolgálattal és a büntetés-végrehajtási szolgálatokkal és a szociális szolgálatokkal), a munkáltatókkal (ideértve a kereskedelmi kamarát is), valamint az iskolákkal. Emellett intézményi szinten képviselteti magát a társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó helyi bizottság, a gazdasági fejlesztéssel, képzéssel stb. foglalkozó helyi ügynökségek keretében.
- E partnerség egyik fő előnye a WISE-k közötti konzorciumok létrehozása, különösen a fenntartott szerződések végrehajtása érdekében. Ez kulcsfontosságú a szociális vállalkozások atomizálódásának leküzdéséhez, és lehetővé teszi, hogy ne csak a szerződések egyes részeiben, hanem a teljes szerződésben részt vegyenek.

Kapcsolat

Anna Güell Juanola, főtitkár, Associació Clúster Èxit Girona, aguell@caritasgirona.cat, Tel. +34 608 90 61 31

61. Egyetértési megállapodás a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű személyek fenntartott szerződéseken keresztüli társadalmi és szakmai integrációjáról

A közbeszerzési hatóság neve: Brescia, Olaszország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szociális szolgáltatások

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Az egyetértési megállapodást 2019. március 11-én írta alá Brescia megye és Brescia önkormányzata, Brescia önkormányzati szövetsége, a „GB Vinghenzi” önkormányzati és tartományi titkárok országos szakmai szövetsége, valamint a Confcooperative Brescia. A megállapodás a köz- és a magánszektor közötti együttműködés, valamint a 2014/24/EU irányelv 20. cikke és az 50/2016. sz. olasz törvényerejű rendelet 112. cikke szerinti fenntartott szerződések odaítélésének eszköze.

Célja, hogy több munkalehetőséget lehessen biztosítani a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű személyek és a munkaerőpiac gyengébb szegmensei számára a B típusú szociális szövetkezetek közbeszerzésekbe való bevonása révén. Az egyetértési megállapodás aláíróiból – azaz Brescia tartományból és Brescia önkormányzatából, Brescia önkormányzati szövetségéből, a „GB Vinghenzi” önkormányzati és tartományi titkárok országos szakmai szövetségéből, valamint a Confcooperative Bresciából – álló közös munkacsoport számos eszközt dolgozott ki a B típusú szociális szövetkezetek számára fenntartott szerződések kezelésére.

Az egyetértési megállapodás az együttműködésen alapuló megközelítése miatt tekinthető fontosnak. Brescia történelmében fontos szerepet töltenek be az együttműködésen alapuló megközelítések; valójában az első szociális szolidaritási szövetkezetet és a szociális szövetkezetek első olasz konzorciumát is Bresciában alapították 1963-ban, illetve 1983-ban. Ez a hagyomány az évek során hozzájárult a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci beilleszkedését célzó aktív munkaerőpiaci intézkedések helyi rendszerének létrejöttéhez.

Ez a B típusú szociális szövetkezetek vállalkozói dimenziójának növekedéséhez is vezetett. A 2017. évi adatok azt mutatják, hogy Brescia térségében a becslések szerint 110 szövetkezet mintegy 1365 főt foglalkoztat.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Ez az egyetértési megállapodás hatással van a közbeszerzési szakaszra. A közbeszerzési szerződéseket az alábbi jellemzőkkel rendelkező szociális szövetkezeteknek (és konzorciumaiknak) ítélik oda: tapasztalat a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű személyekkel való munkában, ezek a személyek a szervezeti struktúrában az alkalmazottak legalább 30%-át teszik ki, az integráció holisztikus megközelítése (azaz munkahelyi támogatás, képzések, a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a hatások nyomon követése stb.). Az egyetértési megállapodás olyan eszközöket is tartalmaz, amelyek nemcsak a jogszabályokban előírt megoldások, hanem a köz- és a magánszektor közötti hatékony partnerségek révén is ösztönzik a magánszektor bevonását.

Az egyetértési megállapodás és annak eszközei egyformán vonatkoznak a szerződésekre és a koncessziókra, az uniós értékhatárok felett és alatt is. E tekintetben az egyetértési megállapodás nem hivatkozik konkrét szerződés- és tevékenység típusokra, és teljes mértékben a közigazgatási szervekre bízta annak megállapítását, hogy mely ágazatokban és mely küszöbértékek tekintetében kell alkalmazni.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az egyetértési megállapodás támogatja a fenntartott szerződések alkalmazását a B típusú szociális szövetkezetekhez hasonló gazdasági szereplők számára. A fenntartott szerződések célcsoportjai azok a szociális szövetkezetek, amelyek hátrányos helyzetű személyeket foglalkoztatnak (az alkalmazottak legalább 30%-a). Az egyetértési megállapodás támogatja továbbá a szociális jellegű odaítélési szempontok – például a foglalkoztatás – beillesztését, valamint szociális záradékok alkalmazását a szerződések teljesítésének feltételei között.

Ellenőrzés

Az egyetértési megállapodás aláíróiból álló munkacsoport feladata a tevékenységek előmozdítása és nyomon követése, valamint javaslatok és konkrét eljárások kidolgozása.

Szerződött összeg:

A szerződéstől függően változik.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről.
- Az 50/2016. sz. olasz törvényerejű rendelet 112. cikke.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Brescia megye, Brescia önkormányzata
- A munkacsoport egyéb tagjai:
 - Brescia önkormányzati szövetsége
 - a „GB Vinghenzi” önkormányzati és tartományi titkárok országos szakmai szövetsége
 - Confcooperative Brescia

Társadalmi hatások

- Az egyetértési megállapodás 2019-es aláírása óta az ajánlatkérő szervek a becslések szerint 15 millió euró összértékben összesen harminc fenntartott szerződést ítélték oda. Ez magában foglalta a közteretők és közterületek gondozására és karbantartására vonatkozó közbeszerzési szerződéseket.
- A fogyatékkal élő vagy hátrányos helyzetű embereket fenntartott szerződések révén vonják be a munkaerőpiacra. Ezeket a személyeket életük más területein is támogatják, ideértve a szakmai iránymutatást, a készségfejlesztést, a szociális szolgálatokkal és vészhelyzet esetén nyújtott támogatást.
- A közbeszerzésben való részvétel révén megerősödnek a szociális szövetkezeti üzleti modellek, ami hozzájárul programjaik és projektjeik fenntarthatóságának biztosításához.
- A helyi területfejlesztés előmozdítása a különböző szervezetek – ideértve a közintézményeket és a civil társadalmat (nevezetesen a szociális szövetkezeteket) – együttműködésével, erőforrásainak és szakértelmének mobilizálásával erősödik.

Egyéb előnyök

- Az egyetértési nyilatkozat szövegének kidolgozása során alkalmazott együttműködésen alapuló megközelítés erősíti a közszektor és a szociális gazdaság közötti együttműködést és partnerséget.
- Az egyetértési megállapodás átfogó jellege egy olyan stratégia része, amelyben a hátrányos helyzetű személyek bevonása szisztematikus és hosszú távú szemléletet tükröz.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

Az egyetértési megállapodás kevesebb mint egy éve van hatályban, de néhány eredmény már most nyilvánvaló. A modellt más megyék számára követendő iránymutatásként javasolták. Ezenkívül Brescia megye közigazgatási szervei szükségleteiknek megfelelően számos, az egyetértési megállapodás által biztosított eszközt használnak.

Kapcsolat

Emilio Emmolo, ConfCooperative – Federsolidarietà federsolidarieta@confcooperative.it

62. Sodankylä és Kittilä települések közös stratégiája a felelős közbeszerzésért

Közbeszerző hatóság, ország: Sodankylä és Kittilä önkormányzata, Finnország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Sodankylä és Kittilä települések Lappföldön, Finnország legnagyobb régiójában találhatóak, amely az ország területének 30%-át teszi ki, azonban a lakosságnak csak 3%-a él ott. Ezért Lappföldet ritkán lakott területként ismerik el, ahol a népsűrűség négyzetkilométerenként 1,5 fő. A régió a kivándorlás és az elöregedő népesség miatt demográfiai kihívásokkal néz szembe, továbbá a régió földrajzi sajátosságai az európai és nemzeti piacoktól való távolságot eredményezik. E kihívások leküzdésére a szociális innováció a társadalmi kihívások megoldására irányuló innovatív megközelítések ösztönzésére szolgál, különösen a közbeszerzések előmozdításával, hogy a régió fejlődése és növekedése érdekében ösztönözni lehessen az inkluzív társadalmi-gazdasági fejlődést, a versenyképességet és a foglalkoztatást.

Lappföld egyike azoknak a régióknak is, amelyek a [szociális gazdaság intelligens szakosodási platformjának részét képezik](#). A partnerség célja, hogy ösztönözze az egyesületek és szövetkezetek határokon átnyúló műveleteit annak érdekében, hogy teljeskörűen ki tudják használni a belső piacon rejlő lehetőségeket, ideértve a közbeszerzéseket is, és ezáltal a régióközi együttműködési tevékenységek révén ki tudják terjeszteni a szociális gazdaság tevékenységeit. A partnerség számos, az S3-mal (intelligens szakosodással) és a szociális gazdasággal kapcsolatos kihívással kíván foglalkozni, például azzal, hogy miként lehet elérni az alábbiakat:

- szociális gazdasági klaszterek kialakítása;
- a különböző európai régiókhoz tartozó szociális vállalkozások európai értékláncainak létrehozása;
- a vállalkozások és más területi szereplők – különösen a technológiai és innovációs kompetenciákkal rendelkező szereplők – közötti együttműködés javítása.

Amikor a 2014/24/EU irányelv elfogadásának következtében Finnországban megváltozott a közbeszerzési szabályozás, Kittilä és Sodankylä települések megragadták a lehetőséget, hogy a közbeszerzéseket a fenntartható fejlődéshez igazítsák. Új közbeszerzési megközelítést dolgoztak ki az önkormányzatok számára az ERFA által finanszírozott „Fenntartható közbeszerzés mint az életképesség fokozója” elnevezésű projekt keretében, amelyet a Kideve Kittilä Development közműszolgáltató és Sodankylä önkormányzata 2016 és 2018 között hajtott végre. E projekt segítségével új közbeszerzési stratégiát (finn nyelven [itt](#) érhető el) és önkormányzatonként két közbeszerzési útmutatót dolgoztak ki, az egyik az értékhatár alatti szerződésekről (Kittilä esetében [itt](#), míg Sodankylä esetében [itt](#) érhető el), a másik pedig az értékhatár feletti

szerződésekről¹⁸ (Kittilä esetében [itt](#), míg Sodankylä esetében [itt](#) érhető el). Az önkormányzatok politikáinak és gyakorlatainak célja, hogy hozzájáruljanak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság kialakításához, a regionális fejlődéshez, valamint a kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételi lehetőségeinek javításához. Érdekességgént megjegyzendő, hogy a szociális vállalkozásoknak járó finn jelölést csak két szervezet birtokolja Lappföldön¹⁹.

A két szomszédos önkormányzat összefogott e kezdeményezés keretében, egyrészt a két település közötti hasonlóságok miatt, másrészt azért, hogy együtt találjanak megoldásokat a problémákra.

Az értékhatár alatti szerződésekről szóló útmutató a 2014/24/EU irányelven alapuló finn nemzeti közbeszerzési jogban foglaltakon túlmutató információkat tartalmaz. Arra ösztönzi az önkormányzatokat, hogy a 10 000/20 000 euró feletti beszerzések esetében (a beszerzés jellegétől függően) használjanak elektronikus közbeszerzési platformokat (például a [Cloudia](#) platformot vagy más hasonló szolgáltatást), hogy biztosítani tudják a nyílt és átlátható, megfelelő módon meghirdetett és online – a kkv-k számára is – hozzáférhetővé tett közbeszerzési eljárást. Ez az intézkedés elősegítheti az általában a kkv-k körébe tartozó szociális vállalkozások közbeszerzésekhez való hozzáférést is, ideértve a más régiókból származó vállalkozásokat is.

Az útmutatókban az ajánlatkérő szervezet határozottan arra ösztönzik, hogy a közbeszerzési eljárást nyílt és részvételen alapuló módon bonyolítsák le, amelyben az összes szereplő részt vesz. Az önkormányzatok emellett mind az ajánlatkérő szervezet, mind a gazdasági szereplők számára képzéseket szerveztek az új közbeszerzési rendszer és az elektronikus platformokon történő ajánlattétel megismerése céljából.

Ellenőrzés

Éves nyílt eszmecsere létezik, ugyanakkor nem kerül sor a szerződések közvetlen nyomon követésére, mivel e kis települések számára nem állnak ehhez rendelkezésre a technikai és humán erőforrások. Kittilä önkormányzata fontolgatja egy olyan rendszer alkalmazását, amely az összes szerződést nyomon tudja követni (az elektronikus pályázati rendszer mellett). Ideális esetben az önkormányzaton belül lenne egy olyan személy, aki találkozna az ajánlattevőkkel az odaitélt szerződések betartásának nyomon követése és az arról szóló jelentéstétel céljából.

A beszerzés volumene

A 2016. évi adatok szerint Kittilä önkormányzatának beszerzési volumene 23,08 millió euró, amely összeg Sodankylä önkormányzata esetében 34,04 millió euró volt. Ez körülbelül az éves költségvetés 40%-át teszi ki.

Eszközök

¹⁸ A finn nemzeti értékhatár 60 000 euró.

¹⁹ További információk: <https://www.oecd.org/cfe/leed/The-Finnish-Social-Enterprise-Finland.pdf>

A két útmutató a felelős közbeszerzés megerősítésének módszereiként a következő eszközökre összpontosít:

- *Előzetes piaci konzultációk (az irányelv 40. cikke):*

Az útmutatók bemutatják, hogyan kell előzetes piaci konzultációt lefolytatni, illetve hogy az ajánlatkérő szervek hogyan végezhetnek kutatásokat, többek között rendezvényeken való részvétel révén. Az útmutatók kifejtik, hogy a tájékoztatási kérelem célja a vállalatok, a termékek és/vagy szolgáltatások, az árszintek és a potenciális piaci versenyképesség azonosítása. A tájékoztatási kérelem által generált információk célja annak biztosítása, hogy a tényleges ajánlati felhívás a lehető legegységesebb és legjobban összehasonlítható ajánlatokhoz vezessen. A leendő szolgáltatók egyenlő bánásmódban való részesítése érdekében a lehető legtöbb potenciális szolgáltatóhoz célszerű tájékoztatási kérelmet küldeni. A tájékoztatási kérelmet ezért közzé lehet tenni a www.hankintailmoitukset.fi hirdetési csatornán vagy az önkormányzat honlapjain, illetve újsághirdetésben vagy hasonló módon. A tájékoztatási kérelemnek egyértelműen jeleznie kell, hogy előzetes vizsgálatról van szó, de még nem ajánlati felhívásról.

- *A minőségi, szociális és környezetvédelmi kritériumokra való összpontosítás ösztönzése az odaítélési szempontokban (az irányelv 67. cikke):*

Az útmutatók ösztönzik a minőségi kritériumok, valamint a szociális és környezetvédelmi megfontolások odaítélési szempontok során való alkalmazását; ezek használatát az önkormányzatok által a stratégia bemutatása céljából szervezett munkaértekezletek egyikén is megvitatták.

- *Tényleges tervezés és hirdetés:*

Az útmutatók határozottan ösztönzik a közbeszerzések szolgáltatókkal és a potenciális ajánlattevőkkel való előzetes kommunikációját, például az útmutató olyan eseményeket említ, mint az ajánlattételi időszakon kívüli, „közbeszerzési estének” nevezett tájékoztató rendezvény. Hangsúlyozzák, hogy a különösen nagy értékű szerződéseket időben be kell jelenteni ahhoz, hogy a gazdasági szereplők fel tudjanak készülni az ajánlattételre vagy az esetleg csoportos ajánlattételre. A helyi vállalkozások számára még az értékhatár alatti pályázatok is gyakran jelentős méretűek, ezért ajánlott kellő időben tájékoztatni őket. Emellett 2018-ban kísérleti jelleggel olyan modellt alkalmaztak, amelynek keretében az egyes egységek beszerzéseit az éves tervben mutatták be az igazgatótanácsnak. Az éves terv lehetővé teszi a versenytárgyalások megfelelő ütemezését és forrásbevonását. A költségvetés végrehajtási terve is rendelkezik az adott évre szóló pályázati eljárásokról.

- *A szerződés részekre osztása (az irányelv 46. cikke):*

A kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételének növelése érdekében az önkormányzatok a szerződések részekre osztását a nagy értékű szerződésekhez való hozzáférés biztosításának hasznos eszközeként azonosították.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Sodankylä és Kittilä önkormányzata
- Ajánlattevők

- Közbeszerzési megbízott (az összes településre kiterjedően és Lappföld gazdasági szereplői számára is elérhetően)

Társadalmi hatások

- A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos közbeszerzések esetében pozitív paradigmaváltás figyelhető meg az útmutatóknak köszönhetően, amelynek keretében az ajánlatkérő szervek – többek között a felhasználókkal folytatott konzultációk révén – a felhasználók igényeire összpontosítanak.
- Bár hivatalos adatok nem állnak rendelkezésre, a kkv-k érzékelhetően egyre nagyobb mértékben vesznek részt a közbeszerzésekben a régióban.

Egyéb előnyök

- A bevált gyakorlat áthelyezhető (az országoként eltérő körülmények ellenére), az útmutatókat már más lappföldi településeken is lemásolták.
- A Kittilä döntéshozók, ajánlatkérő szervek és vállalkozók számára is gyakorlati iránymutatásokat tartalmazó honlapjának köszönhetően (amely [itt](#) érhető el finn nyelven) ezeket az útmutatókat Finnország délkeleti részén is használják, és Finnország egész területén alkalmazhatók.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Az ajánlatkérő szervek által a fenntartható közbeszerzéssel összefüggésben hozott intézkedések hatékonyságának biztosítása érdekében tanácsos valamennyi érdekelt felet bevonni ebbe a munkába.
- Fontos időt fordítani a mentalitás és a munkamódszerek megváltoztatására, mivel a bizalom kiépítéséhez időre van szükség. A kkv-k például szkeptikusak lehetnek, mert a közbeszerzési eljárás a múltban nem volt mindig nyílt. Számos, e témában megrendezett rendezvény, és az új eljárások részletes ismertetése segít meggyőzni mind a gazdasági szereplőket, mind az ajánlatkérő szerveket a hozzáadott értékről.
- A közbeszerzési megbízotthoz (akit az ERFA regionális tanácsadóként finanszíroz) hasonló szervezetek vagy személyek valóban segítenek a sok forrással nem rendelkező önkormányzatoknak abban, hogy támogatást kapjanak a társadalmilag felelős közbeszerzési eljárásokban. Ebben az esetben ingyenes tanácsadás áll rendelkezésre, amely megkönnyíti az irányelv által kínált különböző eszközökkel való kísérletezést.
- Folyamatosan magas szinten kell tartani a tudatosságot. Az önkormányzatoknál gyakran cserélődhet a személyzet, ezért a gyakorlatokat folyamatosan meg kell erősíteni és a napirend kiemelt helyén kell tartani.
- Az elektronikus pályázati rendszerek nagyon hasznosak, de nem minden önkormányzat frissítette iránymutatásait. Egyesek megteszik, mások nem, és néhány önkormányzat csak az uniós eljárásokra használja őket, de a helyi eljárásokra nem, ami kihívást jelenthet.
- A helyi vállalkozók, döntéshozók és ajánlatkérő szervek részvételével szervezett rendezvények hasznosak ahhoz, hogy az érdekeltek megismerjék az új közbeszerzési stratégiával kapcsolatos eszközöket és információkat, és megértsék, miként kell azokat felhasználni.

Kapcsolat

Katja Kaunismaa, projektmenedzser, Kittilä önkormányzata, Katja.Kaunismaa@kittila.fi

Susanna-Sofia Keskinarkaus, közbeszerzési megbízott, a lappföldi vállalkozások regionális szervezete,
susanna-sofia.keskinarkaus@yrittajat.fi

63. A fogyatékossgal élő személyek munkaerőpiaci beilleszkedésére irányuló nemzeti közbeszerzési törvény Bulgáriában

Közbeszerző hatóság, ország: Bulgária nemzeti kormánya, Bulgária

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Bulgária nemzeti politikát fogadott el, amely ösztönzi és támogatja a fogyatékossgal élők számára létrehozott szociális vállalkozásokat. 2016-ban e politika részeként a nemzeti kormány jogszabályt fogadott el a fogyatékossgal élő személyekkel foglalkozó vállalkozások közbeszerzésekben való támogatásáról.

A bolgár közbeszerzési törvény 12. cikkében foglalt e rendelkezést a 2014/24/EU irányelvvel összhangban dolgozták ki, különös tekintettel a fenntartott szerződésekről szóló 20. cikkre. A közbeszerzési jogszabályok meghatároznak egy több mint 100 terméket és szolgáltatást tartalmazó listát, amelyeket olyan szakosodott vállalkozásoknak, szövetkezeteknek vagy gazdasági egységeknek ítélnék oda, amelyek fő célkitűzése a fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű személyek társadalmi és szakmai integrációja.

A lista szükség szerint frissíthető, továbbá létrehozták a szakosodott vállalkozások és szövetkezetek nemzeti nyilvántartását. A fenntartott szerződések azon vállalkozások esetében is alkalmazhatók, amelyek megfelelnek egy másik uniós tagállam joga szerinti egyenértékű feltételeknek.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

Részvételen alapuló megközelítés alkalmazásával a bolgár kormány és a fogyatékossgal élő személyek nemzeti képviselői szervezeteinek szakértőiből álló minisztériumközi munkacsoport dolgozta ki a termékek és szolgáltatások listáját. A végleges lista 103 terméket és 14 szolgáltatási ágazatot tartalmaz a következő kategóriákban:

- Termékkategóriák: ruházati cikkek és munkaruházat polietilén termékek szemeteszsákok redőnyök, brosúrák és papírtermékek fényvisszaverő mellények konyhai eszközök tisztítók levegő- és gázsűrűk szállítótartályok
- Szolgáltatáskategóriák: nyomtatás és digitális szolgáltatások mosodai szolgáltatások

A törvény hatálybalépése óta Bulgáriában több közbeszerzés is alkalmazta az új rendelkezést. Gabrovo városa például 2019. augusztus 13-án 20 250 euró szerződéses összértékben brosúrák és papírtermékek beszerzésére vonatkozó hirdetményt tett közzé. Az ajánlatot benyújtó négy vállalkozás közül három szerepelt a fogyatékossgal élő személyek által és érdekében működtetett szakosodott vállalkozások és szövetkezetek nemzeti nyilvántartásában, ezért ezeket előnyben részesítették a szerződés odaítélése során.

Egy másik példa a STOLICHEN AVTOTRANSPORT LTD, a szófiai tömegközlekedési vállalat által 2018-ban kiírt, munkaruházat és speciális ruházat gyártására és szállítására vonatkozó pályázat. A szerződés összértéke 205 128 euró volt. Ebben az esetben minden ajánlattevő a nemzeti rendelkezésnek megfelelően nyilvántartásba vett szakosodott vállalkozás volt.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A termékek és szolgáltatások listájának célja, hogy elősegítse a szakosodott vállalkozások számára kedvező és befogadó környezet kialakítását nemzeti szinten. Ez a kezdeményezés abból az elképzelésből fakad, hogy a közszektor a közbeszerzések révén az egész országban ösztönözheti a szociális vállalkozások számára az

üzleti lehetőségek növelését, és ezáltal több foglalkoztatási lehetőséget teremthet a fogyatékossgal élő személyek számára.

A listát a fogyatékossgal élő személyekre vonatkozó nemzeti jog alapján dolgozták ki, amely előírja az állam és a helyi hatóságok számára, hogy a megfelelő gazdasági ösztönzők és pénzügyi könnyítések megteremtésével támogassák a fogyatékossgal élők foglalkoztatását, ideértve a szociális kezdeményezések végrehajtására vonatkozó lehetőségeket is. Az ilyen intézkedéseknek elő kell segíteniük a termelékenységét és a versenyképességét, növelniük kell a fogyatékossgal élő személyek szakosodott munkakörnyezetben való foglalkoztathatóságát, valamint javítaniuk kell szakképzésüket és foglalkoztatásukat, leküzdve a pénzügyi és gazdasági korlátokat.

Az új bolgár közbeszerzési jogszabályok értelmében a gazdasági szereplők előnyben részesülhetnek a fenntartott közbeszerzési szerződések odaítélése során, amennyiben munkavállalóik legalább 30%-a fogyatékossgal élő személy. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell a 2014/14/EU irányelv 20. cikkének való megfelelést az értékhatárt meghaladó pályázatok esetében.

Ellenőrzés

A megfelelést a fogyatékossgal élő személyek által és érdekében működtetett szakosodott vállalkozások és szövetkezetek nemzeti nyilvántartásában végzett rendszeres ellenőrzések révén ellenőrzik. Minden egyes közbeszerzés esetében a nemzeti kormány illetékes tisztviselője ellenőrzi a leszállított termék megfelelőségét és a szerződés teljesítését a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott szociális és műszaki rendelkezésekkel összhangban.

Eszköz

- A 2014/14/EU irányelv 20. cikke a fenntartott szerződésekről
- A bolgár közbeszerzési törvény 12. cikke

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: a bolgár nemzeti kormány
- Szakpolitikai döntéshozó: a fogyatékossgal élő személyek bulgáriai ügynöksége
- központi beszerző szervek és kapcsolódó regionális ügynökségek
- a bolgár Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium részt vesz a szociális vállalkozások számára fenntartott szerződésekre jogosult termékek és szolgáltatási ágazatok listájának létrehozásában
- a bolgár önkormányzatok elkötelezték magukat a nemzeti politika által a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított foglalkoztatási lehetőségek kihasználása mellett. E célból biztosítják, hogy a listán szereplő termékeket és szolgáltatásokat fenntartott szerződésként szerzik be.

Társadalmi hatások

- A fogyatékossgal élő személyek társadalmi befogadására irányuló politika következetes eredményeket hozott Bulgáriában. 2020 februárjáig a vonatkozó közbeszerzések során 233 olyan vállalkozással vagy szövetkezettel kötöttek szerződést, amelyek több mint 2500 alkalmazottat és munkavállalót foglalkoztatnak, akik legalább 30%-a fogyatékossgal élő személy (a nemzeti nyilvántartásba való felvételre vonatkozó jogszabályi követelmény szerint).
- A nemzeti politika eredményeként a fogyatékossgal élőkkel foglalkozó vállalkozások és szövetkezetek száma nőtt, és javult az általuk nyújtott termékek és szolgáltatások minősége. A szociális vállalkozások körülményeinek javításával több fogyatékossgal élő személy képes munkát találni.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A Bulgáriában végrehajtott szociálpolitika nagymértékben támaszkodik a nyilvántartásban szereplő szakosodott vállalkozások érvényességének nyilvános ellenőrzésére. A termékek és szolgáltatások listájának rendszeres frissítése elengedhetetlen.
- Ami az első pontot illeti, az egyik legnagyobb kihívást a vállalkozások nyilvántartásba vételét megelőző megbízható ellenőrzési mechanizmus kidolgozása, valamint folyamatos nyomon követése jelentette. Ezek az ellenőrzések a jövőben is folytatódni fognak, és az ellenőrzés hatékonyságát és módszereit megerősítik.
- Ezenkívül a folyamat újszerűsége miatt a szakosodott vállalkozások még mindig tanulási szakaszban vannak. Ennek eredményeként a végtermék minősége néha nem felel meg az elvárásoknak. Ennek oka lehet az is, hogy a felsorolt konkrét termékeknek vagy szolgáltatásoknak tükrözniük kell a nyilvántartásba vett megfelelő szakosodott vállalkozások kapacitásait és képességeit.

Kapcsolat

Todor Popov, Gabrovo önkormányzatának jogi tanácsadója, t.popov@gabrovo.bg, 00359 066 818 30

64. Valladolid stratégiája a társadalmilag hatékony közbeszerzés ösztönzésére: stratégiai, becsületes és fenntartható

Közbeszerző hatóság, ország: Valladolid önkormányzata, Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Összes (szakpolitika)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

A „társadalmilag felelős – stratégiai, becsületes és fenntartható – közbeszerzés Valladolid önkormányzatában és a helyi közintézményekben való előmozdításáról szóló 1/2018. sz. utasítás”²⁰ fő célkitűzése a „hatékonyabb, átláthatóbb és becsületesebb” közbeszerzési rendszer kialakítása. A stratégia célja a korrupció megelőzése, az átláthatóság fokozása az ajánlati felhívások nagyobb nyilvánossága, a gyors döntéshozatal és a valamennyi ajánlattevő számára biztosított egyenlő bánásmód révén. A stratégia további célja, hogy a meglévő közbeszerzési forrásokat a szociális és környezetvédelmi ügyekkel, a gazdasági fejlődéssel, valamint az innováció és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) előmozdításával kapcsolatos uniós és nemzeti közpolitikák végrehajtására használja fel.

Spanyolországban a kkv-k a hozzáadott érték 61,3%-át és a teljes foglalkoztatás közel 72%-át állítják elő²¹, és a kkv-k jelentős része szociális vállalkozás és szervezet. E gazdasági környezet, valamint a szociális szervezetek által a szociális innováció és a marginalizált csoportok befogadása tekintetében képviselt hozzáadott érték elismerése mellett Valladolid önkormányzata arra törekedett, hogy fokozza a kkv-k közbeszerzési piacokhoz való hozzáférését, valamint megerősítse a munkaügyi és szociális védelmet.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A valladolidi stratégia általános célkitűzése az eljárások egyszerűsítése és a közbeszerzési szabályok stratégiai szempontú alkalmazása a kkv-k és a szociális vállalkozások közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek elősegítése, valamint a szociális és környezeti szempontból fenntartható közbeszerzés biztosítása érdekében.

Valamennyi közbeszerzési szerződés a következő célok elérésére irányul, és az ajánlati felhívások legalább két szociális célkitűzést tartalmaznak, amelyeket a fent említett szociális záradékok révén kell megvalósítani:

- A társadalmi kirekesztettségben élő (vagy annak kockázatának kitett) személyek, valamint a foglalkoztatáshoz való hozzáférés terén különös nehézségekkel küzdő személyek, különösen a fogyatékkal élő személyek munkaerőpiacra történő beilleszkedésének előmozdítása
- A nemek közötti egyenlőtlenségek felszámolása, különös figyelmet fordítva a bérek közti egyenlőségre, a munka és a magánélet közötti egyensúlyra és az LMBTI-személyekre, valamint az esztétikai öltözködési kódexekben szereplő szexista intézkedések megszüntetésére
- A munkanélküliség elleni küzdelem a munkaerőpiacra nehezebben bejutó csoportok, különösen a nők, a fiatalok, a 45 év felettek és a tartósan munkanélküliek érdekében
- Az alapvető munkavállalói jogok tiszteletben tartásának biztosítása a termelési lánc egészében, a méltányos kereskedelem, valamint a teljes ellátási lánc nagyobb átláthatósága és nyomomonkövethetősége

²⁰ <https://www.valladolid.es/es/ayuntamiento/normativa/instruccion-1-2018-impulsar-contratacion-socialmente-eficie.ficheros/475710-INSTRUCCIONContrataci%C3%B3n%20eficiente%20y%20estrat%C3%A9gica.docx.pdf>

²¹ Európai Bizottság, *Az Egységes Vállalkozási Törvény tájékoztatója. Spanyolország 2019.*

1. A társadalmi befogadást és a szociális normák betartását célzó intézkedések:

- Minden beszerzett szolgáltatás vagy áru esetében garantálni kell, hogy a gyártók és/vagy szolgáltatók megfelelnek az ILO alapvető munkaügyi és szociális normáinak. Valamennyi szerződés tervezése során figyelembe veszik az említett normák elérését és az egyetemes hozzáférhetőséget szolgáló konkrét intézkedéseket. A hátrányos helyzetű vagy hátrányos megkülönböztetést elszenvedő csoportokhoz tartozó személyek munkaerőpiaci integrációjának támogatása érdekében a szerződések odaítélési szempontokat és teljesítményfeltételeket is tartalmaznak. Az ajánlatot benyújtó valamennyi ajánlattevőnek „felelősségvállalási nyilatkozatot” kell benyújtania (egy olyan dokumentumot, amelyben felvázolja, hogyan felel meg az ILO alapvető egyezményeinek), valamint igazolnia kell a vonatkozó szociális jelölések meglétét (a stratégia 47. cikke szerint)
- A stratégia előírja, hogy a szociális célkitűzéseket a szerződés tárgyába kell foglalni, amennyiben e célkitűzések a szerződés teljesítésével párhuzamosan megvalósíthatók, és összeegyeztethetők a szerződés tárgyával. Az önkormányzati hatóságok az ajánlati felhívás közzététele előtt tanulmányt készítenek arról, hogy mely szociális szempontokat kell figyelembe venni
- A társadalmi megfontolások értékelése lehetőleg matematikai rendszeren keresztül történik. Amennyiben ez nem kivitelezhető, az ajánlattevőnek be kell mutatnia a szerződés teljesítésére vonatkozó szociális tervet. E tervnek konkrét javaslatokat kell tartalmaznia a következőkre vonatkozóan:
 - A munkaerőpiachoz nehezen hozzáférő csoportokba tartozó személyek újbóli felvétele. Ez nem járhat a vállalkozás más munkavállalóinak elbocsátásával vagy munkaidejének csökkentésével. A nemi alapú erőszak női áldozatait és az LMBTI-közösséget különösen figyelembe veszik a „munkaerőpiaci hozzáférés terén nehézségekkel küzdő csoportok” kategóriában
 - A szerződést érdemben végrehajtó munkavállalók munkahelyi stabilitását célzó program
 - Konkrét intézkedések a munkavédelmi, valamint egészségvédelmi és biztonsági előírások biztosítására a szerződés teljesítése során A szerződés teljesítésében részt vevő munkavállalók képzésére irányuló konkrét intézkedések (kézségek), a férfiak, a nők és a különböző szexuális identitású személyek számára azonos munkafeltételeket biztosító munkahelyi egyenlőségi terv, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó terv
 - Alvállalkozásba adás esetén a védett műhelyeket, szociális vállalkozásokat vagy a szociális gazdaságban tevékenykedő egyéb vállalkozásokat, például szövetkezeteket, de az önfoglalkoztatókat és általában a kkv-kat is előnyben kell részesíteni

Ezek a szociális tervben foglalt konkrét javaslatok alapvető szerződéses kötelezettségeknek tekintendők. E javaslatok be nem tartása szankciókat vagy a szerződés megszűnését vonja maga után.

2. A kkv-k részvételét ösztönző intézkedések, ideértve a szociális gazdaságot is:

- A kkv-k ajánlattételre való felkészítése érdekében az önkormányzat éves tervet tesz közzé közbeszerzési szükségleteire vonatkozóan. A tervet elkészülte után megosztják az üzleti érdekelt felekkel. E célból az önkormányzat célzott képzést és kapacitásépítést is kínál a helyi kkv-k számára az ajánlatok elektronikus úton való benyújtásának módjáról és az ajánlati felhívásokra való felkészülésről, különös tekintettel az online pályázatokra.
- A spanyol közbeszerzési (9/2017) törvény által előírnál öt nappal hosszabb idő áll az ajánlattevők rendelkezésére az ajánlatok benyújtására. Az ajánlati felhívásokban csökkentik a pályázati dokumentumok számát és hosszát, hogy a kkv-k számára könnyebbé váljon a részvétel, különös tekintettel a pályázatok tekintetében kis kapacitással rendelkező kkv-kra.

- A stratégia előzetes piaci konzultációkat irányoz elő szakértőkkel és gazdasági szereplőkkel annak érdekében, hogy az önkormányzat közbeszerzéssel elérni kívánt szükségleteit és céljait el lehessen érni, valamint és fel lehessen mérni a piac felkészültségét (különösen a kkv-k közbeszerzési eljárásban való részvétele tekintetében).
- A kkv-k szerződésekhez való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében a stratégia funkcionális, földrajzi és/vagy gazdasági kritériumokon alapuló részekre osztás alkalmazását irányozza elő (a stratégia 33. cikke). Az önkormányzat a közbeszerzési eljárásai során általános szabályként alkalmazza a részekre osztást, a kivételek minimálisra korlátozódnak. Ezenkívül az önkormányzat előnyben részesíti a kkv-kat az értékhatár alatti, nem nyilvános pályázatokon való részvétel tekintetében.
- Az önkormányzat éves tervezésében a közbeszerzési szerződések 8–10%-át a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő vállalkozások és a védett műhelyek számára tartja fenn (a stratégia 46. cikke). Ez a százalékos arány nem tartalmazza a szociális vállalkozások és szervezetek által nyújtott szociális, kulturális és egészségügyi szolgáltatásokra fenntartott szerződéseket. Az uniós értékhatár alatti, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárással odaítélt szerződéseket a kkv-k, különösen a szociális vállalkozások és az önkormányzati programok keretében létrehozott vállalkozások számára kell fenntartani (a stratégia 39. cikke).
- Az önkormányzat garantálja, hogy a szerződő felek a számla kiállítása után 30 nappal kifizetésben részesülnek. A közigazgatási szerv továbbá minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítása érdekében, hogy a szerződő fél kellő időben kifizesse az alvállalkozókat. Ez az intézkedés figyelembe veszi azt a tényt, hogy sok kkv, különösen a szociális gazdaságban működő kkv-k általában nem rendelkeznek jelentős likvid tőkével, így a szerződéskötést követően megbízhatóan és gyorsan megkapott kifizetések segítenek abban, hogy ne menjenek tönkre.

Ellenőrzés:

- Az egyes szerződésekben meghatározott funkcionális követelmények teljesítésének, az építési beruházások vagy szolgáltatások minőségének, árának és időtartamának felügyeletére szerződéskezelőt neveznek ki. A szerződéskezelő pontos utasításokat adhat ki és ellenőrizheti a dokumentálandó működési tevékenységeket, amelyeket jelenteni kell az ajánlatkérő szervnek és a felügyeleti szervnek.
- A pályázati dokumentációban szereplő vagy az ajánlattevő által javasolt szociális szempontokat a szerződésért felelős önkormányzati tisztviselő ellenőrzi. Bármely fél panaszt nyújthat be, ha a szerződöttetett szolgáltató nem teljesíti szociális kötelezettségeit (a stratégia 60. cikke).

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése, 20., 40., 43., 46., 67., 70. és 77. cikke

A szerződés értéke

A stratégiai érték alatti szerződések értéke a pályázat tárgyát képező konkrét áruktól és szolgáltatásoktól függ. Általánosságban elmondható, hogy az önkormányzat 2019. évi összkiaidása 74 383 477,69 euró volt.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv és a stratégia kialakítója: Valladolid önkormányzata.

A stratégia kidolgozását a következő szereplők támogatták:

- A spanyol kormány különböző releváns szintjei
- A Szociális Vállalkozások Spanyol Szövetsége (CEPES), amely a kkv-k részvételét elősegítő intézkedéseket javasolta
- Nemzetközi és nemzeti NGO-k
- Közbeszerzési megfigyelőközpontok
- Alapítványok
- Közvállalatok
- A helyi önkormányzatok szövetségei

Társadalmi hatások

- Az összes szerződés 8–10%-a a Spanyolországban legalább 70%-ban fogyatékkal élő személyeket foglalkoztatni köteles védett műhelyek, valamint a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő vállalkozások számára vannak fenntartva, amelyek Kasztília és León régióban legalább 30%-ban a társadalmi kirekesztettségben élő vagy annak kockázatának kitett személyeket foglalkoztatnak.

Egyéb előnyök

- Ez a stratégia lehetővé tette Valladolid számára, hogy megkészserezze a kkv-knak odaítélt szerződések teljes számának nemzeti átlagát; a kkv-k 2016-ban valójában az összes odaítélt szerződés 75%-át, 2017-ben pedig 79%-át nyerték el. 2019-ben a szerződöttetett kkv-k száma az összes nyertes ajánlattevő 81%-ára emelkedett, ami az önkormányzat közbeszerzési költségvetésének 51%-át tette ki.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

A valladolidi közbeszerzési stratégia sikerének biztosítása szempontjából a következő pontok voltak kulcsfontosságúak:

- A sikeres, társadalmilag felelős és fenntartható közbeszerzés szempontjából az ajánlati felhívás tervezése, előkészítése és végrehajtásának utólagos ellenőrzése bizonyult a legfontosabb szempontnak. Ehhez azonban elegendő időre és emberi erőforrásra van szükség.
- Annak biztosítása érdekében, hogy a beszállítók eleget tegyenek a kritériumoknak és kötelezettségeknek, minden szerződést szigorú ellenőrzési rendszer révén nyomon követnek. Ezenkívül az építési beruházások/szolgáltatások be nem fejezését (ideértve a szociális és környezetvédelmi kritériumoknak való meg nem felelést is) érdemi és szigorú büntetéssel kell sújtani.
- Az ajánlatkérő szervek és a gazdasági szereplők professzionalizálódása alapvető fontosságú, különösen a kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételének biztosítása érdekében.
- A közbeszerzési dokumentumok szabad hozzáférésű és újrafelhasználható modelljének alkalmazása időt takaríthat meg, és koherenssé teheti az önkormányzat közbeszerzési eljárásait (ideértve az alkalmazott szociális és környezetvédelmi kritériumokat is); az ilyen modellek emellett jobban felkészíthetik a kkv-k körébe tartozó ajánlattevőket arra, hogy az ajánlati felhívásra való jelentkezéskor mit várnak el tőlük.
- A stratégia összes intézkedése közül a kkv-k közbeszerzési szerződésekbe való bevonásának leghatékonyabb módja a közbeszerzési szerződések részekre osztása volt, ahol a részeknek legfeljebb egyharmada ítélt oda ugyanannak a vállalkozásnak. Ezt az intézkedést azonban

azért is bonyolult végrehajtani, mert az ajánlatkérő szervek és a műszaki csoportok részéről ellenállás tapasztalható a munkamódszer megváltoztatásával kapcsolatban, mivel ez általában a rutinszerű munkavégzés megszakítását, valamint több munkát és nagyobb koordinációt igényel (a szerződések részekre osztása érdekében).

Kapcsolat

José Manuel Martínez Fernández, Valladolid város önkormányzatának főtitkárhelyettese,
jmmfernandez@ava.es

65. A társadalmi értéket képviselő közbeszerzési keret Vancouverben

Közbeszerző hatóság, ország: Vancouver városa, Kanada

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különbéle

Bevezetés és a közbeszerzés céljai

Vancouver városa 2015-ben az Egészséges Város Stratégia és Cselekvési Terv (2015–2018) elfogadásával Kanada egyik első városa lett, amely elkötelezte magát a társadalmi értéket képviselő közbeszerzések mellett. A cselekvési terv a következőkre vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmazott:

- „a vezetői kerekasztal tagjai körében a társadalmi értéket képviselő közbeszerzési keretek kidolgozásának és/vagy javításának ösztönzése”; valamint
- „a társadalmi értéket képviselő közbeszerzések hivatalos keretének kidolgozása Vancouver város közbeszerzési gyakorlatainak irányítására”.

2019 áprilisában a városi tanács a város ügyvezetésével közösen jóváhagyta a társadalmi értéket képviselő közbeszerzési keretet. A keret célja az volt, hogy iránymutatást adjon a szociális közbeszerzésről és a közösségi juttatásokról szóló megállapodásokhoz, ideértve az alapelveket, a kezdeményezések hatókörére és méretére vonatkozó paramétereket, valamint a mérőszámokat és a célokat. A keret a társadalmi értéket beépíti a városi kiadásokba, „miközben hozzájárul a városi stratégiákhoz, célokhoz és prioritásokhoz kapcsolódó szélesebb körű eredményekhez”. Ezt olyan közbeszerzési iránymutatások révén fogják elérni, amelyek célja az ellátási lánc sokszínűségének növelése, miközben a gazdasági függetlenséget és kapacitást a foglalkoztatáshoz való hozzáférés és a foglalkoztatási jogok révén javítják.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A keret számos különböző megközelítést ismertet a társadalmi érték közbeszerzésekbe történő integrálására:

- kapacitásépítés és a szociális/sokszínű vállalkozások ösztönzése arra, hogy ajánlatokat tegyenek a közbeszerzési szerződésekre;
- a társadalmi értéket célzó értékelési (odaítélési) szempontok alkalmazása;
- piaci konzultációkon alapuló szerződéses kikötések alkalmazása, amelyek jobb és méltányosabb foglalkoztatási gyakorlatokat biztosítanak.

Az ellátási lánc sokszínűségének növelése érdekében a város olyan megközelítéseket alkalmaz, mint például az értékesítők rendelkezésre állásának és kapacitásának alapos értékelése a szociális/sokszínű vállalkozások lehetőségeinek meghatározása, valamint szociális/sokszínű értékesítői bázisuk megismerése érdekében. Egy vállalkozás akkor tekinthető szociálisnak/sokszínűnek, ha elismert tanúsítvánnyal rendelkezik és/vagy hagyományosan marginalizált csoportok – például nők, őslakosok, fogyatékkal élők vagy LMBTQ+ - személyek tulajdonában vagy működtetése alatt áll. Ha egy lehetőséget feltárnak, a város igyekszik biztosítani, hogy ezek a vállalkozások tudjanak róla, és képesek legyenek részt venni a beszerzésekben.

A cél az, hogy 2023-ra a szerződések 50%-át, valamint a szerződések értékének 50%-át szociális/sokszínű vállalkozásoknak ítéljék oda olyan szolgáltatási kategóriákban, mint a szakmai szolgáltatások, tanácsadók, HR, létesítménykarbantartás, kereskedelem, javítások és a műszaki szakértők/tanácsadók.

A társadalmi értékkel kapcsolatos szakpolitikai keret másik fontos szempontja a helyi gazdasági függetlenség és a polgárok kapacitásának javítása érdekében hozott intézkedések, a foglalkoztatáshoz való

hozzáférés és a munkavállalói jogok segítségével. Ez magában foglalja az alábbi szolgáltatások beszerzésének előmozdítására vonatkozó iránymutatásokat:

- Etikus, például a munkaügyi normák, a méltányos kereskedelem, a munkavállalók egészsége és biztonsága tekintetében.
- Előmozdítja a munkaerő sokféleségét az alulfoglalkoztatott, munkanélküli és alulreprzentált csoportok részvétele révén.
- Előmozdítja a gazdasági jólétet a tisztességes munkafeltételek, a munkavállalók fejlesztése és a juttatások révén.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A társadalmi értéket képviselő közbeszerzések célkitűzései a következők Vancouverben:

- a közösségi egészség és jólét előmozdítása;
- a szociális és sokszínű vállalkozások gazdasági lehetőségeinek bővítése és javítása;
- az alulfoglalkoztatott, munkanélküli és alulreprzentált népességcsoportok gazdasági függetlenségének és kapacitásának javítása.

Eszköz

A városi tanács és a város ügyvezetői 2019 áprilisában jóváhagyták a társadalmi értéket képviselő közbeszerzési keretet, ami az alábbi következményekkel járt:

- a társadalmi értékcélokkal összhangban és azok iránti elkötelezettséggel folytatott irányítás az egész szervezetben, a közbeszerzési folyamatba való beágyazott felelősségvállalással és integrációval;
- a város hosszú távú szociális prioritásainak támogatását és a teljes érték elérését – ideértve a fenntarthatóságot, az ellenálló képességet, a méltányosságot és a megbékélés eredményeit – szolgáló eszközként betöltött fontosságának és összehangolásának megértése;
- a különböző szintű társadalmi értékek a közbeszerzéstől függően különböző módokon és határidőkön belül érhetők el.

Társadalmi hatások

A társadalmi értéket képviselő közbeszerzést hosszú távú befektetésnek tekintik a jövő számára, amely társadalmilag felelős közbeszerzés révén méltányosabb és befogadóbb közösség és gazdaság elérésére törekszik. Az eredményeket a méltányosságot, a szegénység csökkentését, a hajléktalanságot stb. nyomon követő szervezeti egységek fogják nyomon követni. Mindazonáltal ezek a hatások várhatóan nem lesznek azonnal nyilvánvalóak.

A keretet 2019 áprilisában hagyták jóvá, 2019 decemberéig pedig a 75 000 CDN-t (51 600 EUR-t) meghaladó értékű közbeszerzések több mint egyharmada esetében alkalmazták, és a következő társadalmi hatásokat figyelték meg:

- Az idáig levont egyik tapasztalat a tájrendezési szolgáltatások közbeszerzéséből származik, ahol öt szociális/sokszínű vállalkozást kértek fel ajánlattételre. Az ajánlattételre felkért vállalkozások közül három szociális/sokszínű vállalkozás válaszolt, egy szociális vállalkozás pedig a költségvetés alatti árajánlattal nyerte meg a szerződést.
- Egy másik tapasztalat az ideiglenes munkaerő-kölcsönző ügynökségek szolgáltatásainak beszerzéséből származik. Mivel az ilyen típusú ügynökségek kevés belső alkalmazottal

rendelkeznek, az egyetlen módja az alulreprezentált népesség munkaerőben történő növelésének az, hogyha az ügynökségek gondoskodnak arról, hogy ezeket a személyeket megkeressék és elhelyezzék. A piaci konzultáció során a város arról tájékoztatta az értékesítőket, hogy nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük az alulreprezentált csoportokból származó jelöltek felkutatása és megnyerése érdekében. A pályázati dokumentáció az információgyűjtés és a tudatosság növelése érdekében standardizált kérdést tartalmazott arra vonatkozóan, hogy az ajánlattevő hol és hogyan szerezte be a munkaerőt. A közbeszerzésnek társadalmi értékre vonatkozó odaítélési szempontja is volt. Az értékesítők pontokat kaptak a társadalmi értékre vonatkozó megközelítésükért (üzleti tevékenység, beszerzés, méltányosság), ami az összpontszámuk akár 15%-át is elérhette. Több értékesítőt jelöltek ki, és négyből hármat a tulajdoni szerkezetük/ellenőrzésük/tanúsítványaik és/vagy a munkavállalói gyakorlatuk alapján szociális/sokszínű vállalkozásnak minősítettek. A szerződés teljesítése során mindannyiuknak be kell számolniuk ezekről a gyakorlatokról.

Egyéb előnyök

- A társadalmi értékre vonatkozó közbeszerzési keret természeténél fogva széles körű, és lehetőséget kínál arra, hogy megtalálják az adott közbeszerzés esetében megfelelő megoldást. Valamennyi esetben kérdéseket tesznek fel a társadalmi és sokszínűségi kérdésekre vonatkozóan, és a város dönthet úgy, hogy nagyobb súlyt ad a szociális szempontoknak, amennyiben ez észszerű. Ez a rugalmas megközelítés lehetővé teszi a társadalmi érték megtalálását a különböző közbeszerzési kategóriákban, vagy azt, hogy további erőfeszítéseket tegyenek a közbeszerzés szociális szempontjaival kapcsolatban, ha jelentős hatások kialakulására van lehetőség.
- A keret kiigazítással más beszerző szervezetekre is áthelyezhető. Ezt a keretet más kanadai szervezetek, például a helyi önkormányzatok és egyetemek, a Nagy-Torontó nagyvárosi térségéhez tartozó közigazgatási szervezetek, valamint a kanadai tartományi és szövetségi kormányzatok is figyelembe vették.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

Feltárt tapasztalatok:

- Vancouver városa arra törekedett, hogy megtudja, mit tettek már eddig is, mielőtt eldöntötte volna, mit kellene tenni a társadalmilag felelős beszerzés terén. Ez lehetővé tette, hogy ráébredjenek, hogy sok értékesítőjük már most is szociális/sokszínű vállalkozás, és anélkül tudtak szerződést nyerni és teljesíteni, hogy drágábbak lettek volna.
- Az ilyen típusú keretek jó kiindulópontja a „párosítás” ösztönzése. Néhány szolgáltatási területtel kell kezdeni, és meg kell próbálni felvenni a kapcsolatot az adott piaccal. Például a gondnoki és tájrendezési szolgáltatások megfelelőek lehetnek a szociális vállalkozások számára.

Jövőbeli kihívások:

- A társadalmi érték közbeszerzésekben való fokozott súlyozása/pontozása meghatározóbb hatásokat eredményezhet az ilyen szempontok figyelembevételével kapcsolatban.
- A kis beszerzések és szerződések esetében lehet ezt a legkönnyebben alkalmazni, mert ezek jellemzően jó lehetőségek a szociális/sokszínű vállalkozások számára. A szervezeti egységek azonban ismerik a meglévő vállalkozásaikat/beszállítóikat, és hajlamosak újra ezekkel felvenni a kapcsolatot, ami korlátozhatja az alulreprezentált, alulfoglalkoztatott vagy munkanélküli csoportokkal dolgozó új szociális/sokszínű vállalkozások bevonásának lehetőségeit.

Kapcsolat

Kim Buksa, a fenntartható és etikus közbeszerzések menedzsere (Vancouver városa, BC Kanada),
kim.buksa@vancouver.ca

66. Wageningen beruházások társadalmi megtérülésére vonatkozó politikája

Közbeszerző hatóság, ország: Wageningen városa, Hollandia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Wageningen városa közbeszerzési politikát vezetett be, amelynek értelmében a közigazgatási szervek kötelesek valamennyi 50 000 eurónál nagyobb várható értékű pályázat esetében a közbeszerzésbe foglalni a beruházások társadalmi megtérülését (SROI). Az 50 000 eurót meghaladó beszerzések jóváhagyott szerződéses árának meghatározott százalékát (5%) a regisztrált munkanélküliek vagy a munkaerőpiactól távol lévő személyek foglalkoztatására fordítják.

Hollandiában a társadalmi megtérülést többféle módon be lehet építeni a közbeszerzésbe. A lehetőségek közé tartozik a különleges teljesítési feltételek meghatározása, az odaítélési szempontok felvétele vagy a védett munkahelyteremtési vállalatokkal való szerződés fenntartása. További példákért lásd a gyűjteményben a Haarlemből (229. oldal) vagy Rotterdamból (134. oldal) származó eseteket.

Tárgy

A társadalmi megtérülés a Wageningen önkormányzata által elfogadott közbeszerzési politika fontos aspektusa. Az önkormányzat arra törekszik, hogy a piaci szereplőkkel kötött szerződések odaítélése révén konkrét társadalmi eredményeket érjen el. Ebben az összefüggésben a társadalmi megtérülés azt jelenti, hogy az önkormányzat a szerződésekben szociális megfontolásokat határoz meg az ajánlattevők számára. Ezek a feltételek az álláskereső munkalehetőségeire vonatkoznak.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A szolgáltatókat arra kéri, hogy ismertessék, milyen lehetőségeik vannak a beruházások társadalmi megtérülésének megvalósítására. Az odaítélési szempontok értékelését az önkormányzat vállalati osztályának ügyfélkapcsolati vezetője végzi. A szerződéskötést követően az ügyfélkapcsolati vezető a kapcsolattartó a beruházások társadalmi megtérülésének megvalósításával kapcsolatban.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Három különböző lehetőség áll rendelkezésre ahhoz, hogy a társadalmi megtérülést beépítsék egy pályázatba, amelyből az ajánlattevőknek egyet kell kiválasztaniuk:

- *Szerződéses követelmény:* A megbízás jóváhagyott szerződéses összegének meghatározott százalékát (5%) munkanélküliek vagy a munkaerőpiactól távol lévő személyek alkalmazására fordítják. A követelmény végrehajtásáról a vállalkozó és az önkormányzat a megbízást követően tervben állapodhat meg.
- *Szerződéses követelmény odaítélési szemponttal kombinálva:* A jóváhagyott szerződéses összeg meghatározott százalékát (5%) munkanélküliek vagy a munkaerőpiactól távol lévő személyek felvételére használják fel, és ezt odaítélési szempontként szerepeltetik a pályázatban.
- *Ötletek iránti kérelem:* Az ajánlattevőket felkéri, hogy tegyenek javaslatot a társadalmi megtérülés megvalósításának módjára. Ezt a javaslatot nem kell odaítélési szempontként szerepeltetni, hanem a megbízást követően az önkormányzattal együttműködve részletesebben kidolgozzák.

Ellenőrzés

A város a szerződésekbe foglalja a bírság kiszabásának lehetőségét. A SROI végrehajtása terén elért eredményeket minden évben felülvizsgálják. Amennyiben az ajánlattevő hozzájárulása nem teljesül, a város jogosult arra, hogy a nyújtott szolgáltatások szerződéses értékének 5%-át felszámítsa az ajánlattevőnek (2019-ben ezt a mechanizmust egyszer alkalmazták). A város ezt az összeget olyan kezdeményezések kidolgozására fogja felhasználni, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a munkakeresőket vagy a munkaerőpiactól távol lévő személyeket támogató eszközök kidolgozásához vagy alkalmazásához.

A kijelölt ügyfélkapcsolati vezető felel a SROI-kötelezettségvállalások ellenőrzéséért.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Wageningen önkormányzata
- Kedvezményezettek: álláskereső (különösen a munkaerőpiactól távol lévő személyek)

Társadalmi hatások

- Wageningen önkormányzata azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a lehető legtöbb lakost támogassa a munkaerőpiacon való részvételben.
- A beszerzési és pályáztatási politika hozzá kíván járulni ehhez a célhoz azáltal, hogy alkalmazza a beruházások társadalmi megtérülésére vonatkozó politikát, és ezáltal lehetőségeket teremt a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű emberek számára.
- Az önkormányzat kötelezte magát arra, hogy minden pályázat esetében alkalmazza a SROI-szempontokat. Függetlenül attól, hogy a megbízás szolgáltatásokra, szállításokra vagy építési beruházásokra vonatkozik.

Egyéb előnyök

- A szociális jóléti juttatások csökkentése: a SROI növeli a tartósan munkanélküliek esélyét arra, hogy fizetett munkát kapjanak. Ebben az esetben nem szorulnak szociális ellátásokra.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Ha piaci konzultációt szervez, vegye fel a napirendre a beruházások társadalmi megtérülésének kérdését.
- Az ajánlatkérő szervnek a SROI tekintetében cselekvési tervet kell kérnie, és lehetőség szerint együtt kell működnie a szerződő féllel a terv megvalósítása során;
- Korai szakaszban be kell vonni a beruházások társadalmi megtérülésével kapcsolatos közbeszerzési politika végrehajtásáért és ellenőrzéséért felelős kollégákat;
- A beruházások társadalmi megtérülésére vonatkozó követelmény szerepeltetése minden olyan pályázatban, amelynek várható szerződéses értéke meghaladja az 50 000 eurót, meglehetősen alacsony akadály (az 50 000 euró 5%-a mindössze 2500 euró). Egy potenciálisan jobb lehetőség a 221 000 euró ajánlati értékhatár megtartása (ezen összeg felett kellett pályázatot kiírni Európában 2020-ig) annak érdekében, hogy az álláskereső SROI-ból származó munkaközvetítési stabilabbak legyenek. A munkaközvetítés időtartama többek között a szerződés értékétől függ.

Kapcsolat

Cynthia A. van der Roest, vezető közbeszerzési tanácsadó, cynthia.van.der.roest@wageningen.nl

67. Haarlem beruházások társadalmi megtérülésével kapcsolatos megközelítése

Közbeszerző hatóság, ország: Haarlem városa, Hollandia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Minden olyan ágazat, amely munkaerő felhasználásával jár (szolgáltatásokra és építési beruházásra irányuló pályázatok)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Haarlem úttörő szerepet tölt be a „beruházások társadalmi megtérülése” elvének alkalmazásában, és arra ösztönzi a beszállítókat, hogy teremtsenek társadalmi értéket. Haarlem városa 1995 óta alkalmazza közbeszerzési eljárásaiban a vállalati társadalmi felelősségvállalást/a beruházások társadalmi megtérülését, mint a szerződés teljesítésére vonatkozó különleges feltételt. Ez egy bevált módszer arra, hogy munkalehetőségeket teremtsenek a rossz foglalkoztatási kilátásokkal rendelkezők számára.

Hollandiában a társadalmi megtérülést többféle módon be lehet építeni a közbeszerzésbe. A lehetőségek közé tartozik a különleges teljesítési feltételek meghatározása, az odaítélési szempontok felvétele vagy a védett munkahelyteremtési vállalatokkal való szerződés fenntartása. További példákért lásd a gyűjteményben a Wageningenből (227. oldal) vagy Rotterdamból (134. oldal) származó eseteket.

Tárgy

A munkaerőpiaci részvétel és a foglalkoztatás növelése az álláskereső és a fogyatékossgal élők körében.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A közbeszerzési eljárás során az ajánlattevőknek bele kell egyezniük egy különleges szerződésteljesítési feltételbe, miszerint a szerződés értékének 5%-ával megegyező összeggel hozzájárulnak a munkaerőpiaci részvétel növeléséhez a munkaerőpiactól távol lévő személyek támogatása révén. Az összeget foglalkoztatással, szakmai gyakorlatokkal vagy más, az adott szerződés keretében elvégzett tevékenységekkel lehet biztosítani. A beruházás előírt társadalmi megtérülésének értéke (SROI) arányos a szerződés tárgyával és hatályával: a szolgáltatásokra vagy építési beruházásokra irányuló pályázatoknál 5% SROI-t alkalmaznak. Az alacsony munkaérték-összetevőt tartalmazó árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések esetében alacsonyabb SROI-százalékot alkalmaznak.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A kezdeményezés a következő szakpolitikai célokkal áll összhangban:

- a befogadóbb munkaerőpiac megteremtéséhez való hozzájárulás
 - több lakos dolgozik és teljesít képességei szerint
 - a munkanélküli lakosok munkaerőpiaci részvételének növelése
 - a korai iskolaelhagyók számának csökkentése
 - az oktatás és a munkaerőpiac összekapcsolása
- az emberek munkaerőpiacra való visszatérésével további szociális célkitűzések érhetők el
 - a helyi életkörülmények és a társadalmi kohézió javítása
 - az álláskereső önállóságának erősítése
 - az adósságproblémák és a magány megelőzése és ellenőrzése
 - a szociális vállalkozások és a (helyi) vállalkozások támogatása

Ellenőrzés

- SROI-érték kiszámítása = szerződéses érték × SROI %, ebben az esetben 5%

- Az elért SROI-érték standard kategóriaértékek alkalmazásával történő kiszámítása. A standard kategóriaértékek azokra a tevékenységekre vonatkoznak, amelyeket a szerződő fél el tud végezni a SROI-feltétel teljesítése érdekében. Három fő tevékenységtípus létezik: a) munkahelyek vagy szakmai gyakorlatok olyan személyek számára, akik eddig nem voltak stabil foglalkoztatási helyzetben; b) a szociális vállalkozások bevonása a szerződés teljesítésébe, és c) a meghatározott szerződéshez kapcsolódó egyéb vállalati társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységek.

A szerződés értéke

Az SROI-t valamennyi 200 000 eurót elérő vagy meghaladó értékű szerződés esetében alkalmazzák. A szerződés értékének az SROI-ra fordított megfelelő százalékos aránya, azaz 5% legalább 10 000 euró értéket jelent.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv szerződésteljesítési feltételekre vonatkozó 70. cikke
- A városi tanács rendelete²² értelmében Haarlem SROI-t alkalmaz valamennyi olyan szolgáltatásra vagy építési beruházásra irányuló pályázat esetében, amelyek várható értéke eléri vagy meghaladja a 200 000 eurót

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Haarlem városa
- Kedvezményezettek: Munkanélküliek/álláskeresők, fogyatékossgal élő személyek

Társadalmi hatások

- A munkaerőpiaci részvétel arányának növelése: a SROI javítja a célcsoportok foglalkoztatási kilátásait. Évente több száz tartósan munkanélküli és fogyatékossgal élő személy kapcsolódik be a munkaerőpiaci folyamatba azáltal, hogy munkát vagy szakmai gyakorlatot kezd.
- A vállalati társadalmi felelősségvállalás: a SROI arra ösztönzi a piacot, hogy kapcsolódjon be és vegyen részt a társadalmi célkitűzések elérésében.

Egyéb előnyök

- A szociális jóléti juttatások csökkentése: a SROI növeli a tartósan munkanélküliek esélyét arra, hogy fizetett munkát kapjanak. Ebben az esetben nem szorulnak munkanélküli ellátásokra.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

A kezdeményezés sikere szempontjából a következő paraméterek voltak kulcsfontosságúak:

- A SROI-politika sikeres végrehajtásához nagyon fontos, hogy az összes érdekelt felet bevonják a kezdeményezésbe. Ez támogatásuk elnyerésével kezdődik, különös tekintettel a döntéshozók és a piac támogatására. A politikai támogatás biztosítja a SROI folytonosságát a város közbeszerzéseiben.
- Piaci párbeszéd és kölcsönös érdekek: A feladatot a piac azzal fogja ellátni, hogy bekapcsolódik a célcsoport munkalehetőségeinek biztosításába. Fontos a kapcsolattartás és a lehetőségekről, nehézségekről és piaci szükségletekről való beszélgetés.
- A gyakorlatias, rugalmas, egyszerű és egyértelmű szabályok és szabályozások megkönnyítik a szerződő felek számára a SROI betartását, továbbá elősegítik az egyszerűbb végrehajtást.

²² <https://haarlem.pleio.nl/file/download/48093642>

Jövőbeli kihívást jelent a régió (részben) állami ajánlatkérő szerveivel, például más önkormányzatokkal és közszolgálati szervezetekkel való együttműködés.

Kapcsolat

Khalil Khuwam, ügyfélkapcsolati és szerződéskezelési vezető, Haarlem városa, kkhuwam@haarlem.nl

68. Az esélyegyenlőség és a munka és a magánélet közötti egyensúly előmozdítása közbeszerzés útján

Közbeszerző hatóság: Bécs városa, Ausztria

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Különféle

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Bécs városa több mint 25 éves tapasztalattal rendelkezik a nők és lányok támogatása és fejlesztése terén a meglévő egyenlőtlenségek leküzdése érdekében. Az önkormányzat Nőügyi Főosztályát 1992-ben hozták létre, azóta pedig a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértőkből és projektekből álló hálózatot alakítottak ki a különböző főosztályok között. 2020-ban azonban a nemek közötti egyenlőség a társadalom minden szintjén még mindig nem magától értetődő. A nők és férfiak közötti jövedelmi különbségek továbbra is fennállnak, valamint a fizetés nélküli és fizetett munka aránya továbbra is méltánytalan. A teljes munkaidős foglalkoztatás tekintetében Bécsben a nemek közötti bérszakadék 2019-ben 14,5% volt.

Bécs városa számos szerződést ítélt oda, amelyek az irodai anyagok beszerzésétől a kutatási szerződéseikig terjednek. Az önkormányzati közigazgatás méretéből adódóan e szerződések pénzügyi volumene jelentős. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a nők közbeszerzésben való támogatása biztosítja, hogy a kiadások a magánvállalkozásokban is hozzájáruljanak a nők és férfiak közötti egyenlőséghez.

Bécs városa ezért 2010-ben munkacsoportot hozott létre annak megvizsgálására, hogy a nemek közötti egyenlőség előmozdítása miként kapcsolható össze a közbeszerzéssel. Ezt követően egyre több területen került sor kísérleti projektekre. Kezdetben az érintett önkormányzati főosztályok az EU Stratégiai és Gazdaságfejlesztési Főosztálya és a Közbeszerzési Főosztály voltak.

Tárgy

Bécs városa iránymutatásokat és eszközöket dolgozott ki a vállalkozások számára, amelyek segítik őket a vállalkozáson belüli esélyegyenlőség helyzetének felmérésében és az intézkedések végrehajtásában. Emellett a köztisztviselők (minden érdekelt személy, különösen a beszerzők) speciális képzésben, ellenőrzőlistákban stb. részesülnek.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

A részt vevő önkormányzati főosztályoknak a következő elveket kell követniük:

- Szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések esetében az ajánlattevőknek ajánlatukban kötelezettséget kell vállalniuk a nők támogatására irányuló intézkedések végrehajtására, és meghatározott időn belül bizonyítaniuk kell ezek teljesítését. Ezek a szerződésteljesítési feltételek jelenleg minden legalább hat hónapig tartó, min. 50 000 euró becsült értékű, 20 főnél több alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásoknak odaítélt szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződés esetében alkalmazandók. Ezzel az intézkedéssel Bécs városa határozott szándékkal a nagyobb és hosszabb távú szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekkel foglalkozik. Ezen a szinten a magánvállalkozások ténylegesen végrehajthatnak szervezeti változtatásokat. Ez a követelmény nem befolyásolja az ajánlatok értékelését és rangsorolását, ugyanakkor a várossal való szerződéskötés feltétele. A nők támogatását célzó intézkedések végrehajtását csak a szerződés teljesítését követően ellenőrzik.
- A szükségletek felmérése, a közbeszerzés tervezése és a szolgáltatások specifikációja során figyelembe kell venni a nők és a nemek közötti egyenlőség támogatását. A közbeszerzés területén

dolgozó alkalmazottaknak előzetesen figyelembe kell venniük ezeket a szempontokat. Például, ha egy tanulmány megrendelésére kerül sor, a szolgáltatás leírását az ajánlattételi felhívásban úgy is meg lehet fogalmazni, hogy a nők és férfiak eltérő igényeit és perspektíváit figyelembe vegyék.

- A nők támogatására és a nemek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó szempontok figyelembe vehetők a gazdaságilag legelőnyösebb pályázat meghatározásához szükséges odaítélési szempontok megfogalmazásakor. Ilyen szempont lehet például annak igazolása, hogy a szerződés végrehajtásáért felelős személyek speciális képzésben részesülnek a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a nők támogatása terén.

Amennyiben egy köztisztviselőnek további támogatásra van szüksége, részt vehet a Bécs város személyzeti és belső ellenőrzési vezetői csoportja által szervezett képzéseken.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

- A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a nők támogatása közbeszerzés révén;
- a nők és férfiak egyenlősége a magánvállalkozásokban.

Ellenőrzés

Az ajánlattételi szakaszban az ajánlattevőknek kötelezettségvállalási nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amelyben vállalják, hogy az alábbi intézkedéskatalógusból kiválasztott intézkedéseket végrehajtják:

- A csoport: a nők támogatása a munkaerő-felvétel során
- B csoport: a nők képzettségének előmozdítása
- C csoport: a munka és a magánélet összeegyeztetése
- D csoport: strukturális intézkedések (például képzett nők támogatására irányuló terv végrehajtása, a szexuális zaklatás kezelését célzó intézkedések, női képviselők kinevezése, az egyenlőséggel kapcsolatos továbbképzések).

Az ajánlattevők vállalják, hogy a kiválasztott intézkedéseket a szerződéses időszak feléig végrehajtják, és írásos bizonyítékot nyújtanak be azok végrehajtásáról. Amennyiben a kiválasztott intézkedések teljes mértékben nem valósíthatók meg a kitűzött határidőig, az ajánlattevőknek meg kell adniuk a megvalósíthatatlanság okait. A kiválasztott intézkedések végrehajtására vonatkozó kötelezettség megszegése „súlyos hiányosság” jelzéshez vezethet az osztrák szerződő felek nyilvántartásában.

Abban az esetben, ha a teljesítési határidőig nem szolgáltatnak bizonyítékot a kiválasztott intézkedések teljes körű végrehajtásáról, a szerződéses összeg legfeljebb 1 százalékáig – legfeljebb 10 000 euróig terjedő szankció alkalmazandó.

A Bécs város belső ellenőrzési csoportja és Bécs városának számvevőszéke véletlenszerű ellenőrzéseket is végez.

Eszköz

A 2014/24/EU irányelv 67. és 70. cikke lehetővé teszi a szociális odaítélési szempontok és a szerződésteljesítési záradékok alkalmazását, amelyek magukban foglalhatnak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos megfontolásokat is.

A Bécs városa által kidolgozott iránymutatások: a vállalatok által aláírandó hivatalos kötelezettségek és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére irányuló intézkedések katalógusa a következő címen

érhető

el:

<https://www.wien.gv.at/wirtschaft/gewerbe/pdf/verpflichtungserklaerung-vergabe-frauenfoerderung.pdf>

Szereplők

A projektet 2012-ben és 2015-ben kiszélesítették. 2019 decemberétől a fent említett elvek betartása mellett a következő önkormányzati főosztályok vesznek részt a projektben:

- Európai Ügyek Főosztálya
- Közbeszerzési Főosztály
- Információtechnológiai Főosztály
- Közvilágítási Főosztály
- Nőügyi Főosztály
- Városfejlesztési és -tervezési Főosztály
- Építésügyi és Városépítészeti Főosztály
- Környezetvédelmi Főosztály
- Gazdasági, Munkaügyi és Statisztikai Főosztály

A következő főosztályok segítik a projekt végrehajtását a partnerfőosztályokon:

- Szervezeti, Biztonsági és Védelmi Végrehajtó Csoport (MD-OS), a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével foglalkozó részleg
- Nőügyi Főosztály
- Kereskedelmi Jogi, Adatvédelmi és Személyi Jogállási Főosztály **Társadalmi hatások**

A projekt társadalmi szinten jelentős hatást gyakorol a nemek közötti egyenlőségre, mivel intézkedéseket biztosít a nők támogatására és a nemek közötti egyenlőség előmozdítására a munkahelyeken és a munkaerőpiacon. A szerződötetett vállalatok Bécsben fontos partnerek a nemek közötti egyenlőség szempontjából.

A projekt hatással van a következőkre:

- nemek közötti egyenlőség a munkaerőpiacon;
- a nők támogatása vezetői pozíciókban;
- a nemek közötti bérszakadék felszámolása;
- annak biztosítása, hogy a nők és a férfiak egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek az önkormányzati szolgáltatásokhoz.

A projekt modellként szolgált más osztrák és nemzetközi városok számára (pl. Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet – EBESZ).

Egyéb előnyök

Tények és számadatok:

- A leggyakrabban alkalmazott intézkedések a rugalmas munkaidő biztosítása és a nők számának növelése a vezető pozíciókban.
- Jogi szempontból eddig csak egy panasz érkezett, amely nem járt sikerrel.
- Valamennyi vállalat tiszteletben tartotta a megállapodást, így a program működésének nyolc éve alatt nem kellett egyetlen szankciót sem kiszabni, annak ellenére, hogy a projektben megállapodás született a szankció lehetőségéről.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A projekt hatalmas sikert ért el. Ez főként annak köszönhető, hogy a vállalatok számára már a kezdetektől fogva elegendő támogatást nyújtottak. Például munkaértekezleteket szerveztek, kézikönyvet készítettek az egyenlőség elemzésekhez és a cselekvésekre vonatkozó elképzelésekhez, valamint lehetőség volt telefonos egyéni tanácsadásra is. Ugyanez vonatkozik a szerződés kötésért felelős köztisztviselők támogatására is: rendszeres képzést biztosítanak, és részvételen alapuló folyamat keretében a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértők – az érintett önkormányzati főosztályok képviselőivel együtt – a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó ellenőrzőlistát dolgoztak ki.
- Döntő tényező volt az is, hogy a jogszabályok ellenőrzésébe bevontak egy elismert jogtudóst is. Ez értékes támogatást jelentett a vitás kérdések során.
- Nagyon hasznosnak bizonyult a projekt kialakítása érdekében felállított együttműködésen alapuló munkacsoport. A nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértők, a jogi főosztályok és a különböző önkormányzati szolgálatok képviselői már a kezdetektől fogva együttműködnek egymással.
- Egy ilyen projektet teljes körű politikai támogatás nélkül nem lehetett volna elindítani és kezelni.

Kapcsolat

Laura Wimmer, Bécs városa, laura.wimmer@wien.gv.at

69. Párbeszéd a brémai közbeszerzési eljárások fenntarthatóságának elérése érdekében

Közbeszerző hatóság, ország: Bréma Szabad Hanza-város, Németország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Ezt a módszertant számos különböző termék/szolgáltatás esetében alkalmazták, többek között a textilárúk, a védőruházat, a játékszerek, a sportfelszerelések, a biztonsági cipők és kesztyűk, valamint a takarítási szolgáltatások esetében (szakpolitika)

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Bréma városának mintegy 570 000 lakosa van. Bréma Hanza-városként 1260 óta élvezi a nemzeti és nemzetközi kereskedelem előnyeit. Ez az identitás ma arra ösztönzi Brémát, hogy méltányos és fenntartható módon alakítsa a kereskedelmet annak érdekében, hogy valamennyi érintett fél élvezhesse annak előnyeit. 2009 óta Bréma Szabad Hanza-város (FHB) arra törekszik, hogy a közbeszerzést ökológiai és társadalmi szempontból felelőssé tegye. E folyamat első mérföldköve volt a 2011-es sikeres pályázat a méltányos kereskedelem német fővárosa cím elnyerésére, amelyben a civil társadalom, a politika, a tudomány, a gazdaság és a közigazgatás számos szereplője vett részt. Azóta is folyamatosan hozzájárulnak a méltányos kereskedelem közösségen belüli népszerűsítéséhez és megszilárdításához. A társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó kompetenciaközpont 2016. évi létrehozása szintén elősegítette a fenntarthatósági szempontok következetes végrehajtását a város közbeszerzési eljárásaiban. Az elmúlt években különösen a védőruházat, a játékszerek, a sportfelszerelések, a promóciós cikkek és a vendéglátóipari berendezések (kávé, tea, kakaó, nádcukor) termékcsoportjai kerültek a középpontba.

Az FHB központosított közbeszerzési eljárásaiért felelős brémai beszerzési és szerződés-odaítelési központ (EVZ) stratégiai beszerzési főosztályán az ezen termékekkel kapcsolatos pályázati eljárások előtt és alatt is tartanak párbeszédet az ajánlattevőkkel, illetve szerveznek munkaértekezleteket a felhasználókkal és az ajánlattevőkkel.

Közbeszerzési szakasz és szempontok

- *Az ajánlattevőkkel folytatott párbeszéd* a potenciális ajánlattevők és a keresleti oldal (közbeszerzési tisztviselők) tájékoztatását és érzékenyítését szolgálják a szociális és ökológiai szempontok soron következő pályázatba való beépítésével kapcsolatban. Az új termékcsoporthoz tartozó pályázatok tervezésekor intenzív kutatást (például a helyi beszállítók körében végzett felmérést) végeznek a lehetséges gyártók felkutatása érdekében. Brémának nincs automatikus eljárása a párbeszéd keretében szervezett események online közzétételére, bár előfordul, hogy az eseményeket nem kormányzati szervezetek – például az „Engagement Global” és a „Südwind” – honlapján teszik közzé. Az uniós szintű pályázatok esetében egyértelmű szabályokat kell követni annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az ajánlatok benyújtására és az ajánlattevők számára a kérdések feltevésére.
- A gyártókat és adott esetben a beszállítókat meghívják az eseményekre, és ezt követően jelentést kapnak azokról. Az ajánlattevők munkaértekezleteinek eredményei beépülnek a pályázati dokumentációba.

- Ezekben a párbeszédekben az NGO-k is részt vesznek, és fontos hozzájárulásokat tesznek. Az esemény során jellemzően előadásokat tartanak, majd kérdéseket tesznek fel és megvitatják a témákat. A közbeszerzési követelmények típusát és hatályát, valamint a minőségi és társadalmi-ökológiai követelményeket ismertetik. Az NGO-k ismertetik azokat a problémákat, amelyeket a szóban forgó termék vagy szolgáltatás termelési és ellátási láncában kezelni kell. Ennek eredményeként a vállalatoknak képesnek kell lenniük arra, hogy első benyomást szerezzenek a keresletről, annak követelményeiről, valamint a termelés és az ellátási lánc társadalmi-ökológiai követelményeinek javítására irányuló megközelítésről. A párbeszéd kitér arra a kérdésre is, hogy a vállalatok képesek vagy hajlandóak-e megfelelni a társadalmi-ökológiai követelményeknek és részt venni a megfelelő odaítélési eljárásokban. Fontos növelni az önkormányzaton belüli kereslethordozók tudatosságát a társadalmi és ökológiai kritériumok alkalmazásával kapcsolatban.
- A felhasználókkal szervezett munkaértekezletek tájékoztatják a fő közbeszerzési tisztviselőket és az EVZ-t a potenciális ajánlattevők meglévő termékeiről, és növelik a végfelhasználók/felhasználók szervezeteinek és a vállalatainak tudatosságát a közbeszerzés emberi jogi és ökológiai szempontjaival kapcsolatban. Az esemény során számos vállalat mutatja be termékeit és azok jellemzőit (minőségi, de társadalmi és ökológiai szempontból is) a vevők és beszállítók kis csoportjának, akik rotációs rendszerben váltják egymást, hogy minden résztvevő megismerhesse az összes terméket.
- Az ajánlattevők munkaértekezlete során az ajánlatkérő szerv, a potenciális ajánlattevők és a legfontosabb egyéni fogyasztók az NGO-kkal együttműködve az ajánlatkérő szerv által előre kidolgozott szolgáltatásleírás és szerződéses feltételek javításán dolgoznak. A munkaértekezlet célja a pályázati eljárás átláthatóságának biztosítása, valamint az összes érdekelt fél igényeinek és kérdéseinek figyelembevétele. A folyamat során az elkészített szövegeket jogi felügyelet mellett megmagyarázzák és megvitatják.

A társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó kompetenciaközpont 2016-ban vezette be a párbeszéd e formáit az FHB közbeszerzési eljárásainak közbeszerzést megelőző szakaszaiban. Azóta számos párbeszédre került sor, többek között (de nem kizárólag):

- *Termékcsoport: textilárúk/munkaruházat*
 - gyártói párbeszéd az egyenruhákra vonatkozóan
 - felhasználói munkaértekezlet a munkaruházatra vonatkozóan (*munkaértekezletek azon felhasználók számára, akik megvizsgáltak hat fenntartható gyártótól származó, kiállított munkaruházatot, majd kérdőívben írták le követelményeiket és észrevételeiket. A stratégiai vevő ezt követően felhasználta ezt a kérdőívet a pályázati dokumentáció véglegesítéséhez*)
 - az ajánlattevők munkaértekezlete a munkaruházatra vonatkozóan
- *Termékcsoport: játékszerek*
 - az ajánlattevők párbeszéde a játékszerekről (*párbeszéd a fogyasztók, különösen a bölcsődei óvodapedagógusok figyelmének felkeltése a játékiparban uralkodó munkakörülményekről és az FHB pályázati gyakorlatáról, valamint a potenciális ajánlattevőkkel való első kapcsolatfelvétel*)

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A párbeszéd keretében szervezett események és munkaértekezletek célja, hogy megteremtsék az alapokat a társadalmi és ökológiai szempontból fenntartható közbeszerzés magas szintű követelményeinek megfelelő központi keretmegállapodásokon belül a termékcsoportok skálájának szisztematikus bővítéséhez.

Az FHB alapvető munkaügyi normáiról szóló rendelet (Kernarbeitsnormenverordnung) meghatározza ezeket a követelményeket, amelyeket 2019 májusában frissítettek. A rendelet felsorolja azokat a termékeket, amelyeket úgy kell beszerezni, hogy azok megfeleljenek az ILO alapvető munkaügyi normáinak. Ez különösen fontos az „érzékeny termékek” esetében, amelyeket gyakran rossz munkafeltételek mellett állítanak elő.

Az érzékeny termékek listája a következő csoportokat tartalmazza:

- Textiltermékek
- A Globális Dél országaiból származó mezőgazdasági termékek (pl. tea, kávé, kakaó stb.)
- A Globális Dél országaiból származó vágott virágok
- Játékszerek és sportlabdák
- Fatermékek
- Információs és kommunikációs technológiai (IKT) termékek
- Bőrárak és cserzőipari termékek

Ellenőrzés

A különböző formában megrendezett párbeszédok olyan események, amelyek esetében a potenciális ajánlattevőknek vagy az önkormányzat fogyasztóinak/kereslethordozóinak nincs szükségük ellenőrzésre. Ez egy alacsony küszöbű lehetőség az olyan érdekelt felek bevonására, akik egyébként nem vennének részt a társadalmilag vagy ökológiailag felelős beszerzési eljárásokban. A pályázatok során alkalmazott egyedi követelményeket ellenőrizni kell.

A szerződés értéke

Mivel e párbeszédformákkal több különböző pályázatot hajtottak végre, nem adható meg konkrét szerződésérték.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv 40. cikke az előzetes piaci konzultációkról
- Bréma szövetségi állam jogában a közbeszerzéseket a vámjogszabályoknak való megfelelésről és a közbeszerzésről szóló törvény („Tariftreue- und Vergabegesetz”) szabályozza
- Az alapvető munkaügyi normákról szóló rendelet („Kernarbeitsnormenverordnung”) és a Bréma Szabad Hanza-város közbeszerzésére vonatkozó közigazgatási rendelet („Verwaltungsvorschrift für die Beschaffung der Freien Hansestadt Bremen”)

Szereplők

A pénzügyi szenátor, a szenátusi kancellária és az Immobilien Bremen (Bréma Ingatlanok) közjogi szervezet közösen dolgozza ki és terjeszti ki a fenntartható és méltányos közbeszerzést Brémában.

- A pénzügyi szenátor felelős a közbeszerzés területéért (ideértve a fenntartható közbeszerzést is), és megbízza az Immobilien Bremen (Bréma Ingatlanok) közjogi szervezetet mint a központi beszerzést és a közbeszerzési eljárások lebonyolítását végző szolgáltatót. A társadalmilag felelős közbeszerzéssel foglalkozó kompetenciaközpont közvetlenül az Immobilien Bremen szervezetén belül található.
- A szenátusi kancellária felelős a méltányos kereskedelem előmozdításáért Brémában, és partnerséget tart fenn Bréma Globális Délről származó partnervárosaival.
- Az itt ismertetett párbeszédformák célcsoportjai közé tartoznak Bréma önkormányzatának főosztályai, az FHB összes többi intézménye (vidéki és városi önkormányzatok) és a potenciális ajánlattevők.
- További célcsoportok a köz- és a magánszektor közötti beszerzési konzorciumok keretében működő partnerek, valamint a támogatások központi brémai beszerzésekben való részvételre jogosult kedvezményezettjei.

Társadalmi hatások

- E párbeszédék eddigi tapasztalatai alapján a párbeszédék lehetővé teszik, hogy a beszerzők, a fogyasztók és az ajánlattevők jobban megértsék a társadalmilag felelős termékeket és a szociális szempontok beszerzési folyamatba való beépítését. Emellett hozzájárulnak ahhoz, hogy a beszállítók kevésbé vonakodjanak részt venni a szociális szempontokat tartalmazó pályázatokon.
- Szervezeti szempontból társadalmi haszonnal járt, hogy a keresleti oldali ügynökségek jobban megismerhették az önkormányzat központi beszerzési ügynökségének keretmegállapodásai által kínált előnyöket, mivel ezek leegyszerűsítik a megrendelési folyamatot, és lehetővé teszik a társadalmilag felelős termékeket előnyben részesítő vásárlási döntést.

Egyéb előnyök

- A közbeszerzésben részt vevő személyek meghatározó multiplikátorként lépnek fel az önkormányzaton belül. A különböző formában megrendezett párbeszédék megerősítik és kibővítik ezt a multiplikátorhatást a közbeszerzési tisztviselők és az önkormányzati alkalmazottak készségeinek fejlesztése és tájékoztatása révén.
- Az összes termékcsoportha és szolgáltatásra vonatkozó központi keretmegállapodásokat az önkormányzaton belüli decentralizált felhasználók számára egyszerű lehívás céljából hozzáférhetővé teszik. Ezáltal az önkormányzaton belüli kereslethordozókat fenntartható módon a társadalmilag felelős közbeszerzés vagy a méltányos kereskedelem kritériumainak megfelelő termékekhez irányítják.
- A megfelelő termékek csekély erőfeszítéssel, elektronikus úton is megrendelhetők.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A párbeszédformák sikeresnek bizonyultak abban, hogy a kereslethordozók, valamint a potenciális ajánlattevők jobban megértsék a társadalmi és ökológiai szempontból felelős közbeszerzés szükségességét.

- Csökken a szociális és környezetvédelmi kritériumokat tartalmazó pályázatokban való részvételtől való vonakodás, mivel a beszállítók és az ajánlatkérő szerv közötti kérdések és bizonytalanságok közvetlenül kezelhetők.
- Kihívások merülnek fel, különösen akkor, ha egy termékcsoportha még nem helyeztek nagy hangsúlyt a fenntartható termelés tekintetében (pl. játékszerek vagy még inkább sportfelszerelések), mivel a beszerzők fenntartható termelési igényeinek, valamint az ilyen termékeket előállítani képes piaci szereplők elérhetőségének ismerete alacsony.
- Emellett a párbeszédformák lebonyolításához szükséges pénzügyi és emberi erőforrások előteremtése folyamatos kihívást jelent, mivel ezek a szokásos pályáztatási költségeken felül merülnek fel.

Kapcsolat

Johanna Reimers, Bréma Szabad Hanza-város szenátusi kancelláriája, Johanna.reimers@ez.bremen.de, +49 421 361 2878

70. Méltányos munkafeltételek biztosítása

Közbeszerző hatóság, ország: Koppenhága, Dánia

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Takarítás, építőipar, élelmezési/étkeztetési szolgáltatások, egészségügy, közlekedés, bölcsődei ellátás, utak és karbantartás

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Koppenhága városának „Koppenhága a szociális dömping ellen” elnevezésű kezdeményezése intézkedéseket hozott a szociális dömping ellen azáltal, hogy a szerződésekre munkaügyi záradékokat foglalt annak érdekében, hogy méltányos munkafeltételeket biztosítson a város szerződő felei és alvállalkozói számára.

A kezdeményezés célja, hogy a szerződésteljesítési feltételek alkalmazása révén tisztességes versenyt és munkafeltételeket biztosítson mindenki számára, aki a város szerződéseiben dolgozik. Belső munkacsoportot hoztak létre annak biztosítása érdekében, hogy a szerződő felek és alvállalkozók betartsák a munkaügyi záradékot, és méltányos béreket és munkafeltételeket biztosítsanak munkavállalóiknak.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

A méltányos bér és munkafeltételek egy munkaügyi záradék révén a Koppenhága városával kötött szerződés részét képezik. Egyes szerződések oktatási és foglalkoztatási záradékokat is tartalmaznak, amelyek előírják a beszállítók számára, hogy gyakornokokat és a tanuló szerződéses tanulókat képezzenek ki, illetve munkanélkülieket alkalmazzanak egy-egy megbízás keretében.

Koppenhága városa a szociális dömping ellen dolgozik, hogy az alábbiakat biztosítsa:

- méltányos bérezés és munkafeltételek a város megbízásából dolgozó minden munkavállaló számára;
- egyenlő versenyfeltételek biztosítása a megbízásokra ajánlatot tevő valamennyi vállalat számára;
- több szakmai gyakorlat és tanuló szerződéses gyakorlati képzés a fiatalok számára.

Ellenőrzés

- Koppenhága kilenc főből (Koppenhága városa által megbízott, a vállalati társadalmi felelősségvállalással foglalkozó szakértőkből) álló munkacsoportot hozott létre, hogy ellenőrizze, hogy valamennyi beszállítója betartja-e a munkaügyi záradékokat.
- A munkacsoport prioritásként kezeli a rendszeres helyszíni ellenőrzéseket, és jogosult minden munkahelytípust felkeresni. Szorosan figyelemmel kíséri az építőipari, a takarítási és a szállítási ágazatban működő beszállítók bérezését és munkafeltételeit.
- Évente körülbelül 600 megfeleléségi ellenőrzést végeznek. Ezek körülbelül egyharmada helyszíni ellenőrzés, míg a többi az egyes alkalmazottak körülményeinek vizsgálata a bérezés, a munkaidő, a nyugdíj, az adózás stb. dokumentációja alapján.
- A munkacsoport az ellenőrzései során kockázatalapú megközelítést alkalmaz, elsődleges erőfeszítéseit azokra a területekre és foglalkoztatási ágakra összpontosítva, ahol a legnagyobb kockázatot látja. Jogsértés esetén párbeszédet kezdeményeznek a munkáltatóval, és Koppenhága városa jogosult a díjazás visszatartására. Ha nem tapasztalható javulás, a munkáltatónak büntetést kell fizetnie, végül pedig a városnak joga van felmondani a szerződést.

A szerződés értéke

Ez a kezdeményezés valamennyi szolgáltatásnyújtásra és építés beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésre, valamint azokra az esetekre vonatkozik, amikor a város vissza nem térítendő támogatást vagy támogatást nyújt projekteknek vagy intézményeknek.

Eszköz

- A 2014/24/EU irányelv (szerződésteljesítési feltételekről szóló) 70. és (az alvállalkozásról szóló) 71. cikke.
- Az (EU) 2018/957 irányelvvel módosított, a munkavállalók kiküldetéséről szóló 91/76/EK irányelv.
- A vonatkozó bérszinteket a város és az érintett szakszervezetek közötti kötelező erejű kollektív szerződések határozzák meg.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Koppenhága városa
- Koppenhága szerződő feleinek és alvállalkozóinak munkavállalói
- Koppenhága szociális dömpinggel foglalkozó munkacsoportja
- A kollektív szerződésekről tárgyaló szakszervezetek

Társadalmi hatások

- *Jobb bérezés és munkafeltételek:* Koppenhága városának szerződő felei és alvállalkozói a vonatkozó kollektív szerződésnek és a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelvnek megfelelő bérezésre és munkafeltételekre jogosultak, ideértve a bérezést, a pihenőidőt és a túlórák kifizetését is. A dán munkajognak megfelelően a bérezés és biztosítás szabadságuk ideje alatt is biztosított számukra.
- *Jobb nyomonkövetési eszközök:* Koppenhága városa elindított egy kísérleti projektet, amelynek keretében a munkavállalóknak személyi igazolvánnyal kell regisztrálniuk magukat, amikor belépnek és elhagyják a munkavégzési helyet. Ez a rendszer megkönnyíti a város munkacsoportja számára, hogy a szociális dömping megnövekedett kockázatával érintett szerződéseket és munkáltatókat célozza meg azáltal, hogy információkat szolgáltat az alkalmazott munkavállalók számáról, az ellátási láncban elfoglalt helyről, a munka típusáról, a foglalkoztatási formáról, a munkaidőről stb. A cél az, hogy a munkacsoport jobb áttekintéssel rendelkezzen arról, hogy kik dolgoznak Koppenhága városának projektjein, továbbá hogy eszközt biztosítson az önkormányzat fő beszállítói számára az ellátási lánc minden részén működő alvállalkozók jobb irányításához.
- *Célzott végrehajtás:* 2018 folyamán a munkacsoport tudomására jutott, hogy a munkaügyi záradékot legtöbbször a lánc alsóbb szintjein elhelyezkedő alvállalkozók sértik meg. A fővállalkozónak gyakran nincs rálátása arra, hogy mely vállalatok vannak jelen a telephelyeken, ami megnehezíti számára, hogy az ellátási lánc alsóbb szintjein biztosítsa a munkaügyi záradék betartását. Ez a helyzet még azokra a vállalatokra is igaz, amelyek a méltányos bérekre és munkafeltételekre összpontosítanak, és az önellenőrzés különböző formáit vezették be.

Az ellenőrzési erőfeszítések jelenleg egy kockázati modellen alapulnak, így a munkacsoport az ellenőrzési munkát azokra a területekre összpontosítja, ahol megítélése szerint a jogsértések kockázata a legnagyobb. Ennek célja, hogy a szociális dömping minél több esetére derüljön fény, és hogy – amennyire csak lehetséges – a jogkövető szerződő felek munkáját ne zavarják meg ok nélkül.

A kockázatalapú modellt a munkacsoport dolgozta ki, és folyamatosan frissítik. A modell számos tényezőt figyelembe vesz, például a vállalat típusát, a foglalkoztatási feltételeket, az elvégzett

munka típusát, az érintett vállalatok korábbi jogsértéseit stb. Az új, kockázatalapú ellenőrzési erőfeszítések azt jelentik, hogy a munkacsoport nagyrészt azokat a munkahelyeket keresi fel, ahol az önkormányzat számára feladatokat végeznek, különös tekintettel a nagy építkezésekre.

A telephelyen való fizikai jelenlét betekintést nyújt az építési folyamatba és ismereteket nyújt a vállalatokról, ideértve a szerződő felet és a cserélődő alvállalkozókat is. Ez azt is jelenti, hogy a szerződő fél munkavállalói ismerik a munkacsoportot, és tisztában vannak az önkormányzat szociális dömping elleni erőfeszítéseivel.

- *Megelőzés:* Az ellenőrzési erőfeszítéseken túl a munkacsoport – többek között a város vállalkozásaival folytatott párbeszéd megerősítése révén – fokozza a megelőző munkára való összpontosítását. Az elmúlt évben a munkacsoport négy tájékoztató ülést tartott azoknak a vállalatoknak, amelyek többet szeretnének megtudni az önkormányzat szociális dömping elleni erőfeszítéseiről és követelményeiről. A szociális dömping elleni csoport előadásokat tartott azoknak a vállalatoknak is, amelyek jobban fel akarták készíteni építésvezetőiket a záradékban foglalt követelmények teljesítésére és az ellenőrzésre való felkészülésre.

Ugyanakkor várható, hogy a munkacsoportnak az ellenőrzések során a munkavégzési helyeken való jelenléte hosszú távon megelőző hatással lesz, mivel a csoport látható a munkahelyeken, és az ellenőrző látogatások során a vállalatokat és a munkavállalókat célzó anyagokat terjeszt.

Egyéb előnyök

- A tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkaügyi záradékok kettős hatással járnak: hozzájárulnak a méltányos bérezés és munkafeltételek biztosításához a közbeszerzési szerződések keretében munkát végző valamennyi munkavállaló számára, és segítenek kiemelni a szervezeten belül a társadalmi felelősségvállalás fontosságát a közbeszerzési szerződésekben. A munkaügyi záradékok azonban nem állhatnak önmagukban; ezeket ellenőrző látogatásoknak és megfeleléségi ellenőrzéseknek kell kiegészíteniük, amelyeket lehetőleg a szervezet belső csoportja hajt végre. A rendszeres ellenőrzésekkel párosuló munkaügyi záradékok pozitív hatással járhatnak, és hozzájárulhatnak a beszállítók közötti tisztességes verseny megteremtéséhez.
- Koppenhága városa szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy a fiatalok több tanulási és szakmai gyakorlati lehetőséget kapjanak. A város ezért arra kötelezi beszállítóit és az általa nyújtott támogatás kedvezményezettjeit, hogy lehetőség szerint alkalmazzanak és képezzenek diákokat és tanulószerveződéses tanulókat.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- A vállalaton belüli megbízottak által végzett látogatás-alapú megközelítés hatékonyabbnak bizonyult, mint a munkafeltételek ellenőrzésének kiszervezése.
- Előnyösebb a kockázatalapú megközelítés, amelyben a dokumentumok ellenőrzését csak akkor végzik el, ha úgy ítélik meg, hogy fennáll a munkaügyi záradék be nem tartásának kockázata.
- A legtöbb jogsértésre az ellátási láncban kerül sor, az alvállalkozók és azok alvállalkozói által.
- Ha felmerül a munkaügyi záradék megsértésének gyanúja, elengedhetetlen a helyszínen alkalmazott munkavállalók személyazonosságáról és pontos munkaidejéről történő adatgyűjtés.

Kapcsolat

Eva Milsted Enoksen, vállalati társadalmi felelősségvállalási tanácsadó, jc3y@kk.dk

71. A társadalmilag felelős közbeszerzésre vonatkozó stratégia Pamplona városi tanácsában

Közbeszerző hatóság, ország: Pamplona önkormányzata, Spanyolország

Termék- vagy szolgáltatási ágazat: Szakpolitika – valamennyi termék és szolgáltatás.

Bevezetés/a közbeszerzés céljai

Pamplona önkormányzata 2019. április 16-án jóváhagyta a „stratégiai és társadalmilag felelős közbeszerzésről szóló utasítást”, amelyhez a szociális záradékokat, az ellenőrzési mechanizmusokat és a hatásmérési eszközöket a beszerzési gyakorlat középpontjába helyező útmutatót mellékeltek (az útmutató [itt](#) érhető el spanyol nyelven). Ezt a megközelítést kell követni az önkormányzat által indított valamennyi közbeszerzési eljárásban, és ez a megközelítés azt tükrözi, hogy a helyi hatóság elkötelezett a szociális és környezetvédelmi szempontok általános érvényesítése mellett közbeszerzési tevékenységei során.

Pamplona közbeszerzésre irányuló új irányvonalának célja, hogy a közpénzek maximálisan megtérüljenek az emberek számára, és egyértelmű hatást gyakoroljanak a társadalmi befogadás, az újraelosztás, az egyenlőség és a fenntarthatóság tekintetében. Az irányvonal célja továbbá, hogy az eredményességet és a hatékonyságot a közbeszerzési tevékenységekben összekapcsolja a társadalmi célok előmozdításával. E tekintetben az építési beruházásokra, szolgáltatásokra vagy árubeszerzésekre irányuló valamennyi közbeszerzési eljárás olyan célok integrálását célozza meg vagy vizsgálja meg, mint a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, a tisztességes és minőségi munkahelyek, a munkaerőpiactól távol lévő személyek foglalkoztatási lehetőségei²³ vagy a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásban és társadalomban való részvétele. A közbeszerzés a mikro-, kis- és középvállalkozások, valamint a szociális gazdasági szereplők fokozott részvételére, valamint a körforgásos gazdaság, a vállalati társadalmi felelősségvállalás, valamint a fokozott társadalmi és területi kohézió előmozdítására is törekszik.

Szociálpolitikai célkitűzés és/vagy referenciaszabvány

Az ajánlatkérő szerv központi szerepet játszik a szociálisan felelős közbeszerzés előmozdítására vonatkozó jogi megbízás teljesítésében valamennyi eljárás során, és vezető szerepet tölt be annak a mindennapi közbeszerzési gyakorlatban történő végrehajtásában. Ezt az egyes eljárásokban és azok előírásaiban szereplő szociális záradékok lehetőségeinek részletes értékelésével fogják elvégezni.

Ezt a megközelítést jogilag alátámasztják a közbeszerzésre vonatkozó regionális jogszabályok által kínált lehetőségek, amelyek összhangban állnak a 2014/24/EU irányelvet átültető nemzeti jogszabályokkal. E célból az utasítás a következő intézkedéseket kívánja előmozdítani:

A közbeszerzést megelőző megerősített eljárás:

- Az adott év során indítandó közbeszerzési eljárások tervezése kötelező lesz.
- Előzetes piaci konzultációkra kerülhet sor a potenciális beszállítókkal és a rendelkezésre álló megoldásokkal kapcsolatos ismeretek bővítése érdekében.

²³ Támogatásra jogosult csoportok a fogyatékossgal élő személyek, a munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozásokban foglalkoztatott személyek, a védett műhelyek és a nemzeti jogban célcsoportként szereplő csoportok, mint például a fiatalok, különösen az alacsonyabb képzettségi szinttel rendelkezők, a nők, a tartósan munkanélküliek, a 45 évnél idősebbek, a migránsok, a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek (a Real Decreto Legislativo 3/2015, de 23 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Empleo 30. cikke).

- A szerződés tárgyát szociális és környezetvédelmi kritériumok határozhatják meg.

Méltányos foglalkoztatás biztosítása:

- Az egyes szerződésekhez kapcsolódó foglalkoztatási igényeket fel kell mérni és meg kell határozni, többek között az alábbiak révén:
 - az egyes szerződések teljesítéséhez szükséges személyzeti igények becslése, ideértve a munkavállalók képesítését és a vonatkozó költségeket az alkalmazandó kollektív szerződésekkel összhangban.
 - A korábbi szerződésekből származó, az új szerződő fél által átvenni kívánt munkavállalók bérköltségeinek és munkafeltételeinek egyértelmű feltüntetése (a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelméről szóló 2001/23/EK irányelvvel összhangban).
 - Az alvállalkozóknak történő közvetlen kifizetésről való rendelkezés és annak biztosítása, hogy a szerződő feleknek történő kifizetések a munkavállalóknak fizetett bérek kifizetésétől függhjenek.

Egyszerűsítés és a kisebb gazdasági szereplők közbeszerzésekhez való hozzáféréseinek lehetővé tétele

- A mikro-, kis- és középvállalkozások, valamint a helyi vállalkozások részvétele előtt álló adminisztratív terhek és akadályok minimalizálása. Ez a következő intézkedéseken keresztül valósul meg:
 - A pályázati szakaszban minden ajánlattevőnek önbevallási űrlap vagy egységes európai közbeszerzési dokumentum (ESPD) révén kell igazolnia a szerződés teljesítéséhez szükséges kapacitását és fizetőképességét.
 - Célzott kiválasztási szempontok, amelyek leegyszerűsítik a műszaki, pénzügyi vagy szakmai követelményeket.
- Az eljárások megkönnyítik a közös pályázatok benyújtását. Az ajánlattevők pénzügyi fizetőképességüket más vállalkozások által birtokolt forrásokkal is tudják igazolni.
- A fizetőképesség igazolásához szükséges minimális éves árbevétel nem haladhatja meg a szerződés teljes becsült értékét, kivéve, ha azt adott esetben az építési beruházással, szolgáltatással vagy árubeszerzéssel kapcsolatos kockázatok megfelelően indokolják.
- Az eljárások a lehető legnagyobb mértékben csökkentik vagy megszüntetik a pályázati szakaszban való részvételhez szükséges ideiglenes pénzügyi biztosítékokat. A végleges biztosítékot az ajánlatkérő szerv állapítja meg az egyes szerződések sajátosságainak megfelelően, de ez semmilyen esetben sem éri el a szerződéses érték 4%-át. A fenntartott szerződések esetében általános elvként nem követelnek meg ideiglenes vagy végleges garanciát, kivéve, ha azt a szerződés tárgyával kapcsolatos kockázatok indokolják.
- A szerződéseket alapértelmezés szerint részekre bontják. Valamennyi gazdasági szereplő tekintetében korlátozott lesz a részvétel vagy a részek odaítélése. A szerződés egyes részeit a szociális vállalkozások számára tartják fenn.

Ellenőrzés

Az egyes eljárásokban foglalt szociális szempontoknak való megfelelést a következők biztosítják:

- Minden egyes szerződésben szereplő szociális záradékot ellenőrzési rendelkezés kíséri. Az ellenőr határozza meg a bizonyíték típusát és azt a pályázati szakaszt, amelynek során a szociális záradéknak való megfelelést bizonyítani kell. A szerződéseknek minden esetben tartalmazniuk kell az ajánlattevők azon kötelezettségét, miszerint igazolniuk kell a szociális követelményeknek való

megfelelésüket. A szociális megfontolások minden esetben kötelező szerződéses rendelkezéseknek minősülnek.

- A szociális záradékok megsértése súlyos szankciókat von maga után, és a szerződések felmondásához vagy a jövőbeni eljárásokban való részvétel megtagadásához vezethet. Az ajánlatkérő szerv által kijelölt személyzet felelős a szociális záradékok betartásának ellenőrzéséért, a megfelelés hiányának jelzéséért és szükség esetén a szankcionálási intézkedések elindításáért. A szerződések csak akkor kerülnek véglegesítésre, ha a bennük foglalt szociális záradékok betartása a megállapodás szerinti feltételeknek megfelelően megtörtént és ellenőrzésre került.

A szerződés értéke

Pamplona önkormányzata évente mintegy 80 millió eurót fordít közbeszerzésre.

Eszköz

- 40. cikk az előzetes piaci konzultációkról; 18. cikk (2) bekezdése a kötelező szociális záradékról; 71. cikk az alvállalkozásról; 58.cikk a kiválasztási szempontokról, ideértve az 58. cikk (3) bekezdését az árbevételről; 59. cikk az egységes európai közbeszerzési dokumentumról, 63. cikk más szervezetek kapacitásainak igénybevételéről, 46. cikk a szerződések részekre osztásáról, 20. és 77. cikk a fenntartott szerződésekről, 70. cikk a szerződésteljesítési feltételekről és 73. cikk a szerződés felmondásáról.
- Pamplona önkormányzata által kiadott utasítás (helyi szabályozás), amelynek betartása kötelező, ösztönzi és teljes mértékben fejleszti a regionális és nemzeti közbeszerzési jogszabályokban rejlő társadalmi potenciált.

Szereplők

- Ajánlatkérő szerv: Pamplona önkormányzata
- Ajánlattevők: Vállalkozások, szociális vállalkozások, civil társadalmi szervezetek

Társadalmi hatások

- Pamplona önkormányzatának célja, hogy Spanyolországban az első közigazgatási szervként ellenőrizze és mérje közbeszerzési tevékenysége társadalmi hatását. Ennek érdekében az eljárásokba foglalt minden egyes szociális záradékot a megfelelést bizonyító ellenőrzési intézkedés, valamint a hatékonyságot és az eredményt mérő mutató kíséri majd.
- Így az önkormányzat képes lesz szisztematikusan értékelni a társadalmilag felelős közbeszerzési gyakorlatból származó eredményeket és előnyöket. A mért hatások közé tartozhat például a fogyatékossgal élő személyek vagy a nemi alapú erőszakot elszenvedő nők száma, a munkaügyi normák betartása, a határozatlan idejű szerződések számának növekedése, a szociális gazdasági szereplőkkel vagy munkaerőpiaci beilleszkedést elősegítő szociális vállalkozásokkal kötött szerződések vagy alvállalkozói szerződések értéke, a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében alkalmazott intézkedések és az ezekből részesülők száma, illetve a méltányos kereskedelem vagy helyben előállított termékek beszerzésének értéke.
- Az utasítás alkalmazásának eddigi korlátozott ideje miatt a társadalmi hatásokról szóló jelentések kidolgozása még folyamatban van.

Egyéb előnyök

- Ezt a kezdeményezést más közigazgatási szervek könnyedén átvehetik és alkalmazhatják.

Tanulságok és jövőbeli kihívások

- Egy ilyen kezdeményezés iránti politikai akarat és támogatás kulcsfontosságú. Ugyanakkor transzverzális támogatásra is szükség van minden területen (önkormányzati szervezeti egységek és személyzet). Ezért a szakemberek számára képzéseket szerveztek mind a stratégiáról, mind az útmutatóról.
- Az előttünk álló fő kihívást a társadalmilag felelős közbeszerzés végrehajtásának útmutató révén történő hatékony nyomon követése jelenti. E célból elengedhetetlen, hogy a társadalmilag felelős közbeszerzési célok beépüljenek az önkormányzat stratégiai célkitűzéseibe, például Pamplona 2030-ig szóló stratégiájába.

Kapcsolat

José Costero, igazgató, stratégiai iroda, Pamplona városi tanács, j.costero@pamplona.es +34948420527

A VONATKOZÓ SZOCIÁLIS RENDELKEZÉSEK TÁBLÁZATA

2014/24/EU ir ányelv	Magyarázat (a TFK tekintetében fennálló relevancia)	A rendelkezésre hivatkozó esetek
18. cikk (2) bekezdés <i>Kötelező szociális záradék</i>	Intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a közbeszerzési szerződések teljesítése során biztosítsák az alkalmazandó nemzeti, uniós és nemzetközi szociális és munkajognak, valamint a kollektív szerződéseknek való megfelelést.	(5) Cseh Televízió; (8) Európai Bizottság; (20) Madrid; (25) Románia; (26) Toszkána; (30) Tampere; (40) Katalónia; (41) Hansel; (42) BMZ Németország; (44) Csehország, MoLSA; (46) Bonn; (60) Girona; (64) Valladolid; és (71) Pamplona
20. cikk <i>Fenntartott szerződések</i>	A szerződések fenntarthatók olyan védett műhelyek/foglalkoztatási programok számára, amelyek legalább 30%-ban fogyatékossgal élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatnak.	(1) Katalónia; (7) Wrocław; (18) Vendée; (21) Korfu; (22) Belgium; (26) Toszkána; (27) Toledo; (28) Salamanca; (31) Oslo; (47) Madrid; (50) Rzgów; (58) Nagy Keleti régió regionális tanácsa; (59) Grand Paris Sud Est Avenir; (60) Girona; (63) Bulgária; (64) Valladolid; és (71) Pamplona
40. cikk <i>Előzetes piaci konzultációk</i>	Előzetes piaci konzultációkra kerülhet sor gazdasági szereplőkkel és független szakértőkkel.	(1) Katalónia; (2) Helsingborg; (5) Cseh Televízió; (25) Románia; (31) Oslo; (32) Koto SIB; (58) Nagy Keleti régió regionális tanácsa; (62) Sodankylä és Kittilä; (64) Valladolid; (69) Bréma; és (71) Pamplona
42. cikk <i>Akadálymentes ség a műszaki előírásokban</i>	Minden olyan közbeszerzés során, amelyet emberek általi használatra szánnak, a műszaki leírásnak figyelembe kell vennie a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított akadálymentességi kritériumokat vagy a valamennyi felhasználó számára alkalmas kialakítást.	(25) Románia; (30) Tampere; és (43) finn Oktatási Ügynökség
43. cikk <i>Jelölés</i>	A műszaki leírásban, az odaítélési szempontokban vagy a szerződés teljesítésére vonatkozó záradékokban szociális jelölések követelhetők meg, feltéve, hogy ezek megfelelnek bizonyos átláthatósági és objektivitási előírásoknak, és az egyenértékű címkéket is elfogadják.	(11) Berlin; (19) Oslo; (20) Madrid; (24) Emilia-Romagna; (42) BMZ Németország; és (64) Valladolid
46. cikk <i>A szerződés részekre osztása</i>	A szerződések részekre oszthatók, és ha úgy döntenek, hogy ezt nem teszik meg, a közbeszerzési dokumentációban vagy a jelentésben magyarázatot kell adni.	(1) Katalónia; (5) Cseh Televízió; (12) Ille et Vilaine; (15) Strasbourg; (21) Korfu; (26) Toszkána; (45) Gent; (62) Sodankylä és Kittilä; (64) Valladolid; és (71) Pamplona
56. cikk (1) bekezdés	Az ajánlatkérő szervek úgy határozhatnak, hogy a szerződést nem a gazdaságilag legelőnyösebb	

<i>A szerződések odaítélésének elvei</i>	ajánlatnak ítélik oda, amennyiben az ajánlat nem felel meg a 18. cikk (2) bekezdése értelmében alkalmazandó kötelezettségeknek.	
57. cikk (4) bekezdés <i>Kizárási okok</i>	Az ajánlattevők kizárhatók, ha az ajánlatkérő szerv bármely megfelelő módon bizonyítani tudja a 18. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettségek megsértését.	(16) Skien; (25) Románia; (34) Brescia; és (60) Girona. Központosított beszerzés; (52) Girona
58. cikk/XII. melléklet Az <i>ellátási lánc irányítása</i>	Az ajánlattevőket felkérhetik, hogy tüntessék fel azokat az ellátási lánc irányítását szolgáló intézkedéseket, amelyeket a szerződés keretében alkalmazni tudnak.	(44) Csehország, MoLSA és (71) Pamplona
67. cikk <i>A szerződés odaítélésének szempontjai</i>	A szerződés odaítélésének szempontjai kapcsolódhatnak társadalmi jellemzőkhöz vagy kereskedelmi feltételekhez, feltéve, hogy ezek kapcsolódnak a szerződés tárgyához, előzetesen meghirdetésre kerülnek, nem biztosítanak korlátlan választási szabadságot az ajánlatkérő számára, biztosítják a hatékony verseny lehetőségét, és hatékonyan ellenőrizhetők.	(1) Katalónia; (3) Budapest; (4) Aarhus; (5) Cseh Televízió; (6) Ballerup; (9) Málta; (10) Olimpiai játékok; (19) Oslo; (25) Románia; (28) Salamanca; (31) Oslo; (35) Gdynia; (38) Rotterdam; (41) Hansel; (42) BMZ Németország; (53) Svédország; (54) London; (55) Dublin; (60) Girona; (62) Sodankylä és Kittilä; (64) Valladolid; és (68) Bécs
70. cikk <i>Szerződésteljesítési feltételek</i>	A szerződésteljesítési feltételek társadalmi vagy foglalkoztatási megfontolásokat is tartalmazhatnak, feltéve, hogy ezek a szerződés tárgyához kapcsolódnak, és előzetesen meghirdetésre kerülnek.	(2) Helsingborg; (4) Aarhus; (5) Cseh Televízió; (6) Ballerup; (8) Európai Bizottság; (12) Ille et Vilaine; (14) Kasztília és León; (16) Skien; (17) Grangegorman; (19) Oslo; (25) Románia; (35) Gdynia; (48) Falun-Borlänge; (49) Varsó; (52) Vantaa és Helsinki; (53) Svédország; (54) London; (55) Dublin; (56) Dortmund; (57) La Rochelle; (60) Girona; (64) Valladolid; (66) Wageningen; (67) Haarlem; (68) Bécs; (70) Koppenhága; és (71) Pamplona
71. cikk (1) és (6) bekezdése <i>Alvállalkozás</i>	A 18. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettségek érvényesíthetők alvállalkozókkal szemben is; e kötelezettségekért a fővállalkozóval egyetemleges felelősség állapítható meg; az ajánlatkérő szerv előírhatja a követelményeknek meg nem felelő alvállalkozó leváltását.	(41) Hansel; (70) Koppenhága; és (71) Pamplona
74–77. cikk <i>a szociális és egyéb meghatározott szolgáltatásokról a megállapított</i>	Az ajánlatkérő szervek bizonyos szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális és egyéb szolgáltatások esetében rugalmasabb eljárásokat alkalmazhatnak, feltéve, hogy tiszteletben tartják az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvét; bizonyos szerződéseket szociális	(18) Vendée; (31) Oslo; (34) Brescia; (36) Riga; (37) Litvánia; (39) Olaszország/Szlovénia; és (64) Valladolid

<i>enyhébb szabályozás</i>	vállalkozások/közszolgálati egyesületek számára lehet fenntartani.	
----------------------------	--	--

KAPCSOLATBA SZERETNE LÉPNI AZ EU-VAL?

Személyesen

Több száz Europe Direct Tájékoztató Központ található szerte az Európai Unióban. Keresse meg az Önhöz legközelebb eső központ címét: https://europa.eu/european-union/contact_hu

Telefonon vagy e-mailben

A Europe Direct szolgálat feladata, hogy megválaszolja a polgárok Európai Unióval kapcsolatos kérdéseit. A szolgálattal felveheti a kapcsolatot:

- az ingyenesen hívható telefonszámon: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bizonyos szolgáltatók számíthatnak fel díjat a hívásért),
- a rendes díjszabású telefonszámon: +32-22-999-696, vagy
- e-mailben a következő címen: https://europa.eu/european-union/contact_hu

INFORMÁCIÓKAT KERES AZ EU-RÓL?

Online

Az Európai Unióra vonatkozó információk az EU összes hivatalos nyelvéen elérhetők az Europa honlapon: https://europa.eu/european-union/index_hu

Uniós kiadványok

Az EU kiadványait ingyen vagy díjfizetés ellenében letöltheti vagy megrendelheti a következő címen: <https://op.europa.eu/hu/publications>. Az ingyenes kiadványokból több példány rendelhető a Europe Direct központtól vagy hazájának helyi információs központjától (lásd: https://europa.eu/european-union/contact_hu).

Uniós jog és kapcsolódó dokumentumok

Az EU jogi információit – beleértve az 1952 óta elfogadott valamennyi uniós jogszabályt – az összes hivatalos nyelven megtalálja az EUR-Lex-en: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hu>

Az EU-tól származó nyílt adatok

A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálja (<https://data.europa.eu/data/datasets?locale=hu>) uniós adatkészletekhez biztosít hozzáférést. Az adatok kereskedelmi és nem kereskedelmi célból egyaránt díjmentesen letölthetők és felhasználhatók.

